

ԻՔԻ ՔԵՐՐԷ ՏՕՂՄՈՒԾ ԱՏԵՄԼԵՐ

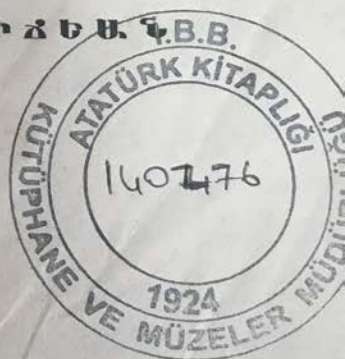

ՂԱՅԷԹ ՃԱԼԻՊ ԻԼՄԻ ՎԷ ԲՈՒՀԱՆԻ
Ն Ա Գ Լ Ի Յ Է Թ Լ Է Բ

Միւսկոմի
ՄՐ. ՀԱՐՕԼՏ ՊԷԿՊԻ

Միսքրահի
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Ս. ԷՍԳԻՃԵԱՅԵԱՆ Գ.Բ.Բ.

Տ Է Ր Ի Ս Ա Ա Տ Է Թ

Կ. ԵՒ Մ. Յ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

1913

THE GREAT BRITISH

THE GREAT BRITISH

THE GREAT BRITISH

THE GREAT BRITISH

THE GREAT BRITISH

THE GREAT BRITISH

Մր. Հարօյս Պեկպի քարաճընսան Ինկիլիզճե յիսանսա քեելիժ Էսիլնիշ օրուպ, Մ. Ամերիգասա «Իֆի ֆերրե սօղմուշ ֆիմսելեր»,¹ վե Ինկիլքեր-րասա «Գրըրլընշ Ձեօնեֆ»,² նաւըյե մարուժ օրան ֆիքսայ՝ Էվրօփա վե Մ. Ամերիգասա յօգ ֆեայ ի շեօհրեք եքսիլիսենե 19 սեժա ֆիլլիյեքլի մըգ-սարսա քայ օրունմուշ սըր: Միւելլիժ ի միւնա-իլեյն «Միւֆեմնեղ սուրեքսե մալիւնաք ը Ճելսե-ճիյե վե իլնիյեյե մալիֆ, գուվվեքլի գեֆեա սա-հիպի պիր Ինկիլիզ Նօվըլիսիժ (րօնան եազան) սըր»: Իշպու ֆիքսայ պիր րօնան սեյիլ, անճազ իլնի ռուհ ը ինսանիյե միւքեալլիզ պիր Էսեր օրուպ միւելլիժին շախսի քեճքիշարը նեքիճե-սիւնե քահրիր Էսիլնիշ սահիհ նազիլեքլերսեն իպարեք սիր: Օ՝ Լօնսրանըն պիր մահալլեսիւնե մեաֆիւն, փեֆ Ճենա վե իպահընսան ֆեամիլեն գաք ը իւմիս Էսիլնիշ սեֆիզ աճեւլերին Էօնրիւն-սեն պահս Էսեր: Ասեմ՝ ինսանի մաիլուզըն օ սերեճե քեսեննի Էսեպիլսիլինի իսայալ եքսիլիսե քիլլերի իւրիերիր, շաֆին անլէրին պու Էսնա Էօնրսեն քեֆմիլեն խեշաս օշուզարընը օգուսու-ղումուզսա քեհայլիր վե քեշեֆֆիր երմեմեֆ միւմֆին սեյիլ սիր:

¹ Twice Born Men, ² Broken Earthenware.

Պա ֆիքսացսա «Խէյաս օրսնաւ», ֆելիմէսի-
նին զիֆրի յօգ կէյեմեֆ սիր: Խ. Օ. (Խէյաս Օր-
սնաւ) 1865տէ Լօնսրասա Մր. Պոսի ետեկըն
պէտ էյէտի: Իշպա օրսունըն ազարարը պիր գե-
ման սերխօշ, իւրսրգ, ախրագըրգ վե եմաւի
հարաֆեթտ պուղունուպ մուսիսերեն թեվպե
եքմիշ ֆիմսերեն իպարեթ սիր: Խէյաս Օրսն-
աւուն միմսերսիպերինե՝ օրսն մեմուրչարընա
վերիլեն «Միրաւայ», «Պին պաշը», «Միւրագիմ»
վե եմաւի քապիրլեր սախի գուղանըրնագսա
սր: Պա Շըրգա՝ միմսերեն զիյասե մէյիւանե
վե գագիւօրսա, ճանի, պեֆրի վե սարիգեր
արաւընսա, եվի վե թեայիւշ վարքաւը օլմա-
յան ավարե ֆիմսեր միյանընսա իշէյիւպ, ան-
շերի Բրիսնաս կեթիրմէյե սայ ետերլեր: Իշրեթի
թեֆ եթիրմեֆ, միմսաձիյնե քաւմ վե իշսիգ-
լերե իշ պուղնագ վե սաիր պիր յօգ քարիգերլե
ֆենսի տիշկիան հեմձիմսերինե եարսըն ետեր-
լեր: Չօգ տեմա սօգագըրսա յարը յարարագ
եհաւի պիրիֆտիրիպ մէյսան ետերլերե վագ վե
շեհասեթ ետերլեր: Պա հարաֆեթ տիմեւանըն յար
ձիհեթինե ինթիշար էյեմիշ սիր: Օրսնուն էյ-
եմվմ 4,000 շիպեսի վե 13,000 մեմուրիյնի վար
սր: Իշթե պա ֆիքսացսաֆի սեֆիգ աեմլեր Լօնս-
րանըն պիր մահալլեսիմսե Խ. Օ. սը վարքա-
ւըն թեվպե եթիլեր:

Սօն պիր գայ սեմէլերե կենձերին՝ ֆիլի-
սէյե վե տինե տօրա իպրագը պիւրմասեթ եթ-

մեսի վե հարբա նիշերինն Ալլան վե մա-
նեվի ալեմին մեվանսիչեթինե պիլե շիպէե եթ-
մեշերի՝ միլլեթիմիզին միւսլիկների իշխան են ա-
զիմ պիր ենսիշե մուճիպի սիր: Մեշրոթիչեթին
գուհուրը, սահաթե մեսենիչեթին քազիսի վե մե-
նաճի ի շախաիչեյի քազիպ էսեն էճնեպիլերին
մեմեթեթիմիզե տուտուրն սեպեպիմսեն, կենճի-
րիմիզին՝ ախլազարզըզ, միւսփրաթ վե մասսի-
յունյուրն մեյյալ վե միւսթեդրազ օլմասը միլլե-
թիմիզին պադրնեսա միւթեաճիմ վե միւհիլիփ պիր
ճերիհե ալմըջ սր:

Իշյու դայեթ միւեսաիր վե ճաշիպ ի մերազ
փիքապը պիթթեճեմե մեյսան ը ինթիշարս գոյ-
մագսա իլջ սահգաւնըզ հեմճիմսիմիզե պու նօզ-
քա ի նագարսան իճա ի իւթսմեթ էթմեթ սիր:
Զիրս պու հազիզի նագիլիչեթեր՝ ճրազ ու ճե-
ասըն կիւրսապրնեսա միւսթեդրազ օլան կիւնահ-
ֆեարս իման վե իւմիս պախշ էսեր: Տիւնի գուվ-
վեթե շիպիե էսենե՝ պիւրհան վե շահիշեր ի-
րսե էսեր: Ճանչարըն խեշաւըյիե ուդրաշան մուսլ-
լիմ վե վահգերիմիզե, լեյլ ու նիհար միւզքա-
րըպ օլան միւսրիճ էվլաս փեսերլերինե, վե հա-
ֆեգա պեփրի գեվճերիմիհի թեասսի վե սեճահե-
թիլլե միւթեգգի օլան գեվճերեթե թեսեյլի, գուվ-
վեթ, իշիւմ վե վահի նեճիս էսեր:

Գիքասպրն պազը գըւնչարը իխթիսար, վե
պազը իլմի գըւնչարը ավանմ ը նասըն սնչա-
յապիլեճեյի շեփլե իճրադ օլունմուշ սր: Ալնամենին

ԵՃՖԵԱՐՆԵԱ ՎԵ ԱՆՈՒՆՆԵՐԻՆ ԲՈՒՆՈՒՆԱ իր-
րիպա շարքըն նմունեն ազս սուրեքսե քեր-
ձեմե ԵՏԻՂՆԻՅ ՏԻՐ: Օյ մեշիմոր մուհարրիրին կե-
րեք շիսունձա վե կերեք ԵՃՖԵԱՐՆԵԱ ԸԱՂԻՅԵՐ ՎԵ
ԿԵՂԱՊԱՐՆԵՐ ԱՅՆԻՅԵՆ ԿԱՅՂԱ ՇԻՍԱՆԱ ԻՔՐԱՊ Ե-
ՏԻՂՆԵՅ ԶԵՆՏ ԵՏԻՂՆԻՅ ՏԻՐ:

Քիբասպրն են սունրաքի «Զահիրի Խայպեթ»
սերյեվհայրն նազդիյեքիինին ռեվիլի ՏԻԿԵՐԻԵՐՏԵՆ
ԿԻՐԱՊ ԸԱՐՂՆԵՐ ՕՂՈՎ ՄԱԿԱՂ Ն ԱՄԻՍԻՆՏԵՆ ԱՆ-
ՂԱՂՆՅՆՆԵՐՆԱ ԱՆՂԱՐԵՆ ԿԱՅԱ Օյ ԱՏԵՄ ԲԵՆՏԻ
ՊԱՅՐ Ի ՄՈՒԱՅՅԵՆ ՄԵՆՅԵՖԻՆՏԵ ԱՅՆԵՆ ՏԵՎՄԱՄ ԵՐ-
ՄԵՖՏԵ ԿՈՂՈՒՆՏՈՂՈՒՆՏԱՆ ՏԵՐՁ ԵՏԻՂՄԵՆԵՍԻ ՄԻՆԱ-
ԱԿՎ ԿԵՐԻՂՆԻՅ ՏԻՐ:

ՄԵՆՈՂ Ն ԳԱՎԻՆԻՅ ՎԵ ՏՈՒՆՆԵՐԳ ԿՈՂ ՏՐԵ
ՖԻ, ՏԻՆԵՆԱՅԱ ՄԱՂԻՆՄ, ԸՆՎՂԵՆԱՏԵ ԲԱՆԱԻՆ ՎԵ
ՔԵՐԻՂԻՅ Ի ԱՆՆԵՅՆ ՄԱՂԻՆԱՐ ՕՂՈՒՆ ԻՅՎՈՂ ԲԻՐԱՅ
ՄԻՂԵՔՏԱՂԱՐՆԵՐՆԵՐ ՏԱԻՍԻ ԵՐԳ ՄԻՆԱՔԵՃԻՏ ԳՂՆԱ-
ՁԱՊ ՎԵ ԵՐԳ ՁԱՆՂԱՐՆԵՆ ԻՆՅԱՐՆԵԱ ՎՄԱՐՔԱ
ՕՂԱՁԱՊ ՏՐԵ:

ԷՖԻԳ ՕՂՈՎ, ՔԵԱՍՎ

Փետր. 23, 1913

ՅՈՎ. Գ. ԷՍԿԻՁԵՍՆ

Մ Ի Ի Է Լ Լ Ի Ֆ Ի Ն Մ Ո Ւ Գ Ա Տ Տ Է Մ Է Ս Ի

Պու քիթապըն շամիլ օլտուղը աճիպ վէ զայր ի գապիլ ի տէրք մէվատտը գալէմէ ալըր իքէն քէնտիմտէ օլ գատար միւթէատտիտ վէ միւթէնէվվի թէֆէքքիւրաթ ու հիտտիյաթ ճէրէ-յան էտիյօր խտի քի, սայքի հէր պիր խաթվէտէ նօգթա ի նագարըմ թէպտիլ օլմագտա խտի :

Լօնտրանըն զարպ ճիհէթիմտէ հէման նա-մալիւմ պիր քէօշտէ մէսքիւն վէ պու քի-թապըն միւնտէրէճաթընը թէշքիլ էտէն պիր գաշ էտնա վէ ատի մախլուգլարըն նագլիյէթի՝ էօյլէ պախս ի թէհայիւր պիր հայաթ ը բուհիյէ պասթ էտէր քի, պիլա շիւպհէ ֆէյլէսօֆը, իճ-թիմա ի միւսլիհի, իլահիյունը վէ ճինաիյունը շաշըրըր: Փէք իհթիմալ պիրի տիւշիւնէպիլիր քի, պիր ինսան Լօնտրա կիպի միլիօնլարճա սէ-քէնէսի պուլունան պիր փաիթաիթը պիր ու-ճունտան օլ պիր ուճունատէք սըգըճա արաշ-տըրաճագ օլուր իսէ, էլպէթթէ պիւթիւն տիւն-եայը հայրէթէ միւսթէղրագ դըլան պիր գաշ ֆաճիր ատէմլէր պուլապիլիր. ֆագաթ շէհր ի մէգքիւրի էյի պիլէն պիրի անըն հէման պիր քէօշէսինտէ պիսուհուլէ վէ սալթ պիր պա-գըշտա, պու քիթապտա թէրսիմ օլունան էֆրատ միսիւլիւ պիր շօգ ֆէնա վէ տէնի ատէմլէր պու-լապիլիր :

Իլը իւր պէշէր ասէմլէրի երւզլէրճէ ուսուլար-
տա թասնիֆ էտիպ հէր պիր սընֆ թահթընտա
պինկէր վէ միլիօնլարճա ֆէրպլէրի տէրճ էտէր .
ֆագաթ իլմին հալա եէթիշէմէտիյի պիր տաի-
րէտէ, հէր պիր ֆէրա պիր սընֆ թէշքիլ էտէր ,
հէր ֆէրտին քէնտինէ մախտուս մախֆի պիր թէ-
ֆէքքիւր ալէմի վար քի, հիշ պիր քէս օրայա
կիրէմէզ, անը անլայամազ :

Փրօֆ. Ուիլեմմ ճէյմս տէյօր «Գատիմ քի-
լիսէ վէ մէզհէպի ֆըրդալար միշէախալէրի՝ տօղ-
րուտան Սլլահ իլէ միւլագաթտա պուլունարագ
քէնտի գուվիլէթլէրինի ախզ էթաիլէր , ֆագաթ
հալը հազըր քիլիսէ էֆրատը՝ շախսէն Սլլահ իլէ
միւլագաթ էթմէյիպ ախերլէրտէն քէնտիլէրէ
կէշմիշ օլան պիր տինի հայաթ , թապիր ի ախերլէ
րիվայէթէ կէօրէ եաշայօրլար» Իշպու քիթապտա
իզահ վէ իրաէ էտիլէն տիյանէթ՝ պու իքինճի
նէվտէն եանի ըիվայէթ էտէրի օլան վէ էսքիմիշ
պիր տիյանէթ օլնայրպ , պէրաքս Յօր, Մէզամիր
վէ Խրիսթիյան Եօլճուլուղը նամ քիթապ-
լարտա մէվճուտ օլան նէվտէն , զարիպ , նաֆըզ
վէ տիրի պիր տիյանէթ տիր : Շէօյլէ քի գարի-
յուն պու քիթապտա էսիր վէ մաղլուպ էտիլմիշ
ճանլարըն խէլաս , հիւրրիյէթ վէ հայաթ իշիւն
ճէհէննէմտէն գաշմալարընըն պիր միւճահէտէ-
սինի կէօրէճէք տիր : Պու էճլտէն Սիլինին աթի-
տէքի իպարէսի քիթապըմըղըն տիւսթուրու հա-
լինտէ ինթիխասպ օլունմուշ տըր . եանի «Ս.թէշի

օլմայան հիչ պիր գալպ խալիս տէյիլ տիր վէ
կէրմի օլմայան հիչ պիր ֆաղիլէթ էմին տէյիլ
տիր» (*) :

Միւճիղէրէ տօղրու իմանսըզըզ թէզայ-
յիւտ էթտիքճէ, Էնկին վէ մէթրուք ասէմլէրին
թէճտիտ ի գալպէ նաիլ օլմալարը իմքեանսըզ
գապիլինտէն աստ օլունմագտա տըր : Չիրքեասպ
իչինտէ տէպէլէնէն պիր պէքրինին գալտըրըզ
պիր իչ պաշնա կէչէրէք ատէմ օլապիլմէսինէ
վէ եախօտ ֆագըրը հալտէ միւսթէզրագ օլան
պիր աիլէնին Գանատայա հիճրէթ էտէրէք հի-
յէթ ի իճթիմաիլէտէ իհրազը մէվգի էտէպիլէ-
ճէյինէ ինանրըզ : Վէ լաքին պիր սերխօշըն նա-
կեահ իչրէթ արզուտունու զայիպ էթմէսինէ,
եա տա հայաթըն էն ալա գըմընը մահպուսի-
յէթտէ իմրար էտէն պիր ճանինին ախանսըզ
թէպտիլ ի մէպէք էթմէսինէ ինանմայըզ :

Իլմ իւլ էմրազ վէ իլմ ի բուհը ինսանի ի-
չիւն էն ֆէնա պիր ասէմին թէվպէ էտիպ պիր
ազիզ օլմասը պիր միւճիղէ տիր, պէօյլէ պիր
վագըայը իչիթտիլիմիզտէ օմուզլարըմըզը սիլ-
քէրէք «Սահիհ մի տիր» տէյէ պէյանը շիւպհէ
էտէր, եա տա օ պիր հիսքերիս տըր տէյիպ աի-
յանէթին ազիմ գուվիլէթինի ինքեար էտէրիզ :

Նէ տիր թէվպէ

Փրօֆ. Ճէյանին էֆքեարընճա՝ «Թէվպէ էթ-

(*) No heart is pure that is not passionate, no
virtue i safe that is not enthusiastic.

մէք, թէճտիտ ի գալպէ նաիլ օլմագ, ինայէթ պուլմագ, վէ Խրիսթիյանն էօմրիւ եաշամագ՝ այնի վագըանըն ֆարզըլ թապիրէր իլէ իֆատէլէրի տիր : Շէօյլէ քի թէվպէ՝ թէարիճի եախօտ նաիեան պիր սուրէթտէ վուգու պուլան պիր սիլսիլէ ի էֆալ տըր քի, ֆէրտ անա մալիք օլմագտան ագտէմ տէրունէն միւնգասիմ, եանըլը, տէնի վէ նամէսուտ օլտըղընա միւթթալի իքէն, տինի էմր ի վագըլարը զապթ ու տէրք էթտիյինտէ միւթթէհիտ, միւսթագիմ, ալի վէ մէսուտ օլտըղընա միւթթալի օլուր :» Պու քիթապըն մագսէտի գարիյունա շու խուսուսը թէֆհիմ էթմէք տիր քի, քեվպի տէնիլէն էմր ի վագըհէր նէ տէ օլսա, եասսեն Քենա օլսն պիր ասեմի եասսեն էյի պիր ասեմ գրչան եարընըգ վասըրա սր :

Թէվպէ տէնիլէն էմր ի վագըյա նէ իամ վէրիւ իսէն վէր, օ էօյլէ պիր շէյ տիր քի, ֆէրտտէ սալթ պիր թէպտիլաթ տէյիլ, իլլա անըն սիյրէթ ինտէ պիր ինգիլապ հասըլ էտէր : Թաղեիր էթմէգ, իլլա եէնի պիր շախիլէթ խալգ էտէր : «Եէնի տօղուշ» տէնիլէն թապիր պիր միւպալազա տէյիլ, անճագ ֆիղիքի ալէմին պիր նէֆա իւլ էմրի, պիր վագըասը տըր : Ղայր ի գապիլ ի իսլան, ֆաճիր առեմլէր թէվպէ էթտիլքլէրինտէ զայյուր ճանլար գուրթարընը օլուպ «Եէնիտէն տօղտըղլարընա» միւթթալի օլույօլլար : Թարսուսլու Սօղոս՝ Պօղոս ըհսուլ օլույօր :

Նէ իլաճ , նէ Մէպուսանըն գարարը , նէ ախ-
լազի պիր բիսալէ վէ նէ տէ պիր ինսանիյէթ փէրվէ-
րին թէտպիր վէ իճատլարը տէրունէն տէնի պիրինի
տէրունէն էյի պիր ատէմ գըլամազ : Անճագ տիյա-
նէթ՝ պու միւճիգէյի իճրա էտիպ պէշէրիյէթէ
պարը կիրան օլան պիրինի պիր եէտ ի մուավէ-
նէթէ թէպտիլ էտէր : Ախէր պիր թարիգ եօդ
վէ օլամազ , իլմ պէօյէտի ատէմէրտէն գաթը
իւմիտ էտիպ անլէրի «ղայր ի գապիլ ի շիֆա»
ատա էտէր : Պէօյէսիլէրտէն փօլիթիգաշինսա՝
«խայրսըզ» տէյէ էլ շէքէր , միւէսսէսաթը խայ-
րիյէ՝ «ֆաիտէսիգ» տէյէ սարֆը նազար էտէրլէր .
գանուն՝ անը միւճրիմլէրլէ թասնիֆ էտէր , ֆա-
գաթ անճագ հագիգի տիյանէթ՝ պէշէրիյէթին
սիւփրիւնթիւսիւ ատա օլունան սընֆտան գաթը
իւմիտ էթմէյիպ անա տէսթրէս օլուր : Չինւքի
էլան տիւնեատա միւճիգէ վուգու պուլմագտա
տըր : Փրօֆ . ճէյան պիր ախէր մուհարրիւտէն իս-
թիշհատ էտիպ տէր «Պիր ճանըն թէվպէսինտէ
Ալլահըն իշինի , անըն մէնպա , թէմէլ վէ գըյ-
մէթինի վէ անըն մէնֆաաթ վէ էպէտի նէթի-
ճէսինի հիսապա ալըրսամ , թէվպէ պիւթիւն
մատտի ճիհանըն խիլգաթընտան զիյասէ իլահի ,
ճէլիլ պիր իշ տիր տէմէյէ ճէսարէթ էտէրիմ :»

«Յէնի տօղուշ»ըն պու բուհի սըրըր՝ իճթի-
մաի միւսլիհ իշիւն շայանը նազարը տիգգաթ
տըր : Պու քիթապտա մուհաֆազա ի էմվալ վէ
իսլահը միւճրիմիյն իշիւն իթթիլսազ էտիլէն պիլ

ճիւմլէ միւճազաթ ը գանուներէնին՝ քէնտի մագ-
սէտինտէ ալէլէքսէր պօշա տիւշտիւյիւ վէ պէ-
րաքս մահքիւմիւն ֆիքրիկի տահա զիյատէ գա-
թըլաշտըրտըր կէօրիւլէճէք տիր : Հալպու քի պու
նէվ զահիրէն հայվանի, միւտհիշ վէ նէվմիտ
ատտ օլունան պիր ֆէրտ՝ պիր ֆէվգէլատէ հէս-
սասըզ իլէ մուհապպէթ վէ շէֆգաթա իճապէթ
էտիպ տիյանէթին թահթ ը թէէտիրինտէ, էն
ալի մէտէնիյէթին թալէպ էթտիյի հալ վէ մէվ-
գիյէ վասըլ օլտպիլիյօր :

էյէր հիւքիւմէթ՝ ճիւզի պիր կէրմի վէ
իւմիտ իլէ սալթ ֆարզ վէ բէսմիյէթ տույղու-
տունտան չալըան հապսխանէ վաըզարընը պէր
թարաֆ էտիպ, ճանի վէ պէքրիլէրի իէլաս Օր-
տուսընըն թահթ ը նէղարէթինէ վազ էթսէ,
նէթիճէ մութլագա տահա զիյատէ գանաաթպախշ
օլուր : Չիւնքի իէլաս Օրտուսընտա օլանլարըն
գըամ ը ազամը պիննէֆս մահպուսիյէթ շէքմիշ
օլտըրնտան միւճրիմլէրին ուսուլ ը թէֆէքքիւրլէ-
րինի վէ անլէրի իլզամ էթմէքլիյին թարիգլէրինի
տահա էյի պիլիլլէր :

Չանն էտէրիմ չօգ քիմսէլէր պու քիթապը
գըրասաթ էթտիքտէն սօնրա շէօյլէ տուա էտէ-
ճէքլէր . «Նա Սլլահ, պիլճիւմլէ մահպուս վէ
մահքիւմլէրէ մէրհամէթ էյլէ» :

Պու քիթապտա փօլիպլէրին խըտէմաթընըն
չօգ օլտուղու, պու ճիւմլէ իլէ տէ անլէրին մահ-
պուսլարըն իսլահընա պախս օլաճագ էէրտէ անա

մանի օչստ գլարը զահիր օլաճագ տըր: Անլէր զէնկին-
լէրին աճենքի, ամնա ֆուգարանըն ատուսու
տըրլար:

Քէզա պու քիթասպըն աճիպ նագլիյէթլէրինի
պատ էլ գրասթ, գարիյուն՝ չօճուգլարըն իսլա-
հաթը սէպալէթտէն պէտ էթմէլի տիր էֆքեա-
ըընը թաստըգ էտէճէք տիր:

Լօնտրանըն հէր հանկը թարաֆընա կիթսէն
օլ գատար չօգ չօճուգլար պուլաճագսըն քի, ան-
լէր էվամիր ի աչէրէյի, հավասը ախլագիյէնին
նուֆուզընը վէ էն ատի գավախտ ի սըհհէյէյի
պիլէ ինքեար էտէն վալիտէյնին միւտհիչ թէէսի-
րաթը թահթընտա փէրվէրտէ օլունմագտա տըր-
լար: Պու գատար պիսուչ սիւպեանը պէօլէսի
ալչագ վալիտէյնին թահթը իտարէսինէ թէրք
էթմէք, անլէրին ֆիզիքի վէ ախլագի սըհհէթ-
լէրինի թէհլիքէյէ մարուզ գըլմագ՝ ալի վէ
նէճիպիւլ էֆքեար միլլէթիմիզէ նալայըգ պիր
նէսլփէրվէրտէ էթմէք վէ թէրագգը թարիգի-
միզտէ ազիմ պիր էնկէլ պրագմագ տէմէք տիր:

Պիր զազէթանըն պէյանընա նագարէն, Լօն-
տրատա պիր միլիօն ֆուգարա վար քի, անլէ-
րին թէայլիւչիւ իչիւն պիր վէ եա ախեր թա-
րիգլէ 26 միլիօն տալէր սարֆ օլունմագտա տըր:
Խէլաս Օրտուսընըն տէտիյինէ կէօրէ օն պին-
լէրճէ ատէմլէր թէնպէլ, սէրսէրի պիր էօմր կէ-
չիրիպ տիլէնէրէք կէչինմէքտէ տիրլէր:

Լօնտրատա մէթրուք վէ սէրսէրի կէզէնլէ-

րին ատէտի թաղրիպէն 5,000 վէ պէօյիւք Պրե-
թանհատա 30,000 օլուպ պունչար սէպավէթ-
տէն՝ միւճրիմ, մէթրուք վէ հայվանի պիր հա-
յաթտա պէօյիւմէքատ տիրլէր : Իմտի պու դա-
տար սիւպեանը, Աֆրիգա սիյահլարընըն ախ-
լագի միյարընտան պի նիհայէ տէրէճէտէ ալչագ-
օլան վալիտէյնլէրին թահթ ը նուֆուզը վահ-
շիյանէսինէ թէրք էթմէք սօղրո՞ւ մը : Իշթէ
գարիյունա սարֆ ը զինն էտէճէք պիր մատտէ :
Պու քիթապ շու իքի խուսուստա իշթիրաք ը
հիսս ույանտըրաճագ—հապսխանէլէրին իսլահը ,
վէ ֆասիտ վալիտէյնին չօճուզլարընըն հիմայէ
վէ իսլահը :

ԼՕՆՏՐԱՆԸՆ ՊԻՐ ԳԸՍՍԸ

Լօնտրանըն պէօյիւք ճատտէլէրինին պիրին-
տէ զարպա միւթէվէճճիհն օլտուղունտա էն ֆէ-
նա սօգադ վէ էտնա շախսլարը շամիլ օլտուղու
էճլտէն փօլիսլէրէ չօգճա մարուֆ օլան պիր հէ-
վալիյէ կէլիրսին: Պու էնլի ճատտէլէրտէն կէ-
չէրքէն հէման արգատա պէօյլէ պախի թէէս-
սիւֆ պիր գըսմըն պուլունտուղունու ասլա մէ-
մուլ էթմէզսին: Ճատտէնին հէր իքի թարաֆըն-
տա տախի Լօնտրանըն էն միւքէլլէֆ գօնագլա-
րընտան պագըլարընը կէօրիւրսին: Արապա վէ
օթօմօպիլլէրին միւթէվալիյէն կիտիպ կէլմէլէրի
վէ ատէմլէրին իզտիհամը ասլա էքսիք օլմազ,
հէր թարաֆտա ֆուդարանըն նազարը հասէտ
ու հասրէթինի ճէլպ էտէն դանի սէրվէթ կէօ-
րիւնիւր: Պու սօգազլարտան սօնրա տիւքքեան-
լար պաշլար: Պու տիւքքեանլարըն օրթասընտա
պիր թահթէլարզ շմէնտիֆէր սթասիօնը վար:
Պուրատա շամաթա, թէաֆֆիւն, չիրքեապ վէ
նափաքլըգտան կէչիլմէղ: Ղազէթա սաթան քիրլի
վէ փաշավրալը օղլանլարա՞ մը պադասըն, չիչէք
սաթան չիրքին գըզլարա՞ մը սէյր էտէսին. ար-
թըգ շամաթալը ախզ ու իթալարըն հիսապը եօգ:
Տէօչէմէ իւզէրինէ թօզ, քիր վէ սիւփրիւնթիւ
սաշըլմըլ: Եօլ իւզէրինէ աթըլմըլ օլան քեաղըտ

փարչաւարը, սիկարա ուճլարը, քիպրիթ, փօր-
թուղալ դապուգլարը վէ սաչ իյլէրինէ պասա-
րադ կէզմէյէ մէճպուր օլուրսըն: Բիւզկեար, սա-
ման վէ օթ ուֆանթըննա դարըճըր թօղլարը
կէօղիւնէ սափուրը: Պու գատար գալապալըդը
վէ մէքրուհ սօգաղարտա պիւլէ քիպար վէ նա-
ղիք կիյինմիշ գատըն վէ էքքէքլէրին կէչիպ տէօն-
մէլէրինի կէօրմէքլիք տահա զիյատէ հայրէթինի
մուճիպ օլուր:

Պուրատան պիր աորմ իլէրի կիտէրէք տա-
հա սըգ վէ իզտիհամլը պիր սօգաղա տախիլ
օլուրսըն: Իշպու չարշու՝ էքսէրի թաիֆէ ի նիսա
օլմագ իւզրէ, սէֆիլ, նափաք, ճանվէր պա-
գըլը էհալի իլէ տօլու տըր քի, անլէրին քի-
սէլէրինտէրի ագչէ կիւնահ վէ ճինայէթ գա-
զանճ արը տըր:

Պու իզտիհամլը թարիգի միւթէագգըպ
խուստուսի պիր տաիրէյէ թէսատիւֆ էտէրիզ:
Իշպու տաիրէնին սօգաղարընըն քիւրրէ ի հա-
վասը քիւլլիյէն ֆարգը տըր, շէօյլէ քի օրայա
կիրէն ատէմ նէֆրէթ էտէր. օլ հէվալինին
տէյիլ եալընըզ ատէմլէրի իլլա պիզգաթ խա-
նէլէրի աախի սէնտէ շէտիտ պիր հիսս ի իս-
թիքրահ ույանտըրը: Եա Բապպի, խանէլէր
պիւլէ մէլուն կէօրիւնիւրլէր, թուղլար, գա-
փուլար, փէնճէրէ շէրչիվէ վէ շէպէքէլէրի հէփ
քիւր իլէ գափլանմը տըրլար. նէրտիպանլար
այընըպ գըրըմը, գափու վէ փէնճէրէլէր չախ-

շամը վէ տէմիր չբարեգլարտան պաղըլարը չը-
գարըլը տըր. չիւնքի զավղա էսնասընտա պու-
չբարեգլարտան պաղըլարը չէքելիպ սիլահ հա-
լինտէ իսթիմալ օլունուրլար իտի :

Պու ճիվարըն էրքէքլէրի սարիգ , եանքէ-
սիճի, քէմիք վէ փաչավրա տէվչիրէն տէլլալ
վէ չափղընլար օլուպ, նիսվան տախի պու տէնի
սէնասթլարտա միւլթէրէք տիրլէր : Սէրխօշ
օլարադ պու խանէլէրին պիրինէ տիւչիւպ գալ-
մըլ օլան պիր ատէմ՝ այըգտըղընտա պիր էսքի
փիւսքիւ փաչավրա իլէ էվլինէ սալըվէրիլըր .
մէրգոււմ տահա խանէսինէ եէթիչմէզտէն պա-
գար քի քիսէսի, ճէպ տէֆթէրի վէ սասթը
չալընմըլ տըր :

Կիրակի սապահլարը պու սօգաղլարտա էն
ղարիպ պիր մէնզարէ պասթ էտիլըր : Միւսթէ-
ճիրլէր պիր փաղար աչարլար : Ճէմիր փարմադ-
լարըն պիր ուճոնտան օլ պիր ուճոնատէք
քիւֆլիւ վէ չիւրիւմիւլ, սըրգաթ էթմէյի պիլէ
տէյմէյէն փաչավրալարտան իպարէթ էլպիսէլէր
ասըլըր : Գոմչուլար եաթադտան գալգար գալգ
մալ, տահա թէքմիլ կիյինմէզտէն, մէճրուհ պաչ-
լարը սարըլմըլ փէր փէրիչան պիր հալտէ գօշուպ
տըլարը կէլէրէք իչպու փաչավրալարըն տէհչէթլի
մէճմուսարընը կէօրմէք իչիւն քէնտի սիյահ
կէօզլէրինի այըրարադ ախղ ու իթայա սալլար-
լար : Չըպլադ չօճուղլար տա պու հիլէլի սէ-
նասթա սէյր էտէրէք թալիմ օլունուրլար :

Եկէր պու պաշարը աչքդ, կէօղլէրի ազ-
դըն, սաշարը տէօքիւք, հայվանի աղըզը, նա-
թէմամ կիյինմիշ թաիֆէի նիսայը կէօքսէ Ի-
տինիզ, վէ Եկէր անլէրին գապա վէ նափաք
սէօղլէրինի իշիթսէ իտինիզ, տէյէճէք իտինիզ
քի, ինսանի թապիաթ՝ գատիմ էն պարպար
զէմանտա պիլէ պու գատար էհվէն օլմամըշ
վէ օլամազ իտի: Ինսանիյէթտէն պախա վէ
ինսան տէնիլմէյէ նալայըգ մախլուղլա՛ր:

Երքէքլէր իշիւն շու գատարը տէմէք քի-
ֆայէթ էատէր քի, հէր ատէմին սիմասընտա ու-
թանղաճըգ վար իտի, ճիւմլէսինին շէհրէսինտէ
տէ հիլէ, սըրգաթ վէ ֆէննպազըգ զահիր օ-
լուպ քիմսէնին եիւզիւնէ պազմաղա ճէսարէթ
էտէմէտիքլէրինտէն կէօղլէրինի եէրէ տիքէր-
լէր իտի: Պու զահիրի ութանղաճըգտան միւս-
թէպան իտի քի, անլէր «Միւթթալի օլարազ
եանըշ, տէնի, նամէսուտ» իտիլէր:

Երքէք վէ գարըլարըն ահվալը քէրիհէսին-
տէն զիյատէ ատէմի տիւչարը տէհշէթ գըլան
շէյ՝ սօգազ տէօշէմէլէրինտէ օյնայան քիրլի
չօճուգլարըն քիւմէսի տիր: Միւթէտէննի վա-
լիտէլէր՝ գափու նէրաիպանլարընտա օթուրա-
րազ քէնտի պէպէքլէրինի տօսթլարընա մազ-
րուրանէ կէօսթէրմէքտէ օլուրլար, նափաք
փարմազլարըյէ սօլըուն եանազլարընը օխչար-
քէն, պաղէն նահեահ մասումըն աղընը շա-
փըրթը իլէ պուս էտէրլէր: Զօճուգլար 5—6.

սիննի թէճափուղ էթտիքտէն սօնրա քեամիլէն մէթրուք տըրլար: Պունլար գատար քիրլի, ֆէնա կիլիմիլ զէ մէքրուն հէյէթլի չօճուղլար ապա կէօրմէմիլ իտիմ: Օլ հէվալիտէ պու չօճուղլարա «Գուղուգ դուշու կիպի պիթլի տիրլէր,» թապիրի ումումի տիր: Եարալը զէ եանըզը չօգ չօճուղլար կէօրտիւմ: Վէ պազը չօճուղլար կէօրտիւմ քի սիմալարը եարա գապուղուստան պաշգա պիր շէյ տէյիլ իտի:

Պու խանէլէրին օտալարը օլ գատար իզտիհամլէ տօլու տըր քի, պիրի նակեան զէֆաթ էթսէ տէրհալ տըշարը նազլ օլունմալը տըր:

Պէօյլէսի մէքրուն սօգազլարտա պէօյիլէն օղլանլար ճանիտէն զայրի նէ՞ օլապիլիլլէր. զէ եա տա գըզլար քէնտի վալիտէլէրինին մէսլէքի մուճիպինճէ փարա գազանմագտան պաշգա նէ՞ եափապիլիլլէր:

Ատի պիր սիւալ էտէյիմ, լաքին հագիգի պիր շէշա իլէ, ճիտտիյէթլէ: Պէօյլէսի սօգազլարտա պիզ օլսագ պիր քէօփէյին պիլէ եաշամասընա միւսասատէ էտէ՞րմիլիզ:

Իշթէ պու սօգազլարա, Լօնտրանըն պու գըսմընա, Խէլաս Օրտուսուճուն զայյուր ալայը հէր կիւն զէ հէր Կիրակի կէլիպ թէճէմմիլ էտէրլէր: Պու պէօյիլիւն միւլազիմի պիր գաշսէնէ մուգատտէմ կիւզէլ զէ նազիք պիր գըզ իտի: Մէրգումէ՞ պու էնկին խանէլէրտէ զէ-

Ֆաթ հատն էրբէք վէ գատընլարըն էօլիւմ հա-
թաղը հունընտա չօգ տուա էյլէտի: Չօծուգլարա
տուա էթմէյի թալիւմ էթտի: Պիզզաթ մէյ-
խանէլէրէ կիրիպ, օրայը թէրք էթմէլէրի պա-
պընտա՝ հէյպէթլի շաիգընլարը իլզամ էյլէտի:
Քէօչէ պաշլարընտա էն նէվմիտ գարըլարա հալ-
վարարոպ նասիհաթ էյլէտի: Կիրակիլէրտէ ա-
չըգ սօգազլարտա վաղ էյլէտի: Միւսքիրաթ
իշթիհատըյլէ թէճէննիւն հատն ատէմլէրին իւ-
ղէրինէ գափույը գափայըպ անլէրի տըշարըյա
պրագմտոր:

Իշթէ պու քիթապտա միւնտէրիճ հիքեա-
յէլէրին միւճիղէլէրինի պու րահիւմ, ֆազիլէ,
թաթը վէ աճայիպ գարընըն էմէքլէրինէ աթֆ
էթմէլի տիր: Պու Խ. Օրտուսու ալայընըն (քի ան-
լէրտէն պազըլարը մէրգուճէնին շախսի րու-
հանի մէյվէլէրի տիրլէր,) կերմի, շէճաաթ վէ ա-
ճիպ մէսէրրէթի, միւճաիլէյհանըն թէէսիրինէ
համլ էտիլմէլի տիր: Օ պու տէնի սօգազլարտա
խալիս պիր գալպին զանպազլարընըն խօյ բաի-
հասընը սաչմըշ տըր:

Պիր միւսինն պէքրի պիր տէֆա պու գա-
րընըն ֆօթօղրաֆընը պանա կէօսթէրէրէք «Ա՛հ
էկէր պիրի սէմայա կիտէճէք օլուր իսէ, օ տա
Ալլահըն պու քիւչիւք մէլէյի օլաճագ տըր» տէ-
յու նիտա էյլէտի. մէրգուճէյի «Մէլէք միւ-
լազիւմ» թէսմիյէ հատըլէր:

Փ Ը Ն Չ Ը Ր

Լճնարանըն էն ֆէնա վէ էանա պիր մահա-
լէսինատէ Փընչըր նամ մէշուր պիր կիրէշնի վար
խաի : Մէրգում վագթըյէ փէք միւթէպեր ֆա-
գաթ թէարիճէն թէտէննի էթմիշ օլան պիր ֆա-
միլէատա թէվէլիւա էթմիշ օլուպ պոյու գըսա ,
օմուղլարը էնլի , սաչը գըրմըղը , պէնզի սօլուճ
օլուպ , խարիճէն պագըլարդատա փէք տիպգաթ
ճէլպ էթմէյէն պիր հէյէթի վար խաի : Վէ լաքին
կիրէշնիլի խուսուսունտա մարուֆը ամմէ օ-
լուպ դայէթ մէշուր պիր փէհլիվան խաի :

Սէպալթէթինտէ արապաճըլար արասընտա
պէօյիւմիւշ օլուպ անըն էն եիւքսէք մագսէտ վէ
նիշանկեահը պէյն էն նաս “փարմագ իլէ կէօսթէ-
րիլէն պիր կիրէշնի» իւնվանընը արմագ խաի :

Չօճուղլուղունտա պիր գահրէմանա միւթէ-
ալըղ պիր չօգ խասսիյէթլէրէ մալիք խաի խտ
տէ , հայֆա քի պու պի էմապ գապիլիլիլէթլէր
ֆէնա պիր մուհիթտէ ֆէնա պիր ճիհէթ վէ շէթ
ալարլար : Քիւչիւք իքէն խըրսըղըղա թէշէպիւս
էտիպ , իք տէֆա օլարագ միլլէթ պագչէսինտէն
պիր էօրտէք վէ պիր պաշգա տէֆա տիւք-
քեանըն պիրինտէն պիր փաքէթ գումաշ չալար :
Պու սըրգաթ իչիւն տէրտէսթ էտիլիպ գանուն
մուճիպինճէ տիւչարը միւճագաթ օլուս :

Փընչըր մէթթէպտէ տախի զապթը նագա-
պիլ պիր շայերտ խաի : Հիշ պիր մուպլիմ քէն-

տինն իւղերինն պիր կէօնէ իճրա ի թէէսիրան
պուրնամատր : Բէֆիդլէրինն երգինն թաշ-
թախթապար ֆըրլատրայ , պիր վարուչէ անլէրին
ճաննը արնոյ իթէր իտի : Մէրթէպին պիրին-
տէն օլ պիրինն գօլուրարայ էնճամ Մէրիդիպօն-
տարի ճիւմլէ մէքեթիպաէն թարտ էտիլաի :

Վայիտէյնի՝ անըն պու թէմէյլիլաթ ք հայ-
վանիլէսինի զապթ էթմէք մազսէտիլլէ 17 սին-
նինտէ իքէն անը պիր եէրտէ դափուճուրազա գօյ-
արլար : Ֆազաթ պու իշ տահա ղիլատէ քէնտի-
նին մահարիպ տույլուրընըն նէշլ ու նէմա
պուրնարնա տահուլէթ վէրիպ, օ պիր մէշհուր կիւ-
րէշճի հալինտէ քէտպ ի իշթիհար էյլէտի :

Վօրմիլուտ մահալէսինտէ 16 պէլլի կիւրէշ
վուդու պուրուպ ճիւմլէսինտէ տէ քէնտի զալիպ
կէլաի : Օլ զէմանտա տիւնեալի տարլատէլէր
մէյլսանէլէրին գօլթուրունտա խուտուտի կիւրէշ
մէյտանլարը թէշքիլ էյլէյիպ , տտէմլէրի կիւրէշ-
տիրէրէք էյլէնիրլէր իտի : Պիր կիւն մալիւմ ի
ամմէ մէշհուր կիւրէշճի էյգօթ իլէ կիւրէշմէք
իչիւն Փընչըրա տալթէթ կէլաի : Մէրգում տա-
վէթի պիլ գապուլ մէյտանա աթըլար : 14 տէ-
ֆա ֆըրլանտըգտան սօնրա Փընչըր զալիպ կէլաի :
էյգօթ պունա իթիրապ էտէրէք թէքրար թու-
թուլուլար, լարին իւշ տէֆա ֆըրլանմաղլէ էյ-
գօթ եէրէ սէրիլաի :

Փընչըր պու զալէպէ տայէսինտէ տէյիլ եալը-
նըլվարա, անճազ անընլէ պէրապէր տարլատէկեա-

նրն թէ վէճճիւհիւնիւ տէ գազանըպ շէօհրէթեապ
օլտու : Սլ տէմ գափուճուլուղու թէրք էտիպ լօրա-
լար իլէ կեզէր վէ աստէմէր էօնիւնատէ եումրուգ
սալլայարագ տէհշէթ սաշար իտի : Մէրգում պու
տէրէճէյէ վասըլ օլտուգտան սօնրա, Լօնտրատա
օլան ախէր մալիւմ կիւրէշճիլէր իլէ կիւրէշմէյէ
մէճպուր իտի : Իմտի Լօնտրա վէ հէվալիսինտէ
փարմադ իլէ կէօսթէրիլէն ճիւմլէ կիւրէշճիլէր
իլէ Փարգըլ մահալլար վէ միլլի օյունլարընտա
կիւրէշիպ ճիւմլէսինտէ տէ Փաթիհ չրգտը : Մու-
ճիպ ի թէէսիւֆ ճիհէթի շու քի մէրգում պու
շաշապը ֆիւթուհաթլարընտա շէյթանըն էսարէ-
թինտէ իտի : Սկտերլէրէ զալիպ իքէն միւսքիրաթա
մաղլուպ իտի : Չօգ քէրրէ կիւրէշ մէյտանընա
սէրխօշ օլարագ կիտէր իտի :

Պու փարլագ կիւնլէրին ոէ ճէպի փարա իլէ
տօլու իքէն թէէհհիւլ էյլէտի : Ղայէթ միւքէլլէֆ
վէ մութանթան պիր խանէ իշթարա էյլէտի : Պիր
գաշ խըտմէթքեարլար իսթիխտամ էյլէյիպ պիր
արապա վէ պիր չիֆթ աթ պէսլէր իտի : Սէյր
մահալլարընտա զէնկինլէրլէ կեզիպ սէֆիհանէ
իմրար ը էօմր էյլէր իտի :

Պիր էյամ սօնրա կիւրէշմէքտէն ալտըղը
փարա քէնտինէ տէվամի մէտար ը թէայիւշ օ-
լամայաճաղընա գանի օլուպ, սէրվէթ ճէմ էթ-
մէք իչիւն պիր ախէր մէշղուլիյէթ ինթիխապ
էյլէտի : պու տէֆա թիճարէթ շերիքլէրի վէ քէն-
տինին շէօհրէթի սայէսինտէ էփէյի փարա գա-

զանսր : Փագաթ թէտրիճէն իշինատ հիլէ , եա-
լան վէ էնկին փլանլար թէզահհիւր վէ թէհագ-
գիւգ էթմէքլէ օ քէնտի նամ ու շանընը դայյ
էյլէտի : Փագրը հայէ տիւշար օլտու : Զէվճէ-
սի վէ թէալլիւգաթը քէնտինէ շէշմ ի հագա-
րէթլէ նազար գըլմազա պաշլատըբար : Պու
ճիւմլէ սէֆալէթ մէրգու մու տահա զիյատէ թէր-
զիլ էտիպ օ թէքրար պէ թէքրար հապսա իլգա է-
տիլտի : Վէ հէր չըգմասընտա աիլէսի թարաֆըն-
տան զիյատէ սօվուգ մուամէլէ վէ շէտիտ հա-
գարէթէ մազհար օլուր իտի : 1904 Հոկտ.ինէ
գատար պիր սէնէ զարֆընտա 17 տէֆա սէր-
խօյըղը իշիւն մահըլմ օլտու : Պու վագթտա
զէվճէսի Յիւնճիւ վէ սօն տէֆա օլարագ զէվճինի
թէրք էյլէտի :

Միւնֆէրիտ , ֆագիր վէ իշքիտէն զայրի պիր
շէյէ իշթիհասը գալմայան պիր աատմին սէֆալէ-
թինի խայալ էտէպիլիրսինիլ : Մէշղուլլէթի
սալթ գատէհ պօշալթմագ իտի : Թաամ վէ սու-
տան զիյատէ իշքիյէ աճըղ հիսս էյլէր իտի :
Ճէսէտի էքէուլ(*) իլէ պէպլէնիր իտի : Մէլսա-
նէտէն մէյխանէյէ կէչիպ փարասըղ օլարագ իշէր
իտի : Էվիլլէճէ «պիրինճի կիւրէշճի» նամըյլէ էթ-
րաֆա սաշտըղը տէհշէթ վէ գօրգու սէպէպինտէն
մէյխանէճիլլէր պիլ մէճպուրիյէ իսթէտիլինի վէ-
րերլէր իտի : Վէրմէքտէն իսթինա էյլէտիլլէրին-

(*) Զօգճա իսպիրթօտան հասըլ օլան պիր նէվ
իշկի տիր :

տէ էզէն եումրուզունու պիր տէֆա պաշարը իւզերինէ գալարըր իտի : Պէօյէճէ քիմսէ քէնտինէ մուխալէֆէթ էտէմէզ իտի : Կէօզէրինտէն ատէթա ճինայէթ սաշըրը վէ ումումէն ազղընտա պուլունան քէլիմէ «էօլտիւրիւրիւմ հա՛», իտի : Պիր վուրուչէ չօզլարը ետրէ սէրէր իտի : Սէրվէթ ու շէօհրէթին սէմթ իւր բասընտա իքէն ամմէյէ նիճէ մուճիպ ի հայրէթ իտի իտէ , շիմտի անտէն զիյատէ մուճիպ ի խաւֆ ու տէհչէթ օլմը իտի : Օլ զէմանն ատէմ իտի, ֆազաթ շիմտի ճանվէր քէսիւմիշ իտի

Փիքրի սալթ պիր ճիհէթէ իշէր իտի , եանի բազը իշիւն փարա վէ չարէլէր պուլմագ , շիւնքի արզու վէ հասրէթի մէյխանէտէն մէյխանէյէ կիտիպ ալէտատէվամ գատէհլէր պօշալթմագ , տիւշիւպ ույույանա գատար իշմէք վէ ույանտըղընտա իտէ եանընտա տահա զիյատէ հազըր իշքի պուլմագ իտի : Պիր կիւն զէվճէսինին պիր ազրապասընտան 7 շիլին տօլանտըրըպ բազըյա սարֆ էյլէսի : Պու հիլէյի զէվճէսի իշիթմէքլէ անըն ալէյհինտէ պիր թագըմ շէտիտ վէ հագարէթամիզ սէօզլէր սարֆ էյլէտի : Պու սէօզլէր Փընչըրըն սէմինէ վատըլ օլըւպ մէրգուումը զազապ, իրշմ վէ ինթիզամ բուհու իլէ մէմլու էյլէտի : Փընչըրըն զէմինտէ բազըտան սօնրա էն չօգ սէվտիյի շէյ քէնտինին պէօյիւք օղլու իտի : Պիր կիւն մէզքիւր օղլան՝ փէտէրինի արայարա՝ մէրգումը պիր էնկին մէյ-

խանէ քէօչխինտէ պուլտու : Փէտէր կէօղիւնիւ
գալտորրոյ օղլունու , սէվկիւլիւսիւնիւ Խէլաս Օր-
տուսունըն իւնիֆօրմասընը միւլէպպէս օլարագ
եանընտա սուրուր կէօրսիւ : Օղլու փէտէրինէ
չօգ ըիճալարլէ իպրամ էյլէտի քի պու հայրլանի
վէ տէնի էօմրիւնիւ թէրք էյլէյիպ Փամիլեա մէ-
սուտիյէթի տաիրէսինէ տախիլ վէ Խէլաս Օրտու-
սունա ազա օլտուն : Օղլու հէր սէօյլէտիքճէ փէ-
տէր հիճիլքեարի քէլիմէլէրլէր իլէ անը մուգապէլէ
էթմէքտէ իտի : Փէտէր պիր իւղէրինտէքի էսքի
փիււքի էլլիսէ վէ փէճմուրտէ հէյէթինէ պա-
գըյօրտըր պիր տէ օղլունըն փարլագ վէ քիպար
հէյէթինէ նազար գըլլոյ «Պէն Սէյվէյընիսք
(Խէլաս Օրտուսըր ազասը) օլայըմ» տէյու իսթիհ-
զա էյլէմէքտէ օլտու : Էնճամ օղլու մէյուս օլա-
րագ վազ կէչիպ կիթտի , վէ Փընչըր իպարէ ի
մէզբուրէյի միւքէրլէրէն սէօյլէյէրէք պիր խայը
էյլէնտի :

Պիր կիւն չօգ իչմիչ օլուպ փօլիս իլէ միւ-
նազապա թուլթուլարագ հապս էտիլտի : Մահ-
պէստէ սուսուլլուգտան մուազզապ վէ գա-
ֆէսէ գօնուլմուչ ճանվէր կիպի փիւր դա-
զապ օլարագ Սլլահա լանէթլէր փիւսկիւր-
մէքտէ իքէն նակէհան պիր պանսա մոզիֆ
սէսի իչիթտի : Պիր ազ տինլէյէրէք անլատը քի
Խէլաս Օրտուսու օրատան կէչմէքտէ տիր : Օլ
զէման սէվկիւլիւ օղլու ֆիքրինէ տիւչիւպ շու
սէֆիլ վէ մուրտար էօմրիւնիւ օղլունուն

Վարչազ Վէ միւրեճճահ հալիլէ մուգայէսէ
էյլէյինճէ, պիր տէ օլ թաշ գալլի երեյերէք
օլ ճինայէթ սաշան կէօզլէրինատէն սէլ կիպի
ճէրէյան էյլէյէն կէօզ եաշլարընը զապթ էտէ-
մէյիպ, հիշ օլմազսա շու ալշազ էօմրտէն Վազ
կէշմէյէ ճէհտ էտէճէյինի Վաս էյլէտի : Իշթէ
օլ զէման տէրուենինտէ մահֆուզ օլան հագիգի
ինսանիյէթ Վէ իլահի ունսուր դըյամ էյլէյիպ
անտէ տախիլի պիր մուհարէպէ պէտ էյլէտի :
Ծու հալը փէրիշանիօինի, Ֆէհա բիւֆէգասընը
Վէ միւսքիրաթըն քէնտինի թէրզիլ էյլէտիյի
տէրէքէլէրի փիշի նազարտան կէչիբիպ տէրին
պիր հիճապ Վէ նէֆրէթ իլէ ա՛խ, օ՛ֆ էյլէտի :
Պու էնկին էօմրէ ֆաիզ Վէ անտէն ալի պիր
էօմր պուլընսուզուսու տէրք էյլէյիպ տա-
մարլարընտա հագիգի ատէմլիյին նապզէլէ-
րինէ միւթթալի օլտու : Մահպէս քէնտինէ պիր
մէյտանը մուհարէպէ Վէ պիր մէքթէպ օլտու :
էնճամ պու հալը էսէֆ իշթիմալընտան ազա-
տէ ի սէր էթմէնին եալընըզ թարիգի գաթլը
նէֆս օլաճազընա գանի օլտու : Պինատէն ալէյհ
շու մահպէստէն գուրթուլտուգտան սօնրա
իլք ֆուրսաթ իլէ քէնտինէ հագարէթ էթմիշ
օլան զէվճէսինի գաթլ էթմէյի, պատէհու պին-
նէֆս տար ազաճընտան ասըլարազ շէօյլէճէ
էօմրիւնէ նիհայէթ Վէրմէյի թասմիմ Վէ գա-
րարկիր էյլէտի : Արթըզ պու փլան ֆիբրինտէ
մուայյէն Վէ մուգարրէր օլուպ պիր նէվ մէ-
սէրրէթ հիսս էյլէյօր իտի :

Պիր այ սօնրա մահպէստէն ազատ էտի-
լինճէ տօղրու գատիմ՝ ըիւֆէգասընըն եանընա
գօշտու, սէրմէսլթ օլուպ, պիր լիրա տա էօտիւնճ
այարագ մէղքիւր ագչէ իլէ պիր գամա, պիր
միգտար տա մէքիւլաթ իշթիրա էյլէտի : Վէ
պըչաղը կիղլէյիպ թաամ՝ չըգընընը տա էլինէ ա-
լարագ զէվճէսինին եանընա սու ի գատա իլէ
կիթտի : Ֆագաթ քէնտի քէնտինի՝ էնկին էօմ-
րիւնիւ թէրք էթմիշ կիպի կէօսթէրիպ չըգըն-
ճաղըզը զէվճէսինէ թագտիմլէ սուլճ թալէպ էյ-
լէտի : Մուախիսէրէն եագընտա իճրա օլունաճագ
օլան պիրչաղը թէճէմմիւիւնէ պիրլիօտէ կիթմէյի
զէվճէսինէ թէրլիֆ էյլէտի : Մէրգումէ խսէ գօրգու-
սունտան նաչի իթաաթ էտիպ զէվճիլէ պիրլիքտէ
խանէտէն տըչարը չըգաըլար : Պիչարէ գարը, պիլ-
մէյօր իտի քի գաթլ օլունազա կիտիյօրտը :

Սօգագտան կէչէրքէն պիր գափուտան պիր Սէր-
վէյընիսք (Խ. Օ. ազալարընտան պիրի) տըչա-
րը չըգարագ «թէճէմմիւլէ՞ մի կէլիյօրսունուզ»
տէյու սուալ էյլէտի : Փընչըր «խայր» տէտի :
Վագթըլլէ Փընչըրըն տօսթու օլուպ քինտի տէ
պէքրի վէ զէվճէսինի տէօյէն պիրի իքէն չիմտի
թէճտիտի գալպէ նաիլ օլմուշ օլան պու Սէրվէյ-
ընիսք Փընչըրա տէօնիւպ սուրէթ ի միւէսսիրա-
նէտէ «Տօսթում՝ գալպինի Յիտուսու վէրմէտիքճէ
մէսուս օլամազըն, պիլիւսին քի Սլլահ սէնին
իչլւն տահա ալի պիր էօմր թէտարիք էյլէմիշ
տիր,» տէտի : Ֆագաթ Փընչըրըն ֆիքրինտէ զէվ-

ճէսինին գաթիլը պէհէմէհալ մուգարերը օլտու-
ղունտան տէնիլէնէ էհէմմիլէթ վերմէյէրէք Խօ-
լունա տէվամ էյլէտի վէ հէման օրատաքի պիր
մէյիսանէյէ կիրաի, գարը իսէ գափուտա գա-
թիլինէ միւնթազըր իտի:

Բագըյը իչէր իքէն պիր տէ Սեյվեշշընիսքին
քէլամլարը ֆիքրինի ալթ իւսթ էտիպ միւզթա-
րիպ օլմաղա պաշխատը: Անգարիպ պիր վահի
կէօրաիւ,— շու տէհչէթէնճամ վիւանը կէօզ էօ-
նիւնէ կէլիպ պիր սանիյէտէ խայալխանէսինտէ
կէօրաիւ քի, թամմ արղուսու մուճիպ բէֆիգէսի
մազթուլ վէ մուախսէրէն քէնտիսի տէ հիւ-
քիւմէթ եէտիյլէ իտամ էտիլմիշ, քէնտի տիւն-
եատան, տիւնեա տա քէնտինատէն գուրթուլ-
մուշ, ֆագաթ եինէ տէ նաիլ ի սաստէթ վէ իս-
թիրահաթ օլմամըշ: Նէ էսէֆէնկիղ վէ նէ՛ էս-
րարէնկիղ պիր Փաճիա ի միւէլլէմէ, իլահի՛: Այնի
վազթուա տիւնեա օլ սէվկիւլիւ օզլունու փար-
մազ իլէ իշար էտիպ տէյօր իտի, «Պու օ կէնճ տիր
քի, անըն վէտէրի՛ վալիտէսինի գաթիլ էյլէտիյի
իչիւն ասըլտը»... օլ անտէ իւզէրինէ պասան
հիճապ տալզասը ալթընտա էզիլաի: Պու ճիւմլէ
մէնզարէ պիր սանիյէ միւրուրինտէ շիմչէք կիպլի
ֆիքրինատ նագշ օլունուպ խայալընտա տիրի պիր
թարղտա թէրսիմ օլունտու: Պու վահիյլէ էօմ-
րիւնտէ իլք տէֆա իտի քի, քէնտի բէզիլ վէ
հայվանի մէսլէքի իչիւն հիճապ հիսս էյլէտի:
«Քէնսի ֆէնսիսնէ կեղսի:», Գալպի թէհաճճիւր էյ-
լէմիլ վէ հայվան մէսապէսինէ թէտէննի էյլէ-

միշ օլանն շու մէյխօրըն հիճապ հիսս էյլէմէսի նէ՝
աճախպ պիր վազըա տըր: Բուհուն գուրու հիս-
սիյաթ փունարլարը նա՞սըլ օլուպ տա պէթէք-
րար նիւպէան էյլէտիլէր: «Նասըլ»ը պիլմէյիզ,
Փազաթ էտէնին քիմ օլտուղունու պիլիբիզ:
«Սիզտէ կէրէք իսթէմէյի վէ կէրէք էլլէմէյի բի-
զասընա կէօրէ իշլէյէն Ալլահ տըր», Ֆիլ. 2. 13:
Մէրգում շու սէրխօշ հալընսա տէրունի պիր
թէպէտտիւլաթա մազհար օլարագ մէյխանէտէն
չըգըպ զէվճէսիյէ Խ. Օրտուսընըն թէճէմմիւրնէ
կիթտի: Խըզմէթի մէղքիւրէնին նիհայէթինտէ
վաըզ՝ թէվպէ էյլէյէնլէր էլէրի կէլսինլէր տէ-
տիյինտէ(*) էվվէլա մէյխօր Փընչըր էլէրի գօ-
շուպ տիզ չէօքէրէք «Աման եա Ալլահ, պէն կիւ-
նահքեարա մաղֆիրէթ գըլ» տէյու տուա էյ-
լէտի, րէֆիդէսի տախի պէրապէրինճէ տիզ չէօք-
միւշ իտի:

Փընչըր օլ հուզուրը էլահիտէ հիսս էյլէ-
տիյինի թարիֆէ աճիզ իտի: Հայաթը մազի-
յէսի՝ իւզէրինտէն պիր թարաֆա տիւշտիւ: Ֆիզըրի
իւզէրինտէն ազիմ պիր պարը կիրան րէֆ օլուն-
տու, քէնտինի հավա կիպի խաֆիֆ վէ չիչէք
կիպի փաք վէ մէսըուր հիսս էյլէտի: Տէրու-

(*) Խ. Օ. սընսա սայքի շաշմազ պիր գախտէ տիր
քի, մինպէրին էօն թարաֆընա եազըն այրըճա պիր
գանէփա գօնուրուր: Թէվպէ էթմէք իսթէյէնլէր կէ-
լիպ պու գանէփատա տիզ չէօքէրէք կիւնահլարընը
իգըրար վէ Գրիստոսա ալէնէն թէսլիմ օլուրլար:

նինստէ մէսէրրէթ տույրուլարը վէ իւահի պիր
իւմիտ պահար գուշարը կիպի հէմահէնկ թէ-
րէննիւմէրլէ ուշուշմագտա խտիլէր : Փընչըր ար-
թըգ թէպէտտիւլ վէ թէճէտտիւտ էյլէմիշ, պիր
սէօղլէ եհնի Վախչուգ օլմուշ խտի :

Պու թէպտիլթ անըն գօնչու վէ բիւֆէ-
գաար իւզէրինտէ աճաիպ վէ աղիմ պիր թէէ-
սիր հաար էյլէր խտի : «Փընչըր թէվպէ էթմիշ»
խապէրի հէր մէյխանէ վէ գապինսօ, հէր թէաթըօ
վէ սօգապլարտա շայի օլտու : Հէր ագչամ վէ
հէր կիրակի Խ. Օրտուսունըն թէճէմիլէրինտէ
հազըր պուլունուպ իշթիրաք էյլէր խտի :

Յամիլեաար մամուր վէ մէսուտ օլտու :

Զիյատէսի վար, Փընչըր պիր չօգ Խրիսթի-
յանլար կիպի շախի խէլասըն մէսէրրէթիլլէ էյ-
լէնէն վէ սէրմէսթ օլան պիրիսի տէյիլ խտի : Ա-
խէրլէրին խէլասընա չօգ արզուքէշ խտի : Կէշմիշ
էնկին էօմրիւնիւն շահիպլէրի օլան ֆէնա գօնչու-
լարտան այրլմայրպ օնլար արատընտա պիր մի-
սիօնէր էօմրիւնի եաչաար : Մէշղուլիէթինտէն
էսիրկէտիլի հէր պիր սաաթը վէ իգթիսատի
եօլլարլէ արթըրտըլը հէր պիր շիլինի ֆէնա բէ-
ֆիգլէրինին խէլասը իշիւն սարֆ էտէր խտի :

Էփէյի պիր զէման սօնրա Փընչըրըն ճիտտի-
յէթինէ գանարշ օլան պիր խանըմ՝ մէրգումա
իքի բէֆիգ իլէ պիր քիւշիւք արապա վէրիպ պու-
եօլտա սէպղէվաթ սաթարադ թէայյիւշիւնիւ չը-
գարմասընա մուավէնէթ էյլէտի : Իշ հէր նէ գա-

տար տա միւշքիւ իտի իսէ տէ, եինէ տէ պու
եօլտա ֆամիլեասընը տէրէճէ ի քիֆայէտէ իտարէ
էտէպիլտի :

Լաքին էօմր թէճրիպէտէն սալիմ տէյիլ
աիր: Ձէվճէսի թէտրիճէն Խէլաս Օրտուսունտան
սօվուտու վէ զէվճինին հայաթ ը ճէտիտէսինտէ
անա իշթիրաք ը հիսս իպրազ էթմէքտէն ֆե-
րաղաթ էյլէտի: Կէրչի զէվճինին իրթիտատ էտիպ
էսքի մէսլէքինէրիւճու էյլէմէսինէ րադի տէյիլ իտի
իսէ տէ, եինէ ախլագի փաքըրընը հըֆզ էյլէյէրէք
շու Խ. Օրտուսունտան քէֆ ի եէտ էյլէմէսինէ
արզուքէշ իտի: Չիւնքի մէրգուլմէնին ազրըպա
վէ ահըպպասը րուհանի հայաթտան իսօլլան-
մազլար իտի :

Փընչըրըն գալպինի հիւզն ու քէտէրէ իս-
թիդրագ էյլէյէն տահա պէօյիւք պիր խոսուս
տախի սէվկիւլիւ օլլունուն Խ. Օրտուսունտան
չէքիվմէսի իտի: Փամիլեատա եալընըզ մէրգուլմ
սէրվէյընիսք գալտը :

Իըլըն զայէթ շէտիտ սօլուգ պիր կիւնիւն-
տէ մէրգուլմ շէրիքլէրինին պիրի իլէ մահա-
լէլերի կէզէրքէն օլ շէրիքի տէտի քի, «Փընչըր,
կէլ շու մէյխանէյէ կիրիպ պիրէր գատէհ իչէ-
լիմ, իշթէ սօլուգտան տօնուլօրըլ:» Փընչըր
«Խայր» տէյիպ մէրա տուրտու: Բէֆիդի պէ
թէքրար «Պիր գատէհտէն նէ օլաճագ, գըզմագ
իչիւն տիր, սէնին կիպի պիր ատէմէ պիր գատէհ
նէ թէէսիր էտէճէք» տէտի : Փընչըր տիւշտիւ—

Ես լինելու գալմը, ֆամիլեա սաստեթինտէն եր-
նէ մահրում հալտէ վէ հալա տալի վէր սո-
զուգ օլմասը հասեպիլէ մէրգում մաղլուպէն
պիւր գասէհ իշտի: Իշէր իշմէղ դուրշունտան
վուրուլմուշ կիպի եէրէ սէրիլաի: Իշկինին ի-
շինէ գաստէն իլամ մէղճ էտիլմիշ իտի: Բէֆիգի
կէօղտէն նիհան օլտու: Մէրգումու կէօրէնլէր
կէլիպ գալաըրաշլար վէ օ սէնտէլէյէրէք վէ տիւշէ
գալգա կիւճ հալ խանէսինէ վասըլ օլտու:
Պու հալը էսէֆիլթիմալը սէյրճիլէրաէն պազը-
լարընըն թէէասիլֆիւնէ, պազըլարընըն իսթիհ-
զասընա պատի օլտու: Օլ կիւն պաշգա միւսա-
հապէթ մաստէսի գալմայըպ պիւթիւն գալա-
պալըրն աղլընտա «Փընչըրըն թէվպէօի տէ-
վամ էթմէտի», իպարէսի թէքէրըիւր օլուն-
մագտա իտի:

Մէրգում խանէյէ կիլիպ տէրհալ սօնրա
իշ էլպիսէսինի թէպտիլ էթմիշ վէ Խ. Օրտու-
սունուն իւնիֆօրմասընը լապիս օլմուշ օլարապ-
տօղրու Խ. Օրտուսունուն սալօնընա գօշտու վէ
մինպէրին էօնիւնէ տիզ շէօքիւպ տուա էտէրէք
Ալլահտան մաղֆիլթէթ թալէպ էյլէտի: Նէ՛ ա-
ճաիպ պիւր ամէլ: «Զիրա սալիհ եէտի քէրրէ
տիւշէր իսէ պիլէ երնէ գալգալ:» Միւսաթիլէյհին
էօնրիւնտէ պու տիւշիւշ իւք վէ սօն օլտու:
Պու թէճըիպէ քէնտինէ հիլմիլէթ վէ իհթիյաթ
թալիմ էյլէտի: Խանէսի խալըլ քէնտինի ըա-
հաթ պրագմայօր իտի, սաստէթ վէ սէլամէթի

անճաղ գալարինտէ իտի : Հալա ի. Օրտուտուն-
տան մաաշ ալմայարագ ըէֆիգլէրինին խէլասը
իչիւն սաաթլար վէ լիրալար սարֆ էյլէյօր :
Զօգ ճանլարը խէլասա կէթիրէմէտիյի իչիւն
մէսրուր վէ կիւլէճ տէյիլ տիր : Ճանլարտան
պաշգա պիր տիւչիւնկիւ մատտէսի գալմամըշ
վէ խէլասըքեարընը «պօշ էլ իլէ» իսթիգպալ
էթմէք իսթէմէյօր : Պիւթիւն ինկիլթէրրայա մա-
լիւմ օլան պու կիւրէշճիւնին պուլունտուղու
թէճէմիւտէ չօգ գալապալըգ թօփլանըր : Պու
ազիմ գալապալըղըն հուղուրունտա էսքի էօմ-
րիւնիւն տէնաէթի հագգընտա սէօյլէմէքտէն
ասլա շէքինմէյիպ անտէն սուրէթ ի աճիպէտէ
վուգու պուլան նէճաթը վէ քէնտինի եաշա-
տան Յիտուսըն քեաֆի գուվվէթինտէն պահս
էտէրէք քեմալը ճէսարէթլէ շէհատէթ էտէր :
Տէրունիւնտէ ճանլար իչիւն շէտիտ պիր նարը
շէֆգաթ մէվճուտ տըր : Տաիմա միւլայիմ պիր
վէրտէ իլէ գօնուշուր : Կէրէք սիմասը վէ կէրէք
սիյրէթի սաքիթ վէ մուվազգար տըր : Տէրին
ըրմագլար սէսսիգ ագարլար : Հայաթը բուհա-
նիյէսի ամիգ վէ ճանլար իչիւն հասրէթի կէրմի
օլան պիր ատէմ :

Փրնչըր կիւրէշճիլիքատ պիրինճի օլտուղը
կիպի իրիսթիյանլըգտա տախի պիրինճի պիր
գահրիման թանըլմըշ տըր : Էթրաֆտա օլան էն
ալչագ ատէմլէրին պաղըլարընըն թէվպէսինէ
վասըթա օլմուշ տըր : Քէնտի իչինտէն էսիրկէ-
տիյի հէր պիր սաաթը, Օրտուտան մաաշ
ալմագսըղըն անըն իչինէ վագֆ էտէր, վէ
խահիչէ հասրէթ շէքէր քի եիւզլէրճէ ճան-

լարը խելասա կէթիրսին : Ալլահտան ուզագ վէ նամէսուտ ճանլար իշին վալիտէ գալպի կիպի միւշֆիգ պիր արգուսը վար տըր : Անը կէօրէն հիսս էտէր քի օ պիր եիւք թաշըմագտա տըր : Օ եիւք ճանլար եիւքիւ տիր :

Պիր կիւն մուգատտէմէտէ զիքրի կէչէն մէլէք միւլագիմէ իխթար էթտիմ քի Խ. Օրտուսը պու աճախպ ատէմի եէվմի թէայյիւշիւնիւ գազանմագտան գուրթարըպ հէր եէրտէ «Շէհատէթ էթմէյէ» ազատ պրագսա տահա էյի օլմա՞ղ մը : Մէրգուլմէ պունա ճէվապէն աթիտէքի պէյանաթտա պուլունտու «Շիմտի պէօյիւք թէճէմմիւլէրտէ արա սըրա շէհատէթ էթմէքտէ տիր : Իսմինին զիքր օլունտուղը եէրլէրտէ պէօյիւք գալապալըգ ճէմ օլուր , շիւնքի օ պիւթիւն Ինկիլթէրրատա մարուֆ տըր : Փագաթ Օրտու՛ պիր ատէմին քէնտի աթիգ տէնի էօմրիւնիւն հիքեայէսինի պէր տէվամ նաղլ էթմէսինի թէճվիզ էթմէզ . զիրա պու շէյ քէնտինի պաթըլ իֆթիլսար վէ խօտիէսէնտիյէ իմպէ էտէր : Վէ օ գաթէն քէնտիսի հայաթը ըրուհանիյէսինտէ կիւնտէն կիւնէ շէճիանէ թէրագղը էթմէքտէ տիր : Թէվպէ էթմէք տահա եիւքսէք պիր էօմրիւն անճագ եէնի պիր պիտայէթի տիր :»

Միւմալիյէյհանըն իֆատէսի Խ. Օրտուսընըն պիր գուլվէ ի ըրուհանիյէ օլտուղունա տաիր եէնի պիր էֆքեար վէրմէ՞ղ մի :

Հ Է Ն Տ Ֆ Ո Ւ Լ (*)

Տէփֆօրտտա միւթէպէր պիր ֆամիլեա մէս-
քիւն իտի: Մէքքիւր ֆամիլեանըն փէտէրի ին-
կիլթէրրատա էն ճէսուր, միւսթագիւմ վէ էհլի-
յէթլի պիր ասքէր օլուպ օրտուտա պիր գահրի-
ման իտի: Օրտույու թէրք էտէրէք փօլիս օլտու:
Աիլէսի մէսուտ վէ աինտար օլուպ չօճուզլար հի-
րակի մէքթէպինտէն կէրի գալմագլար իտի,
ագչամլարը խօշ թէրէննիւմլէր էտէրլէր, պա-
զէն տէ մէզէպի մատտէլէր հագգընտա միւպա-
հասէ էտէրլէր իտի:

Յագաթ փէտէրին մէմուլին զայրի վէֆաթը
ագապինտէ ֆամիլեանըն թէայլիւշ մէսուլիյէ-
թինին պարը կիրանը վալիտէնին իւսթիւնտէ
գալար: Մէրգումէ սապահլայըն փէք էրքէն իշէ
կիտիպ տար ագչամտա ալտէթ էյլէյէրէք էլին-
տէն կէլտիյի գատար էվլատլարընը մէսուտ գըլ-
մագլա վէ անլէրի իսթիգամէթ իլէ հագիգաթտա
փէրլէրտէ էթմէյէ զայրէթ էտէր իտի:

Պու նագլիյէթին գահրիմանը օլան Ալֆրէտ
Նիքրլսըն իշպու ֆամիլեանըն պիր ազասը օլուպ
հէնուզ 14 սիննինտէ իքէն օրտույա տախիլ օլ-

(*) Միւէլիֆ պու նագլիյէթտէ օլան ատէմին իս-
մինի հիշ դիքըր էթմէյիպ անճագ A Tight Handful իս-
մինի վէրիյօր, լաքին մէնպալընտան անլլատըղըմըզա
նագարէն պու ատէմին ասըլ իտի Ալֆրէտ Նիքրլսըն
տըր:

տու : Օլ գէմանտա պէօյլէ պիր նէվճիվան իշխն
օրտուտա պուլունմագ զայէթլէ միւշքիլ պիր շէյ
խտի : Անըն կիւճլիւքլէրինտէն գուրթուլմագ ի-
շխն ատէմին պիր տէհա՝ վէ անըն մէզալիմինէ
մուգավէմէթ էթմէք իշխն պիր տէվ օլմասը ի-
ճապ էտէր խտի : Պինաէն ալէյհ պու գուվվէթլի
վէ միւֆթէիսիր կէնճ՝ իքր կիւնտէն անլատը քի
պու միւշքիլթա գարշը պիզզաթ միւտաֆէաա ի
նէֆս էթմէլի տիր : Հէման պիր գաշ հաֆթա
զարֆընտա բէֆիգլէրի կիպի եէմին էտէր , սի-
կարա վէ իչքի իշէր վէ էյի միւնազաա էտէր պիր
քիմսէ օլմուշ խտի :

15 սիննինտէ իքէն Իրլանտայա վէ 16 տա
Հինտիսթանա իրսալ օլունտու : Թալիմտէ զայէթ
միւսթաիտ վէ սէրի իւլ հարէքէ օլուպ նէ գա-
տար տա չօգ պիրա իչսէ եինէ ասլա պիլտիրմէյէ-
րէք ասքերի թալիմտէ իզհար օլունապիլիբ խտի :
Օլ գէմանտա ասաքիր միյանէսինտէ էն մուհիմմ
մատտէ ի միւպահասէ , քիմ չօգ միւսքիրաթ իչէ
պիլիբ , այնի վազթտա հիշ միւթէէսսիր օլմամրշ
կիպի ելլրիւյէպիլիբ , եախօա հա՞նկը փարթի
չօգ իչէպիլիբ կիպի շէյլէր խտի , վէ չօգ պիրա
իշիպ տէ սէրիսօշ օլմայան պիր քիմսէ հազիզի
պիր գահրիմանն վէ տիւշմէնին թօփ վէ թիւ-
ֆէնկինէ կէօյիւս վէրէպիլիբ տէյէ թէլազգի օ-
լունտըր խտի : Իշթէ պիզլիմ գահրիմանն Հէնա-
ֆուլ մէզքիւր գապիլիյէթի իշխն մէշհուր վէ
միւֆթէիսիր խտի :

Յագաթ պու կէնճատ ակեր պիր սաիրա
վար իտի քի պիրա իլէ իզնաիյէթ պուլամասը :
Քէնտիսի տէ անըն նէ օլտուղունու պիլմէզ ի-
տի . անճագ հիչ բահաթ տուրաճաղը եօզ իտի .
զավզաճը իտի . զայր ի գապիլ ի մուգավլէմէթ
պիր ճինայէթ տուլղուսըյլէ իհաթէ օլունմուշ
իտի : Թապուրտա նիզա արար , զապիթ եա գօ-
մանտանա գարչը սէօյլէր , պու ճիւմլէ իլէ էն
կիւզէլ , միւթէճասըր , զայյուր , զէքի վէ էն
մահիր պիր նիշանճը իտի :

Քօնուրտա (Հինտիսթան) Խ. Օրտուսընըն ա-
բասընա տիւշտիւ վէ տաիմա տուա թէճէմմիւ-
լէրինէ կիտեր իտի : Պազէն իչմիչ օլուպ չօզ սեր-
խօշ հայինտէ թէճէմմիւլէրէ կիտեր վէ օրտա
բահաթսըլըզ չըգարանը վէ միւսթէհգիլէրի
եումրուղըյլէ թէհտիա վէ թազիր էտեր իտի :
Պու վէճհլէ Խ. Օրտուսունըն պիր նէվ համիսի
օլտու : Պու ճիւմլէ իլէ խըզմէթ ի մէզքիւրէյէ կի-
տիպ կէլմէսինին շու խայրը օլտու քի , Ալլահ ,
ճէննէթ , ճէհէննէմ հագգընտա տօնուգ պիր
թէսավվուր թէշքիլ էյլէտի :

Էնճամ Հինտիսթանը՝ կելտիյինտէն չօզ զի-
յատէ ֆէնա պիր էօմր վէ մէսլէքտէ օլարազ
թէրք էյլէտիւ Վագասա թէրֆի ի բիւթպէ էյլէ-
միչ , օն պաշը օլմուշ իտի , վէ պիստուհուլէ տա-
հա եիւքսէք մէրթէպէլէրէ չըգապիլիր իտի ,
Փագաթ ալէտտէվամ իչմէսի , հայվանի վէ
զավզաճը թապիաթը քէնտիսիէ ալիւմ պիր մու-
սիպէթ վէ էնկէլ իտի :

Ինկիլթէրրայա վասըլ օլտուղու կէճէտէ
գօլուշտան չըգըպ կիթաի, վէ սապահատէք
կէլմէտիյի իչիւն հապս օլունտու, մուախիսերէն
միրալայ քէնտինի պիր էյի թազիրտէն սօնրա
սալը վէրտի:

Իւչ այ սօնրա փօլիսի տարպ էյլէտիյի ի-
չիւն պէ թէքրար մահպէսէ իլգա օլունտու,
վէ ծն պաշըլըգտան նէֆէրլիյէ թէնզիլ օլունտու:

Միրալայ՝ պէօյլէ չօգ կիւզէլ, զէքի վէ
կէօքսիւնիւ գուրշունտան էսիրկէմէյէն պիր
կէնճի քեամիլէն մէթրուք պրագմագ իսթէմէ-
յիպ անա ախէր մէնֆաաթըլը վէ միւթէպէր
իշէր վէրտի: Փագաթ կէնճ՝ հէր շէյտէն վազ
կէչսէ պիլէ բագըտան վազ կէչմէյէ բազի օլ-
մայարագ մէսէրրէթլէ վարթաի հէլաքա շի-
թան իտի:

Իքի տէֆա հէման հէման գաթիլ օլաճագ
իտի: Պիր տէֆա Մանչէսթըրտա ֆէնա պիր
գարը իլէ կէմիճիլէր միյանէսինատ զուհուր
էտէն պիր միւնաղաայա միւտախէլէ էյլէյիպ,
գարընըն ֆէնա սէօլլէրինտէն քէսպի հիտատթ
էտէրէք հէման պօղազընտան սըգըպ ճանընը
չըգարաճաղը սըրատա, ապէրլէրտէն պիրի եէ-
թիչիպ օրտու աչգընա մէրգուլմէյի պրագմասը
պապընտա անա իպրամ էյլէտի, վէ անը էլինտէն
ալտը. մէզպուրէ սայքի էօլլումտէն գուրթուլտու:

Ախէր պիր տէֆա, տախմա քէնտիսիյլէ կէ-
զէն պիր գըզըն սաիր պիրիյլէ բէֆագաթ էթ-

տիյնի կէօրտիւքտէ, միւնասիւ պիր ֆուր-
սաթտա մէրգումէյի գաթլ էթմէյի թասմիմ
էյլէտի: Վէ պիր միւնասիւ մահալտա գըզա
թէսասաիւֆ էթտիյինտէ իւզէրինէ հիւճիւմ է-
տիւ պ մէրգումէյի եէրէ էօյիւ պրագըզ պ կիթտի:
Մուսախիսէրէն պեր հայաթ օլտուզունու իշի-
տինճէ ինանամատը:

Էննիհայէ պիր կիւն միրալայ իլէ նիզա
էտէրէք տաիրէ ի ապէրիյէյի քեսմիլէն թէրք
էտիւ, վալիտէսինին խանէսինէ մութթասըլ օ-
լան պիր մէյխանէյէ գափուճու օլտու: Պուրա-
տա տախի սէրխօյըզը եիւզիւնտէն պիր այ
միրուրինտէ 5 քէրրէ ֆարզընտա սատագաթսըզ
պուլունտուզու իշիւն էնճամ պուրայը տա զավ-
զա իլէ թէրք էյլէտի:

Պու ադատա պիր չօգ իշ էրէ կիրտի, լաքին
պէրբիլիյի վէ աթէշի էօֆքէսի սէպէպինտոն
ճիւմէսինտէն տէ կէրի պրագըլտը: Նինէ տէ
հէյէթինտէ էօյլէ պիր ճալիպլիք վէ նուֆուզ
վար իտի քի, պիր մուհիմմ շըմէնտիֆէր մէր-
քէղինտէ փօլիպլիք խըամէթինի տէրիւհտէ է-
տէպիլտի:

Իշպու մէմուրիյէթտէ իքէն զայէթ հալիմ,
նազիք, շերին վէ տիւպէր չէհրէլի քիւչիւք պիր
գըզ իլէ նամզէտլէնտի: Վէ նիքեան այինինին
ֆիլան կիւնիւն սասաթ 11ինտէ իճրա գըյընա-
ճազը մուգաըրբեր իքէն ըիւֆէգասըյլէ մէյխա-
նէտէ քէյֆ վէ ճիւմպիւշ էթտիքլէրի իշիւն

կիւ վէյի անճագ սաաթ Կարբմոա կէլէպիլտի .
վէ խըտմէթ ի մէզքիւրէնին նիհայէթինտէ ըուհ-
պան կէլինէ՝ սէրխօզ զէվճինի խլահ էթմէսի
պապընտա նասիհաթտա պուլունտու :

Սըատան պիր դաշ այ կէշմիշ վէ փէտէր
օլաճազը կիւնէր թէգարբուպ էթմիշ իտի : Պիր
կիճէ իշինտէ սէրխօզ հալտէ պուլունտուլու իշին
փօլիս միւֆէթթիշի քէնտինի թազիր էտիպ թէրքի
խըտմէթ էյլէմէսինի էմր էյլէտի : Հէնտֆուլ
տախի փիւր զազապ մէրգուճուն կիւզինէ պիր
սիլլէ վուրարագ անը եէրէ տիւշիւրտի :

Կիճէ Կարբընտա հիտտէթլէ խանէսինէ
ավտէթ էյլէտի : Զէվճէսինի Կաթագտան չէքիպ
սօգազլարըն պիր ուճունտան օլ պիր ուճունա-
տէք թա շաֆագ սէօքիւնճէյէ դատար ճէպը իլէ
կէզտիրտի : Սըթըգ հիտտէթինտէն պիր ճինս
մէճնուն քէսիլլիշ իտի :

Իքի հաֆթա սօնրա պիր օլլան պէպէք
փէտէրի օլաու : Պունտան էվվէլ արա սըրա
էվտէ մէսրուր կէօրիւլիւր իտի, ամմա պուն-
տան սօնրա դանը տէրունինտէ պէր տէվամ
գայնամագտա վէ էօֆքէսինտէն Կանըպ թու-
թուշմագտա իտի :

Զէվճէսի սօն տէրէճէ հալիմ, սիւքիւթ
սասպաուր վէ միւլայիմ թապիաթլը իտի . Թամմ
մանատա պիր էվ խաթունը օլուպ կիւզէլ թաամ
փիշիրիր իտի, զէվճինէ դարշը հիշ պիր իշթի-
քեատա պուլունմագ իտի : Մէրգուճըն մէյխօր-

լըդ, թէնպէսլիք վէ թէատտիւերի իչիւն տալա պիր իթիրազտա պուլունմայըպ, էօֆքէլէնտի- յինտէ ասլա մուգապէլէ էթմէզ, հաթթա կէօզ- լէրինտէն էյրի պիր պագըշ պիլէ աքս էթտիր- մէզ իտի: Հէնտֆուլ չօդ վագթ քէօֆիւրիւր, վէ չօդ արզու էտէր իտի քի զէվճէսի պիր ազ մըրըլտանսըն եա էյրի պիր պագըշ կէօսթէրսին տէ, քէնտի տէ պիր եումրուգ էնտիրէրէք մէր- գումէյի էօլտիւրսին: Լաքին արզուսընա նաիլ օլամատը, թաշտան սէս չըգսա իտի գարըսըն- տան սէս չըգմազ իտի, վէ մէրգումէ հիշ պիր տէֆատա վուրմաղա սէպէպիյէթ վէրմէտի:

Ձէվալը զէվճէնին չէքտիյինի քիմ խայալ էտէպիլիբ: Տաիմա քէնտի իչիւն գաթլ օլունմագ թէհլիքէսի վար իտի: Պու զալիմ ատէմ չօդ քէրրէ սանտալիատա օթուրտըր զէման չէշմ ի հագարէթլէ զէվճէսինէ պագըպ «Սէնի պիր կիւն էօլտիւրէճէյիմ, սէօզլէրիմի ֆիքրինտէ սագլա,» տէր իտի: Պաղէն իշմիշ օլարագ կէլտիյինտէ հէր կէօրտիւյիւնիւ գըրար աթար իտի, վէ կէօզ- լէրի գան ֆինճանը կիպի օլարագ Ալլահ իչիւն եէմին էտէր իտի քի, արթըզ զէվճէսինի սազ պրագմայաճագ, պագէն կիճէնին եարըսընտա պէպէյին աղլամասըլա ույգուսունտան ույան- տըղընտա՝ պէպէք վէ վալիտէսինի գըշըն սօ- ղուգ հավասընտա պիլէ տիշարը գօվար իտի, հաթթա մէրգումէյի գաթլ էթմէք գաստիյէ թագիպ էտէր իտի: Գա՛շ, գա՛շ քէրրէ, ա՛հ,

սէֆիլ գարը օլ ուզուն գըլ կիճէլերինի ճիկեր-
վարէսիյէ քէօմիւրլիւքլէրտէ եա գօնշուլարտա
եախօտ սօգազլարտա կէշիրտի:

Ձէվճէսինէ էթտիյի կիպի պիննէֆս պէպէ-
յինէ տէ ատավէթ իլէ մուամէլէ էյլէր իտի .
աղլատըղընտա, չօգ քէրրէ իսփազմօտտան թու-
թուլմուշ կիպի փիւր իւրչմ օլուպ անը փէն-
ճէրէտէն աշաղը աթասը եախօտ եէրէ չարփասը
կէլիւր իտի: Պագէն տախի պաշը իւղէրինէ եում-
ըուղունու գալտըրըպ լանէթ օգուլարապ տիշ-
լէրինի գըճըրտատըր վէ անը թութուպ պօղ-
մագ իսթէր իտի:

Նէ՛ էսէֆէնկիզ պիր հալ:

Պու տէհշէթամիզ ահվալ 3 սէնէ տէվամ
էյլէտի: Ձէվճէսի հագիդի պիր միւմինէ օլուպ
պու ճէհէննէմ միսալի ահվալտա զէվճիինն իս-
լահը նէֆսի իշինն ալէտտէվամ տոււա էտէր
իտի: Պագէն պու եիւք քէնտինէ օլ գատար ա-
ղըր վէ միւտհիշ կէլիւր իտի քի, իքի տէֆա
թէհամմիւրլիւ տիւքէնիպ գաթլը նէֆսէ թէ-
շէպպիւս էյլէտի:

Արթըգ զէվճին գալպինտէ մէրգումէնին
գաթլը մուգարրէր օլուպ պու գարարըն ֆիլիլէ
գօնուլաճաղը սաաթ եազլաշմագտա իտի: Պագէն
տէ Հէնաֆուլ իրթեքեապ էտէճէյի պու ճինա-
յէթի հագըղնտա տիւշիւնէրէք տէհշէթէ կի-
րիֆթար օլուր իտի:

Պիր կիճէ իսանէտէ պիր ֆուրթունա չըգար-

տրդտան սօնրա սօգաղա չըգտը վէ եօլ իւզէ-
րինտէ աչըզ պիր դափու կէօրտիւ, պիլտի քի
Խ. Օրտուսունուն սալօնը տըր. օլ անտէ իչէրի
կիրմէք իչին տէրունինտէ ափանսըզ պիր ար-
զու գայնատը: Իչէրի կիրտի քի, օրատա չօգ
ճալիպ պիր թէճէմմիւ իճրա օլունույօր: Իլա-
հինին մագամընա կէօրէ էլ չըրփարագ խօշ
ահէնկ վէ սիւրուրլէ թէրէննիւմ էթմէքտէ ի-
տիլէր: Թէրէննիւմիւ միւթէագըպ սէֆիլ, տիւշ-
կիւն վէ միւճրիմ ճանլարըն քէնտի ահվալը
սէֆիլանէլէրինտէն րիւճու էտէրէք Ալլահըն գուվ-
վէթ վէ մուհապպէթինէ սըղընմալարը պապըն-
տա բուհլէ մէմլու պիր վազ իրատ օլունտու:

Պու էանատա Հէնտֆուլ իրթիքեապ էտէ-
ճէյի գաթլ ամէլինին նէթիճէսինի խայալ էտէ-
րէք տիւշարը տէհչէթ օլտու, վէ վաիդին թէվ-
պէ տավէթինէ իճապէթէն մինպէրին էօնիւնէ
վարըպ տիզ չէօքէրէք էլլէրիլէ եիւզիւնիւ սէթը
էյլէտի:

Վաիզ մէրգումա «Խէլաս օլմն^օւչմուսըն,
խէլասընը պուլմուշ իտիլինի հիաս էտիյօրմուսըն»
տէյէ սիւալ էյլէտիլինտէ օ «Խայր, այնիսի իմ» տէյու
ճէվապ վէրտի: Օլ ազչամ անտէ խուսուսի պիր
թէպտիլաթ վուգու պուլմատը իսէ տէ, քէնտի
հայվանի հալընը կէօրիպ անա տօղրու գալ-
պինտէ պիր հիաս ի նէֆրէթ ույանտը:

Էրթէսի ազչամ թէքրար Խ. Օրտուսընա
կիտիպ թէվպէ էաէնլէրլէ մինպէրին եանընտա

օթուրաու, ֆագաթ եինէ տէ գաղպինի իսթիլա
էտէն զուլմէթ վէ իզթիրապ րէֆ օլունմատը ։
Կէշիշ կիւնահարը վէ ամալը գապիհէօի քէն-
տինի շէտիտէն գամըլայը մուսաղլապ էթմէքտէ
իտի ։ Պու սըրատա Բ. Մ.սին պաղը քէլամլարը
Փիքրինէ կէլիյօր իտի ։ Կիւնահքեար, էանա վէ
նամէսուս օլաուզընը էյիճէ հիսս էտիյօր իտի ։

Շէրիր բուհ հալա քէնտինի թէրը էթմէմիշ
իտի ։ Պիր կիւն իշմիշ օլարադ էվէ տէճնտիւ ։
Ձէվճէ վէ պէպէյինի էվտէն գօլմուղը թասիմ
էթմիշ իտի ։ «Նէ՛ պու, պէնիմ կիպի եէյիտ
վէ ճէսուր պիր ատէմ սապահտան աղչամա
գատար պէրտէվամ հայվան կիպի եէր ալթըն-
սա շմէնտըֆէրտէ իշլէսին, վէ շաիֆ պիր գարը
վէ չօճուղը թաղտի վէ թէլպիս էթմէյէ մէճ-
պուր օլաուն ։ Նէ՛ պու պէնիմ շէքտիյիմ, պէն
ապէր իքէն սէրպէսթ կէզիպ, քէյֆ ի մայէշա
եաշար իտիմ, ֆագաթ շիմտի նէ՛ պու օսանտը-
րըճը իշլէր, պէնի եօրան էվ մէսուլիյէթլէրի
վէ պէնի միւզթարիպ գըլան շու տէրունի զա-
միր աղապլարը ։ Պէն հէր շէյի սաթարադ սէր-
պէսթ վէ աղատճա կէզիպ քէյֆիմճէ եէյիպ իշ-
մէլի իմ» տէյէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը ։

Պէօյլէճէ գարը վէ չօճուղընը խանէտէն
թարտ էյլէտի ։ Մէրգումէ կիտերքէն էվ քիրասը
իչիւն օճադ բաֆը իւզէրինէ պիր մըդտար փարա
գօյմուշ իտի ։ Ահ, նէ՛ նէճապէթ, պիր ճանվէր-
տէն զիյատէ աղլըն օլուպ հաթթա քէնտինի

էվտէն պիլէ թարտ էտէն պիր զէվճին էվ քի-
րասընը աիւշիւնմէք :

Զէվճէսինն պու ալիճէնապլըղը Հէնտֆուլը
տիւշիւնտիրտիւ : Վէ մէրգում պէթէքրար օլ
կիւն իշինէ կիթտի :

Յիսուս՝ — օլ հագիգի չօպան — զայիպ օլանը
«Պուշանս գասար արար :» Հէնտֆուլ զամիր իղթի-
րապընտան վէ Ալլահըն էլինտէն նէ գատար գուր-
թուլմագ իսթէտի, հաթթա Յովնան կիպի քէն-
տի տէ ֆիրար էթմէյի տիւշիւնտիւ իսէ տէ ,
Յիսուս քէնտինի պրագմայըպ թագիպ էյլէմէքտէ
իսի :

Եօլտա կիտէր իքէն, սապահլայըն փէք պէր-
րագ վէ մուայյէն պիր թարգտա պիր սէտա ի-
շիթտի, «Սէնին խէլաս օլմատըղընըն գուսուրը
Ալլահըն տէյիլ, սէնին տիր. սէն Ալլահա «իթիւնաս
էքմէյօրտուն :» Հէնտֆուլ պու սէտատան սարսըլ-
տը Գալպինտէ շիմչէք կիպի պիր սանիյէտէ պիր
վահի քէչֆ օլունտու :

Բուհտան տօղմագ վէ թէճէտտիւտ ի գալպ
նա՞սըլ օլուր, ծնըն իլմի բուհիյէտի նէ՞ տիր. —
Գըսմէն պիլիր վէ պիր չօգ թէֆսիրլէր տէ վէ-
րէպիլրիզ, լաքին էն էյի ճէվապ Յիսուսըն վէր-
տիյի ճէվապ տըր : «Բիւզկեար իսթէտիյի եէրտէ
էսէր վէ անըն սէսինի իշիտիրսին, լաքին նէրէ-
տէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզսին. բուհ-
տան տօղմուչ օլան հէր քիմսէ պէօյլէ տիր :»

Ալֆրէտ սէմավի բույայա իթաաթսըլ պու-

լունամարը, քէնտինի տապէթ էտէն սէսէ թէսլիմ
օլտու, Ալլահա իթիմատ էյլէտի:

Մ. Լամէնէս տէյօր, «Ճիւմլէ մախլու-
գաթտա ինսանը էն չօգ էլէմէ տիւշար էտէն
շէյ նէ՞ տիր.— Ինսանըն՝ պիր այաղը մահտուտ
վէ տիկէրինին նամահտուտ տլէմտէ օլմասը
տըր, եանի մատտի վէ մանէվի ալէմ արասըն-
տա իքի շագգ օլմագ տերէճէսինտէ պուլուն-
մագ հալը տըր.»

Կերէք միւթէալլէմ կերէք ճահիլ, կերէք
տինտար վէ կերէք տինսիզ, հէր ատէմ քէնտի
տերէճէսինէ կէօրէ տերունինտէ իքի ալէմ ա-
րասընտա քէշաքէշտէ տիր: Պաւ միւճահէտէ ի
տերունիյէ՝ իսթէր իքի ալէմ արասընտա, իս-
թէր ինսանի, էնկին վէ ալի թապիաթլար ա-
րասընտա տըր Փարզ էյլէ, Փարզ էթմէզ, ան-
ճագ շու գատարը մալիւմ տիր քի, պու միւճա-
հէտէ ումուժի օլուպ անտէն ֆիրար էթմէք զայր ի
գապիլտիր: Իշթէ Հէնտֆուլ պու ալէմի խօր կէօր-
տիւ, զիրա թահթանի իթթիլարնտա օլ պիր ալէմ-
տէն խապէրտար իտի: Էօմրիւնիւ թագպիհ էյ-
լէմէյէ մէճպուր օլտու, զիրա տերունի ալէմին-
տէ տահա ալա պիր էօմրիւն շէօլէլէրինէ մա-
լիք իտի: «Միւթթալի օլարագ եանլըշ, էտնա
վէ նամէսուտ իտի, միւթթալի օլարագ տօղրու,
ալի վէ մէսուտ օլմագ» իսթէյօր իտի:

Քէնտի քէնտինի տօղրուտան վէ թէքմիլէն
թէսլիմ էյլէյիպ խարիզ իւլ ատէ պիր սէլամէթէ
անը վահիսսէ մալիք օլտու:

Գալիլեա տէնիզինին շէտիա վէ ազղըն էմ-
վածը Յիսուսըն սլիր էմրիլէ տէրհալ սիւքիւ-
նէթէ թէհալվիւլ էթտիլի, եախօտ շէտիա տօ-
լու վէ դար ֆուրթունասընըն տէրհալ եազ
կիւնիւնէ թէպէտտիւլ էյլէմէսի կիպի սլիր թէպ-
տիլաթը աճիպէ՝ անըն գալպինտէ նիւմայան
օլտու: Պու տէրունի սէլամէթ վէ մէսէրրէթ
քիւրրէ ի հալաւընտա Բուհ իւլ Գուտըն պատը
սէպատը «Պանա կէլէնի սալա արշարը աթմամ»,
քէլամլարընը թէրէնիւմ վէ թէքէրրիւր էթ-
մէքտէ իտի:

Զիյր ի զէմինտէ կէլէրքէն զանն էտէրսին
արթըգ թրէյնին շամաթասընը վէ շարիւլարըն
սէսինի իշիթմէյօր իտի: Տէրունի ալէմտէ եա-
շայօր իտի: Գալպինտէ Յիսուսըն միւֆէրրիհ
վէ իւմիտպախշ քէլամլարընը թէքէրրիւր էթ-
մէքտէ իտի: Մէրգու՝ «Անճագ պիլաթիմ քի
խէլաս պուլմուշում», տէյօր:

Միւճիզէ իճրա օլունմուշ իտի: Նէթիճէսի
տէրհալ աշիքեար օլտու: 10 տազիզէ կէշ-
մէզաէն րէֆիզլէրի Հէնաֆուլըն հէյէթինտէ
օլան թէպէտտիւլաթտան, անըն տէրունինտէ
պիր շէյ վուգու պուլտուզունու անլայարագ,
պիրի՝ «Մէն Խ. Օրտուսունա իլհագ օլունմու՞ւշ-
մը սըն», տէյէ սիւալ էթտի, մէրգու՝ ճէվա-
պէն՝ «Խայր արգատաշ, լաքին իլք ֆուրսաթ
իլէ օրայա կիտիյօրըմ, զիրա խէլաս օլում»,
տէտի:

Առէմք քեամիլէն թէպտիլ օլմուշ խտի Զալիմ վէ ինսաֆսըղ օլան իչքի արզուսը, քէնտինի ճանվէրէ թահվիլ էյլէյէն խըչմ ու դազապը, հայվանի էօմրիւն քէնտինէ միրասս պըրագաըղը քէրահէթ վէ զուլմէթի արթըգ միւնտէֆի օլուպ, կէօյէ հիչ պիր շէյ օլմամըշ կիպի խտի:

Խօշ պիր մէսէրրէթլէ թաշգըն խտի:

Պէօյլէ պախս ի հայրէթ, նակեահի օլան պիր թէպտիլ ի սիրէթ, անճագ տինի թէէսիրլէ դապիլ ի իճրատըր: Նէվմ ի Սունի (hypnotism) պիլտիյիմէ կէօրէ պապը ֆասիտ ատէմլէրէ պիր չօգ հաֆթալար զարֆընտա պիլա շիւպհէ շիֆա վէրէպիլիր: Եսխօտ վար իլաճլար քի խուսուսի քէյֆիլյէթլէրտէ, վէ աէվամի վէ միւշքիլ թէտավիտէն սօնրա էլքէուլ իչիւն օլան արզուշըրէֆ էտէպիլիր: Փագաթ անճագ տինի գուվվէթ տիր քի պիր կէօղ դըրփմագտա ատէմին սիրէթինի աճախպ թարգտա թաղեիր վէ թէպտիլ էտէպիլիր վէ պու թէպտիլաթ անը զալիմ վէ ճէպպար իշթիհալարընտան խէլաս էթտիքտէն մատա անը ազիմ կէրմիլլէ մէմլու էտիպ պիլթիւն էօմրիւնիւ սալահ իչիւն սարֆ էթմէյէ արզուքէշ դըլար, վէ առէմ քէնտի քէնտինի ճէննէթին շիհի վէ սիւտիւլլէ պէօլէնմիշ հիսս էտէր:

Իշթէ թէվպէնին աճիպ ճիհէթի պու տըր քի հիչ պիր Իլմ ի բուհը ինսանի տաիրէսինտէ

տէրմիյան էտիլէն հիշ պիր դավլ անը թէֆսիր
էտէմէզ: Օ տինտէ էն ազիմ գուվվէթ տիր:
Տինի թէճրիպէ ի զաթիյէնին՝ դավլ եա իսպաթա
իհթիյաճը եօզ տըր:

Պիր գաշ կիւն սօնրա կիտիպ ճէֆաքէշ զէվ-
ճէսինի պուլտու: Թէվպէսինի անա նազլ էթ-
տի: Իթթիֆադէն կիտիպ Խ. Օ. սընա տախիլ
օլմաղը դարարկիր էթտիլէր: Հէման օլ հաֆթանըն
Շարաթ ադշամընտա Խ. Օ. սընըն սալօնընա կի-
տիպ մինպէրին էօնիւնտէ թէվպէքետրլարըն եէ-
րինտէ տիզ չէօքտիւլէր, ֆադաթ մադսէտլէրի
խէլաս օլմադ տէյիլ իտի, անճազ Խ. Օ. սընըն
պիր ազասը օլրասազ Բապպա խըզմէթ էթմէք
դարարընտա օլտուզլարընա պիր ալամէթ կէօս-
թէրմէք իտի:

Ալթը սէնէ միրուր էյլէտի. վէ պու էյամ-
տա Հէնտֆուլ քէնտի հիւսն ի էնտամը, հերա-
րէթ վէ կէրմիսիյլէ մաաշ ալմայարազ Խ. Օ.
սընտա չալըշար: Բէֆիդի տէ Փընչըր տըր: Պէօ-
յիւք պիր իզտիհամ հուզուրընտա քէնտինին
գատիմ տէնի էօմրիւնիւ վէ անտէն նասըլ սու-
րէթ ի աճիպէտէ թախլիս ի կէրէպան էյլէտիյինի
չէհատէթ էյլէր: Մէշըուլիյէթինտէն թէրֆի ի
տէրէճէ էյլէտի: Բուֆէգա, ահըպպա վէ հաթ-
թա ճահիլ ֆուզարա գօնշուլար միյանէսինտէ
պիլէ եօզ տըր պիր քէս քի Հէնտֆուլա հիւրմէթ
վէ եա հիւսն ի մուամէլէտէ պուլոււնմասըն վէ
անը սէվմէսին: Օլ հէվալիտէ էն մէսուտ վէ
էն միւթէպէր ատէմ Հէնտֆուլ տըր:

Փամիլեապը զայելթ մէսուտ վէ միւֆէէրահ
օլուպ թամմ մանատա պիր հօմ տըր: Բաֆլարը
քիթապլարլէ մէմլու վէ էվաէ պիր տօլապ
տօլուսու չօճուգ օյունճագլարը վար: Օլ էվ-
վէլճէ էվտէն գօվտուղու չօճուգ սէքիզ եա-
չընտա իքէն վէֆաթ էթտի իսէ տէ, շիմտի եինէ
պիր պէպէք փէտէրի տիր: Գաթլընա գաստ էթ-
տիյի զէվճէսինի շիմտի «զաիֆ զարֆ մագա-
մընտա» թութուպ մէրգուլմէնին տախմի մուա-
վինի տիր, չօճուղըն աղլայըչընտան ճանվէր
հէյէթինի քէսպ էտէն վէ էվտէն գօվան Ալֆ-
րէտ շիմտի չօգ քէրրէ պիզզաթ պէպէյի գու-
ճագընա ալըպ անըն սէսինի էյլէնճէ վէ լաթի-
ֆէլէրլէ քէսմէյէ չալըչըր:

Պիր տէֆա մէրգում շէօյլէ շէհատէթ էթ-
տի. «պու զարիպ վէ աճայիպ պիր հագիգաթ
տըր քի ատէմ էփէյի շէյլէրտէն ազատէ ի սէր
էտէպիլիր, ամմա թէվպէ էթմէքտէն վէ Ալլա-
հըն էլինտէն ֆիրար էտէմէզ, խայր, պագ իշ-
թէ պանա, Ալլահ նէ՛ եափտը. պանա եէնի տօ-
ղուչ վէրտի: Չօգ գուսուրլարըմ՝ վար իսէ տէ
եինէ էվվէլքի էօմրիւմտէն քեամիլէն ֆարգ-
լըյըմ. հայաթ վէ հէր շէյ հագըրնտա թէսավ-
վուրլարըմ քիւլլիւյէն թէպէտաիւլ էթմիշ. զա-
յէթլէ մէսուտըմ վէ սաիրլէրէ մուավէնէթ էթ-
մէք պապընտա շէտիտ վէ կէրմի հասրէթիմ
վար: Իշի սէվէրիմ, ֆամիլեամը սէվէրիմ վէ
պիր պէպէյէ՛ պիլա իշթիքեա թէհամմիւլ էտէ-
պիլիրիմ:»

Նէ՛ ազիմ վէ ածիպ պիր ֆարգ. պու գա-
տար վազը՛ն վէ շէմս միսալի փարլայան պիր հա-
գիգաթը ինքեար էթմէք գա՞պիլ մի : Գի՞մ
տիյանէթի պիր խայալաթ ատա էտէպիլիր : Վէ
նա՞սը պիրի Խրիթիյանըզը սըրֆ գուրու պիր
ախլագիյէթ զանն էտէր : (*)

Ի Խ Թ Ի Յ Ա Ր Պ Է Ք Ր Ի

Պիր ատէմ թէվպէ էյլէտիյինտէ, մէրգում
պու եէնի հայաթընտա գաիմ պիր հալ ու մէվ-
գիյէ վասըլ օլաննա գատար անը պիր տայէ կի-
պի գայըրմադ վէ անը իշինտէ եա իաննէսինտէ
միւքէրրէրէն զիյարէթ էյլէմէք իւզրէ խէլաս
օրտուսու թէճրիպէքեար մէմուրլար թային է-
տէր :

Տահա Փընչըր եէնի թէվպէ էյլէմիշ օլտու-
ղու էսնալարտա պիր կիւն պիր արապա ֆապ-
րիգասընտա իշլէրքէն «Մէլէք Միւլագիմ» տէ-
յու մալիւմ օլան գարը քէնտինի զիյարէթէ
կէլտի : Էսնա ի միւսահէպէտէ Փընչըր մէրգու-
մէյէ տէտի, «Գեաշքի շու զագէթա սաթարադ
ասլաչան ատէմ իլէ պիր տէֆա գունուշասնըզ :

(*) Լօնտրատաքի Խ . Օ . սը մէրքէզինտէն անկ-
լաշըլտըղընա նագարէն շիմտի Հէնտֆուլ Խ . Օ . սըն-
տա քեաթիպիք իշիյէ մէշղուլ սըր :

(Մ Ի Ի Թ Է Ր Ճ Ի Մ)

Պու զաթ փէք թէտէննի էթմիշ, հէմտէ սալ
խամնի զայիպ էտէրէք «Իխթիյար պէքրի» նա-
մըյէ մարուֆ տըր, վէ հազգ իւզրէ պէօյլէ
թէամիյէ օլունմուշ տըր: Ազ էվվէլ պէն տէ
պունըն կիպի իտիմ, պէնիմ կիպի իպահընա
գաթը իւմիտ էտիլմի, պիրի պուլունմազ իտի,
քեա՛շքի պունընլէ տէ գօնուշսանըզ.»

Մէրգումէ շիմտիյէ գատար Լօնտրատա տէ-
նի վէ ինսանիյէթտէն պախտ չօգ քիմսէլէր կէօր-
մէյէ ֆուրսաթեապ օլմուշ իտի իսէ տէ, ֆըսգ
ու ֆէսատըն ինսան ճէսէտինի պու գատար
միւտհիշ վէ մէնֆուր պիր հալէ թէնպիլ էթտի-
յինի Իխթիյար Պէքրիտէ օլտուղու գատար ա-
ւա պիր քիմսէտէ կէօրմէմիշ իտի:

Պու ատէմ մէյխօր պիր վալիտէյնտէն թէ-
վէլիւտ էթմիշ օլուպ սէպավէթինտէն իշրէթ
խթիմալընա թալիմ օլունմուշ վէ իշկի իշիւն
տօյմազ պիլմէզ պիր իշթիհասը վար իտի: Պու
զէմանտէ 45—46 սիննինտէ օլուպ ալէտտէվամ
իշէն պիր պէքրի օլմուշ իտի: Գըսա պօյլու, գա-
պա վէ սէմիզ օլուպ էսքի փիւսսիլու փաշավ-
րալար կիյինմիշ պուտալա պիրի իտի, հէյէթին-
տէ զանն էտէրսին ինսան էտէրի գալմամըշ ի-
տի: Պարպար միլլէթլէրտէ զանն էթմէմ քի
անտէն զիյատէ էնկին վէ էհվէն պիր քիմսէ
պուլունսուն: Կէօլլէրի կիւճ հալ կէօրիլիւ-
յօրտը, իւսթ դափազլար աշաղըյա սարգմըշ
վէ ալթ գափազլար տախի շիշմիշ իտիլէր, պա-

ԳՐԸՐ տախի պիթթապի սօն տերէճէ ճանսըզ վէ մէլիլ իտի: Գօնուչտուլունտա լազըրթըսընը ատէմ փէք կիւճ անլայապիլիլյօրտը: Մէլէք Միւլազիմ մերգուճն նազար գըլտըղընտա տիւչար ը տէհչէթ օլուպ պու հալը թարիֆ էթմէյէ լուղէթ պուլամատը: Թէքրար պէ թէքրար էպլէհ լուղէթի խաթրընա կէլիլ իտի իտէ տէ, պու լուղէթ տախի մերգուճ հազգընտա փէք ճիւղի պիլ էֆքեար վէրիլ իտի: Կէօղլէրի նէ սաղ նէ էօլիւ կէօղլէրի իտի: Վիւճուտիւտէ հիսս օրունան թէաֆֆիւնտէն նաչի անըն եանընտա քիմնէ տուրամազ իտի: Օլ գատար մուհազգար պիլ մախլուգ օլմուչ իտի քի, ֆագիլ չօգուգլար պիլէ սօգագտան կէչէրքէն մերգուճը թահգիլ վէ իսթիհզա էտէրլէր իտի:

Իշթէ տիւնեանըն հասըլ էթտիլի պիլ ատէմ: Ալլահսըզ օլան պիլ մէտէնիյէթին մահսուլու թէմէտտիւն էթմիշ տէյիլ, թէտէննի էթմիշ ատէմլէր տիլ:

Մերգուճէ անա եազլաչըպ շու վէճհլէ իպթիտար ը քէլամ էյլէտի. «Չօգ մէսուա կէօրիւնմէյօրսընըզ, տէյիլ՞ մի:» Ատէմ լալ օլմուչ կիպի տուրուպ պագար. մերգուճէ տէվամ էտէրէք «Պէլքի սիղէ պիլ եարտըմ էտէպիլիլիմ, միւսաատէ էտէ՞րմիսինիլ, իսթէ՞րմիսինիլ քի խանէնիղէ կէլիպ սիղի զիյարէթ էտէյիմ:» Իսթիյար Պէքրի սէյլէյէմէտի, մերգուճէ տահա եազընա կէլիպ «Նու հալինիղէ աճընըյօրուճ վէ

սիզէ եւարտըմ էթմէք իսթէրիմ, կէլիպ էվինիզի
զիյարէթ էթմէք իսթէրիմ, սիզինլէ տօսթ օ-
լալըմ, պէլքի պազը թարիզլէրլէ սիզէ մուա-
վէնէթ էտէպլիլիրիմ, սընայալըմ,» տէյէրէք կիւճ
հալ անա մագսէտինի անլաթարը վէ էարէսինի
ալմազա մուվաֆֆագ օլտու :

Պիր դաչ կիւն սօնրա անը զիյարէթէ կիթ-
տի: Խանէսի էն ֆէնա պիր սօգադտա օլուպ պիր
թէք օտալը վէ ախօր վէ եա ին պիլէ տէնիլմէյէ
լայըգ օլմայան պիր մէսքէն իտի: Մէրգումէ օ-
տանըն դափուսուհու աչտըղընտա պիրտէն ֆի-
րար էթմէսի կէլտի, չիւնքի մէգքիւր ինտէն
էօյլէ տէհչէթլի պիր թէաֆֆիւն հիսս էտիլիյօր
իտի քի, թէնէֆֆիւսիւ տարալըպ միտէսի պու-
լանտը: Պու հալտէ եինէ իչէրի տախիլ օլտու,
ֆագաթ օրատա թէզէինաթ վէ մէֆրուչաթ եէ-
րինէ նէ^օ պուլսա կէրէք,—պիր տէ գարեօլանըն
տաղընըգ եաթաղը իւսթիւնտէն պիր քէօփէք
պաչընը գալտըրըպ խըրլատը, սօնրա քիլլի պիր
տօնուզ եավրուսու թախթա տապան իւզէրին-
տէն սէյիրտիպ գարեօլանըն ալթընա կիզլէնտի:
Թէլլի պիր գաֆէս տէրուհինատէ տօնուգ պիր
թարզտա պիր դաչ թավչանլար միւչահատէ օ-
լունմագտա իտի: Պիր դաչ քէտիլէր օճաղըն
եանընտա պիր չուլ փարչասը իւզէրինէ օթուր-
մուչլար, պիր տէ գափալը պիր փէնճէրէտէն
ասըմըչ պիր ախէր գաֆէստէ կէօյէրճինլէր
էօթիւչմէքտէ իտիլէր:

Օտա զայն թ գարանըդ վէ միւթէաֆֆին
իտի. զանն էտէրսին թէաֆֆինտէն հասըլ օլան
պիր ճինս փուս խանէյի տօլտուրմուշ իտի :
Պու փուս իչինտէ պիր տէ խայալ կիպի պիր
հէյէթ գափուչա տօլրու հարաքէթ էյլէմէքտէ
օլուպ թէարիճէն անըն պիր գարը օլտուղու
թէզահհիւր էյլէտի : Զաիֆ, զամնաք, իփրանմըշ,
փաշավրալարա պիւրիւնմիւշ օլան շու գարը
քէնտի քիրլի վէ աճըլը հէյէթի իլէ Սեյվեյշը-
նիսին էօնիւնտէ տուրտու : Պիր գարը քի իխ-
թիյար Պէքրի կիպի պիրինի սէվիպ անընլէ
թէէհհիւլէ ըազի օլմուշ իտի :

Միւլազիմ՝ գարը իլէ գօնուշտուղունտա պու
հայվանլար վէ գուչարըն քէնտիլէրին պիրիճիք
էվլատընա աիտ օլտուղունու անլատը : Պիր տէ
գարը պիր իֆթիխար ը ազիմլէ միւսաֆիրէ պիր
ֆօթօլրաֆ թագտիմ էյլէտի : Միւսաֆիր քէմալ
ը հայրէթլէ պագըպ կէօրտիւ քի զայնթ փար-
լագ, կիւղէլ վէ քիպարճասընա կիյինմիւշ օլուպ
սիմասընտա զէքեա նիւմայան օլան պիր օլլան
տըր : Էնճամ մէղքիւր օլլանըն պու էնկին ֆա-
միլեանըն էվլատը օլտուղունա կիւճ հալ իգնա
օլտու : «Պու օլլունը՞զ մը տըր» տէյու սօր-
տուղունտա, գարը անա «էվլէթ, պիզ քէն-
տինէ չօգ տիգգաթ վէ իհթիմամլէ պագարըլ»
տէտի : Անլաչըլտը քի փէտէր քէնտի ճիւզի օ-
լան գազանճընտան պիր գըսմընը էվլատընըն
մուհապպէթի ուղրունա սարֆ էտիպ պու օյուն-

ճագ վէ հայրանարը արմը վէ անը պէօյլէ կիւ-
ղէլ կիյտիրմիշ իտի : Իխթիյար Պէքրի կիպի
րագը կի պէսլէնմիշ վէ տէհշէթամիզ պիր խա-
րէպէզարա տէօնմիշ օլան պիր գալպտէ պէօյլէ
փաք վէ պէյազ պիր մուհապպէթ զօնչէսինին
պէօյիւմէսինէ միւսաֆիր ֆէվզէլատէ միւթէհայ-
յիր օլտու :

Մուսխիսէրէն մէրգուլմէ պու ինի չօգ քէրրէ
զիյարէթ էյլէր իտի : Ձէվճ վէ զէվճէ կի գօ-
նուշուր վէ էյէր Իխթիյար Պէքրի պու րագըյը
թէրք էյլէր իտէ չօգ մէսուտ օլաճագլարընա
տաիր անլէրի իլզամա չալըշըր իտի : Լաքին զէվ-
ճէսի պիլէ պուճըն գապիլի ի իսլահ օլմատըրըն-
տան պահս էտիպ տէտի , «Կէօրիւյօրսընըզ քի
սինն ի սէպավէթինտէն պէրու պունա իւլֆէթ
էյլէմիշ օլուպ արթըզ միւսքիրաթ քէնտինէ
էթ վէ էթմէք եէրինէ կէշմիշ տիր : Պագ իս-
մի տէ Իխթիյար Պէքրի տիր , հիշ զանն էթմէմ
քի րագըյը թէրք էթսէ պիլէ պիր իշէ եարա-
յաճագ տըր :» Իխթիյար Պէքրի իտէ պունըն իմ-
քեանսըզ օլտուզունա օլ տէրէճէ գանմըշ իտի
քի պու պապտէ միւպահասէյէ պիլէ կիրիշմէք
իսթէմէյիպ պիր ֆէյլէսօֆըն տէօյիւչէն սէրչէ-
լէրէ սէյր ու թէմաշա էթմէսի նէվինտէն պիր
վաղիյէթ արմըշ օլարագ , անլէրի տինլէր վէ
սիւքիւթ էտէր իտի

Էնճամ մէրգուլմէնին լէթաֆէթ վէ իշթի-
րաքը հիսսի շու զէվճէյնի Խ. Օրտուսունըն թէ-

ճէմմիւլերինէ կէլմէյէ իլլամ էյլէտի : Իմտի մերդումէյն քէնտի քերլի փաշավրալարը իէ ազշամ խըզմէթլերինէ կէլմէյէ պաշլատըլար : Սալօնըն արգա թարաֆընտա ֆուդարա վէ սիւֆէլա կիրունը արասընտա եէր պուլտուլար : Օլ գատար թաթլը թէրէննիւմլէր վէ խօշ անէնկ չալըլար , պէլիզ վէ ֆասիհ վազ եա տուլար զանն էտէրսին պու տօսթլարըմըզա սալա թէէսիր էթմէտիլէր : Սէրսէմ կիպի օթուրմուշար իտի : Չան գուլէսինտէ օթուրան իքի պայգուշլարըն քիլիսէնին մուսիգասընը տինլէտիքլէրի կիպի գուլագ վէրիպ տինլէտիլէր , ֆագաթ պիր շէյ անլամալըպ ավտէթ էթտիլէր վէ արթըզ կէօրիւնմէտիլէր :

Միւլագիւմ վէ ըիւֆէգասը կէօրտիւլէր քի պունլար ինսանիյէթլիքլէրինի զայ էտիպ էհվէն պիր հալէ էնմիշ տիրլէր , միւտրիքէլէրի պօզուլմուշ վէ ֆիքրլէրի քէօրլէնմիշ տիր : Պու թէֆէքքիւրտէ իքէն Փընչըր վէ սէրասքէրին ֆիքրինէ շու թէսավլուր աքս էյլէտի , եանի շէհրին էն ֆէնա սօգագլարընտա կէզիպ պուլտուլարընը սալօնա կէթիրսինլէր , վէ քէնտիլէր տէ մազը վէ հալը հազըր էօմրլէրինի պիրէր պիրէր . գուվլէթլիճէ վէ թէմամէն նագլ էյլէսինլէր : Պու փլան վէ գարարա պիլ ֆիիլ պէտ էյլէտիլէր : Էն ֆէնա սօգագլարը կէզիպ չալըլար չալարագ էհալիյի սալօնա տավլէթ էյլէրլէր իտի : Միպի կէօրիւլմէմիշ պիր գալապալըզ սալօնը

տօլտուրտու, Իխթիյար Պէքրի վէ զէվճէսի տէ
անկէր արասընտա իտի :

Խըամէթ պիր թէրէննիւմլէ պէտ էյլէտի,
պատէհու գըսա պիր տուա իլէ միւսրիֆ էվլասա
թէմսիլինին գրասթընը միւթէագըզ միւմընլէր
շէհատէթէ պաշլատըլար : Վէ վագթըյլէ կիւ-
նահտա նասըլ մուազզաս պէ հէլսը կիրտասընա
միւսթէզրագ օլմուշ օլտուգըարընը վէ օ հալտէն
գուրթուլմուշ օլուպ շիմտի խանէլէրի փէք մէ-
տուա օլտուղունու, էօմըլէրինին փաք վէ գալպ-
լէրինին միւֆէրրահ օլտուղունու պիրէր պիրէր
նագլ էթտիլէր :

Պատէհու Մէլէք Սէրասքէր ճէմասթա թէվ-
ճին էաիպ «Շիմտի պու սալօնաս հէր հանկը
պիր ֆէրա հէր նէ գատար տանափաք վէ մէթ-
րուք օլսա, էյէր շու թէվպէքեարլարըն եէրինէ
կէլիպ Ալլահտան աֆվըզ տիլէրսէ, պիր սանի-
յէտէ փաք վէ մէսուա օլապիլիր, պու տէտի-
յիմէ թէէմինաթ հալընտա իշթէ պու գատար
տիրի շահիսլէր իշիթտինիպ,» տէտի :

Էփէյի քիմսէլէր գալգըզ իլէրի կիթտիլէր,
անլէրին արգասընտան Իխթիյար Պէքրի վէ զէվ-
ճէսի տախի կիթտի : Մէրգումէյն բէֆիզլէրի ա-
րասընտա քիր վէ նափաքըլգըլարը ճիհէթիյլէ
պիրինճի տէրէճտէն տիգգաթ ճէլպ էթմէքտէ
իտիլէր :

Միւլագիւմ Իխթիյար Պէքրիյէ թէգարրիւպ է-
տէրէք էլինի անըն օմուղու իւզլէրինէ գօտուղուն-

տա պիր տէ պէքրիննն քիւչիւք տօնուգ կէօղէրի
կէօղ եաշլարըյէ մէմլու օլուպ աղլար պիր
փերտէ իլէ «Մհ, պէն ճօ (*) կիպի օլմադ իս-
թէրիմ», տէտի վէ տէվամ էտէրէք «Պէն ճօյըն
չէհատէթինի տինլէրքէն, անըն էվվէլճէ նասըլ
պիր ատէմ օլտուզունու վէ շիմտի նասըլ պիրի
օլտուզունու թէֆէքքիւր էյլէտիյիմտէ, ճօ կիպի
օլմաղա թահրիք օլունուպ Ալլահը պուլմաղա
գարար էյլէտիմ», տէտիւ ճէսէտի իսփիրթօ վի-
րանէսինէ թէհավվիւլ էյլէմիշ օլան շու մախ-
լուգ աճայիպ պիր կէրմի իլէ սէօղիւնէ տէվամ է-
տիպ «Պէն տիղ չէօքիւպ տուա էթմէքատ իքէն
Րուհ Ուլլահըն իւզէրիմէ կէլտիյինի հիսս էյ-
լէտիմ, եա՞ Մլլահ պէնի ճօ կիպի էյլէ՞՝ տէտիմ
վէ օլ անտէ Րուհուն իւզէրիմէ կէլտիյինի հիսս
էյլէտիմ, պիլտիմ քի ճօ կիպի օլապիլիրիմ,
պիլիրիմ քի խէլաս օլմուշըմ», տէտիւ : Պու իգ-
րար փէք գուվվէթլի վէ միւհասիր իտի :

Լաքին Միւլազիմ մէրգումը եագընտան
պիլտիյինտէն, էլքէուլ իլէ պէսլէնմիշ վէ տօլմըշ
օլան պու ատէմ պիր կիւն իղվայա տիւշեր
տէյու գօրգտու, խուսուսա քի քէնտիննն իշի
տէ օլ հէվալիտէ օլան մէյխանէլէրտէ կէզիպ
զաղէթա սաթարադ եէվմի թէայյիւչիւնիւ գա-
զանմադ իտի : Պու սէպէպտէն անա՞ աճէպա է-
տէպիլէճէյի ախէր պիր սէնաաթը եօ՞գ մը տէ-

(*) կէլէճէք պապտա հագընտա սէօյլէնիլէճէք օ-
լան շախս տըր :

յու սիւսալ էյլէտիւ թե՛վպէ էթմիշ օլան Պէքրի
«Պաշգա պիր իշ իսթէմէմ», տէտի վէ պիր տա-
գիգէ տուրուպ եինէ «Պէն կիտիպ անլէրէ կէօս-
թէրէճէյիմ քի թե՛վպէ էքմիշխմ», տէտի :

Պիլախըրէ Սէրապէր մէրգուսը եինէ զի-
յարէթ էյլէյիպ անըն փիշի նազարընա էօմրիւն
հէփ թէհլիքէ վէ թէճրիպէլէրինի պասթ էյլէ-
տի : «Օլապիլիր քի հաֆթալար վէ ալար իղ-
վայա մուգավէմէթ էտէպիլիրսին , լաքին իհթի-
մալ իլէրիտէ ույանըգ օլմատըղըն պիր տագի-
գէտէ իղվայա տիւշէպիլիրսին , Խրիսթիյան հա-
յաթընըն պու իլք շէվգի զաիլ օլուր , եօլ էն-
սիզ վէ միւշքիլ տիր , հայաթը խրիսթանլիյէ
թարիգինտէ միւմին էվվէլա գարթալ գանատ-
լարըլլէ թէյրան էտէր , սօնրա գօշար վէ եօ-
րուլմազ , էնճամ եիւրիւմէլի վէ օսանմամալր :»
Միւլազիմ պու վէ պունա միւմասիլ սէօղլէրլէ
ղազէթաճըլըգտան զայրի պիր մէտարը թէայ-
յիւշ պուլմասը իչիւն թե՛վպէքեարա իպրամ էյ-
լէտի իսէ տէ , օլմատը , մէրգուսմ եինէ «Պէն
անլէրէ կէօսթէրմէլիյիմ քի թե՛վպէ էքմիշխմ»,
տէտի :

Պունտան պէօյլէ Միւլազիմ շէյթանըն է-
լինտէն գուրթուլմուշ օլան պու եէնի տտէմի
չօգ զիյարէթ վէ անա տիգգաթ էյլէտի : «Իշքի
իչիւն թէճրիպէ օլմունմայօրմուսուն» տէյէ արա
սըրա սուալ օլունտուղունտա «Օլ իշթիհա պէն-
տէն կիթմիշ տիր» ճէվապընը վէրիր իտի : Մէյ-

խանէլէրատէ զազէթա սաթարքէն միւմինդէր մէր-
գումը կէօզէտիրլէր վէ չօգ տէֆա խանէտինի զի-
յարէթ էյլէրլէր խտի : Իխթիյար Պէքրի սապիթ
տուրտու վէ հիչ պիր շէյտէն խալփ էթմէզ
խտի : Նէ՛ աճախ պիր հալ , իչքի իչինտէ տօղ-
մուչ վէ անընլէ պէպէնմիշ իքէն , պիրտէն օլ
իշթիհնա քէնտինտէն տէֆ ու րէֆ օլունսո՛ւն ,
իշթէ պիր միւճիզէ , իշթէ Եհնի պիր մախլազ :

Պիր կիւն Իխթիյար Պէքրի պիր մէյխանէյէ
կիրտի . Շարաթ էօյլէտէն սօնրա խտի , միւշթէ-
րիլէր հազրը վէ ճէպլէրի տէ փարա իլէ տօլու
խտի : Շամաթա իլէ շազալարըն հիսապը Եօզ
խտի : Իչէնլէրտէն պիրի սէն Իխթիյար Պէքրի
տէյի՞ւմիսին , կէլ սանա պիր գատէհ իչիրէյիմ՛ ,
տէյերէր գատէհի միւմաիլէյհէ ուզաթտը : Իխ-
թիյար Պէքրի պաշընը սալլատը : « Կէ՛լ , ատէմ
կիպի իչ . պիր գատէհ տէն նէ՞ չըգար : »

« Խայր » :

« Պանա պազ , իխթիյար , սէն ֆազիրսին ,
տէյի՞ւմի » :

« Էվվէթ » :

« Պազ , շու գատէհի իչերսէն սանա պիր շի-
լին (6 զըշ) վերէճէյիմ՛ , հէլէ պիր տէֆա գօզ-
լա , գօզլա , նէ կիւզէլ պիր շէյ , կէլ իչ վէ պիր
շիլին գազան , պիր շիլին սէնին էփէյի իչինի
կէօրիւր » :

« Պանա խայր էթմէզ » :

« Ս՞ւմայաճազ մը սըն , »

«Խայր,»

Օ՛ր վագր թ սերխօշ դատէհի իխթիյարըն
եիւզիւնէ Քըրլաթաը վէ հէր քէս պիր քահ-
գահա պաստը: Իւսթիւ պաշը պիւթիւն ըսլան-
մըշ օլան իխթիյար պիր շէյ սէօյլէմէյէրէք էս-
վապընը սիւքիպ եիւզիւնիւ սիլտի:

Ահմագ հէրիֆ, աըշարտան ալաճագ եէրտէ
իչէրտէն ալսայտըն օլմահ մը իտի, կէլ սանա
պաշգա պիր գատէհ վէրէյիմ»

Իխթիյար «Իսթէմէմ» տէաի:

Իխթիյար՝ պէքրինին պու գատար ըէզիլանէ
հագարէթինէ ըազմէն պէօյլէ սաքիթ վէ սապիթ
տուրտուղունու կէօրէն սէյրճիլէրտէն պիրի
մէրգումըն զազէթասընա ապօնէ եազըլտը:
Պէօյլէճէ իխթիյար քիսէսի տօլու օլարագ պիր
գահրիման կիպի չըգըպ կիթտի:

Հաֆթալար, այլար, հաթթա սէնէլէր միւրուր
էյլէտի, եինէ պու տօսթուսնուզ տիւշմէյիպ
սապիթ գատէմ տուրտու: Չօգ իտարէճիլիք
իլէ պիր ճիւզի սէրմայէ արթըրըպ քիւշիւք պիր
տիւքքեան աչտը վէ օլ ախօր կիպի օլան խանէյի
թէրք էտիպ կիւզէլ վէ մէսուտ պիր խանէյէ
մալիք օլտու, օ արթըգ միւթէպէրան սիւքինէ
տախիլ օլմուշ իտի:

Իխթիյարըն սէպաթ վէ տէվամէթի սայե-
սինտէ զէվճէ վէ օղլու տախի Խ. օրտուսունա
տախիլ օլտուլար: Միւսմաիլէյհ քէնտիինին ար-
թըգ ֆուրսաթը կէշմիշ օլտուղունտան, օղ-

լունըն պէօյիւյիւպ տէ իլէրիտէ պիւթիւնն էօմ-
րիւնիւ Ալլահըն իչինն վագֆ ու սարֆ էյլէմէսի
իչիւն դալլինտէ պէօյիւք պիր իւմիւս թաշը-
մագտա խտի :

Պիր զէման մուհագգար վէ բագըտան միւ-
թէէզզի օլան իչպու ֆէրա՝ շիմտի արթըզ մէ-
սուս, միւնթէրէմ վէ փէրհիզքեար օլմուշ խտի :
Թէվպէսի օլ հէվալիտէ խարիզիււ ատէ պիր թէէ-
սիր հուսուլա կէթիրտի: Հուղուրը բիւֆէգասընա
սալահ գուվլէթի խտի: Խ. Օրտուսու սօզագտան
կէչէրքէն էթրաֆտա քէնտի էսքի բէֆիզլէրինի
կէօրիւննէ խէլասա վէ թէճէմիւլէրէ տավէթ
էյլէր խտի :

Պու մագուլէ ատէմլէր իչիւն տին՝ պիր
իլմի իլահիյաթ օլմայըպ պիր էմր ի վագը արը :
Անլէր միսքիֆ տէյիլ տիրլէր: Ահվալ ը տէրունի-
յէլէրինի թահտիտէ զայր ի մուգթէտիր տիրլէր:
Իթթիյար Պէքրի տինին ֆէլսէֆէսինտէն վէ Ալ-
լահըն թապիաթընտան պահս էտէմէզ, անճագ
պիլիր քի Ալլահ քէնտինի խէլաս էթտի վէ պի-
լիր քի միւսթագիլ փէրիչանիտէն ան ը վահիտտէ
խէլաս օլտու, քէզա պիլիր քի շիմտի փէք մէ-
սուս տըր :

Պու թէպտիլաթը կէօրէն բէֆիզլէրինին տէ
պիղզաթ շէհատէթլէրի պու արը: Անլէր կէօր-
տիւլէր վէ շահիտ տիրլէր քի պիր միւտտէթ
էվլէլ օլ հէվալիտէ սայքի էն տէնի վէ միւս-
քիրաթտա մաղրուգ օլան շու սէֆիլ ատէմ

չիմտի արաւարընտա փաք, մէսուտ վէ միւթէ-
պէր պիր հալտէ սիւլիւք էթմէքատ տիր : Օ՝
տինէ մալիք օլտու : Տին՝ պու միւճիղէյի իճրա
էյլէտի : Տին էյի պիր շէյ տիր , էյէր պիր ին-
սանն անլթ պիր տէֆա օլ ատըմը աթմաղա գա-
րար էտէրսէ : Պագ իխթիյար Պէքրիյէ, տին ան-
տէ նէ՛ ազիմ պիր ֆարգ հասըլ էյլէտի : Պու
իխթիյարըն միւճիղէսի եանընտա տինսիլէրին
պուրհանլարը էրիյիպ պէր հավա օլույօրլար :
էմը ի վագըլար իշիւն իսպաթ վէ շահիտէ հա-
ճէթ հօգ . քէնտիլէր իսպաթ վէ շահիա տիր-
լէր :

Սայքի էն ատի վէ էտնա օլան պու ատէմ
արթըզ փաք , մէսուտ վէ միւթէպէր եաշամագ-
տա իտի : Միւճիղէ քէմալ պուլմուշ իտի : Օլ-
մաղ իտի էօյլէ պիր մէյխանէ քի անտէ տին
միւպահասէսի շէօյլէ խիթամա կէլմէսին , «Եւ՛
նէ՞ տէրսին շու իխթիյար Պէքրիյէ , անըն թէ-
պէտտիւլիւնէ վէ էօմրիւնէ նէ՞ իթիրալ էտէպի-
լիրսին » : Շէհրին պիր չօգ մահալլարընտա տինի
գուվվէթի իսպաթ էթմէք իշիւն պու եէնի ա-
տէմ պիր նումունէ ի իմթիսալ հալինտէ զիքը
օլունուր իտի :

Պիր կիւն Միւլազիմ իշիթտի քի իխթիյար
խասթալանմըշ : Տէրհալ եանընա կիթտի . էօլիւմ՝
եաթաղընտա պուլընույօր իտի : Միւլազիմ էօ-
լիւմիւնիւն եագըն օլտուղընու պիլալիյինտէն
սէրպէսթճէ գօնուշտու վէ անա շէօյլէ տէտի

«Մուհրապ իխթիյար տօսթում , էյի ճիհատը պիթիրտին , սալա կերիյէ պագմատըն , սալա տիւշմէտին , պէօյիւք պիր զալէպէ էօմրիւ եաշատըն վէ պու զալէպէն սանա օլտուզու կիպի սաիրլէրէ տէ աղիւմ մուճիպ ի պերէքէթ օլտու : Շիմտի տէյէպիլիրիւմ քի չօգլար իչքի իլթիհատը սանա զալիպ կէլիր վէ սէն տէվամ էտէմէզպին տէյու տիւշիւնտիւլէր : Չօգ քիմսէլէր տէ տուա էթտիլէր քի մաղլուպ օլմայասըն :»

Իխթիյար թէպէսսիւմլէ տէտի , «Միզ ալէլ ումում զանն էթտինիզ քի իչմէք արզուսու պանա զալիպ կէլիր , լաքին էօյլէ տէյիլ իտի : Ալլահ օլ արզույու պէնտէն թէքմիլէն տէֆ ու րէֆ էյլէտի : Միւճիզէ օ տէյիլ իտի , սալ միւճիզէ թիւթիւն մէսէլէսինտէ իտի : Միզ պէնիւմ իչիւն իչքի եիւզիւնտէն մաղլուպ տիւշէրիւմ տէյէ գօրգար իքէն , տախիւտէ , գալպիմին քէօշլէրինտէ , սիզէ մալիւմ օլմայըպ պէնի թագիպ էտէն թիւթիւն իչմէք մէյլիւմ իլէ աղիւմ պիր միւճահէտէ իչինտէ իտիւմ : Վէ տէյիլ քի անըն քէրահէթիւնտէն եա տա իչքի մէյլինի թէքրար ույանտըրըր գօրգուսունտան անա մուգավէմէթ էյլէմէք իսթէտիւմ , անճագ Յիսուսըն աշգընահէր շէյտէն վաղ կէչմէք իչիւն ճէհա էյլէտիւմ ,» տէտի :

Միւճահէտէ մախֆի վէ տէրունի իտի , վէ սաչքի թէհամմիւլիւ նաղապիլ օլմուշ իտի . պաղէն մէճնուն օլույօր կիպի հիսս էյլէր իտի :

Ձանն էտէրսին պէյնինատ պիր ճինն օթուրուպ
ալէթթէվալի քէնտինի թիւթիւն իշմէյէ թէշվիգ
էյէր իտիւ Լաքին իխթիյալ անընլէ մուհարէպէ
էյէյիպ էնճամ զալիպ կէլմիշ իտիւ : Ատէմլէրէ
կէօսթէրտի քի քէնտիսի թէճէտտիւտ էյէյիպ
եհնի պիր մախլուգ օլմուշ տրր : Թէճրիպէյէ
զալիպ կէլէճէք գուվլէթի Ալլահ զէմանընտա
վէրմիշ իտի :

Թէսլիմի բուհ էտէրքէն Միւլազիմ «էյի,
մէսուտ մըրըն, պիլիյօմըրըն քի Ալլահ սանա
հէր կիւնահընը ափվ էյէմիշ տիր» տէյու սիւալ
էյէտի . իխթիյար «Գօրգում եօգ տրր» տէյէ-
րէք կէօղլէրինի Խէլասքէարըն գուճաղընտա աշ-
մագ իւզրէ գափատը :

Պէօյիւք պիր իզտիհամ, պինլէրճէ քիմսէ-
լէր պիր զէման օլ հէվալինին մէնֆուրը, ֆաղաթ
մուախիսէրէն գահրիմանը օլան պու իխթիյար
միւմիւնին ճէնագէսինատ հազրը պուրունտուլար :
Պիր դարիպ ատէմ պու գալապալըզը կէօրսէ ի-
տի իհթիմալ շէհրին պիր միւթէպէր պէյի վէ-
ֆաթ էթմիշ տիւշիւնէճէք իտի :

Էօմրիւնիւն իլք գըամընտա մաղլուպ ֆա-
գաթ սօնունտա զալիպ, վիւճիւտճէ զաիֆ վէ
իխթիյար լաքին բուհճա կէնճ օլան պու ֆէրտ
արգասընտան սիլինմէզ պիր էսէր պրագըպ խէ-
լասքէարը օլան Յիսուսա գավուշտու : Անըն խէ-
լասը ազիմ վէ ամիգ պիր թէէսիր պրագմըշ
իտի . մէրգումըն օրատա եաշատըզը վէ վէֆաթ
էթտիյի հէվալի պու կիւնէ տէյին անըն խէլա-
սընըն նէթիճէսինի հիսս էտիյօր վէ պիր չօգ
նէսլլէրէ գատար տահա հիսս էյէյէճէք տիր :

Մ Ի Ի Ճ Ր Ի Մ

Ճինայէթին լազվընա սօղորու պէօյիւք պիր
աաղմ ալընմըջ օլուր էյէր հիւքիւմէթ միւճրիմ~
լէրի թամմ պիզիմ կիպի ինսանի մախլուզլար
կէօզէտէճէք օլուր իսէ : Մուհագգագ պիր վա~
գըա տըր քի միւթէմէտտին գամվլարըն հաշա~
մագտա եէկեանէ մագսէտ վէ նիշանկեանլարը
փարա տըր : Վէ պէօյիւք պիր էքսէրիյէթ միւմ~
քին մէրթէպէ աղ իչէյիպ չօգ փարա էլտէ
էթմէք ճէհտինստէ տիր : Իշթէ միւճրիմլէրին սէ
Ֆիքրինստէ այնի սիւսքուր ամիլ տիր : Խըրսըզ~
լարըն տա՝ քէնտինէ մախսուս ֆէլտէֆէսի վար :
Մր. Հէլվօք էլլիս՝ խըրսըզլարըն հապտիանէ տի~
վարլարը իւզէրինէ հազտըզլարը պազը գույու~
տաթը զիքր էտէր : Մէսէլա , «Րապպ տէր քի
պուրասա պուլունմագ էյի տիր.» «Ճէսարէթ~
լէնինիզ էյ խըրսըզլար , միւզթարիպ օլմագ ֆաի~
տէսիզ տիր :» Ճանինին ֆէլտէֆէսի թէճավու~
զաթա թէհամմիւլ էտիպ թէքրադէն տէրտէսթ
օլունմամագ իչիւն տիզգաթ էթմէք տիր :

Փագաթ տահասը վար : Ճանի չօգ քէրրէ
քէնտի սիյրէթինստէ գահրիման , ալամմա ֆաիդ ,
ճէսուր , բօման վէ սէրկիւզէլթ առէմի տիր :

Մր. Հէլվօգ էլլիս՝ քէնտէնին «Ճանի» նամ
էսէրինստէ չօգ ֆարգլը միւէլլիֆէրտէն իսթիշա~
տաթ էտիպ իսպաթ էտէր քի , պիզիմ շիզքէթի

պէշերիցէ տիւշմէն ատտ էթաիլիմիզ ատէմ-
լէր, ախէր պիր ասրտա շայանը թահսին վէ
քէնտի միւշէվվիգլէրինի թագիպ էտէնլէր օլմուշ
տըրլար: Ասրը հազըր ճանիլէրինին գըամը ա-
զամը իչին տէնիլէպիլիբը քի պու ասրտա
անլէրին լիյագաթլարը թագտիր օլունմայօր:
էյէր անլէր էփէյի նէսլլէր մուգատտէմ
տիւնեատա պուլունմուշ օլալար իտի ան-
լէրին էն գուվվէթլիսի պիր գապիլէնին սէր-
տարը օլապիլիբտի: Օ՝ մազիտէն թէվլէրիւս էյ-
լէտիլի զայրի մէտէնի թապիաթ վէ թէմէյիւ-
լաթըլլէ մէտէնի պիր մէմլէքէթտէ հաշամաղա
մէճպուր տըր քի, անտէ քէնտի թապիաթընըն
արզուլարընը իճրայա ճէհա էթտիքճէ զիյատէ
բէտա վէ թահգիր օլունմագտա տըր:

Ախէր պիր սահիպի նուֆուզ տէր «Պու
կիւնիւն ճանիսի պիղիմ աթիգ ըիվայէթլէրին
գահրիմանը տըր: Պիր վահշի գապիլէյէ մախուֆ
վէ միւթէպէր պիր բէիս օլապիլէն պիրիսինի
էլէէվմ պիզ մահպուս էտիյօրըլ:» Պիր ախէրի
տէրմիյան էտէր, «Հօմէրին գահրէմանլարըն-
տան նէ գատար չօգլարը էլէէվմ մահպուս օ-
լուպ, ճէպպար վէ նահագգ քիմսէլլէր մագա-
մընտա թագպիհ օլունաճագլար իտի:

Հէման ճիւզի պիր ճէհա իլէ կէօրէպիլիբիբիզ
քի հալը հազըրտա էհլի սէրվէթ օլան վէ
միւթէպէր ատտ օլունան պիր չօգ էլխասս՝ թամմ
ճանիլէրին ուսուլ վէ մէպէքլէրի իլէ քէնտի

սերվէթլերինի թէրաքիւմ էթմիշլեր : Սաչքի հէր հանկը տէֆատա , պիր շէրաքէթ ազալարընտան պիրի ալէյհինտէ մահքէմէտէ իգամէ ի տավա էտիլտիյինտէ , միւտտաի ի ալէյհ շահիտլերին Ֆըզտանը սէպէպինտէն թէպրիյէ ի զիմմէթ էտէր իսէտէ , հէր էհլ ի վուզուֆ ատէմ պիլիր քի մէրգոււմ՝ ֆաիլ ի շէրը պիր միւճըիւմ , հապըսխանէտէ օլան պիր ճանի դատարը լայըզը միւճաշաթ վէ էհալինին փարասընը նաշէրի վէսաիթ իլէ զասպ էտէն պիր սարիգ տիր :

Պուրատա սէօյլէյէճէյիւմ նազլիյէթ էօյլէ պիր ճանինին հէքեայէսի տիր քի էրպասպը իւմ իւլ պէշէրիյն (antropologists) վէ ճինաիյունըն թահրիր էթտիքլերի հէր մատտէյէ շիմուլը վար տըր : Փագաթ նէթիճէ կէօսթէրէճէք տիր քի պէօյլէ պիր ֆաճիր թարզը հայաթ սահիպի պիրիսի՝ թէպտիլ ի մէպէք էտիպ էէնի տօլուշա մազհար վէ բուհանի հայաթա քեամիլէն մալիք օլապիլիր :

Իւմի բուհը ինսանի՝ պու թէճտիտ էտէն թէէսիրի ինքեար էտիպ , քէնտի քէնտինի ֆիքըր ի ինսանինին միւքէմմէլ պիր իւմի թէամիյէ էտէմէզ :

Ճինաիյուն վէ մահպէս միւպիհլերի պու տինի գուվվէթի իսթիմալ էթմէյերէք պիր ճինայէթքեարըն տէվամի իսլահաթընա փէք ճիւզի իճրաի թէէսիր էտէպիլիլըլեր : Անճագ վէ եալընըզ պիր գուվվէթ վար քի ճինայէթտէ քէսպի իթիյատ էթմիշ պիրիսինի լուգէթին թաւն

վէ տէրին մանասըլէ պիր էյի առէմ գըլապի-
լի: Իշթէ օլ գուվվէթ տին տիր:

Հօնտրանըն էնկին սօգազլարընըն պիր խա-
նէսինտէ նիսպէթէն էյի պիր ֆամիլեատա ճօ
խամինտէ պիր օղլան վար խտի: Մէրգում սօ-
գազլարտա ֆէնա բէֆիգլէրլէ օյնար խտի: Զօգ
ճէսուր, գուվվէթլի վէ գապթ օլունմաղ պիր
օղլան խտի: Հիչ պիր Կիրակի մէքթէպի քէն-
տինի գապթ էտէմէյիպ հիչ պիր քիլիսէ անըն
գալպինէ բուհանի պիր թէէսիր պրագամատը:
Բօմանըրա եազըչըր վագըլարտա պուլունմաղա
սայ էտէր խտի:

Հէնուզ սօգուզ եաչընտա իքէն պիր փար-
չա էթ չպտըրըր իչիւն 8 տէյնէք եէյէրէք հապ-
սա աթըլտըր իսէ տէ, պու թէքտիր քէնտինին
թէրքի մէսլէք էթմէսինի միւնթիճ օլամատը:
Աճայիպ քի պու 9 եաչընտաքի չօճուզ կիճէ-
լէյին պիլէ խըրօրզըրգ էթմէք գաստընտա պու-
լունուր խտի: Քէնտի քէնտինէ պէօյիւքլիւք թաս-
լար վէ սահիհէն տէ պէօյիւք կէօրիւնիւպ պի-
լինմէք մագսէտիլլէ պէօյիւք վէ միւչքիլ սըր-
գաթ եա ճինայէթ ֆիքըլէրինէ թէչէպպիւս
էյլէր խտի: Հիչ պիր շէյտէն խավֆ էթմէզ խտի,
նէ փօլիստէն, նէ հաքիմսէն, նէ մահպէստէն
վէ նէ տէ մէվթտէն:

Պիր տէֆա Թովմաս Հօլմզ պանա շէօյլէ
սիւալ էյլէտի,— «Փագըրը հալտան տահա էն-
կինտէ եաչամագ նէ օլտուղունու հիչ տէրք

էթմիշմի սին, եանի ըիֆահը հալտէ օլան պիր աիլէտէ, գլիւպ վէ ըէֆագաթտա տէյիլ, իլլա չօգ աշաղրտա քիլարտա, արգլարտա, քէօփէքլէրին ախօրընտա եաշամագ: Էկէր սէպավէթինի պիր թավան արասընտա իմրար էթմիշ օլսայտըն, եէվմի թէայյիւշիւն՝ կիւնտէ 14 սաաթ քիպրիթ գութուլարը եափարագ հաֆթա խիթամընտա անճագ 9 շիլին պլան վալիտէյին գազանճընա միւնհասըր օլսայտը, մէքթէպէ կիթմէզտէն վէ մէքթէպտէն ալտէթինտէ անճագ պիր պուլաման եէտիքտէն սօնրա տիկէր ֆամիլեա ազալարընլա պիրլիքտէ այնի օտատա պիր քէօշտէքի մինտէր իւզէրինտէ ույուսայտըն վէ օլ մուզալլամ տիւնեա սէնին տիւնեան վէ մուհիթին օլսայտը, թէֆէքքիւր էյլէ, շիմտի սէն սինն ի քէմալիյէթտէ նա՞սըլ պիրիսի օլանագ իտին:»

Ատէմլէրի փէք եագընտան միւթալէա էթմիշ օլան ճօրճ Պարրօ՝ ճանիլէրին կիլինմէք հագգընտա օլան խօտիէսէնտիսինէ սաիր պագը պէյանաթտա պուլոււնույօր: Պու պէյանաթտան պագըլարը շունլար տըր: «Տիւնեատա սարիգլէր գատար քէնտի փարլագ էլալիսէլէրիյլէ ատէմլէրի միւթէհայիլը գըլմաղա միւշթագ պիր կիրուհ եօգ տըր: Մէսէլա, Վօ վէ Հէյուլըրտ նամ գահրիմանլար՝ Լօնտրատա էն ալա միւլէպպէս օլանլարտան իտիլէր: Իթալեան հայտուտլարընտան չօգլարը մութանթան պիր սուրէթտէ թէգ-

Եին օլունուրլար, հաթթա չինկեանէ խըրսըզ պիլէ
էլպիսէնին մէֆթուն էտիճի խասսիյէթինի հիսս
էտէր: Սօն ասըն խիթամընտա Մաճարիսթանը
թաճիզ էտէն մէրտիմխօր չինկեանէ փարթինին
ըէիսի Հարամ փաշանըն սալթ պէօրքի(*) 4,000
Կիլտէր (Ֆիլէմէնք սիքքէսի) դըյմէթինտէ ալ-
թուն վէ միւճէվհէրաթ իլէ միւզէյյէն խտի:
Պագ, սիւսիէրէսթիք վէ ճինայէթ նա՞սըլ խմ-
թիզաճ էտիյօր: Սփանիալը խըրսըզլար միւսրի-
ֆանէ պէյազ քէթէնլէ միւզէյյէն օլարագ կէ-
րէք մահպէստէ օլսուն կէրէք անտէն խարիճտէ
չէմսին ալթընտա թէնպէլվարի ուզանըպ էաթ-
մագտա էախօտ աշաղը Եօգարը թէազղիւմլէ
տօլաշտըզլարընտա հիսս էթտիքլէրի սէֆայը
ախէր հիչ պիր միւնասիպէթտէ հիսս էթմէզլէր:»

Ճանիլէրին ախլագի խօտփէսէնտիլէրի տահա
զիյատէ տիզգաթըր ճալիպ վէ ումնումի տիր: Վի-
տօք տէր, «Սվամմը նաս միյանէսինտէ պախի
ըէզալէթ վէ մուճիպի աը ու խէճալէթ օլան
չէյէրտէն իհթիրազ էտիլիք, ֆագաթ մահպու-
լար փարթիսինտէ էալընըզ թայիպ օլունան
պիր քէս վար իսէ օ տա ըէզալէթ վէ նամու-
սըզըզտա պուլունմայան տըր: Պիր դաթիլ օլ-
մագ էն ալի պիր շէրէֆ տիր: Էն պէօլիւք պիր
մուամէլէ ի ճինայէթտէ պուլունան՝ ըիւֆէզասը
թարաֆընտան պիր դահրիման նազարըյլէ կէօ-

(*) Պիր նէվ շափգա:

ղէտիլիր, վէ ասլ ճանի տախի անլէր իւզէրինէ չէջմի թէքէպպիւր իլէ պագար»

19 սիննինտէ Բուսիպը պիր կէնճ պիւթիւն պիր ֆամիլեայը գաթլ էթտի, պիւթիւն Սէն Փէթըրոսպուրկ էհալիսինին քէնտի հագգընտա գօնուշմագտա իտիլի խապէրի անըն սէմինէ վասըլ օլունճա, օլ տէմ տէտի «Շիմտի մէքթէպ ըէֆիդլէրիմ 'սէն արթըգ զիքը օլունմայաճագ-սըն' տէտիքլէրինէ նէ գատար եանըլմըշ իտիք-լէրինի կէօրէճէքլէր»

Ապպէ Մօրօ՝ պէօյիւք պիր ճանինին Լա Կրանտ Բօքէթ մահպէսինէ վիւսուլընը թէրսիմ էտէրէք տէր քի, «Ճիմլէտի մէրգոււմը պիր մէ-լիք կիպի հիւրմէթլէ թաղիմ էտիպ, միսլի թէ-պաս անը իհաթա էթտիլէր» Հաթթա միւմաի-լէյհին եանընա օթուրմագլըլը պիր իմթիյազ ատտ էտիպ, օթուրանլարա չէջմի հատէտլէ պա-գըլըր իտի։ Մէրգոււմըն էն քիւչիւք պիր սէօ-զիւնիւ պիլէ քէմալը խահիչլէ իսթիմա էտիպ միւսահէպէթիւնէ միւտախէլէ էթմէյէ գօրգար-լար իտի։ Վէ քէնտիտի անլէրի թէսհիր էթտի-լինէ վէ անլէրի քէնտինին էսրարէնկիլ հիւքմ ու նուֆուզու թահթընա ալմըշ իտիլինէ միւթ-թալի իտի»

Իշթէ մէվզու ը հիքեայէմիլ օլուպ, ճէսէ-տի՝ մըգտար ը քիֆայէ թէզատտի օլունմամըշ, Ֆիքրի թալիմսիլ վէ տամարլարընտա ճինայէթ ճէվէլան էտէն կէնճ ճանինին եաշամագտա եէ-

կեանէ մուծիպի՝ ատէմլէրէ պիր թէհայյիւր մատտէսի օլմագ իտի:

Ճօ՝ օլ իլք գամըլլանմասընտան: սօնրա էվ-վէլքինտէն տահա ֆասիտ վէ եարամազ պիրիսի օլմուշ իտի: Արգատաշլարընա խօշ կէօրիւնմէք տույլուսու քէնտինի տահա թէհլիքէլի վէ շէճի իշլէր թէշէպպիւս էթմէյէ սեվգ էյլէտի:

Վալիտէյնի զայէթ ֆագիր օլուպ ախօր կիպի պիր եէրտէ իգամէթ էյլէրլէր իտի: Մուհիթի արզուլարընը իգնայա զայէթ միւսախա իտի վէ պիթթապի պէօյլէ գուվլէթլի վէ քիւսթախ պիր օլլան՝ սօգագլարտա կէզէրէք սըրգաթլէ պէսլէնմէյէ չալըշաճագ իտի: Րիւֆէգասընըն նազարընտա քէսպ ի շէօհրէթ էթմէք արզուսույլէ մէմլու իտի: Փարա սըրգաթ էթմէք իշիւն ումուսէն կիզլիճէ՝ պիր տիւքքեանա կիրիպ ագշէ սանտըրընտան փարա ալուճլայաւրագ սահիպի եէթիշմէզտէն գաչար իտի: Նախօտ պիր տիւքքեանտան վալիտէսինին իսմիյլէ էշեա ալըպ սաիրլէրէ նըսֆ ֆիյաթըյլէ սաթար իտի: Չարշույա սըփարըշ իշիւն կիտէն պիշարէ չօճուգլարըն իսէ էօնիւնէ չըզըպ եա փարալարընը եա տա չըզընլարընը ճէպրէն ալըր իտի:

Ճօ արթըզ վալիտէսինին եանընա կէլմէյիպ սօգագլարտա եաթար իտի: Հիճապ նէ օլտուղունու պիլմէզ, փօլիսլէր թարաֆընտան թութուլուպ հապսա կէօթիւրիւլիւր իքէն հիշ հիճապ էթմէզ վէ վազիֆէ պիլէ էտինմէզ իտի:

14 սիննինտէ իբէն էօմրիւնիւն իւր պէօ-
յիւք սըրգաթ Ֆիիլինի իծրա էյլէտի : Պիր
ճէվահիրճի տիւքքեանընտա պուլունան կիւ-
միւշ պիր թապագ մէրգումըն կէօղիւնէ
իլիշտի : Կիճէլէյին մէքքիւր տիւքքեանըն ար-
դասընտա օլան պաղչէտէն կիրիպ ուսուլճա
տիւքքեանա սիվիչէրէք կիւմիւշ թապաղը
այլպ տըշարը չըգտը : Պիր տէ տիվարտան
սօգաղա էնէրքէն զուլմէթտէ պաղը շէքլէր
կէօրտիւ վէ արգատաշարը տըր զաննըյլէ եէրէ
էնինճէ , քէնտինի տէօրթ փօլիսին օրթասընտա
պուլտու : Պու էճլտէն 15 այ մահպուսիյէթէ
հիւքմ օլունտու :

Պիր օղան իչիւն 15 այ եալընըղըրգաա
մահպուս օլմագ տէհչէթլի պիր շէյ տիր : Պու
իշտիլ վէ եէքթարղ էօմրիւնտէն չօգ միւթէէզլի
օլտու : Իմաի ֆէնա ըիւֆէգասընը թէրք վէ
թէպտիլի մէսլէք էթմէյի գարարկիր էյլէտի .
չէտիտ զամիր իզթիրապը հիսս էյլէյիպ չօգ
տէֆա ֆիլան էտէր իտի :

Փագաթ մահպէսի թէրք էթտիյինտէ գալ-
պինտէ հիտտէթ վէ ատավէթտէն մատա պիր
շէյ եօգ իտի , մահպուսիյէթ քէնտինի էնճամ
նիլամա ատու վէ պէշէրիյէթէ եէմինլի պիր
խաին էյլէմիշ իտի :

Իւշ այ կէչմէլտէն հիւքիւմէթ ճօյը թու-
թուպ պիր մէքթէպէ գօտու իսէ տէ , պու քէն-
տինէ պիր խայր էթմէտի : Օրատան չըգտըրգ-

տան սօնրա 9 այ դարձրնտա 9 տէ՛ֆա սըրգա-
թը իշիւն հապսա իլգա էտիլտի :

Արթըգ իաւահը դայր ի միւմբին պիրիտի հա-
լինտէ մալիւմ ի ամմէ օլտու : Սօգադտան կէ-
չէրբէն էհալի քէնտինի փարմագլէ կէօսթերիւր,
փօլիսէր իսէ մէրգոււմը թաղիս էտիս մուս-
մէլէ ի դասիպանէսինի կէօլէտիրլէր իտի :

Ճօ արթըգ սաիր մէշհուր խըրսըզլարլէ
րէֆիգ օլմուշ իտի : Պիր կիւն իշիթտի քի քէնտի-
նին չօգճա կիտիս կէլտիյի պիր մէյխանէյէ պիր
զէնկին ատէմ կիտիյօր : Միւմաիլէյհին՝ քէնտի
պիւթիւն փարասընը սէթրիտինին ֆիլան ճէ-
պինտէ սագլար իտիյինի վէ կիճէլէրի մէզքիւր
սէթրիյի եաթագ օտասընըն գափուսը իւզէ-
րինէ ասար իտիյինի անլատը : Պինտէն ալէյհ օլ
խանէյի քէշֆ էտիս նէ եօլտա պու փարայը
էլէ կէչիրէճէյինէ տաիր պիր փլան գուրտու : Պիր
կիճէ ֆիբրինտէքի փլանը ամէլէ գօմագ մագսէտիյլէ
տըշարը չըգտը : Ճօյըն օլ կիճէքի հէյէթինի վէ
ճինայէթինին թարզընը պիլէ խայալ էթմէք ա-
տէմի տիւչարը իսավֆ ու տէհչէթ գըլար : Օ՝ վա-
սաթտան պիր ալ ուզոււնճա պօյլու, ինճէ վէ զաիֆ
պէտէնլի, լաքին օմուզլարը ենլի, պէօյիւք էս-
մեր չէհրէլի, աընը ենսիդ, պաշը միւտէվլէր,
կէօզլէրի իրի վէ գապա սէսլի պիր քիմսէ իտի,
տաիմա էթրաֆը թէֆթիշ էտէր վէ չօգ կիւ-
լէր իտի :

Պու սըրգաթընըն նագլիյէթինի պիր կիւն
չախսէն քէնտի պանա պէր վէճհ ի աթի նագլ էյ-

լէտի. «կէճէլէյին մէյխանէտէն չըզըպ պէնի կէօզէտէն հէփ փօլիսլէրին կէօզիւնտէն նիհան օլարագ, մէզքիւր չամաշըրխանէ սահիպինին էվինի պուլտոււմ: Պու էվին էթրաֆընտա պուլունան սուլուն իւզէրինտէն կիւճ հալ աթլաշարագ քէնտիմի պիր պաղչէ իչինտէ պուլտոււմ: պիր ալ տուրուպ աճէպա պիր սէս վա՞ր մը տէյու տինլէտիւմ: պագտըմ, սէս ֆիլան եօզ, էվին արգա թարաֆընա կէչտիւմ, իչիմէ փէք էլ վէրիչի պիր փէնճէրէ պուլտոււմ, հէման պիր իքի թէփիք վուրարագ փէնճէրէյի աչտըմ վէ օլմայա քիպիրի ույանմըչ օլտուն հիսապըյլէ էչիքտէ 5—10 տագիգէ սիւքիւթ իլէ եինէ պէքլէտիւմ, սօնրա ուսուլճա իչէրիյէ հօփլատըմ, եավաշճա իլէրի կիտէրքէն նակեահ այաղըմ պիր սու թէքնէսինէ իլիչիպ գայտըմ վէ իչինէ տիւչտիւմ, շէօյլէ քի չըգարտըղըմ փաթըրթըտան էվ սահիպլէրի ույանտըլար: 0 արատա գարընըն «Սչաղըտա պիր քիմսէ վար» տէտիյինի իչիթտիւմ: Գօճասը «Հայտէ սէնտէ, պիր շէյ եօզ, անճագ պիր քէտի տիր» տէտի: Գարը թէէքիտ էթտի. զէվճի «Ուլյոււմաղա պագ» տէտի: Պէն իսէ գարանըգտա թէմամ պիր սաաթ սուլուն իչինտէ համամ էտէրէք գալտըմ. նիհայէթ ուսուլ իլէ սուտան չըզըպ էլիւմ իլէ տիվարլարը եօզլայարագ պիր տէհլիգէ կէչտիւմ վէ նէրտիպանը պուլուպ եօգարը տօղրու սիւրիւնտիւմ. պիր ալ տուրուպ տինլէտիւմ քի պիր սաաթըն

Թիքթարընտան պաշգա պիր սես իշխաիլմէյօր
խաի : Էննիհայէ եաթագ օտասընըն գափուսըն-
տան իչերիյէ գուլագ վերաիմ քի գարը գօճա
պիր չիֆթ տօնուլ կիպի խօրլայարագ ույու-
մագտա խաիլէր . գափուսըն էօնիւնտէ եինէ է-
փէյի էյլէնտիմ, սէթրի իլէ պէնիմ արամտա ան-
ճագ պիր փարմագ մէսաֆէ գալմըչ խաի, եա-
վաչ վէ սէսսիլ պիր թարգտա պիր էլիմլէ գա-
փուսըն թօփուզունը չէվիբիպ աչտըմ վէ օլ պիր
պօշտա գալան էլիմլէ իչ թարաֆընտաքի ասըլը
սէթրիյի թութուպ էնտիրտիմ : Փարա քիսէսինի
պուլուպ ճէպիմէ աթարմ վէ ույույանլարը զի-
յատէ բահաթսըլ էթմէյերէք, գափույը աչտը-
ղըմ վէճհլէ էօրթիւպ ուսուլ ուսուլ աչաղը էն-
տիմ . պու տէֆա համամըն փէք էօթէսինաէն
սավուչուպ փէնճէրէտէն տըչարը ֆըրլատըմ :
Քիսէտէ 21 լերա վար խաի : Էրթէսի կիւն եէնի
պիր թագըմ էլպիսէ իշթիրա էյլէյիպ պիր գաչ
կիւնլիւք սիկարա վէ իչքիմէ եէթէճէք գատար
փարա եանըմա ալարագ պագի մէպլաղը պու
իչ ունուտուլանատէք եանընտա հըֆղ էթսին
տէյէ ըէֆիղլէրիմտէն պիրինէ թէսլիմ էյլէ-
տիմ : Տէօրթ կիւն սօնրա պիր փօլիս եագամը
թութուպ «ձօ պու էլպիսէյի նէրտէն ալտըն»
տէյու սօրունճա «Ճայըմ պանա վերաի» տէտիմ
իսէ տէ պունա ինանմայարագ պէնի թութուպ
հապսա իլգա էթտիլէր : »

Հապստան սայը վէրիլտիքտէն պիր գաչ

կիւն սօնրա պիր ճէվահիրճինին տիւքքեանը էօնիւնտէ տուրուպ իչէրիյէ սէյր էտէրքէն արգասընտան պիր փօլիս նակեահ մէրգոււմը տէրտէսթ էտիպ մէրքէզէ կէօթիւրտիւ: Թէֆթիչ էտիլտիյինտէ իւզէրինտէ էվ աչաճագ պիր դաչ սարիգ ալէթլէրի պուլունմաղլէ մէրգոււմ պէթէքրար մահպէսէ աթըլտը:

Ճօ պու քէրրէ էյիճէ միւզթարիպ օլտու: Հէր Կիրակի կիւնիւնտէ՝ աճ, մէթրուք վէ մահզուն օլարագ փէտէրի խանէսինին լէզիզ թաամլարընը վէ պիրատէրլէրինին սօֆրատա քէյֆ իլէ օթուրուպ նէֆիս վէ լէզիզ թաամլար եէտիյինի թէխայիւլ էթտիքճէ, սալեարընը եուտար վէ հազին հազին հընչգըրարագ աղլար խի: Անլէր տէյիլ սալթ ազամ խիլէր, իլլա Կիրակիյէ մախսուս լէզիզ վէ նէֆիս թաամլար կէօնէնմէքտէ խիլէր: Մէրգոււմըն գոււվլէ ի միւթէխայիլէսի քէնտինին գարանլըգ գուլիպէսինէ՝ սալսալը սըղըր էթինին գօգուլարընը, գըզարմըլ փաթաթէսին թատընը, պէյազ խալիս էքմէյին լէզվէթինի, վէ աթէչտէ ճըզըրթըյլէ գաՎրուլան սըղըր էթինին րախալարընը կէթիւրմէքտէ խիլէր: Ճօյըն պու մուճիպ ի թէէսսիւֆ հալը միտէ իզթիրապընտան զիյատէ զամիր իզթիրապընտան նէչէթ էտիյօր խի: Սայքի հէր զէման աղլար խի: Պիհուտէյէ սարֆ օլունան շէպապէթի իչիւն աղլար խի: Արթըգ տիւնեա կէօզիւնէ ֆանի վէ պաթըլ կէօրիւնմէքտէ խի: Փօլիս

լէրին քէնտինէ տողրու օլան ատավէթինի տէ
թէֆէքքիւր էթտիքճէ էօմրիւնատ պիր իւմիտ
չէօլէսի պուլունմայրպ վար գուվլէթիլլէ էօլիւմ
իչիւն տուա էտէր իտի:

Պու մահպուսիյէթինատ հիչ պիր մահպէս
վաիզի մէրգոււմը զիյարէթ էտիպ նասիհաթտա
պուլունմատը:

Փօլիպլէրին հիւսն ի խըամէթինի ինքեար է-
տէմէզ իսէք տէ, անլէրին զուլմ վէ ինթիգամը-
նը տա իզմազը այն էտէմէյիզ. պագէն փօլիս-
լէր պիր միւճրիմէ կէօզ տիքտիքլէրինատ քէնտի
գուվլէթ վէ նուֆուզլարընը՝ անըն էօմրիւնիւ
ճէհէննէմ գըլմաղա իսթիմալ էտիպ, անտէն
էյիճէ ինթիգամ ալըրլար: Գօրգարլմ քի պու
մախֆի ինթիգամ ֆիլիլի տէվամ էթմէքտէ տիր
վէ էմինիմ քի էսնաֆը միւճրիմիյն պու եօլտա
պիր գաթ զիյատէ պէտթէր օլույօր:

Ճօ մահպէստէն չըգտըգտան սօնրա օրատա
գազանտըը ճիւզի փարասը իլէ հէտիյէ օլմագ
իւզրէ վալիտէսի իչիւն պիրազ ըագը վէ փէտէ-
րի իչիւն տէ պիրազ սիկարա սաթուն ալարագ
էվէ կիթտի: Եարլմ սաաթ սօնրա թէնէզզիւհ
իչիւն արչարը չըգտը:

Նակեահան պիր փօլիս եագլաչըպ լաթիֆ
պիր փէրտէ իլէ «Ճօ, պիր ատէմ սաաթընը չալ-
տըրմը, թարիֆինէ կէօրէ անը չալան ատէմ սէն
օլմալըսըն, լաքին նագըրը զանն էտիյօր քի սէն տէ-
յիլսին, անճագ կէլ պիր տէֆա կէօրիւն վէ թէպ-
րիյէ իզիմմէթ էյլէ», տէտի:

ձօ ճեվապէն «Վա՛յ, տահա եէնի հապտան չըգտըմ»:

«Պիլիբրիմ, Լաքին թարիֆ օլունան շէյլեր սիզէ միւթապըզ կէլիյօր» տէտի:

ձօ պիտուչ օլտուղընը պիլերէք թէպէս սիւմէ փօլիսէ կիթտիւ Լաքին սթասիօնա վասըլ օլտուգլարընտա փօլիս պիրտէն ձօյըն գօլունտան թութուպ նազիրէ խիթապէն «Պու ա տէմի սերխօշըզ վէ տիլէնճիլիքտէ թութտըմ», տէտի: Պիր գաշ փօլիս տահա իչերի տախիլ օլտուլար: ձօ հէր նէ գատար քէնտինին պիտուչ օլտուղընը իտտիա էթտի իսէ տէ անլեր տահա զիյատէ կիւլտիլէր, վէ ձօյըն իւզէրինէ պիլիւնու՛մ՝ միւմաիլէյհի եումրուգ վէ այագլարըլէ տէօյմէյէ պաշատըլար: Էնճամ եիւզիւնիւ վէ պաշընը գանա պէլէյիպ պիհիս օլարագ անը եէրէ տիւշիւրէնէ գատար տարպ էթտիքտէն սօնրա թութուպ հապսա աթտըլար: Լօնտրատա փօլիսլերին ձօ թագըմընտան սէվմէտիքլէրի ա տէմլէրի պէօլէ սէպէպսիզ եէրտէ տէօյմէլէրի նատիր իւլ վուգու տէյիլ տիր:

ձօ մահպէստէն գուրթուլտուղունտա տէրունինի զապթ էյլէյէն անճագ պիր մատտէ վար իտի. — Գարշ: Սօգագտան կէշէրքէն պիր տէ քէնտինի հիլէ վէ իֆթիրա իլէ տէօյտիւրիւպ հապսա գօյտուրան փօլիսէ թէսատիւֆ էյլէտի. փօլիս կիւլէրէք՝

«ձօ, ամմա էյի էթտիմ սանա հա՛, քէյֆլէն,

ինչպիսիք չօգ կէշմէզտէն սէնի թէքրար թուրթա-
ճաղըմ», տէտի :

Ճօ տախի «Սէպէպսիզ օլարագ տէյիլ եա ,
սէն . . . » տէյէրէք իլէրի կէշտի :

Զուլմէթ պաստըգասան սօնրա պիր սօգաղա
կիտիպ , պիր մահալտէ օլան տէմիր փարմագ-
լըզա տիզինի վուրարագ տէմիր պիր չըպուգ
գըրըպ չըգարտը , վէ մէգըիւր չըպուզը փան-
թօլօնընըն իշինէ կիզլէյէրէք խասիմինտէն ախղը
ինթիգամա գօշտու : Մէրգուլմ պիր ազ էօթէ-
տէն կէլիյօր իտի . Ճօ պիր գափու իշինէ կիզ-
լէնիպ , փօլիս գափուըն էօնիւնտէն կէշմէք
իւզրէ իքէն , տէմիր չըպուգլէ մէրգուլմըն գա-
ֆասընա էօյլէ պիր տարպէ էնտիրտի քի , օլ
անտէ միզֆէրի փարէլէնիպ գաֆասը եուսուրթա
գապուզը կիպի եարըլտը , վէ էօլիւ կիպի եէրէ
սէրիլտի :

Փագաթ պու ճինայէթի քիտէսինէ գալմա-
յըպ , ճարթմուրտա ուզուըն պիր մահպուսիյէթ
չէքտի : Իսսիզ վէ նուր կէօրմէյէն պիր օտաճըգ-
տա մահպուս իտի : Հիյ պիր շէյտէն՝ պու եալընըզ-
լըգ գատար միւզթարիպ օլմամըչ իտի : Գամչը-
լանմաղա ըազի իտի , լաքին շու եալընըզլըզա
ըազի տէյիլ իտի : Թաամը էքմէք վէ սուտան
ղայրի պիր շէյ տէյիլ իտի : Իւշ տէօրթ կիւն
պէօյլէ պիր եէրտէ գալմագ տիւնեատա էն ազ-
ղըն պիր ճանվէրի քէօփէք կիպի չինլէթմէյէ
քեաֆի տիր :

Պիր կիւն ճօյա «Ատէմ պիր օտաճըգտա մահպուս օլտուղունտա նէ՞ իլէ մէշղուլ օլուր» տէյէ սօրտըմ : Վէրտիյի ճէվապը էօլիւմէտէք ունուտամամ. ճէվապ քէլամուան զիյատէ հաբաքեաթ իլէ իտի : — Պիր սանտալեա իւղէրինէ օթուրուպ տիրսէկինի սաղ տիզինէ վէ էլինի տէ եիւզիւնէ գօյուպ պօշղուղա կէօղիւնիւ տիրտի վէ իլալէթէն «Պիւթիւն կիւն պէօյլէ օթուրմագ, գուրու էքմէք վէ սու իլէ պէսլէնմէք, նուրսըզ վէ հալասըզ պիր օտաճըգտա, նէ՞ ինսան, նէ՞ տէ պիր պյագ սէսի, հիչ պիր սէս եօգ, տիւշիւնիւր վէ տէրիմ քի ատէմ պէօյլէ պիր խալվէթտէ մահպուս օլմագտան իսէ ասըլմասը տահա էվլա տըր :»

Ճօ վէ սաիր մահպուսլարըն շէհատէթինէ նազարէն մահպուսիյէթ պիր միւճրիմի տահա զիյատէ գաթըլաշտըրըպ ատէմի հայվանի տէրէքէլէրէ թէնզիլ էտէր :

Թուվմաս Հօլմզըն պիզիմ մահպէս ուսուլլարըմըզ հագգընտա քէլամը շայանը տիգգաթ տըր : «Ճինայէթէ մուգապէլէ էթմէք էն զիյատէ համագաթ, վէ անա գարշը շարփըջմագ էն միւահիչ պիր պասիրէթսիզլիք տիր : Պանա մալիւմ օլան պիրինին կիճէ կիւնտիւզ մահպէսին գարանլըզ պիր քէօշէսինտէ եալընըզ պաշընա օթուրուպ եաթտըլը հագգընտա տիւշիւնէճէք օլուր իսէմ քէտէրիմտէն աղլայասըմ կէլիր : էյէր մագսէտ սալթ թէքտիր էթմէք իսէ հիւ

քիւմէթին իթթիխազ էթտիյի մէսէք միւճա-
զաթ տէյիլ, տահա զիյատէ խէպասէթ վէ չափ-
զընըրա մէյտան վէրիյօր: Ֆազաթ պէն քէն-
տիմ՝ պիր հիւքիւմէթ քէնտի նիզամընը քէսը
էտէն պիրինի թութտուզունտա, անը տահա
զիյատէ սատագաթ վէ հագիգաթլէ քէնտի միւ-
լէթինէ խըզմէթ էթմէք իւզրէ, միւմքին մէր-
թէպէ իլք ֆուրսաթլէ սալը վէրմէսի թարա-
ֆընտան իմ: Մահպէս միւմքիմէ նէ՞ էտիյօր:
Անը սալպ էտիյօր, գալպինի զիյատէ զալիզ գը-
լըյօր, հէյէթ ի իճթիմաիյէյէ գարչը խուսումէ-
թինի թէզէիտ վէ ախլագի թապիաթընը զի-
յատէ թէնզիլ էտիյօր: Պիր մահպուսըն աթի-
տէքի սէօզլէրինի պիլի՞րմիսինիզ — Օտանըն
թապան թախթալարընտա գաչ թանէ մըխ, մէր-
թէք, եարըգ, կէտիք վէ տիվարլարտա գաչ լէ-
քէ վէ չուզուր օլտուզընը պիլիլիմ, թապան՝
պանա փէք մարուֆ օլան պիր խարիթա տըր.
Ֆիքրիմ պիր տէյիլմէն տիր քի հիչ պիր շէյ
իւյիւթմէզ: Գալպիմ վէ ֆիքրիմ իչիւն իչ վէ-
րինիզ, եօգ իսէ գալպիմ քէնտի իւմիաինին սօն
չէօլէսինի վէ պէյնիմ քէնտի ըաճօնընըն սօն
գըրընթըսընը զայիպ էտէճէք տիր՝: Էվինտէ
հէման պիր իքի ազչամ շէօյլէ ըահաթ վէ սէր-
պէսթ կէզտիյին վազթ, քէզա սապահ էրքէն ու-
յանըպ թազէ հալա ալմագ իչիւն աչըգ պիր
փէնճէրէ էօնիւնտէ տուրտուզուն տագիգէլէրտէ
պու սէօզլէրի թէֆէքքիւր էյլէ: Անլէր հագ-

գընտա էյի տիւշիւն : Իշթէ պէօյլէ պինլէրճէ
ատէմլէրին ֆիքրլէրի սէնէնին հէփ կիւնլէրինատ
պիր տէյիրմէն կիպի քէնտի քէնտիլէրինի իւ-
յիւթմէքտէ տիրլէր :»

Ճօ էնճամ պիր կիւն ճարթմուր մահպէ-
սինտէ քէնտի պօշ սասթլարընը իշղալ էթ-
մէք իշիւն պիր չարէ պուլտու , նասըլտա
իքի ֆարէ էլինէ կէչտի, անլէրի պիր թօրպա
իշինտէ հըֆղ էյէյէրէք պէսլէտի, թալիմ էթ-
տի, անլէրէ օյունլար էօյրէթտի, անլէրի քէն-
տինէ ալըշտըրտը, վէ 16 այ սիւրէն էյամ ը
մահպուսիյէթինտէ պու միսքին արգատաչար
իլէ մէշղուլ վէ մէսրուր օլտու :

Պօշըգտան իպարէթ օլան պիր մահպուսի-
յէթին ֆախտէսի վա՞ր մը. ֆարէլէր պիր միւճ-
րիմի իսլահ էտէպիլիլիլէ՞ր մի :

Ճօ՝ քի շիմտի սաչարը աղարմըշ վէ միւ-
սինն հէյէթլի պիրիսի կիպի կէօրիւնիւյօր, տահա
34 սիննինտէ տիր : Միւտտէթ ի հայաթընըն
թամմ նըսֆընը մահպուսիյէթտէ կէչիւրմիշ : Վէ
քէնտի հէյէթ վէ լիսանըյլէ իլան էտիյօր քի
մահպուսիյէթ հէր տէֆասընասա քէնտինին իս-
լահընա մուճիպ օլմատըգտան մասա, գալպինի
տէ զիյատէ գաթըլաշտըրմըշ տըր :

Միւտտէթ ի մահքիւմիյէթինի իթմամ էթ-
տիքտէն սօնրա զիյատէ գաթըլաշմըշ օլարագ
այնի վազթտա հայաթ ը ինսանիյէտէն պիղար
օլմուշ օլարագ մահպէստէն չըգտը : Պիրի՝ եանի

Թէվպէ էթմիշ վէ Թէճտիտ ի գալպէ մալիք օլ-
մուշ օլան Փընչըր քէնտինի պէքլէմէքտէ իտի :
Փընչըր մէշհուր պիր կիւրէշճի, ձօ իսէ
պիրինճի տէրէճէտէն պիր խըրսըզ օլտուղընտան
իքիսի տէ պիր վազթ սըզ տօսթ իտիլէր : Չօգ
քէրրէ պիր արատա իշմիշ, վէ միւթթէֆիդէն
շէյթանի փլանլար Թէրթիպ էթմիշ իտիլէր : Պի-
նաէն ալէյճ Փընչըր ձօյը գազանմաղը Թամիմ
վէ գարար էթմիշ իտի Պիլիօրտը քի շէրիւլէրին
սէրքէրտէսի օլան ձօյը Յիսուսա կէթիրէպի-
լիրսէ Բապպ վէ պէշէրիյէթ իշիւն էփէյի պիր
շէյ Ետիմըշ օլաճագ :

Փընչըր ձօ իլէ գօնուշտու : Շէրիր մէսլէ-
քինին իղթիրապընը վէ Թարիդ ի իսթիգամէթ
վէ խայրըն սաատէթ վէ մէսէրրէթինի իպրապլէ
կիւնաս վէ սալաս էօմրիւնիւ մուգայէսէ էտէ-
րէք տէտի քի “ձօ պանա պագ, պանա, պիր
ղէման նէ” իտիմ, շիմտի նէ՞ իմ, տէր խաթր
էյլէ : ձօ պու մատտէ հազգընտա Թէֆէքքիւր
էտէճէյինի Թէասհիւտ էթտիքտէն սօնրա պրա-
գըպ կիթտի :

Էլպէթտէ Փընչըրըն էօմրիւնտէ ալիմ պիր
Փարգ միւշասատէ էտիյօր իտի : Փագաթ ֆէնա
րէֆիդլէրինին աղընտան գուրթուլարագ պու
տէնի վէ հայվանի էօմրիւնտէն ազատէ ի սէր
էթմէքլիյի իմքեանսըզ ատտ էտիյօր իտի :

Փընչըր ձօյը Թէրք էթմէյիպ անը պիր
ագչամ քէնտի խանէսինէ կէօթիւրտիւ : ձօ «Յլ

ազաւմը ասլա ունուտամամ, վէ օլ խանէնին
րէֆլազ վէ սաատէթինի ասլա ֆէրամուշ էտէ-
մէմ, պէնի, թի հապստան եէնի չրգմըշ, սօն
տէրէճէ ֆէնա պիրիսի իքէն, էվինէ կէօթիւր-
տիւ. պէն օլ ազաւմը ունուտամամ,» տէյօր:

Մատթթէէսսիւֆ Փընչըր տահա նաիլի մէ-
րամ օլմազտան ճօ պէ թէքրար հապսա իլգա օ-
լունտու:

Պու քէրրէ տախի ճօ սայքի հէր ազաւմ
տուա էյէր խաի, լաքին էօլիւմիւ իչիւն տէյիլ:
Փիքրինտէ եէնի պիր թէսավվուր զուհուրա
կէլմիշ խաի.— էյէր էյի խրիսթիան պիր զէվճէ
իլէ թէէհհիւլ էյէրսէմ իշթէ օլ զէման միւս-
թազիմ պիր էօմը եաշայա պիլիրիմ, տէյէ
տիւշիւնտիւ: Պէշէրիյէթին պէլասը վէ փօլիսէ-
րին մուճիպի տէհշէթի օլան պու ատէմ՝ հէր
կիճէ տիզ չէօքէր, վէ քէնտինին խէլասը իչիւն
էյի պիր ըէֆիգէի հայաթ վէրսին տէյու Ալլա-
հա չօգ նիյազ էտէր խաի:

Մահպէստէն չրգարզընտա սատըզ Փընչըր
քէնտինէ միւնթազըր խաի: Փընչըր մէրգուճա
Խ. Օ. սը սալօնընա կիթմէսինի թէքլիֆ էթտի-
յինտէ «Խայր», տէյիպ եօլընա ըէվան օլտու:
Զիրա տիւշիւնիւյօր խաի թի էյէր պիր Ալլահ
վար իսէ մահպէստէ արզ էթտիյի տուալարընա
իճապէթէն քէնտինի խէլաս էթմէք իչիւն էյի
պիր գարը կէօնտէրէճէք տիր:

Պիր իքի կիւն սօնրա պիր մէյխանէտէ իքի

ատէմ եւքտիկէրէյէ զավղա էտիյօրլար իտի : Պիրի ձօ քէնտիսի օլուպ սայքի տիւշմէնինի էօլտիւրտիւ, լաքին քէնտիսի տէ մէճրուհ օլտու : Պաշը եարբլմը, եանաղլարը քէսիլմիշ վէ եիւզիւ էօյլէ փարէլէնմիշ իտի քի կիւճ հալ թանըլլօր իտի : Ղավղատան սօնրա պիր էճղաճըյա կիտիպ պաշընը վէ եարալարընը սարտըրտը : Արթըղ պու տէֆա ձօ ճինայէթին գավի փէնչէսինին թագեիգինի քեամիլէն հիսս էտիպ քէնտինին տէ սօն տէրէճէ աճիգ օլտուղունու տէք էտէրէք էճղախանէտէն տօղրու Խ. Օրտուսընըն սալօնընա կիթտի :

Մէգքիւր մահալէ կիթտիյինտէ քիմսէ քէնտինի թանըյամատը : Չիւնքի կէօղիւ գանլը, պաշը սարբլը վէ տուտագլարը շիշմիշ իտի :

Օթուրմուշ տինլէրքէն սեղվէյընիսըլէրտէն պիրի մէրգումը թանըյըպ եանընա կէլէրէք տէտի

«Տահա պու էօմրիւնտէն օսանմատըն մը»

«Օսանմըլմ»

«Եէնի պիր էօմրէ պաշլամագ ի՞սթէրմիսին»

«Իսթէրիմ»

Խըզմէթին սօնընտա կիւնահքեարլար թէվպէյէ տավէթ օլունտուղունտա ձօ օլ միւէսսիֆ հալլըյէ իլէրի կէչիպ մինպէրին էօնիւնտէ տիգ չէօքտիւ : Պիր գաշ քիմսէլէր եանընա կէլիպ նասիհաթ էտէրէք քէնտիսի իչիւն տուա էթտիլէր : ձօ տախի այաղա գալղըպ խէլաս պուլտում տէյէ շէհատէթ էյլէտի :

Նէ՞ վուգու պուլտուղունու քիմսէ պիւլմէզ,
հաթթա ճօ քէնտիսի պիլէ թարիֆէ զայր ի
մուգթէտիր իտի: Տուա էթտիքտէն սօնրա ար-
թըզ փաք պիր էօմր կէչիրմէքլիք իչիւն տէրու-
նինտէ քեաֆի պիր գուվվէթէ միւթթալի իտի:
Վարթա ի ճիւրմ ու ճինայէթտէն քէնտի քէն-
տինի եէթէր գատար հիւրր հիսս էտիյօր իտի:
Սըրգաթ էթմէք արզու վէ մէյլէրի քէնտինտէն
քեամիլէն սիլինմիշ վէ միւնտէֆի օլմու, իտի:
Էպրի մէպէք ի մէնֆուրընտան թախիսի կիրէ-
պան էյլէմիշ իտի:

Պու քէյֆիլէթտէ ճօյըն թահթ էլ իթթիլա
թէֆէքքիւրիւ նէ՞ իտի, նա՞սըլ օլույօր տա ա-
տէմ զավգատան չըգըպ տօղրու տուա թէճէմ-
միւիւնէ կիտիյօր, տարպէլէրտէն սըլլայան պաշ
տուա թէսավվուրընա զահիպ օլույօր վէ տէր-
հալ օլ իլահի սէլամէթէ մալիք օլույօր: Պունու
իզահ էթմէք կիւճ տիր, լաքին թէֆսիրի տահա
միւշքիլ օլան շէյ՝ պիր ճանինին տէրհալ թէվպէ
էտիպ քեամիլէն վէ պիրտէն սըրգաթ արզուսուն-
տան գուրթուլմասը, բէֆիգլէրինին իղվալընա-
րընա մուգավէմէթ էտէն պիր գուվվէթէ մալիք
օլմասը, վէ իսթիհգա օլունան խէլաս Օրտուսը-
նըն պայրաղը ալթընտա սօգաղլարտա ճէսա-
րէթլէ երւրիւյէպիլմէսի տիր:

Փընչըր ճօյըն թէքմիլէն խէլաս պուլտու-
ղունա ինանմատը: Վէ էնտիշէ իլէ Միւլագիմէ,
«ճօ հագգընտա էմին տէյիլիմ, տիւշէր տէյէ
տիւշիւնմէմէք էտէմէյօրում, չիւնքի պիւթիւն

էօմբիւնտէ պիր կիւն պիլէ իշ իշէմէմիշ տիր ,
նա՞սը ճիւղի պիր իւճրէթ իշիւն պիւթիւն կիւն
տէվամի չարչաճագ տըր, տէտի :»

Փագաթ ճօ տուասընըն ճէվապընա միւն-
թագըր իտի: Պիր չամաչըրխանէտէ քէնտինէ իշ
վէրտիլէր: Իւճրէթ ալմայարագ սալթ պիր թաա-
միյէ պէտէլի իշիւն իշէտի: Չօգ էյի զայրէթլէ
իշէյիպ մուճիպ ի էնտիշէ տիր շէյտէ պուլուն-
մատը: Հէփ գօնչուլար պէօյլէ մայիւմ պիր
խըրաըղըն էնկին պիր իշտէ չալըչմասընը կէօրէ-
րէք միւթէհայյիր օլտուլար:

Պիր կիւն պիր արապա պօյարքէն կէօղիւնիւ
գալտըրըպ պիր դըղըն քէնտինէ սէյր էյլէմէքտէ
օլտուլունու կէօրտիւ:

Տէրհալ տուասը միւթէճագ դըլընմըլ տէ-
յէ հիսս էյլէտի: Նիյաղ ու ըիճալարընա իճա-
պէթէն քէնտինէ զէվճէ օլաճագ Ֆէրա պու
իտիյինէ տէրունինտէ պիր հիսս ի գանաաթ հա-
սըլ օլտու:

Մէրգուճէ իլէ իւլֆէթ փէյտա էտէրէք պիր
կիւն պիր միւնասիպէթլէ մէսուա պիր Փամիլեա
հագգընտա թէաթի ի էֆքեար էտէրքէն ճօ՝
մէրգուճէյէ «Չանն էտէ՞րմիտին քի պէնիմ կիպի
պիր ատէմ իլէ թէէհհիւլ էտէպիլիըսին,» տէ-
յէ սօրտու:

Օրիորդ «Պիլմէմ» տէյէ ճէվապ վէրտի:

«Պէն մահպէստէ իքէն Ալլահտան միւնա-
սիպ պիր զէվճէ թալէպ էյլէտիմ, շիմտի թամմ

իզնա օլմուշում թի պու միւնասիպ զէվճէ սէն օլմալլարն»

Ֆաղաթ մէրգումէ տահա ճէվապ վէրմէզ-
տէն ճօյրն ֆիքրինտէ պիր թագըմ թէսավվու-
րաթ ճէրէյան էյլէմէքտէ խաի: Քէնտի քէնտինի
պու փաք, էյի վէ հէսասա պաքիրէ իլէ մուգա-
յէսէ էտէրէք նալայըգ հիսս էյլէտի: Օրիորգա
խիթապէն «Հէր նէ գատար սէնի զէվճէ հա-
լինտէ թալէպ էթմէմէք էտէմէյօր իսէմ տէ
թէքլիֆիմի գապուլ էտէճէյինիզի տէ մէմուլ
էթմէյօրում: պէն սիզէ լայըգ պիրիսի տէյիլիմ»
Լաքին սիզին կիպի պիրիսի պանա զէվճէ օլ-
մազսա, օլսպիլիրքի պիր կիւն իսթիրտատ է-
տիպ էսքի մէսլէքիմէ ըիւճու էտէյիմ», տէտի:

Օրիորգ ճէվապէն «Թէհլիքէյի պիլիյօրում:
սիզինլէ թէէհհիւլ էթմէք իսթէյօրում, շու շարթ
իլէ թի Խ. Օրտուսընա մէրպուլթ օլուպ նիզամի-
ապէր օլասընըգ»

Պէօյլէճէ Ալլահ տուասընա ճէվապ վէրտիյի
իչիւն ճօ՝ տէրէճէ ի նիհայէտէ մէսրուր օլտու
գալպինտէ նուր վէ սիրուր թուղեան էյլէյիպ
քէնտի քէնտինին օլ իլահի բահմէթ վէ ինայէ-
թին սայէսինտէ պուլունտուղունու հիսս էյլէտի:

Զէվճէ ի մուհիպպէսիլլէ զայէթ մէսուտ պիր
հօմ թէշքիլ էթտիլէր:

Պիր վագթ պէշէրիյէթին մուխրիպի վէ շար
ճիհէթէ մոճիպ ի տէհշէթ օլան պու մէշհուր
սարիգ էյի, միւսթագիմ վէ նէֆսինքեար պիր

էօմբէ սալիք օլտու: Զէվճէսինի սայքի իպատէթ
էտէրճէսինէ սէվէր իտի: Գօնշուլար ճօյնն չօ-
ճուգլարա տօղրու մուամէլէ ի հալիմաննէ վէ
լաթիֆանէսինի միւշահատէ էտիպ թէհայյիւրտէ
գալլըլար իտի:

Շիմտի իւշ սէնէտէն պէրու չօգ մէսուտ
պիր էօմբ իմրար էթմէքտէ վէ Փընչըր կիպի
ճանլարը խէլասա կէթիրմէք արզուսըյլէ մէմ-
լու տըր: Վէ պիր Սէրվէյընիսք օլուպ հիշ պիր
մաաշ եա իւճրէթ ալմայարագ օլ Ֆէնա գօն-
շուլար արասընտա ֆասիտ վէ քէնտի կիպի ֆէ-
նա օլան ատէմլէրի Գրիստոսա կէթիրմէյէ պիւ-
թիւն գուվվէթիյլէ չալըլըյօր: Աճայիպ պիր լէ-
թաֆէթ վէ կէրմի իլէ քէնտի բուֆէգա ի սա-
պըգասընա իլահի մուհապպէթտէն պահա էտիպ
վաղ էթմէքտէ տիր:

ՏէՆՆԻ

Լօնտրատա սալէն իրլանտալը օլան պիր
գաթօլիք ֆամիլեասընտա Տէննի նամ պիր նէվ-
ճիվան վար իտի: Պու կէնճ պօյու գըսա, օմուզ-
լարը էնլի, սաչը սիյահ, պօյնու եօղուն, աղզը
էնլի վէ էամէր պէնզլի պիրիսի օլուպ քէնտինի
կէօրէնլէրի տէհշէթէ կիրիֆթար էյլէր իտի:

Մէքթէպտէ թաշ կիպի տուրուպ, նէ տէրս-
տէն նէ թէքաիրտէն պիր շէյ էօյրէնիր իտի:

Տուա էթմէզ, թալիմ ու թէրպլէյէյի թահգիր վէ բէատ էտէր, իշտէն իսէ գաչար իտի ֆէնտինին շէհատէթի իւզրէ էօմրիւնտէ հիշ պիր զէման էօյրէնմէք, էյի օլմազ, իշլէմէք եա իլէրիլէմէյէ տօղրու տէրունինտէ պիր արզու եա մէյլ հիսս էթմէմիշ իտի:

14 սիննինտէ իքէն փէտէր էվի քէնտինէ օսանճլը կէօրիւնիւպ սօգազ էօմրիւ տահա շիրին կէլտի: Պիր կիւն խանէսինին փաք եաթազ վէ լէզիզ թաամլարընը թէրք էթտի վէ քիսէսի պօշ օլարազ չարշույա կիտիպ արթըզ ավտէթ էթմէտի:

Պու կէնճ իլք պիր գաչ պապլարտա կէօրտիւշիւմիզ ատէմլէրտէն պազը ճիհէթլէրտէ չօգ միւթէֆէրրիզ վէ զարիպ պիր ատէմ տիր: Ասլա թիւթիւն իշմէմիշ վէ թիւթիւն իշիւն տէ օլտուն ճիւզի պիր արզու պիլէ հիսս էյլէմէմիշ: Ասլա սէրխօշ օլմամըշ, մէյլխանէլէրէ կիտէր իտի, ամմա Ֆարզլը մագսէտ իլէ: Իսպիրթօյա տօղրու հիշ պիր զէման քէնտինտէ պիր մէյլ ույանմամըշ վէ շէհվանի արզուլարըն թագիպաթընտա տախի պուլունմամըշ իտի: Յագաթ սէպավէթինտէն պէրու պիր արզու տէրունինի զապթ վէ մէմլու էթմիշ օլտուղունտան անտէն պաշգասընա եէր գալմամըշ իտի: Օ տախի ճինայէթ արզուսու իտի. հաթթա էն ալչազ, վահշիյանէ վէ հայվանճասընա օլան պիր ճինայէթ սէվտասը իտի:

Իշթէ նագլիյէթիմիզ պիր ինսանի ճանվէր ,
պիր չափզըն հագգընտա օլաճագ արը : Տէննի-
նին ազիմ գուվիլէ ի ֆիզիզիյէսի քէնտինի սօ-
գազլարտա մէշուր գըլմաղա պաչլատը : Պիր
թագըմ չափզըն կէնճլէր պուլուպ անլէրէ քէն-
տինին սէրպէսթ պիր էօմը իմըար էթմէք ար-
զուսընտա օլտուղունու պէյան էյլէտիյինտէ ,
մէզքիւր տէլիգանլըլարըն փարթիսինէ պիլ մէմ-
նունիյէ գապուլ օլունուպ պիր միւտտէթ սօն-
րա անլէրին սէրքէրտէսի օլտու :

Լօնտրանըն Ֆագիր վէ էտնա սօգազլա-
րընտա պու նէվտէն չափզըն վէ ավարէ կէզէն
կէնճլէր փարթիլէրի սըրգաթ թարիզիլէ գա-
րընլարը տօյար տօյմազ եէք տիկէրի իլէ զավ-
ղայա թուլթուլըլար քի պունլարա փօլիսլէր
պիլէ միւտտախէլէ էթմէզլէր :

Տէննի պու նէվ զավղալարտա չօգ պուլուն-
տու , չօգ տէֆա խասիմլէրինի եէրէ եարը էօլիւ
հալտէ պրագըպ սավուշուր իտի , վէ պու ճինս
զավղալար մէրգումըն պիր նէվ օյունու եախօտ
հարաքէթ ի պէտէնիյէսի իտի : Անտէն չօգ քէյֆ
վէ ֆերահիյէթ հիսս էյլէր իտի : Տէննինին ախտ
օլտուղու փարթի չօգ գուվիլէթիլի , վահշի օլտու-
ղունտան չօգ քէսպ ի շէօհրէթ էթտի : Տէննի
վէ փարթիսի սօգաղըն պիր ուճունտա կէօրիւն-
տիւքլէրինտէ , գարըլար գափուտան իչէրի չէ-
քիլիր , չօճուզլար սօգագտան էվէ չաղըլըր վէ
պիր չօգ ֆէնա կէնճլէր պիլէ հայաթլարընը

գուրթարմագ իչինն ֆիրար էտերլէր իտի : Միւնազաա զէմանընտա ատէմլէր փէնճերէ վէ գափուլարտան սէյրէ տուրուպ, էվլատլարը իչինտէ պիլէ օլսա միւտախէլէյէ ճէսարէթ էտէմէզլէր իտի :

Տէննի գուլվէթ վէ հայվանիյէթտէ թէրագզը էթտիքճէ պու վահշէթ ախէր պիր շէքլ տահա ալտը : Կէճէլէյին քէնախինին փարթիսի պիր եէրտէ փուսու գուրուպ պիր փօլիսին արգասընտան տէմիր չըպուզլէ վուրարագ զէվալը հէրիֆի եէրէ տիւշիւրիւրլէր վէ պաշլայըպ աշագլարը իլէ պիր էյի թէփէլէյիպ էզէրլէր իտի : Իշթէ Տէննի պու նէվ իշէ չօգ միւշթագ օլտուղունտան «պագըր տէօյէն» թէսմիյէ օլունուր :

Չօգ կէշմէզտէն պիր խըրսըզըգտա պուլունարագ 3 այ մահպուս օլտուս Տէննինին գալպինի անճագ իւշ սէնէլիք պիր մահպուսիյէթ գըրապիլիր իտի : Պէրաքս պու իւշ այլըգ թէքտիր մէրգումըն գալպինի տահա զիյատէ գաթըլաշտըրըպ սօն տէրէճէ զալիմ վէ վահշի պիր հալա կէթիրտի :

Թէայլիւշ ի զաթիյէսինի փէք ուսթալըգլը թարիզլէրլէ էլտէ էտէր իտի : Էվվէլտէն արգատաշը իլէ իսթիշարէ էտիպ ըէֆիգի քէնախինին շափգասընը գափարագ պիր պագգալ տիւքքեանընա աթար իտի : պիրտէ Տէննի տիւքքեանըն տախիլինէ գօշուպ շափգայը ալըրքէն եումուրթա, էլմա վէ սաիր շէյլէր շալարագ ըէֆի-

դինին արտը սըրա սէյիրտիր խտի Պու վէ սաիր սըրգաթ թարիգէրիյէ սյլար հաթթա սէնէ-լէրճէ կէչինտի:

Ախէր պիր թարիգի տէ սէրխօշլարը սոյմադ խտի: Բէֆիգի իլէ միւթթէֆիգէն սէրխօշլարը թագիպ էտիպ ճէպլէրինի պօշալորըլար խտի: Պիր տէֆա Լօնարանըն զէնկին պիր մահալէսինտէ պիր գափու էօնիւնտէ զայթ իլիւզէլ կիյիլի պիր քիմսէյի օթուրմուշ պուլուպ, սէրխօշ օլարագ ույուամուշ խտիյինի թէֆթիշ էթտիլէր: Եագընտա ատէմ եօզ խտի: Իմտի մէրգումըն եանընա թէգարրիւպէն փարա, ճէպ տէֆթէրի, սաաթ, զէնճիր, մէնտիլ վէ սաիր հէփ օլանընը ալտըլար: Օ արատա սէրխօշ ույանտը իսէ տէ պու ճանիլէր մէրգումը պիթթայթիֆ օլշալայարագ սէնի էմնիյէթլէ էվինէ կէօթիւրէճէյիզ տէտիլէր: Սըրգաթ ֆիիլի թէմամ օլտուղունտա էթրաֆտա քիմսէ օլմատըղընը կէօրէրէք սէրխօշ Իրլանտալըյը քէմիքլէրինի գըրընճայատէք պիր էյի տէօյտիւլէր: Իրլանտալը իսէ իսթիրհամ ու իսթիրճալարտա պուլունուրքէն մէրգում հայտուլար քէօշէյի տէօնտիւրլէրինտէ հէման պիր փօլիսէ թէսատիւֆ էթտիլէր: Տէննի կիւլէրէք «Էֆէնտիմ օրատա ազղըն, սէրխօշ պիր Իրլանտալը օլուպ չօզ պաղըրըյօր, անճագ իքի տանէ իլէ քէնտինի թուլթապիլիրսինիզ» տէյիպ նապէտիտ օլտուլար:

Պու հայտուտ ճանվէր հաթթա սաիր մէշ-

հուր խըրսըղարը պիլէ սօյար իտի Էօյլէ Իշէր-
տէ պուլունտու քի ինսան անլէրի խայալ պիլէ
էտէմէզ : Հայվանլարտան տահա հայվանի, վահ-
շիլէրտէն տահա վահշի, քեազիպ, խախնլէրին էն
Ֆէնասը : Պու պիւթիւն վահշիյաթ վէ խէպասէ-
թինտէ հիշ պիր տէֆա պիլէ էնկին պիր շէյ
էտիյօրում տէյէ հիսս էթմէզ իտի : Հիշ պիր
տէֆա զամիր տիքէնի գալպինի իյնէլէմէտի .
պէրաքս իճրա էթտիյի վահշիյաթ իւզէրինէ
կիւլէր վէ քէյֆ հիսս էտէր իտի :

Սէֆիհանէ իմրարը էօմր էյլէյիպ, օլսուն
պիր սաաթլըգ պիր մէշըուլիյէթտէ ապա պու-
լունմատը :

Տէննի թէքրար պէ թէքրար տէրաէսթ էտիլիպ
հապսա իլգա օլունուր իտի : Մահպէստէ չօգ
տայագ եէմիշ տիր : Փօլիսլէր գօնաուրալարըյլէ
մէրգումըն աղզընա պուրնունա վուրուպ տէօ-
յէրլէր իտի : Շիւպհէսիզ պու միւճազաթ փօ-
լիսլէրին պիզլաթ Տէննիտէն եէտիքլէրի տայաղըն
ինթիգամ պէտէլի իտի : Լաքին Տէննի պունլարը
խարիճէ չըգտըղընտա իֆթիխար իլէ նագլ է-
տէր իտի :

Փագաթ հէր մահպէստէն սալը վէրելտի-
յինտէ էսքիսինտէն պէտթէր օլարագ չըգար
իտի : Քէնտինին պիննէֆս շէհատէթի պու տըր,
«Մահպէս ատէմի իսլահ էթմէյիպ գալպինի
տահա զիյատէ գաթըլաշտըրըր : Պիր թագըմ ա-
տէմլէրի պիր օտայա սօլսուր, անլէրէ հայվան-

ճասընա մուսամէլէ էյլէյիպ եարը աճ պրագըր վէ էյի պիր շէյ տէ թալիմ էթմէզսէն նէթիճէսի նէ՞ օլուր. էլպէթտէ տահա ֆէնա օլաճագ, մահպէստէ ատէմ խարիճտէ էօյրէնտիյինտէն չօգ զիյատէ հիլէլէր էօյրէնիր վէ իճատ էտէր. պէն շունու տէյէպիլիրիմ քի մահպէստէ տըշարտան չօգ զիյատէ հիլէ վէ տէսիսէլէր էօյրէնտիմ» :

Էսնա ի մահպուսիյէթինտէ հիչ պիր տէֆա պիր մահպէս վաիզի (chaplain) կէլիպ քէնտիսիյլէ մախֆիճէ գօնուչմատը, անճագ հէր կիրակի պիր վաիզ կէլէրէք ումումի պիր խըզմէթ էտիպ կիտէր իտի : Պիր տէֆա խըզմէթին ագապիւտէ կիզլիճէ վաիզէ եագլաշըպ «Պէնիմ իչիւն մահպուսլարա իանէ էտէն շիրքէթտէն պիր գաթ էլպիսէ թալէպ էյլէ» տէտիյինտէ, վաիզ Տէննիյէ պագտըգտան սօնրա պաշընը սալլայարագ, «Օնլար սէնին իչիւն տէյիլ, պիր իքի հաֆթատան թէքրար պուրայա տէօնէճէքսին», ճէվապընը վէրտի : Պու ճէվապ մէրգումը տահա զիյատէ իզգապ էտիպ տէրունինտէ տիյանէթէ տօղրու պիր նէֆրէթ ույանտըրտը :

Տէննի ճանիլէրին էն էտնատը ատտ օլունապիլիր իտի : Ատէմ պիր տէֆա անըն թէֆէքքիւր վէ աթվարընըն ալլագլըղընը կէօրսէ արթըգ թէվպէ էթմէսինին իմքեանը պուլունտուզունա ինանամազ իտի : Խայալ օլունան էնկին պիր շէյ եօգ իտի քի իրթիքեապ էթմէմիչ օլտուն : Տէննի թամմ սէնի իտի :

Փրնչըրըն թէվպէսինաէն սօնրա ուզուն պիր մահպուսիյէթէ տիւշար օլմուշ իտի: Շիւպհէսիզ միւմաիլէյնին թէվպէսինի իշիթտիյինատէ մէյ-խանէլէրտէ ըէֆիգլէրիյլէ էփէյի կիւլիւպ իս-թիհզա էթմիշ իտի: Փագաթ մահպուսիյէթին եէքթարզ վէ օսանճլը սաաթլարընտա պու էօմր քէնտինէ ազիմ թէֆէքքիւր մատտէսի օլուպ, Փրնչըրըն էօմրիւ տաիմա խայալըն-տան կիթմէզ իտի: Մէրգոււմըն պիր վագթ փէք էնկին վէ «իւմիտսիզ» պիր պէքրի իտիյինի, շիմտի իսէ մէսուա պիր հօւ սահիպի օլտուղու-նու, լէզիզ թաամլար, կիւզէլ փաք էլպիսէ վէ փօլիսլէրտէն կէօնէնտիյի հիւրրիյէթ ու իհ-թիրամաթը թէխայյիւլ էթտիքճէ պէօյլէ պիր զաթըն նակեսահ թեպսիյ ի մեսիֆ էթտիյինէ թէաճճիւպ վէ թէհայյիւրտէ գալտը: Շէօյլէքի պու մահպուս հայտուտ՝ քէնտի խալվէթկեա-հընտա միւթթալի օլմայարազ էպէտիյէթ իլէ օղրաշըյօր իտի: Փրնչըր քէնտինին հայրէթ մատտէսի իտի. «Նէ տէհշէթլի պիր պէքրի իտի Փրնչըր, շիմտի փաք վէ միւթէպէր օլմուշ տըր» տէր իտի:

Պիր կիւն պու տէնի վէ վահշի ֆիքրէ ա-փանսըզ պիր վահի կէլտի, լաքին թապիի պիր եօլտա: Զիհնինատէ շէօյլէ պիր էֆքեար թէզահ-հիւր էյլէյիպ փէյ տէր փէյ օրատա եէր պուլ-տու. «էյէր Ալլահ Փրնչըրը խէլաս էտէպիլիրտէ պէնի տէ խէլաս էտէպիլիր» տէյէ տիւշիւնտի: Նէ՛ աճաիպ վէ մանատար պիր թէսալվուր:

Վիգթօր Հիւկօնըն պիր էսէրինստ Պուսպէրթէլօ՝ Լավիօվիյէ սիւալ էտիյօր «Ալլահաինա՞նըրմըսըն, գավալիէր», Լավիօվիյէ ճէվապէն «էվվէթ, խայրը, պաղէն» տէտի :

Իշթէ Տէննինին «պաղէն»ի կէլմիշ իտի : Շիմտիյէ գատար Ալլահ Ֆիքրինի իշղալ էթմէյիպ տին հազգընտա առլա թէֆէքքիւր էթմէմիշ իտի . ֆազաթ եէմին իշինտէ Ալլահ վէ սէմա քէլիմէլէրինի իսթիմալ էյլէր իտի : Ճէհէննէմ քէնտի նազարընտա քէօթիւ պիր եէր իմա էտէր իտի իսէ տէ , ճէննէթէ կիթմէյէ տախի մէրազը եօզ իտի : Չիւնքի կիրակի մէքթէպինտէն խօշլանմատըրնտան ճէննէթի տէ էօյլէ նախօշ պիր եէր թէսավվուր էտէր իտի :

Խայալ էտինիզ քի պու ատէմ Լօնտրա կիպի պիր շէհրաէ եաշար իտի քի օրատա տին վէ ախլագիյէթ թալիմի իշիւն սէնէտէ միլեօնլարճա լիրա սարֆ էտիլիպ հէր թարաֆտա քիլիսէ, մէքեաթիպ վէ խայրխահ շիրքէթլէրին հիսապը եօզ տըր : Պու ճիւմիլէ իլէ անըն Ալլահ, տիյանէթ վէ լայէմուլթըզ հազգընտա մուայյէն պիր թէսավվուրը եօզ իտի : «Պէն հիշ պիր վազթ տին հազգընտա տիւշիւնմէտիմ» տէյօր :

Գալպինտէ թէվէլլիւտ էյլէյէն պու իւմիտպախշ էֆքեար քէնտինի գուվվէթլէնտիրտի վէ հէման մահպէստէ տիզ չէօքիւպ տուա էյլէտի . պու՝ էօմրիւնտէ իլք տուասը իտի : Քէնտի հալա կէնճ իտի , լաքին 12 սէնէ մահպէս քէօշէսինի

պէքլէմիշ օլտուղունտան տիյանէթի անլամաղա
ֆուրսաթեապ օլմամըշ իտի:

Պու մահպուսիյէթ էյամընտա տուա էյ-
լէտի վէ իւմիս էյէսի քի հապստան սալը վէ-
րիլտիյինտէ միւսթագիմանէ պիր էօմը իմրար
էտէպիլէճէք տիր:

Մահպետէն սալը վէրիլտիյինտէ Փընչըրա
թէօատիւֆ էյլէտի: Վէ Փընչըր մէրգումա զա-
յէթ լաթիֆ վէ միւէստիր սիււալար իլէ եաղլա-
չըպ տէտի քի «նէ՞ չիւրիւք պիր էօմրտէ եաչա-
յօրսըն, էօմրիւն կէչմէքտէ տիր, գաղանտըղըն
զայիպ էթտիյինէ մուգապիլ կէլի՞յօրմու, մէ-
սո՞ւտ մը սըն»:

Տահա պիր ճէվապ եօգ իտի:

Փընչըր տէվամ էտիպ ախլազի վէ տէրունի
սէլամէթ հագգընտա, միւսթագիմ էօմրիւն մէ-
սէրրէթի Ալլահըն աֆիլքեանիլիշի վէ անըն
ճանա վէրէճէյի եէնի տօղուշ հագգընտա վա-
զըհ պիր սուրէթտէ պէյանաթ վէ իզահաթտա
պուլընտու:

Տէննի պու հագիզաթլարը իշիտինճէ զայէթ
միւթէէստիր օլտու, վէ «Խէլաս օլմագ իսթէ-
րիմ, խէլասըն ֆուրսաթընը պիր տագիգէ
պիլէ կէճիքտիրմէք իսթէմէմ, մէսէլէ իշ իշ-
լէմէքտէ տիր. չիմտիյէ գատար պէն պիր իշ
իլլէմէմիլիմ, նէրէ՞տէ վէ նա՞սըլ իշ պուլաճա-
ղըմ» տէտի:

Փընչըր ճէվապէն «օ մէսէլէյի Ալլահա թէրք
էթ» տէտի:

Տէննի օլ կիւն Խ. Օ.սը թէճէմիւինէ կել-
տիւ Օրատա Ալլահըն էն ֆէնա կիւնահքեարլարա
պիլէ օլան անիպ վէ լայէթթէղայյիւր մահապ-
պէթի հագգընտա Միւլաղիմին իրատ էյլէտիյի
վաղ մերգումըն դալպի իւզէրինտէ պիր նուր
թուղեանը հասըլ էյլէտի: Գըրըմըլ վէ էգիւ-
միշ պիր դալպ իլէ թէվպէքեարլարըն մահա-
լընա կիտիպ տիղ չէօքէրէք տուա էթտի վէ
Ալլահտան գուվիլէթ վէ մերհամէթ թալէպ էյ-
լէտի:

Տիղ իւզէրինտէն թէպէտտիւլ վէ թէճէտ-
տիւտ էյլէմիշ օլարագ այաղա դալգտը: Պու
թէպտիլաթ քեֆմիղ վէ սեվառնի օլտու: Զալիմ
վէ ճանի Տէննի նաղիք վէ սուլհփէրվէր օլտու,
հիլէպաղ վէ քեաղիպ պիր սարիգ իքէն էհլ ի
դամիր վէ միւսթագիմ պիր միւմին օլտու: Պիւ-
թիւն էօմրիւնտէ պիր թէք կիւն իշլէմէմիշ օ-
լան ատէմ հիւնէրլի պիր իշճի օլտու, աերէճէ ի
նիհայէտէ նէֆսիէրէսթ օլան շիմտի սաիրլէրի
գայրըրպ վագթ վէ նագտընը իայրխահ մագ-
սէտլէրէ վէ տինի միւէսսէսէլէրէ վագֆ էտէն
պիրիսի օլտու:

Քէնտինի էյի պիլէն պիր տօսթուն չէհա-
տէթի պու տըր. «Տէննիտէ էն պէօյիւպ թէպ-
տիլաթ քէնտինին լէթաֆէթ վէ հիլմիյէթի
տիր»: Ճինայէթի քէնտինէ օյուն վէ քէյֆ մատ-
տէսի գըլմըլ օլան Տէննի շիմտի պիր սինէյի պի-
լէ ինճիտէմէզ, զուլմ վէ զատը հագգընտա նագլ

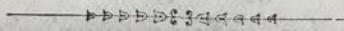
էտիլէն պիր վագըրա եա հիքեայէ անըն գալպի-
նի երիտիր: Հագիգաթէն նէ՛ ածիպ պիր թէպ-
տիլաթ, նէ՛ մուայլէն պիր թէճէտտիւտ ի գալպ,
նէ՛ միւէսսիր պիր տին:

Մէշըուլիյէթինտէ թէգատտիւմ վէ թէ-
րագգը էատերէր էֆէնտիսի ինտինտէ մազհարը
լութֆ օլտու. մուախիսէրէն տինտար պիր գարը
իլէ թէէհհիւլ էյլէյիպ պու զէվճէսի իլէ պիր-
լիքտէ Խ. Օ.սընտա տախի գալմաղա թէահհիւտ
էյլէտիլէր. քէզա իքիսի տախի հէմէֆքեար օլա-
րագ ճանլարըն խէլասը էմրինտէ խուսուսի վագ-թ
պուլուպ չալըչմագտա տըրլար: Օլ տաիրէտէ էն
մէսուտ ֆամիլեալարտան պիրիսի Տէննինին ֆա-
միլեասը օլուպ թամմ մանասըյլէ պիր հօ՛ճ
տըր:

Ապէն Գաթօլիք ֆամիլեասընտան օլան Տէն-
նինին հէմշիրէլէրինտէն պիրիսի պիրատերինին
թէվպէ էտիպ Խ. Օ.սընա տախիլ օլտուղունու
իշխտինճէ զայէթ հիտտէթլէնիպ պիր Կիրակի
կիւնիւ աչըգ հավատա իճրա օլունան թէճէմ-
միւյէ կէլտի. վէ պիւթիւն ճէմիյէթին հուզու-
րընտա պիրատերինէ հագարէթ վէ անը իսթիհ-
զա էտիպ եիւզիւնէ տէ պիր սիլլէ վուրտու:
Տէննինին չէհրէսի վէ պագըըր թէպէտտիւլ է-
տիպ անտէ հիտտէթ ալամէթլէրի միւշահէտէ
օլունտու իսէ տէ քէնտի քէնտինի զապթ էտիպ
եիւզիւնիւ չէվիրէրէք պիր թարաֆա չէքիլտի
Պու վագըրա մէրգոււմըն թէվպէ էթմիշ վէ թէ-

ճէտտիւտ էյլէմիշ օլան պիր էօմբէ կիրտիյնի հագիդաթէն թաստըգ վէ իրայէ էյլէմէ՞ղ մի :

Ատէմէ տէհշէթ վէրիճի հէյէթի վէ ինսանը տիթրէտիճի թավը ու հարաքէթինէ բաղմէն վաղթըյլէ էն էտնա օլան պու մախըուգ շիմտի տին տաիրէսինին գոււվլէթլի պիր ալէթի օլմուշ տըր: Չօճուգլարընա դայէթ լաթիֆ վէ շէֆիդ տիր. մէսէրրէթ վէ մէշըուլիյէթի արթըգ սէր-խօշարը սօյուպ տէօյմէք տէյիլ, իլլա անլէրին խէլասընա չալըշմագ տըր: Խըտմէթ էթմէքտէն ապլա էօրուլմագ վէ աճիդ գալմագ: Մէրգումըն մէսլէք ի սապըղընը թէխաթթիւր էյլէր իսէնիդ, թավը ու հարէքէթինտէ պուլունան ֆաղիլէթին տէրինիլիյնի վէ սիյրէթ վէ բուհունտա վուգու պուլան միւճիդէվի թէպէտտիւլիւն աղամէթինի միւշահէտէ վէ թաստիգ էթմէմէք էտէմէղսի-նիդ :

ԷՆԿԻՆԻՆ ԷՆ ԷՆԿԻՆԻ

Միտիս Պըրըըի պիր տանէճիք օյլան պէ-պէք իլէ տուլ գալմըշ իտի : Մէրգումէյի ագ-տէմճէ թագիպ էյլէյէն սէֆալէթ վէ ֆագը ու զարուրէթ զէվճինին վէֆաթը իւզէրինէ պիր գաթ տահա թէզայիւտ վէ թէշէտտիւտ էյլէ-յիպ նանփարէյի կիւճ հալ էլէ կէշիրէպլիյօր իտի: Պիր միւտտէթ սօնրա գարը գատէհ պօշալթ-

մագտան հազգ էյլէյէն իքիննի պիր զէվն պու-
տու: Զէվն վէ զէվնէ քէյֆի մայէշա իշտիքնէ,
պէպէք պաշընը եասթըղա դօյուպ կէօզլէրի տէ
սէմայա պագածագ եէրտէ, վալիտէյնինին գու-
ճագընտա բագը իշմէլէրինի սէյր էտէր վէ խահ-
նախահ օլ մէնզարէ պու պիշարէնին զիննի ի-
զէրինտէ բէսմ վէ նագշ օլունուր իտի:

Մատում պէօյիւտիւ. սապահտան ազշամա
գատար վալիտէյնինին զավղա վէ շամաթալարը
իւսթ փէրտէտէն կիտէր իտի: Պագէն պիրինին
դօյու պիւքիւլիւր տիկէրի տէ եէրէ սէրիլիւր
իտի վէ այաղա գալգարագ եէքտիկէրինէ ազ-
ղըն պագըշարլէ սուրէթ ի վահշիյանէտէ շէթմ
վէ լանէթլէր եաղտըրըրլար իտի: Պագէն չօճուգ
տա սիլէյէ միւշլէրէք օլուր իտի:

Պիր վագթ սօնրա չօճուգ պագտը քի մի-
տէսի տախմա տօլմայօր, իմտի պիլ մէճպուրիյէ
խըրսըզըղա պէտ էյլէմէլի իտի: Պէօյլէճէ Լօնտ-
րանըն չօգ ֆագիր չօճուգլարընըն էթտիյի կիպի
քէնտիսի տէ աճլըղընը տէֆ էթմէք իշիւն սըր-
գաթա պաշլատը: Կիւնահ օլտուղունու պիլմէզ
իտի, անճագ թապիի գախտէ միւճիպիւճէ տօ-
յապիլմէք իշիւն ալէթթէվալի սըրգաթտա պու-
լունտու: Տիւքեանլար եանընտա սիւրիւնէրէք
հէր սըրասընա տիւշիւրտիւքնէ պիրազ եէյէճէք
չալար վէ պունուն իշիւն չօգ քէրրէ գու-
լաղը շէքիլիպ սիլէ եէր իտի իսէ տէ նաֆիլէ:
Վալիտէյնի զավղատան, չօճուգ տախի սըրգաթ-
տան տօյմազ իտի:

էյեր պիրիսի սէպավէթինին պու զալիմ կիւնդէրինատէ անը թութուպ պու Ֆասիտ մուհիթտէն գալտըրսայտը, անա ախլագի թէհարէթ վէ լիյագաթը շախսիյէյի թալիմ էտիպ, էօմրիւ վէ Ալլահը անլայաճագ պիր մէվգիյէ գօսայտը, օլ տէմ տիյանէթ վէ մէտէնիյէթէ հագըչըր, մէրտանէ պիր էօմրտէ փէրվէրտէ օլունարագ, պու հայթթըր բէղիլէտէն գուրթուլմուշ օլուր իտի: Լաքին հիչ պիր Ֆէրտ պունու ետիմատը: Լօնարա սօգագլարընըն զուլմ ու իղվասընա մաղհար օլան պու սէրսէրի շօճուլը՝ խայրխահ շիրքէթլէրին պիհիսապ աղալարընտան հիչ պիրի գուրթարամատը: Մուճիպի տէհչէթ տէյլ՝ մի տիւշիւնմէք քի, պէօյլէ էլէմ չէքէնլէրի խէլաս էթմէյէ պիր վասըթա իճատ էտէմէյօրըր:

Պիչարէ օլլանըն վալիտէսինտէն մատա տօսթ եա մուլալինի եօգ իտի: Պէքրի վէ էօյէ փէտէրին սիլլէլէրի, տիւքքեանճըլարըն թէփմէլէրի, զէվալը օլլանճըրագը տահա զիյատէ շաչգըն վէ վահշի գըլմըլ իտի:

Պիր տէֆա պիր սըրգաթը իւզէրլինէ տէրտէսթ էտիլիպ 3 այ գատար Միւսլիհի Ախլագ մէքթէպինէ գօնմաղա հիւքմ էտիլտի: Օրատա իսթիմալ օլունան վասըթալար վէ շարէլէր մէրգուլմըն գալպինի թէպտիլ էթմէյէ զայրի քեաֆի իտիլէր, վէ անճագ թալիմ եա նիզամ հագգընտա տօնուգ պիր թէսավվուր ալըպ չըգտը:

Օն ալթը սիննինտէ իքէն պու էօմր վէ

մէպէքինտէն պիղար օլուպ վալիտէյնինի թէրք էթտի . հէր թարաֆը տօլաչըպ ֆիքրինտէն կէչէնլէր իչինտէ ապէրլիք տաիրէսինէ տախիլ օլմագտան միւնասիպ պիր իչ պուլամատը : Ասքէրի թալիմի էօյրէնտի . զիյատէսինի արամազ իտի , մուհարէպէ , վաթանփէրվէրլիք շէրէֆի վէ էմասլի շէյլէրի արզու էթմէզ իտի . եէթէր քի էլպիսէ , եաթագ , միտէյի տօլտուրաճագ թաամ , վէ իչքի իչիւն ճէպինատ փարա պուլունտուն :

Վագթ միւրուրիլլէ ապէրլիյին եէքթարզ էօմրիւնտէն օսանարագ զիյատէ իչմէյէ պաչլատը : Էպէվէյնինին՝ հիյն ի սէպալթթինտէ ֆիքրի իւզէրինէ պրագտըզը իչքի րէսմլէրի գուվլէտէն ֆիիլլէ թէպէտտիւլ էյլէմէքտէ իտիլէր :

Լօնտրա սօգազլարընտա սէրսէրի պիր թարզտա սիւրիւնէն քիւչիւք օղլան , արթըզ 6 աչագ գամէթինտէ պիր պապա եիյիտ օլուպ , սիւզի գուրտ շէհրէսի կիպի ազղըն վէ տաիմա էլքէուլ իլլէ ալէվրիզ օլան պիր ատէմ օլմուշ իտի : Սէրխօշ օլտուղու իչիւն տիւչարը միւճագաթ օլտուղունտա ապրա հիճապ եա նէտամէթ հիսս էթմէզ իտի : Թէրֆի ի րիւթպէ էթմէյէ հարիս տէյիլ իտի : Իչտիքճէ քէնտի քէնտինի զիյատէ զսյիպ էյլէյիպ անա վէրիլլէն թէքտիրլէր քէնտինի զիյատէ հիտտէթլի , ասը վէ ազղըն գըլտըլար : Մէմուրիյն վէ բուֆէգասը իլլէ ալէտտէվամ միւնազաատա օլուպ , տիւնեա քէնտինէ մուխալիֆ իտի :

Պէշ սէնէլիք զահմէթլի հայաթ ք առքերի-
յէտէն սօնրա միրալայ իլէ զավղայա թուրուշ-
տու : Իթալէ ի լիսանտա պուլունտու վէ քէսպի
հիտտէթ իլէ սիլահընը չէքէրէք անը վուրմազա
թէհտիտ էյլէտիյինտէ տէրտէսթ օլունուպ , 6
այլըզ կիւճ պիր իշէ հիւքմ օրունտու վէ մուսխ-
խէրէն ասքերլիքտէն քեամիլէն թարա էտիլտի :

Պունուն իւզէրինէ էյի պիր իշ ինթիխասպ
էտիպ անա պաշտուր . Փագաթ իշտէն հիչ
խօշլանմազ իտի . անճագ պիր շէյտէն չօգ
խօշլանըր իտի — իյֆիսէն — : Քէտէրի , ինսանի
հայաթըն տաղտաղա վէ թէշլէլէլէրինի ֆէրամուշ
էթմէք իշիւն իշէր իտի :

Էօմրտէն պիզար օլուպ նէֆրէթ էթմիշ իտի :
Իչքի եիւզիւնտէն պու էյի մէշլուլիլէթինի
զայ էյլէյիպ տահա էհվէն պիր իշէ պէտ էյլէտի :
Պատէհու պունու տա էլտէն գաշըրըպ փօլիսլէ
պիր միւնազաայա թուրուլարագ 3 այ թէվ-
գիֆ օլունտու :

Մահպէստէն չըգտըղընտա ախլագօրըլըզ
կիրտապընա տիւշտիւ . վէ թարիգ ի պէթալէթ
վէ րէզալէթտէ օլ տէրէճէ թէրագգը էթտի քի ,
էօմրիւնիւն պու գըմընը թէֆէրրուաթըլէ
նագլ էթմէյիպ , անճագ մուխթասարէն զիքը
էտէպիլիբիզ :

Պըրրըփ պունտան պէօյլէ էօմրիւնտէ թէք
պիր կիւն պիլէ իշ թուրմամաղա գարար վէր-
միշ իտի : Պիր մէյխանէյէ կիտիպ նաշէրի թա-

ընդէն թէսայ յիշիւնիւ չըզարան պիր գարը իլէ կիւնլէրինի կէչիրտի : Գարը քէնտինէ փարա վէրիպ , Պըրըրըր ֆէնա իշլէր իշիւն ալէթ հալինտէ իսթիմալ էյլէր իտի : Գարընըն փարասը իքթիֆա էթմէտիլինտէ Պըրըրի չալարագ քէնտինէ կէթիրիր իտի : Ֆէնա ատէմլէր պիլէ արթըզ քէնտինի խօրլտոնաղա պաշլատըլար : Հէր քէսին եանընտա շէրէֆի գալմատը «էնկիւնլէրին էն էնկիւնի» ատա օլունուր իտի . լաքին եինէ տէ զամիրինտէ պիր կէօնէ իղթիրապ հիսս էթմէզ իտի :

Չօգ իշէլ իտի . ֆիքըրինտէ տախմա պիր ճինայէթ թէսավլուրը ճէրէյան էտէր իտի վէ խանըմընը իաշէ էթմէք իշիւն հէր նէվ ճինայէթտէ պուլունուր իտի : Էքքէուլ անտէ պուլունան ախլագի ունսուրը թախրիպ էթմէքտէ վէ անը փէյ տէր փէյ նագապիլ ի իսլահ պիր հալէ կէթիրմէքտէ իտի :

Արթըզ միւքէմմէլ պիր ճանի օլմուշ իտի : Ճինայէթի էյլէնճէ իշիւն եափարտը : Սօգագլարտա արթըզ աճ պիր օղլան հալինտէ կէչմէզ իտի . անճագ քէնտի քէյֆի իսթըրը իշիւն իշ իշլէմէյէրէք փարա գազանմագ գարարընա կէլտի : Իֆրաթ տէրէճէ իշէր իտի : Պէյնի ճինայէթ թէսավլուրլարըյլէ ալէվրիզ օլտու :

Չօգ կէչմէզտէն ճիւմլէյէ խուսուսա փօլխալէրէ մալիւմ պիրիսի օլտու : Միւքէրրէրէն թէվգիֆ օլունուր իտի . լաքին ումումէն տէրտէսթ օլունուրքէն էօյլէ զավզա էտէրտի քի պէր մու-

Թատ 6 փօլիս քէնտինի պիր նէվ թապութա պաղլայարագ սթասիօնա կէօթիւրիւրլէր իտի: Պիր տէֆա դօնտուրա սրբգաթ էթաիլի սէպէպտէն տէրտէսթ օլունտուղու սրբատա փօլիսի տարպ էթտի վէ տէրհալ պիր զապթիլլէ չաղըլլըպ քէնտինի աթա պաղլայարագ սթասիյօնա գատար եէրտէն սիւրիւքլէյէ սիւրիւքլէյէ կէօթիւրտիւլէր: Ալէլէքսէր հէր տէրտէսթ օլունտուղունտա էօլլէ թէքսիր օլունուր իտի քի եարը էօլիւ հալինէ կէլիր իտի: Ալլահտան զայրի քէնտինէ շէֆգաթ էյլէյէն պիրի պիլէ գալմամըլ իտի:

Օրտուտան թարտ օլունմասընտան շիմտիլէ գատար 12 սէնէ կէչմիշ օլուպ պու միւտտէթին 3 սէնէսինի ախլադսըղըգտա, միւթէպագի Ծընը իտէ մահպէտտէ իմրար էյլէմիշ իտի: Հէր ֆերատէն մէրտուտ, հէր եէրտէն մաթրուտ վէ հէր տօսթտան մէթրուք իտի: Հէր գէման զիլլէթ վէ հազարէթէ տիւչար իտի: Անճագ Փընչըր վէ Մէլէք Միւլազիմ քէնտինի արայըպ պու շէհվէթ չիրքեապընտան քէնտինի խէլաա էթմէյէ չաղըտըլար իտէ տէ Պըրըրփ էօֆքէ իլէ անլէրի ըհտտ էյլէտի:

Պիր գէման կէլտի քի սէֆալէթ քէնտինի տիւչիւնտիւրտիւ. խանըմըն իշի պիլթմիշ իտի: Քէնտի աճ, սուսուզ, սէրսէրի կէզիյօր իտի: Օն իքի սէնէլիշ մահպուսիլէթէ աթֆըլ նազար էյլէյիպ միւսթաղպէլինի նէվմիտ վէ մուզալլամ կէօրիւ-

յօր իտի: Քէնտի իշիւն եարընքի կիւն գարան-
լըգ իտի: Տախմն փօլիսլէրին թէատտիյաթ վէ
մէզալիմինէ հէտէֆ օլույօր իտի: Էնճամ խա-
թըրաթը մազիյէնին թազելիզինտէն վէ միւս-
թազպէլին սէֆալէթ վէ միւճազաթընտան գալ-
պի տայանամայրպ միւնքէսիր օլտու:

Պիր չարէ ի նէճաթ արայօր իտի:

Փընչըր հազգընտա տիւշիւնտիւ. անըն հա-
յաթը մազիյէ վէ հազըրէսինի մուգայէսէ էյ-
լէտիյինտէ աճայիպ պիր ֆարգ միւշահէտէ էյ-
լէտի: Վէ պունու թէֆէքքիւր վէ թէխայ յիւլ էթ-
տիքճէ Փընչըրա իմթիսալ էյլէմէք իշիւն տէրու-
նինտէ քէնտինի իպրամ էտէն պիր գուվլէթ
հիսս էյլէտի:

Ճազաթ քէնտինին ֆասիտ, թէտէննի էթ-
միշ, շէրէֆսիզ, պիքէս վէ պիվայէ օլտուլունու
պիլիր իտի: Պիլիր իտի քի փօլիսլէր, մէմուրիյն,
հէյէթ ի իճթիմաիյէ վէ ալէմ քէնտինէ ատու
տըր: Ալի պիր էօմր եաշամազ իսթէյօրում տէ-
սէ իտի տիւնեա քէնտինի զէմմ ու թահգիր
էտէճէք իտի, վէ քիմսէ ինանմայաճազ իտի:
Պիր կիւն մահպէսի զիյարէթ էտէն պիր Գաթօ-
լիք փափազա՝ «էյի պիր էօմր իմրար էթմէք
իշիւն քէնտինէ պիր մուլալին պուլուննամ մազ մը»
տէյէ սիւալ էթտիյինտէ, տէյիլ քի սալթ մուա-
վէնէթ ալմատը, իլլա էյի պիր էօմր իշիւն ար-
զու էթմէյէ պիլէ ճէտարէթ պուլմատը: Էնճամ
տիւշիւնէրէք չարէ ի նէճաթ հալինտէ Փըն-

չրբը թէճախա էյլէյէն Խ. Օրաուսընը կէօրտիւ :
«էյէր Ալլահ Փընչըրտա պէօյէ պիր միւճի-
զէ եափապիլիր իսէ պէնտէ տախի եափապիլիր»
տէյէրէք պու միւսըրիֆ էվլատ «Քէնտի քէնտինէ
կէլտի» «Գալգըպ փէտէրիմէ վարայըմ» տէտի. վէ
տօղըու Խ. Օ. սընըն թէճէմմիւիւնէ կիտիպ ար-
գա թարաֆտա օթուրտու : Թէրէննիւմ, տուա,
զըրաթ, վազ վէ տապէթի իշիթտիյինտէ գալ-
գըպ մինպէրին էօնիւնտէ տիզ չէօքէրէք էնկին
պիր փէրտէյէ «Պէն կիւնահքեարա մաղֆիթէթ
գըլ» տէյէ տուա էյլէտի :

Տուատան սօնրա զանն էտէրսին ան ը վա-
հիտտէ մաղիսի՝ եըրթըգ սէթրի միսիլու իւ-
զէրինտէն տիւշտիւ : Տէրունինտէ աղիմ պիր
թէհարէթէ միւթթալի, իթմինան ը ֆիքրիյէ
վէ իսթիրահաթը վիճտանիյէյէ մալիք օլտու :
Քէնտի քէնտինի զէմինտէ տէյիլ էլլա փարլագ
պիր նուր վէ քեամիլ պիր իգնաիյէթ ալէմինտէ
հիսս էտիյօր իտի : Պիր նէվ հալ ը վէճտտէ իտի :
Սաատէթ վէ մէսէրրէթ կէօյէրճինի գալպինէ
նաղիլ օլմուշ իտի :

Փընչըր, Մէլէք Միւլաղիմ վէ սաիր միւմին-
լէր Պըրըրփա իշթիրաքը հիսս, իթիմատ վէ
թաթըլը րէֆագաթ իպրազ էթտիլէր : Քէնտի տէ
պիմէճալ տիզլէրինտէ թագաթ հիսս էյլէյիպ
«Պէն պիլիրիմ քի պանա նէ վագը օլմուշ տըր .
պանա իքինճի պիր ֆուրսաթ վէրիլմիշ տիր»,
տէտի :

Միւլազիմ Պրորբի իւն գօնուշարաց պիր-
լիքատ գարար վերտիւէր քի Պրորբի էսքի էօմր-
տէ իքէն նաչերի ալագատա պուլունտուղու
գարը իւն թէէհհիւլ էյլէմէլի տիր : Խ. Օ.սընըն
նիգամը պու խուսուստա չօղ տագիգ վէ սըգը
օլուպ, պիր էրքէք եա գարը թէվպէ էթտիյինտէ
մախֆի ճինայէթլէրի վար իտէ իգրար էտէրէք
լագըմ օլան ճէղա եա թագմինաթա բազի օլ-
մասը իչիւն անա խուսուսէն իպրամ էտիլիր :
Հայթթա պիր քիմսէ թէվպէ էտիպ տէ էվ-
վէլճէ մալիւմ ի ամմէ օլմամը սըրգաթ վէ
ճիւրմտէ պուլունտուղունու իգրար էթտիյինտէ
տէրհալ հիւքիւմէթէ թէսլիմ էտիլիպ միւճա-
զաթընը ալմասը տախի պագէն վուգու պուլ-
մուշ տըր : Իգրար վէ թագմինաթ հէմահէնէ
կիթմէտիքճէ թէվպէ հագիգի օլամազ :

Պէօյլէճէ Միւլազիմ վէ Պրորբի մէգպուրէ-
նին եանընա կիթտիլէր : Միւլազիմ « Պրորբի եէնի
պիր հայաթ պէտ էյլէմիշ տիր . սէնինլէ թէէհ-
հիւլ էյլէմէսի քէնտինէ Փարզ տըր . շու շարթ
իւն քի սէն տախի էվվէլա Խ. Օ.սընա տախիլ
օլուպ թէպտիլ ի մէսլէք էտէսին » տէտի :

Գարը պու թէքլիֆէ զայէթլէ հիտտէթլէ-
նիպ, Պրորբիըն քէնտիսիլլէ թէղէվվիւճ էթմէք
արգուսունը իսթիհզա էյլէտի : Միւլազիմ ըիճա
թարիգիլլէ սէօյլէտիքճէ, գարը տահա զիյատէ
քէսպ ի հիտտէթ վէ շիտտէթ էյլէտի . էնճամ
լանէթ վէ քիւֆրլէր եաղտըրտըղընտա Միւլա-

զիմ վէ Պրորբի եիւզերինի չէվիրիպ կիթտիւ-
լէր: Մէրգումէ պունունկէ իքթիֆա էթմէյերէք
քէնտիլէրի թագիպլէ սոգազլարտա հայ-
գրբուպ շաղրոր իտի վէ Պրորբիըն նէ ճինս
պիր քիմսէ օլտուղունու պաղրարադ սէօյլէր
իտի: Անա լանէթլէր եաղտըրուպ իւզերինէ թիւ-
քիւրիւր իտի: Լաքին Պրորբի հիշ պիր սու-
րէթլէ մուգապէլէ էթմէզ իտի:

Գարը եինէ եէրինտէ տուրամայրպ չօզ տէ-
ֆա Պրորբիըն պուլունտուղու օտայա կիտէր
իտի: Անա հագարէթ վէ սիթէմ էտէրէք ա-
նը աիւշիւրմէք մագսէտիլլէ դալպինի գըրմագ,
անըն չէրէֆ ու հայսիյէթինէ տօգունուպ անը
իզգապ էթմէք իչիւն միւմքին օլան հէր պիր վա-
սըթայը իսթիմալ էյլէտի: Փագաթ եինէ Պրորբի
մէշղուլիյէթինէ տէվամլէ, հագարէթէ թէհամ-
միւլ էյլէյիպ ասլա կէրիյէ պագմատը. չիւնքի
մէրգումը թութան պագու չօզ գուվլէթլի իտի
«Փէտէրիմին էլինտէն գափմաղա քիմսէ գատիր
տէյիլ տիր», Յուվհ. 10. 29:

Պրորբի էվվէլա չիչէք սաթարադ վէ մու-
աիսէրէն պաշգա աղըր իշլէր թութարադ թէայ-
յիւշիւնիւ չըգարըր իտի:

Պու ատէմին ճանընտա հասըլ օլան թէվ-
պէնին մէյլէլէրինէ, անտէ վուգու պուլան թէճ-
տիտ ի դալպին էսէրլէրինէ պիթարաֆ պիր բուհ
իլէ վէ տէվամէթլէ պագ: Զանն էտէրիմ նազար
գըլմաղը տէյեր: Անըն մագիսինի թէխաթթիւր

էյլէ օ ենկիւնդերին ենկիւնի իտի . սէպալէթինին իպթիտարարնտա ախչար օլտուղք մահրումի- յէթ, զարուրէթ վէ իճրա էյլէտիյի ճինայէթլէրէ էյի տիգգաթ էյլէ . պիւթիւն էօմրիւնիւ պիր տէֆա կէօգիւնիւն էօնիւնտէն կէչիր . խըրսըզ, չափգըն վէ մէթրուք պիր պէքրի իտի : Պիր տէ անըն թէվպէ էթտիքտէն սօնրաքի հալընա նա- զար էյլէ : — Կիւճ մէշղուլիյէթլէրտէ տէվամ էտիպ աթիգ րէֆիգիւնին իսթիհզաքեարի թէատ- տիլէրինէ բազմէն իսթիգամէթ վէ փերհիգքեար- լըգտա սէպաթ իտիյօր, վէ հէր շէյտէն զիյատէ վալիտէսինի պուլմաղա սայ էտիյօր :

Ատէմ Պըրրըփ հագգընտա թէֆէքքիւր էթ- տիքճէ տինին ազիմ գուվվէթինի տէրք էթմէ- մէք էտէմէզ : Թէվպէ անը սալթ մուվազգար վէ իշկիւզար պիր ատէմ գըլմատը — հալ շու քի պու գատարը պիլէ պիր միւճիզէ օլաճագ իտի— զիրա օ իշքիյի սէվտիյի տէրէճէտէ իշի թահ- գիր էտէր իտի : Թէվպէ պիր լահգէտէ մերգու- մըն գալպինի իսթիլա էթմիշ օլան ֆէնա խույ- լարը սիլիպ, ախլագի ճիննէթին հէր պիր միւ- շէվվիգիւնտէն անը թաթհիր էտէրէք, մերգուճը եէքտէն նազիք, սէվէն միւթէէննի վէ փաք գըլ- տը : Ս սալթ քէնտի ճանընըն խէլասըյլէ գանի օլմատը : Թէվպէ՝ անըն շախսի թէէմինաթլէ իսթի- րահաթ էթմէսինէ, եախսօտ սալահ ընէֆսլէ իֆ- թիխար էթմէսինէ միւսաատէ էթմէյէճէք իտի : Օ՝ սաիրլէրի տէ բուհանի սէլամէթտէն խապեր-

տար էթմէք իշիւն Բուհ թարափընտան մա էլ
մէքնունիյէ վէ պիլ մէսէրրէ սէվգ օլունմագտա
խտի :

Պըրրըփ՝ վալիտէսինի պուլմագ արզուսըյէ
սուզան խտի : Նէվմ ի Սիւնի (hypnotism) իհթի-
մալ մէրգումը միւսքիրաթտան գուրթարապի-
լիր խտի, լաքին հա՞նկը գուլվէթ զայիպ օլմուշ
վալիտէսինի արամաղա քէնտինի սէվգ էտէպի-
լէճէք խտի :

Վալիտէսինի աղիմ սէֆալէթտէ պուլտու :
էօյէ փէտէրի մէրգումէյի թէրք էթտիյի սէ-
պէպտէն զէվալը գարը՝ սինն ի շէյխուխէթինատ
շէտիտ զարուրէթ շէքմիշ վէ չօգ զուլմա տիւշար
օլմուշ խտի : Օղլու վալիտէսինէ քէնտինին եէնի
հայաթա տախիլ օլտուղընը նագլ էյլէյիպ քէնտի-
նին եէնի թէտարիք էյլմիշ օլտուղը խանէ-
սինէ ալտէթ վէ սաատէթինէ հիսսէտար օլմա-
սընը մէրգումէտէն բիճա էյլէտի :

Իշթէ պու Միւսրիֆ էվլատ թէմսիլինին պիր
եէնի թէրճէմէսի տիր : Սատէլիք վէ թէվազու
ճիհէթիյէ պունտան տահա նէճիպ պիր հիքեայէ
կիւճ խայալ օլունապիլիր : Պու Միւսրիֆ՝ քէնտի
քէնտինէ կէլտիլինատ՝ զէնկին, սալիհ վէ միւ-
քեաֆաթլարլէ քէնտինի պէրլէմէքտէ օլան պիր
վալիտէյնին աղուշ վէ մուհապպէթինէ տէօն-
մէտի . իլլա զայիպ օլանը խէլաս էթմէյէ չըգտը :
Քէնսիսինն աղուշ վէ մուհապպէթինի վալիտէսինէ
թագտիմ էթմէյէ չըգտը, պիր վալիտէ քի անը

գայրբմագլըդ ֆարզը վէ հիստի՝ սէնէլէրճէ միւտտէթ վահչէթ վէ ճինայէթի սէպէպինսէն գուվվէ ի զաքիւրէսինսէն սիլինմիշ իտի : Մուճիպ ի հայրէթ աէյի՛ւ մի քի օղոււ վալիտէսինսի տահա ուզագտան կէօրիւր կէօրմէղ, սէյիւտիպ պօյնունա տիւշէրէք մէրգումէյի էօփաիւ :

Պըրըրփ՝ մէթրուք վալիտէսի քէնտինին մուհապպէթինէ իճապէթ էթտիյի իչիւն փիւրխէնտէ օլտու : Մէրգումէ էմվաթտան գըյամ էթմիշ պիրի կիպի իտի : Ճիկէրփարէսինէ սարըլարագ թէքրարէն քէնտինի սէֆալէթ վէ զարուրէթէ թէրք էթմէմէսի իչիւն տիլտուզ պիր թարզտա անա ըիճա էյէտի : Օղոււ իլահի գուվվէթ վէ թէէսիր վասիթասըյէ խէլաս պուլուպ այնի իլահի գուվվէթլէ քէնտիսի տէ վալիտէսինի խէլաս էյէտի : Անլէր պու գավուշմալարը միւնասիպէթիյէ տինին լիւղիւմիւնիւ թէքմիլէն տէրք էթտիլէր : Ճին անճագ օղլանը գուրթարապիլիը վէ տին անճագ օղուլը վալիտէսինին խէլասը իչիւն իրսալ էտէպիլիը իտի : Եքիսի տէ աիյանէթսիղ հաշամըլ վէ իքիսի տէ էլէմ չէքմիշ իտիլէր : Շիմտի Բուհանի իթթիլա ը աէրունինին ույանմասըյէ էյիճէ ֆէհմ էթտիլէր քի անճագ տին՝ հայաթ ը ինսանիյէյի փաք, թաթը վէ մուգատտէս գըլասպիլիը :

Վալիտէսի՝ քէնտինի թէրֆի էթմէք իչիւն կէլմիշ օլանըն հագիգաթէն քէնտինին օղու օլտուգունա վէ քէնտինին սէֆալէթ ի միւտհիչէ-

սինին խիթամփեղիք օլտուղունա կիւճ հալ ինա-
նապիբոի : Օղլու վալիտէսինի զարուրէթ տէն խէ-
լաս էտիպ թէտարիք էթտիյի հօւնա կէօթիւրէ-
րէք անա ազիմ մուհապպէթ խայրազ էթտիյին-
տէ , մէրգումէ քէնտի քէնտինի՝ «Պին պիր կի-
ճէ» բօմանընտա օլան պիրիտի կիպի հիսս էյլէ-
տի : Տինին պէօյլէ զէմինի սիհր վէ ճապիպէտի
տէ վար տըր :

Պէրրբիւրն խանէտի Լօնտրանըն էն փարլազ
վէ մէսուտ խանէլէրինտէն պիրիտի օլուպ թէզ-
եինաթ ու մէֆրուշաթ իլէ մէմլու վէ հէր
խուսուստա մուամմէր տիր : Վալիտէտի տէ բու-
հանի հայաթա տախիլ օլուպ օղլու իլէ հէմէֆ-
քեար վէ հէմ մէսլէք տիր : Պիւթիւն արզու-
սը էօմրիւնիւն շու սօն կիւնլէրինտէ խանէյի թէ-
միզլէմէք , թաամ փիշիրմէք վէ սաիր խըզմէթ ի
պէյթիյէ իլէ օղլունը մէմնուն վէ մէսրուր էթ-
մէք տիր : Օղլու տախի վալիտէսինի գայրբըպ
անա խըզմէթ էթտիյի իչիւն միւֆթէխիր տիր :

Պիր կիւն տօսթլարընըն պիրինէ ճիտտիյէթ-
լէ շէօյլէ սէօյլէյօրտը , “Չօզլար պէնիմ իրթի-
տատ էթմէքլիյիմի կէօրմէք իսթէյօրլար , ա՛հ
չօզլար : Փագաթ կէրիտէ պիր շէյ եօգ քի կի-
տէյիմ : Պիլիրիմ , Այլահ տա պիլիր քի , պէն
քէմալիյէթտէն չօգ ուղաղըմ , լաքին էսքի վա-
գըթտա օլտուղումտան չօգ էյի իմ » :

Լօնտրա կիպի պիր եէրտէ թէվպէքեար
պիր էօմր իմրար էթմէք կիւճ տիր . Պըրրբի

պու շէհատէթի էթմէքլէ պիր իֆթիխար ը պա-
թըրտա պուլունմայօր: Անճագ քէնտի տիւշիւնիւր
քի Յլլահ քէնտինէ իքինճի պիր ֆուրօսաթ իհասան
էյլէմիշ տիր: Օլ մէրհամէթ վէ ինայէթի սու ի իս-
թիմալ էթմէյիպ էլեէվմ քէմալ ը սատագաթլէ
հարաքէթ էթմէյէ սայ ու զայրէթ էթմէքտէ տիր:

Փ Ը Լ Ը Մ Պ Ը Բ

Պու ատէմ իպթիտա ի հայաթընտա ֆէնա
պիր վալիտէնին թահթ ը թէհսիրինտէ փէրվէր-
աէ օլունտու: Հինուղ 6 սիննինտէ իքէն վալի-
տէսի քէնտինի հէր սապահլայըն էրքէն ույան-
տըրըպ մէյխանէյէ կէօնտէրէրէք պիրա կէթիր-
տիր իտի: չօճուգ իսէ կէթիրիր իքէն եօլտա
րէֆիդլէրինէ իֆթիխար էտէրէք պիրատան հիս-
սէտար օլուր իտի: Օլ զէմանտա Լօնտրատա սա-
պահլարը էրքէն էլլէրինտէ պիր դապ օլարագ
կէլիպ մէյխանէ գափուլարընտա պէքլէյէն ախէր
չօգ չըպլագ վէ եալըն այագ ֆագիր չօճուգլար
պուլունուր իտի:

Իչպու չօճուղըն փէտէրի սէրթ վէ ճանվէր
միսիլլու պիր ատէմ իտի, ամմա պէքրի տէյիլ իտի:
Վալիտէսի իսէ միւսքիրաթա զայէթլէ միւպթէլա
օլուպ սապահտան ագչամատէք, մէյխանէլէրին
գափանմասընա տէյին իչէր իտի: Մէրգուլմէ ու-
գուն պօյլու, իրի պէտէնլի, սէմիզ, գալըն պօյուն-

լու, էնլի տուտագլը վէ ալ եանագլը փարլագ պիրիսի խոի: Խանէսինտէ չօգ պուլունմագ խոի, նատիրէն շափգա կիլիպ, տախմա սաչլարը օմուզունա տէօքիւլմիւշ օլարագ կեղէր խոի: Սէսի գապա, սէօղլերի վահչիյանէ խոի. խանէսինին իշլերինի եափմագտան ապա խօշլանմայըպ, չօճուգլարա պիր գաչ փէննի վէրէրէք լօգանթայա թաամ եէմէյէ կէօնտերիր խոի: Էլէէվմ Լօնտրանըն պինլէրճէ չօճուգլարը պու մինվալ իւզրէ լօգանթալարտա պէպէնմէքտէ տիրլէր:

Փէտէր զէվճէսինի պու իչքի պէլասընտան խէլաս էթմէք իչիւն չօգ ճէհտ էյլէտի: Եումրուգ, գօնտուրա հաթթա գամչըյլէ չալըշար, եինէ պիր Փախտէ էթմէտի: Գարը մախֆիճէ իչէր իտի: Զօգ քերրէ ազչամ խանէսինէ ավտէթ էթտիլինտէ թաամ պուլամատըղընտան զազապա կէլիպ օղուլլարընը պիլէ տէօյէր խոի: Զէվալը ատէմ, տախմա մահզուն պագըլը, գըրթըլըգ ալընը, Սլահ վէ ինսանլար իւզէրինէ լանէթլէր եաղալըրան պիրիսի խոի: Խանէսի Լօնտրանըն պինլէրճէ խանէլէրի միսիլու սաատէթ վէ բահաթտան քեամիլէն պի պէհրէ խոի:

Զօճուգ թապէն ագիլ, Ֆիրասէթլի, կէօզիւ աչըգ վէ շագածը խոի: Տախմա քիլլի եիւզիլէ սօգագլարտա կեղէրէք պիր եէրտէն պիր շէյ չարիմաղա չար չէչմլէ ինթիզար էտէր խոի: Պիր վագթ սիւթ սաթարագ հիլէ իլէ կիւնտէ 3-4 փէննի գազանըր խոի: Պու իշտէ մուվաֆֆագ

օրուպ էֆէնտիսի պիր տիւքքեանտա քէնտինէ
իշ վէրտի իսէ տէ պուրատա սրրգաթտա թու-
թուլարագ հապսա գօնուլտու : Օղլան պու մահ-
պէստէ պիր աշ իսլահ օլարագ թէքրար օրայա
կիթմէմէյէ գարար էյէտի : Պէօյէճէ վալիտէյնի
քէնտինի տիկեր պիր մահալտա գուրչունճուլուգ
սէնաաթընա գօյտըլար :

Քէնտինին շէհատէթինէ կէօրէ ախլագիյէթ
նօղթա ի նազարընտան տիւնեատա էն քէօթիւ
սանաաթ գուրչունճուլուգ տըր, էն մէշհուր
խըրսըզար գուրչունճուլար տըր : Անլէրին պու-
լունտուղու տաիրէտէ սէրթ վէ գապիհ սէօզ-
լէրտէն, վահշէթ վէ թէրպիյէսիղլիքտէն դայրի
պիր շէյ պուլունմազ : Պիր օղլան պիր շէյի ճիւ-
ղի եանկըշ եափար վէ եա սէրթճէ պիր ճէ-
վապ վէրիթ իսէ, պիր տէ պագարսըն անըն պա-
շընա պիր գապ էրիմիշ մատէն ագըտըրլար :

Իմտի պէօյէ պիր տաիրէտէ պուլունան
պու օղլանըն իսթիգպալընը շիմտիտէն իսթին-
թաճ վէ թէխայիւլ էտէպիլիրսինիզ :

Փըլըմպըր պու իշէ միւպաշէրէթ էտէր էթ-
մէզ քէնտինին ճէսարէթ վէ գէքեավէթի սա-
յէսինտէ ճիւմլէսի թարաֆընտան սէվիլտի :
Միւսքիրաթ իսթիմալընտա տախի չափուգ չա-
փուգ իլէրլէմէքտէ իտի . չիւնքի սէպավէթինտէ
վալիտէսինտէն թալիմ ալմըշ օլուպ պիւթիւն
կիւն իշէր իտի : Հէր կէօրտիւյիւնիւ չալար,
եինէտէ հիշ պիր կէօնէ վամիր իղթիրապը հիսս

էթմէզ իտի : Սըրգաթ իշինտէ մէհարէթ քէսպ
էթմէք իշինն չօգ չօգ ճէհտ էտէր իտի : Քէնտի
տէյօր «16 եաշընա գատար միւմքինն օլան հէր
շէյի չալար իտիմ, լաքին 16տան սօնրա պիր
գուրշունճու կիպի գաստի օլարադ չալար իտիմ» :

Գուրշունճուլար չօգճա գուրշուն թապագա-
լարը ետփարլար : Հէր պիր գուրշունճը հէր ադ-
չամ մէգքիւր գուրշուն փարչարընտան չալա-
րադ փանթօլօնընն իշինէ սագլար վէ ադչամ-
լայըն պիրա փարասընը պունտան չըգարըր իտի :
Ճէսէտլէրինին իւզէրինտէն պէլլէրինէ պիր գա-
յըշ պաղլայըպ չալարդարը գուրշունու օրատան
ապարլար իտի : Պունտա ասըլ մէհարէթ սըրգա-
թընը կէօթէրմէմէք, վէ ֆապրիգատան չըգար
իքէն իւզէրինտէ պիր շէյ եօգ կիպի պիլտիրմէ-
յէրէք եիւրիյիւ վէրմէք իտի : Փըլըմպըր 16 սին-
նինտէ իքէն պու սըրգաթը մահիր պիր թարզտա
պաշա չըգարմագ ֆէննինի քեամիլէն թահսիլ
էթմիշ իտի : Գուրշունճուլարըն սըրգաթընա
տաիր պիր էֆքեար թէշքիլ էթմէք իշինն աթի-
տէրի վագըայը գիքըր էթմէք քեամի տիր :

Պիր պանգայա եէնի պիր տաիրէ իլավէ օ-
լունմագտա իտի : Մէգքիւր պինանըն ինչաաթըն-
տա իսթիխտամ էտիլէն գուրշունճըլար արա-
սընտա պու Փըլըմպըր տախի վար իտի : Օլ սօ-
գագտա մախսուտէն միւմէյիզէր թայինն օլուն-
տու քի ամէլէնին գուրշուն չալմալարընա նէղա-
րէթ էթսինլէր, վէ շայէտ պիրինին եիւրիւյիւշ

վէ հարէքեաթընտան սրբաթատա պուլունմուշ
օլաուղունա շիւպհէ էտէրլէր իսէ խանէսինէ գա-
տար թագիպ էտիպ թէֆթիշ էյլէսինլէր: Միւ-
մէյյիղլէրին պու գատար տագիգանէ նէզարէ-
թինէ րաղմէն տամ իչիւն գօնթրաթ օլունան
եէտի թօնօ գուրչունտան անճագ իքի պուչուգ
թօնօսը իսթիմալ վէ միւթէպագիսի սրբաթ
օլունտու վէ հիշ պիր ամէլէ տախի թութուլ-
մատը:

Փըլըմպըր՝ չօգ քէրրէ փանթօլօն քէմէրինտէ
28 օգգալըգ գուրչուն թապագալարը օլարագ,
սիկարա աղզընտա, թօրպա օմուղընտա ուղուն
նէրտիպանլարտան աշաղը էնիպ միւսթագիմ
պիր ինկիլիզ ամէլէսի կիպի ատրմլարընը աթա-
րագ մէյխանէյէ տօղրու կիտէր իտի լաքին
քէնտի շէրէֆինի լէքէտար էտէն հէր հանկը
պիր միւմէյյիղի եէրէ սէրմէյէ հազըր օլարագ
եիւրիւր իտի:

Պու սրբաթ օլունան գուրչուն թապագա-
լարընը սաթմագ իչիւն խուսուսի տիւքքեան-
լար վար քի տէյէր ֆիյաթըյլէ սաթուն ալըր-
լար: Պու տիւքքեանլարը գուրչունճըլար «գում
տիւքքեանլարը» թէսմիյէ էտէրլէր: Լօնտրատա
մէվճուտ օլան գում տիւքքեանլարընըն պիր
լիսթասը եափըլսա մէտէնի տիւնեայը միւթէհայ-
յիւր գըլաճագ տըր:

Փըլըմպըր իշէ իւք կիրտիյինտէ քէնտինի
պիրազ ինճիթտիլէր: Պիր տէֆա 90 այագ իր-

Թիֆաղնտա օլան պիր պինանըն տամընա գուր-
չուն թապագալար գօյօրլար իտի: Թըրմալանա-
րագ կիւճ հալ տամա եէթիչտիյինտէ արգատաչ-
լարը «Պիղէ պիր պիրա իչիր» տէտիլէր: Փըլըմ-
պըր «Խայր» տէտի: Հէման պիր տագիգէտէ
իշճիլէր քէնտինի իհաթէ էտիպ գօլթուղունտան
պիր քէնտիր պաղլայարագ տամոտան աչաղըյա
30—40 այագ գատար սարգըթարըլար վէ արա
սըրա սիւքէրէք «Պիղէ պիրա իչիրէճէք մի սին»
տէյէ սօրուպ անա զահմէթ վէրտիլէր: Էնճամ
Փըլըմպըր մէճպուրէն արզուլարընը եէրինէ կէ-
թիրտի:

Օն սէքիլ սիննինտէ իքէն միւսքիրաթա
փէք միւսթէլա օլմասընա ըաղմէն չօգ սէ-
վիմլի վէ լաթիֆէճի օլմասը հասէպիլլէ մըղ-
տարը քեաֆի փարա վէ տօսթլարա մալիք օլտու:
Շախսի պիր իշ եափմաղա մուգթէտիր օլապիլտի
ֆագաթ չօգ իչէր իտի: 80—90 այագ միւր-
թէֆի տամլարտա սէրխօշ օլարագ գօնտուրա
իլէ կէզէր, իչէր իտի: Այնի վագըթտա հէր իշ-
լէտիլի եէրտէն պիր շէյ չալար վէ հիչ պիրիսէն
սօրայր հիճաւ պ հիսս եքմէգ իսի:

Արգատաչարը միւտահանէ իլէ քէնտինին
քիսէսինտէն չօգ ըագը իչէրլէր իտի իսէ տէ
քէնտի տարա կէլտիյինտէ անլէր պիր տամլա
պիլլէ քէնտինէ իչիրմէտիլէր: Հաթթա աճ գալ-
տըղընտա պիր գըրընթը պիլլէ վէրմէզլէր իտի:

Եիրմի սիննինէ գատէմզէն օլմազտան թէէհ-
հիւլ էլլէտի: Իշմէքտէն պիր աղ ֆարիլ կէլիպ

պիր օղլան պէպէյէ մալիք օլունճայատէք իչմէ-
մէյի վէ մուախիսէրէն մախտումընըն թէվէլլիւ-
տիւնիւ թէպրիք էթմէք իչիւն չօգ իչքի իչէ-
ճէյինի վատ էյլէտիւ Փագաթ օղլունըն թէվէլ-
լիւտիւնտէն 3 այ մուգատտէմ նագզ ք ահա
էյլէյիպ իչմէյէ պէտ էյլէտիւ Մուախիսէրէն իլէրի
կիտիպ 7 սէնէ միրուրինտէ թամմ պիր պէքրի
էօմրիւնիւ եաշատը Իչէր իքէն պիլէ չօգ իչէր
իտիւ Իչէտիլի իքի խանէտէ քիլարտա սըրթ
իւսթիւ աիւշմիւշ վէ շէրապ շիշէօի եիւզիւ իւ-
զէրինէ Ֆըշգըրմագտա օլարագ պուլունտու :
Թէտրիճէն թապիաթընտա ազղընլըզ խպրազ
էթմէյէ պաշլայըպ էլինտէ օլան իչինի տախի
զայ էյլէտի : Չօգ քէրրէ եումրուլըլլէ զաւղա-
լարա գալգըշըր իտի : Պիր տէֆա քէնտինէ խա-
թասընը կէօսթէրէն պիր նագըրը թութուպ
փէնճէրէտէն աշազը աթար : Շախսի իչինի զայ
էյլէմիշ օլաուզունտան սախը պիր մէշղուլիլէթ
ալամաղա չըգտը :

Պու հայվանի ատէմ խանէսինտէ պիր տէհ-
շէթ մուճիպի իտի : Աճըղզլարընտան պայղըն վէ
թագաթսըզ կէզմէքտէ օլան չօճուզլարընը էվէ
ալտէթ էաինճէ տէօյէր, գամշըլար վէ թէվիլք-
լէր իտի :

Նէրտիպանլարտան այաղընըն սէսի իչիտի-
լինճէ նակեահան զէվալը չօճուզլար գօրգու-
լարընտան նաշի սէյիրտիպ գարեօլանըն ալթըն-
տա կիզէնիլըլէր իտի : Զէվճէսինի տէ չօգ տարպ

Էտէր իտի: Զօգ տէՖա մէրգուժէ եէտիյի տար-
պէլէրէ տայանամայրպ սէրսէմլէյերէք օտանըն
իչինտէ եէրէ սէրիլիւր իտի: Զէվալլը գարըճըղազ
պու զէվճինին վահշիյաթ վէ պէքրիլիյինտէն
տօլայը քէնտինի չօգ թազիր վէ թագպիհ էյլէր
իտի իսէ տէ, չի Ֆաիտէ: Պիր տէՖա զապթը նա-
գապիլ սուրէթտէ զազապնաք օլարագ պիչարէ
գարըյը թուլթուպ նէրտիպանլարտան աչաղըյա
Ֆրըլաթտը վէ սէյիրտիպ պաչընա տախի պիր
տարպէ էնտիրէրէք մէրգուժէյի սայքի էօլիւ
հալինէ կէթիրտի:

Միւսքիրաթ իչիւն խանէտէ էլինէ հէր կէ-
չէնի սաթար իտի. հաթթա չօճուգլարընըն էլ-
պիսէլէրինի պիլէ սաթտը: Պիր պէքրինին թէ-
տէննի էտէճէյի էն էնկին մէրթէպէյէ էնտի:
Զէվճէսի՝ չօճուգլարը իլէ պէրապէր, զէվճի տը-
չարը չըգանա գատար մէյիսանէ գափուսուճտա
պէքլէր իտի: Փէտէր իչէրտէ փարայը պիրայա
սարֆ էտէրքէն ճիկէր փարէլէրի մէյիսանէ գա-
փուսուճտա աճլըգտան թիթրէյերէք Ֆիղան է-
տէրլէր իտի: Փագաթ պու ճիւմլէ իլէ տէրունի
պիր իլթիրապ հիսս էթմէզ իտի: Հիչ պիր զէ-
ման զամիր քէնտինի գամչըլամազ իտի. անճագ
պիր շէյ պիլիւր իտի, եանի պիրայը իչտիյինտէ
հէր Ֆարզը իճրա էթմիչ հիսս էտիպ տիւնեսա
քէնտինէ թէքմիլ կէօրիւնիւր իտի:

Պիր կիւն քէնտինին գատիմ սըզը արգա-
տաչլարընտան պիրիսինին Խ. Օ.սընա տախիլ օլ-

տուղուհու իշխութի իսէտէ հիշ վապիֆէ էտին՝
մէտի : Իշինին պաշընտա իշտի , վէ ազշամ իւս-
թիւ տօղրու մէյխանէյէ կիրիպ օրատա վազլարը
թագլիտ էթտի , մասխարալըգլէ թէրէննիւմլէր
էտերէք ըիւֆէգասընը էյլէնտիրտի վէ արթըգ
վազթ կէշմիշ օլարազ չօճուղու գուճաղընտա
օլտուղու հալտէ գափուտա պէքլէյէն զէվճէսի
իլէ պիրլիքտէ սօլուգ , եաղմուրլու վէ մուզալլամ
կիճէնին ալթընտա խանէսինէ ալտէթ էյլէտի :

Ախէր պիր տէֆա մէյխանէտէ իքէն զէվ-
ճէսի գափուլու աշարազ իշերի կիրիպ «Եա տը-
շարը կէլ , եա տա չօճուգլար իշիւն էքմէք փա-
րասը վէր» , տէտի : Փըլըմպըր էհէմմիյէթ վէր-
մէտի : Մէրգուլմէ պիրազ տուրտուգտան սօնրա
էնճամ չէքիլիպ գափուտա պէքլէմէյէ մէճպուր
օլտու : Փըլըմպըրըն ըէֆիգլէրինտէն պիրիսի
«Պէն օլսայըտըմ պու գարընըն արտըմ սըրա
կէլմէսինէ միւսաատէ էթմէզ իտիմ» , տէտի :
Փըլըմպըր կէօզիւնիւ պիրատան գալտըրըպ զէվ-
ճէսինէ տէօնէրէք , պիր քէօփէյէ չաղըրըր կիպի
տըշարը չըգմասը իշիւն մէրգուլմէյէ չաղըրտը :
Ձէվճէսի իսէ «Մէն չըգընճայատէք պէքլէյէճէ-
յիմ» , տէտի . «Պէքլէյէճէ՞քմիսին» պաղըրտը վէ
տէրհալ գատէհի պրագըպ սըչրատը վէ գուն-
տուրասըյլէ գարըսընը թէփէլէտի . զէվալլը գա-
րըճըզազ կիւճ հալ պիր թարաֆա սիվիշիպ էօ-
լիւմտէն ազատէ ի սէր էյլէտի : Ձէվճի՞ մէրգու-
մէյի թագիպ էտերէք գափուլա գատար կէլիպ

սէօյլէմէքտէն արթըգ աղզընտա քիւֆը, շէթմ վէ թէհտիտ լուղէթլէրի տիւքէնմիշ օլտուղունտան պիրտէ «Ալլահ», պաղբրտը, «Պէնի եալընըզ պրագմաղսան, էտէճէյիմ» տէտիքտէն սօնբա պիր տագիգէ տուրտու վէ իլավէթէն «Պէն վատը իմզալայաճաղըմ» տէտի :

Մէրգուժէ տէօնիւպ «Ահ չօգ տէֆա վատ էթմիշսին, լաքին հէր տէֆատա տա նագզ էթմիշսին» տէտի :

Պու պէքրինին ֆիքրինտէ նէլէր ճէրէյան էթտիյինի վէ հանկը զէնպէրէյին իչէտիյինի պիլմէյիզ վէ գըյաս էթմէք պիլէ կիւճ տիր : Փագաթ զէվճէսինին սէօղլէրի անըն ֆիքրի իւզէրինտէ խարիգիւլ ատէ թէհսիր հասըլ էյլէտի : Մէյխանէյէ տէօնմէտի, զէվճէսիյլէ էվէ տէ կիթմէտի : Անճագ ըիւյատա կիպի պիր թարաֆա եիւրիւտիւ վէ պիլիյօր իտի քի պիր գուվլէթ քէնտինի իճպար էտիյօր իտի : Խ. Օսընըն սալօնը էօնիւնէ կէլտիյինտէ այագլարը եիւրիւմէզ օլտու, ատըմլարը աղբըլաշոր վէ գափուներն էօնիւնտէ շաշգըն պիր հալտէ տուրուպ պագտը : Տէրունինտէ, թէվպէ էթմիշ օլան գատիմ սըզը տօսթընը կէօրմէք իչիւն պիր արզու ույանտը : Պու արզունըն նէրէտէն կէլտիյինի պիլմէյօր իտի : Մէղքիւր արզու անա զալիպ կէլմէքլէ օ նէրտիպանլարտան սէնտէլէյէ սէնտէլէյէ եօգարը չըգտը : Օլ զէմանտա գափուտա պէքլէյէն մէմուրլար

Թախֆէի նիսատան խտիւէր վէ պու պէքրինին
եօգարը չըգտըղընը կէօրտիւքլէրինատէ տէհչէթէ
կէլիպ գափույը զինճիրլէտիւէր, զիրա Փըլըմպըր
պիր գաթիլ հէյէթինի քէսպ էթմիշ իտի :

Մէրգում «Գօրգմայընըզ, անճագ նէ՞րէտէ
օլտըղընըզը պիլմէք իսթէյօրում» տէտի :

Մէմուրլար զինճիրին իւզէրինտէն գօնըչտը-
լար: Պատէհու Փըլըմպըր պիր թարաֆա եիւրիւ-
յիւպ օտանըն պիրինատէ տօսթունը պուլտու :

«Չարլի», տէտի պէքրի, «Պէն պուլունտու-
ղում հալտէն գուրթուլմագ իսթէյօրում, զանն
էտէ՞րմիսին քի պէն գուրթուլապիլիրիմ» :

Տօսթու խիթապէն «Սահի՞հ մի, Քրիստո-
սըն խաթրը իչիւն սէօյլէ պանա, հագիգաթէն,
ճիտտէն պու հալտէն չըգմագ իսթէ՞յօրմուսըն»,
տէյէ սիւալ էթտի

«Պունտան զիյատէ օլամագ» տէտի Փըլըմպըր:

«Փէք ալա պանա սէօյլէտիյին պու սէօյլէ-
րի թամամ այնիյլէ Ալլահա սէօյլէ, շիմտի տուր-
մա, տիզ չէօք վէ Անա սէօյլէ» տէտի :

Փըլըմպըր տիզ չէօքիւպ իլք տուասընը
սէօյլէտի : Վէ տուատան այաղա գալգտըղընտա
շաչըն վէ սէրսէմլէմիշ օլուպ եափրագ կիպի
թիթրէմէքտէ իտի :

Տօսթու իլավէ էտէրէք «Պու ազչամ թէ-
ճէմիւլէ կէլմէլի սին վէ թէվպէքեարլարըն եէ-
րինէ կիտիպ, եիւքսէք սէսլէ, սապըզ էօմրիւն-
տէն տօլայը նէտամէթ հիսս էթտիյինի, եէնի

պիր հայաթը արզուլատըղընը վէ քէնտիլիյին-
տէն պիր շէյ էտէմէզ օլտըղընը իգրար էթմէ-
լիսին : «Շիմտի նէ հիսսիյաթտասըն» տէտի : «սօն
տէրէճէ թահրիք օլունմուշըմ» տէտի Փըլլըմպըր :

Սօգաղա չըգընճա տէրունինտէ ազիմ պիր
թէպտիլաթ հիսս էյլէտի, տիւնեա քէնտինէ Փալգ-
լը կէօրիւնիւյօր իտի : Տախիլի ալէմի մէսրուր օլ-
տըղընտան խարիճի ալէմի տէ մէսրուր կէօրիւյօր
իտի : Տէօշէմէլէր աթէշլէ փարլամագտա իտի :
Ուղագտան փարլագ պիր նուր տիւմանը կիպի
պիր շէյ միւշահատէ էյլէմէքտէ իտի : Եօլըն իքի
թարաֆընտաքի աղաճլար էլ կիպի սալլանարագ
քէնտինէ իշարէթ էտիյօրճասընա հարաքէթ է-
տիյօրլարտը : Քէնտինտէն պիր շէյ կիթտիլինէ
վէ անըն եէրինէ էյի պիր շէյ կէլտիլինէ միւթ-
թալի իտի : Սէվինճինտէն չաղըրմասը կէլիպ պիր
նէվ հալ ը վէճտտէ պուլունույօր իտի :

Օլ կիճէ թէճէմմիւյէ կիտիպ ալէնէն իգ-
րարլարտա պուլունտու : Հայաթ ը ճէտիտէյէ
մալիք օլտըղընա տաիր տէրունինտէ տահա տէ-
րին պիր գանաաթ ը թամմէ հասըլ օլտու :

Էրթէսի սապահ էօմրիւնտէ իլք տէֆա օ-
լարագ տէրունինտէ էլքէուլ արզուսու օլմայա-
րագ իշինէ կիթտի : Պիրազ սօնրա սանաաթլարը
կիպի գալպէրի տէ Գուրշուն քէսիլմիշ օլան
րէֆիգլէրի կէլիպ սէլամ վէրտիլէր :

«Իչտի⁶ն մի» սօրտուլար

«Խայր»

«Պիրազ իշմէք իսթէ՞ր մի սին»

«Խայր»

«Նէ վար, իշինէ սուհուլէթ վէրմէք իշին
իշմէ՞զմիսին»

«Խայր»

«Տօսթընը կէօրտի՞ւն մի»

«Էվվէթ»

«Խ. Օ.սընա կիթտի՞ն մի»

«Էվվէթ»

«Յիսուսը պուլտո՞ւն մը»

«Էվվէթ»

Պունըն իւզէրինէ ճիւմլէսի պիրտէն գահ-
գահայը պաստըլար, «Նէ՛, սէն մուգապլիտ պիր
վաիզ իքէն, Ալլահըն մէվճուտ օլմատըղընը իս-
պաթ էտէրքէն» ... «Պուրայա պա՛գ, կիզլիճէ
պունու եանընա ալ, քիմսէնին պագմատըղը
վագթտա» ... տէյիպ եանընա պիր շիշէ պիրա
գօյարագ տըշարը չըգտըլար:

Էօյլէնտէ կէրի կէլիպ պագտըլար քի պիրա
իշիւմէմիշ իտի: Անտէն թաթտըլար. «Օլմայա քի
պիրայը իշիպ եէրինէ սու սօլտուրմըշ օլսուն
տէյէ թափասընը թէֆթիշ էթտիլէր վէ իշմէ-
տիյինի անլատըղլարընտա պու «Նէնի սօղմուշ»
ֆէրտ իւզէրինէ նափաք սէօզէր, էնկին թա-
պիրէր վէ տէհշէթլի քիւֆըլէր եաղտըրտըլար:

Իքի իւշ կիւն Փըլըմպըր չօգ թէատտիյէ
կիրիֆթար օլուպ, հէր նէվ հիճվ, սէպպ վէ
շէթմէ հէտէֆ օլտու: Լաքին պիլա իթիրազ

Թէհամմիւլ էլէտի: Հաֆթա խիթամընտա իւճ-
րէթինի ալլալ աօղրու խանէսինէ կէլտի: Ձէվճէ-
սի աղըր թարգտա իշէյերէք քէնտի ճիկերփա-
րէլերինի կիւճ հալ վէ օ տա աճլըգտան էօլմէ-
յէճէք տէրէճէտէ պէսլէյէպիլիյօր իտի: Գարը
վէ չօճուգլար փէտէրտէ պիր թէպտիլաթ վու-
գու պուլտուղունա վաղըֆ օլտուլար: Ճիւմլէսի
մաթ ու միւթէհայյիւր օլարագ քէնտինէ պագը-
յօրլար իտի, զիրա իշտէն աօղրու խանէյէ ավ-
տէթ էթմիշ իտի: Չօճուգլար պիր նէվ գօրգ-
մուշ, գարը իսէ շաշգըն պիր հալտէ տուրու-
յօր իտի:

Փլլըմպըր զէվճէսինէ եագլաշըպ «Ձանն
էտէրիմ փարայա իհթիյաճընըզ վար», տէյերէք
մէրգումէյէ պիր լիրա վէրտի:

Ձէվճէսի պիր փարայա՝ պիր տէ զէվճինէ
պագարագ տօնա գալտը: Չօճուգլար թէլաշէ
եէքտիկէրինին եիւղիւնէ պագմագտա իտիլէր:
Փագիր, պօշ խանէյի պիր գաշ տագիգէ տէրին
պիր սիւքիւնէթ սօլտուրտու:

Էնճամ փէտէր «Եավրուլար թաամ իս-
թէրլէր, տէյի՞ւ մի, պէրապէր կիտիպ թաամ
սաթուն ալալը՞մ մը», տէտի: Մէրգումէ տահա
փարայա վէ զէվճինին սիմասընա պագմագտա
տէվամ էտիյօր իքէն, Փլլըմպըր՝ «Պէն կիթմէյէ
հաղըր ըմ, էյեր սէն տէ հաղըր իսէն» ... տէ-
տի: Ձէվճէսի «Ճիտտէ՞ն մի տէյօրսուն» տէտի.
«էվվէթ» ճէվապ վէրտի զէվճի:

Մագիստէ չէքմիշ օլտուղու ածլըդ, ազրը, ֆագրը հալ վէ սէֆալէթի վէ գօծասընտան եէմիշ օլտուղու տայաղլար մէրգումէնին ֆիքրինտէն ան ը վահիտտէ էլէքթրիք կիպի ճէրէյան էտիպ, պու կէօրտիւլիւ մուհապպէթ վէ լէթաֆէթի մուգայէսէ էտինճէ մէղքիւր հալլէրէ տայանամայըզ գալպի միւնքէսիր օլտու :

Օլ կիւն խանէտէ ազիմ պիր սաատէթ վէ սիւրուր վար հտի :

Էրթէսի սապահլայըն մէշըուլիյէթինէ ալտէթ էյլէտի : Խսթիհզա եօգ իտի, լաքին էն միւշքիւ վէ մուրտար իշ քէնտինէ վէրիւմիշ իտի : Պու ճիւմլէ իլէ օլ գատար մէսուտ իտի քի անտէն տօլայը միւղթարիպ օլաճագ եէրտէ Խ. Օ.սընըն իլահիլէրինի թէրէննիւմ էթմէյէ պաշլար :

Պիր տէ նազըր իշէրի կիրիպ «Օլ թէրէննիւմիւնիւ թէրք էյլէ, պաշգալար իթիրապ էտիյօրլար» տէտի :

Փըլըմպըր սիւքիւնէթլէ իշինէ տէվամ էյլէտի . ֆագաթ աղ սօնրա եագընտա օլան ըէֆիգլէրի տիյանէթ, մէտէնիյէթ վէ էտէպէ մուղայիր էնկին վէ ալլագ սէօզիւ շարգիլէր թէրէննիւմ էթմէյէ պաշլատըլար : Փըլըմպըր նազըրա կիտիպ «էյէր պէն թէրէննիւմ էթմէլի տէյիլէմ, պուըլար տա պէօյլէ վահշի սէօզլէր թէրէննիւմ էթմէմէլի տիրլէր, պէնիմ թէրէննիւմ էթմէքլիյիմէ միւսաատէ էթմէտիյինիզ կիպի

անլէրէ տէ միւսաստէ էյլէմէյինիզ» տէտի:

Պունուն իւզէրինէ իշտաշլարը անա տահա զիյատէ թէատտի էթմէյէ պաշլայլպ էնճամ սօն չարէլէրի անա գարշը պօյքօթ ետիմագ օլտու (Coventry), շէօյլէ քի անըն իլէ գաթը ալազա էթտիլէր: Հիչ պիրի քէնտիսիլէ գօնուշմատը. հէվ արգատաշլարը արասընտա սիւքիւնէթ վէ հալը ինֆիրատա իշլէտի: Ատէմլէր վէ օյլանլար ճիւմլէթէն Փըլլմպըրըն հուզուրը վէ մէվճուտիյէթի հօգ կիպի մուամէլէ էթտիլէր:

Պիր Յրանսըզ տօսթում կէչէն կիւն պանա «Չանն էթմէմ քի Խ. Օ.սը Ինկիլթէրրատա օլտըզը կիպի Յրանսատա տախի մուվաֆֆագ օլտուն, զիրա Յրանսայը հիճվէ զիյատէ հէսսաս վէ էֆքեարը ումուսիյէյէ զիյատէ միւթիտիր» տէտի:

Պու իֆատէ պէնի Փըլլմպըր հագգընտա տիւշիւնմէյէ սէվգ էթտի: Պա՞գ, թէատտի թահթընտա անըն ճէսարէթ, սէպաթ վէ մէրտանէ թէհամմիւլիւնէ: Հէր քէս քէնտինէ մուխալիֆտիր: Սէնէլէրճէ պիրլիքտէ սըրգաթ, շէթմ վէ շագա էտիպ պիրլիքտէ իշմէքտէ պուլունմուշօլան արգատաշլար քէնտինէ մուգավէմէթ էտիյօրլար: Չանն օլունմասըն քի մէրգում բուհանիճէ չօգ թէրէֆֆիւ էթտիյի սէպէպտէն քէնտինէ էտիլէն պու զուլմու քիւշիւք կէօրտիւ. ետիսօտ թապիաթճա արսըզ «վէ վուրտում տույ-

մազ» պիրի իտի տէ, էլէմէ սապր էտէպիլտի :
Օ՝ ճանը իչիւն միւճահատէ էտէն պիր Լօնտրա
ամէլէսի իտի: Եէնի Տօղուչըն իպթիտասընտա
օլան օլ հիսսիյաթ վէ մէսէրրէթ թուղեանը
արթըզ քէնտինտէն կիթմիշ իտի :

Թապիի գուվվէթլէր իլէ միւճահատէ էթ-
մէքտէ իտի: Քէնտինին Փասիտ հայաթը մազի-
յէսինի քեամիլէն պիլէն ատէմլէր արասընտա պու
իւմմի ատէմ՝ նէճապէթ, լիյազաթ վէ գուտսի-
յէթ իչիւն միւճահատէ էթմէքտէ իտի: Անլէրին
հազարէթինի տէրին սուրէթտէ հիսս էյլէտի :
Էլպէթթէ հէր քէսին եիւղիւնտէն տիւչմիւշ օ-
լարագ մէնֆուր վէ մէթրուք հալտէ դալմագ՝
օլ գատար շէն, լաթիֆէճի վէ իւնսի օլան Փը-
լըմպըրըն գալպինէ չօգ աղըր պաստը :

Իշպու գուլմ ու հազարէթ հաֆթանըն խի-
թամընա գատար տէվամ էյլէտի: Իւճրէթինի ալ-
տըղընտա ճիւմլէ իշճիլէրէ՝ իշին պիր իքի հաֆթա
թէէլիբր օլունտըղը վէ էրթէսի հաֆթատա
հիշ պիր ամէլէնին կէլմէմէսի իխպար էտիլտի :
Փըլըմպըր խանէսինէ ավտէթ էյլէտի :

Եէնի էօմրէ հէնուզ իպթիտար էտիպ պօշ
խանէսի տահա եէնի պիր հօմ շէքլինի քէսպ
էտէրքէն, թէայլիւշ ի եէվմիյէսինտէն մահրուճ
օլմասը քէնտինէ չօգ կիւճ կէլտի : Գուրշունտան
աղըր պիր եիւք այթընտա պուլունույօր իմիշ
կիպի խանէսինէ կիրտի : Իշի հազգընտա զէվ-
ճէսինէ հիշ պիր շէյ պիլտիրմէտի : Եէնի սա-
թուն ալտըղը Ինճիլի շէրիֆի օգուլյուպ «Պէն

ասմա իմ, սիզ չըզուզւարսընը՝ թէմսիլինտէն չօգ թէսէլլիեապ օլտու : Տիւշիւնտիւ քի էյէր Քրիստոսա իթիմատ էտէրսէ իշի միւյէսսէր կիտէճէք տիր : Փամիլեասըյլէ մէսուտ պիր Կիրակի կէշիրտիլէր : Տահա պիր հաֆթալըզ թամ սաթուն ալաճագ փարասը վար իտի :

Փազար էրթէսի սապահը էրքէն գալգըպ իշէ կիտէր կիպի խանէտէն տըշարը չըգտը, վէ սօգագտա կէզէրքէն սապըզ իշ մահալինի կէօրմէք իսթէտի : Մահալը մէզքիւրէ թէգարրիւպ էթտիլինտէ նէ կէօրսիւն կէօրտիւ քի իշ պէր միւթատ իլէրի կիտիյօր : Ճիւմլէ արգատաշլարը շէն ու շաթըր պիր սուրէթտէ իշլէյիպ շամաթալարը իլէ էթրաֆը տօլտուրույօրլար իտի :

Պիր գաշ տագիգէ տուքուպ սէյր էյլէտի : Պագտը քի հէր շէյ էսքիսի կէպի, այնի ըէֆիզլէր, սալթ քէնտիսի եօգ : Օլտէմ տէսիսէյի անլատը : Փէք մահզուն վէ մուզթարիպ օլտու : Պու մուզթարիպ վէ զայէթլէ թահրիք օլունմուշ հալտէ պիր թարաֆա եիւրիւյիւ վէրէրէք հէր քէս քէնտինէ մուխալիֆ տիր տէյէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը :

Էկէր պէքրի վէ չափզըն հալտէ կէլսէ իտի տիւնեա քէնտինի դապուլ էտէճէք իտի, լաքին տինտար վէ միւսթագիմ օլտուղու սէպէպտէն անա գափուլարընը գափայօր : Իշթէ Յիսուսըն թարիզինէ եէնի գատէմզէն օլան պիր Ֆէրտին միւշքիլաթը :

Փլլլրմպլլր իշ արամաղա չըգտը. հէր նէրէյէ կիթտի իսէ էօմրիւնիւն նագլիյէթի քէնտինտէն էվվէլ կիթմիշ օլտուզունու անլատը: Պու գուրչուննուլուգ էօյլէ պիր իշ տիր քի, Լօնտրատա պունուն կիպի ստիր պիր սանաաթ ազ պուլունուր: Գուրչուննուլար եէքտիկէրինէ չօգ ալագատար վէ մէրպուլթ օլուպ պու սէնաաթտա վագը օլան պիր շէյի շէհրի մէգքիւրիւն հէր թարաֆընտա պուլունան պիլճիւմլէ գուրչուննուլար տէրհալ իշիտիրլէր: Փլլլրմպլլր պագտը քի քէնտինին թէվպէ էթտիյինի հէվ գուրչուննուլար իշիթմիշլէր վէ հէր նէրէ կիթտի իսէ քէնտինէ իշ վէրմէյօրլար:

Չօգ քէրրէ օլ գատար տէրունի թագեիգաթ ալթընտա էզիլիր իտի քի, գալպի փաթլայաճագ տէրէճէյէ կէլիր իտի: Փագաթ հիշ պիր վագթ միւսքիրաթ վէ եա թիւթիւն իշմէք թէճրիպէսինէ տիւշմէտի: Աճ իտի, լաքին աճլըղընը թէսքին էթմէք իշիւն սիկարա իշմէք արգուսունու պիլէ հիսս էթմէտի: Օլ գատար մէթրուք վէ մէյուս իքէն չօգլարըն սէպէպ հալինտէ վիքըր էթտիյի կիպի քէտէրինի ունուլթմագ իշիւն միւսքիրաթ գուլլանմագ իւզրէ քէնտինտէ պիր իշթիհա հիսս էթմէտի: Անճագ ազիմ վէ ամիգ պիր մէրագ վէ զամմ ֆիքրինի թագեիգ էթմէքտէ իտի: Միւքէրրէրէն «Պէն ասմա իմ, սիզ չըպուգլար սընըզ,» քէլամլարընը տէրխաթր էտիպ գալպինտէ Ալլահըն գա-

յըրրճը պիր փէտէր օշտուղունա տաիր իմաննը տիրի հըֆղ էթմէյէ ճէհա էտէր իտի :

Փըլլմպըրըն հալինի պիր տէֆա թէխայիւլ էտինիլ : Չօգ տէֆա սապահլայըն սաաթ հատ գալգար, գահվէ այթը իչիւն հիչ պիր շէյ եօգ, անճագ պիր գատէհ սօղուգ սու իչէր վէ Լօնաւրա կիպի պէօյիւք պիր շէհրին թա ուճլարընա գատար կէզիպ իշ արամագտա օշուր իտի : Թաամը եալընըզ պիր գատէհ սօղուգ սու վէ Ալլահըն քէլամը իտի : Պազէն եօրզուն վէ տիկիր օլարագ իլէրիտէ եա արգատա պիր քիմսէ պուլունմատըզը սըրատա եօրուն օրթասընտա տիզ շէօքիւպ «եա Ալլահ պէնի թէրք էթմէ,» տէյունիտա էտէր իտի : արթըզ կէզմէքտէն տիզլէրի պի թագաթ վէ ճէսէտի պի մէճալ գալտըղընտա պիր չուգուրտա ուզանըր վէ ճէպինտէն Ինճիլինի չըգարըպ Յիսուսըն գայըրըճը վէ թէսէլլիճի իտիյինէ միւթէալլիգ թէմսիլլէրի գրասաթ էտէր իտի :

Պու մուզայագալը այլարտա ֆամիլեա՝ զէվլ ճէսինին տէվամի իշլէմէսիլլէ կէչինմէքտէ իտի : Աճըրգտան էօլմէք թէհիլքէսինտէ իտիլէր : Փըլլմպըր քէնտիսի հէման հէման աճըրգտան էօլմէք տէրէճէսինէ կէլմիշ իտի : Պիմլէմ իլմ պունու նա՞սըլ թէֆսիր էտէպիլէճէք : Թագեիգաթը ֆէքրիյէ վէ զարուրէթ ի մատտիյէտէն ճէսէտ էօլիւ տէրէճէսինտէ աշընտըղընա րաղմէն, սէպավէթինտէն պերու էլքէուլ իլէ պէսլէնէն պու

պէքրի հիշ պիր տէֆա թիւթիւն վէ իսիիրթօ
իշիւն պիլէ պիր արզու հիսս էթմէտի : Իշթէ
Խրիսթիյան տինինին գուվվէթի պուրատա թէ-
զահհիւր էյլէյօր :

Քէնտինին շէհատէթինէ կէօրէ, շէհրին ճատ-
տէլէրինտէ ավարէ կէզէր իքէն իլահիլէր թէ-
րէննիւմ էթմէքտէն միւթէսէլլի օլուպ «Պէն աս-
մա իմ, սիզ չըպուգլար սընըզ,» քէլիմէլէրինի
հէր թէֆէքքիւր էթտիքճէ գուվվէթ վէ զրտա
ախզ էթմէքտէ իտի : Չանն էթմէյէլիմ քի,
պու ազիմ ֆիքրի վէ մատտի իզթիլրապտա եը-
գըլմայարագ տուրմասընըն սըրըը՝ բուհանի պիր
հալը վէճատէ պուլունմասը իտի, եախօտ զանի
մէսէրրէթ հիսսիյաթըյլէ մուզայագասընը ու-
նութմուշ օլմասը իտի, խայր, իլլա ահվալը փէ-
րիշանիսինէ միւթթալի օլուպ ֆիքր վէ իրատէ-
թինի պիլ իսթիմալ տաիմա միւճահատէ էտէր
իտի :

Պու աճ ատէմ տաիմա իշ իսթէյօր իտի :
Վագթըյլէ քէնտինտէն չօգ գօրգան չօճուգլարը
իշիւն շիմտի օլ գատար վագֆ օլունմուշ իտի
քի, անլէրին ահվալը հազըրէսի իշիւն գալպի
քէտէրտէն տայանամազ պիր հալէ կէլիը իտի :
Մէրգոււմ ճիտտէն խանէսինի մէսուտ վէ փար-
լագ գըլմագ իսթէյօր իտի : Իշ նէ գատար տա
միւշքիլ օլսայտը եինէ սապահտան ագչամա
գատար իշլէմէյէ բազի օլուպ, պիր գաշ փարա
արթըրմազա սայ էտիյօր իտի : Արթըր միւսքի-

րաթ, թիւթիւն, գուճար վէ սաիր խէպասաթ
իչիւն պիր մէթալիք պիլէ ասլա թէլէֆ էթմէ-
յէճէք իտի, լաքին էյվա՛հ. քէնտի իչիւն իշ եօգ
իտի: Մէտէնիյէթ ի հազըրէտէ պինլէրճէ էյի
տտէմլէրին, մուգթէտիր սէնասաթքեարլարըն
նասիպի պէօյլէ տիր:

Էկէր պիր քիմսէ միւսքիրաթ իչմէյէ թէճ-
րիպէ օլունուպ իչմէսի իչիւն տէ թէպըր
օլունաճագ իտի իսէ շիւպհէսիզ օ պու Փըլըմ-
պըր օլմագ կէրէք իտի, շիւնքի չարշու վէ սօ-
գագլարտա, կիւնլէր, հաֆթալար, հաթթա այ-
լարճա ավարէ կէզէրէք տաիմա իշ արամագտա
օլտու: Պիր իշ պուլամատը իսէ տէ, թիւթիւն
վէ իչլինին պաթըլ թէսէլլիսինէ միւրաճէաթ
էթմէք թէճրիպէսինէ տէ տիւշմէտի:

Խէլաս Օրտուսընա կիտիպ իշ իսթէյէպիլիր
իտի իսէ տէ օլ զէման րէֆիզլէրի իշ պուլմագ
իչիւն Խրիսթիյան օլտու տէյէճէքլէրտի: Իմտի
քէնտինի խէլաս էտէն տինին շէրէֆինի հըֆզ
էթմէք լազըմ իտի:

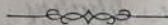
Գուրշունճուլըլը թէրք էտիպ էն ատի վէ
կիւճ պիր իշէ պաշլատը: Լօնտրանըն սօգագլա-
րընը սիփիւրիւր իտի: Պու շէյ քէնտիսի իչիւն
ազ պիր ֆէտաքեարլըզ վէ թէնէզզիւլ տէյիլ
իտի: Արթըզ օլտըզճա մէսուտ պիր էօմը իմրար
էթմէյէ պաշլատը: Հէր նէ գատար պազէն նագ-
տի զարուրէթի օլուր իտի իսէ տէ եինէ մէս-
րուր վէ գանասաթքեար տըր: Զէվճէսի միւլֆէր-

րահ վէ մէլէք միսալի միւթեպէսսիմ տիր Զէվ-
ճին սիմասընտա թէշէքքիւր իլահիսինի պիր պա-
գըշտա գրաաթ էտէպիլիրսինն էվվէլճէ փէտէ-
րինինն այագ սէսինի իշիթտիլինտէ գարեօլանըն
ալթընա կիզլէնէն իւք քիւշիւք գըզը, շիմտի իշ
մահալինէ գատար հէր կիւն փէտէրինի իսթիգ-
պալէ կիտիպ պէրապէր եիւրիւյէրէք խանէյէ
տէօնէր: Փըլըմպըրըն Ալլահա օլան թէշէքքիւրիւ ,
ճանլարըն խէլասը իշիւն օլան կէրմի վէ հաս-
րէթի վէ կէրէք Ֆէրտի, կէրէք միլլի խէլաս ի-
շիւն եէկեանէ չարէ ի նէճաթ տինն օլտըղընա
տաիր գանաաթ ը թամմէսի քէնտինի հէլաք օլ-
մուշ վէ փէրիշան էհալի արասընտա նաֆըզ վէ
միւգթէտիր պիր իշճի էյլէմիշ տիր:

Հէյէթ ի իճթիմաիյէ՝ տինտէն զայրի նէ
գուվվէթ իճատ վէ իրատ էտէպիլիր քի Փըլըմ-
պըր միսիլլիւ իշքի վէ ճիւրմտէ փէրվէրտէ օ-
լընմուշ, խըրսըզ, ճանի, ինսանիյէթինի զայ
վէ թէտէննի էյլէմիշ վէ գալպի գուրշուն քէ-
սիլմիշ պիր ատէմի, միւսթագիմ, փաք վէ ա-
խէրլէրին խէլասընա չալըշան պիր Խրիսթիյան
էյլէսինն Հալ ը հազըր իլմ ի իլահիյաթ՝ մատտի-
յունըղահ հիւճիւմ էթմէք պապընտա պուրու-
հանի միւճիւզէլէրի իղմազ ը այն էտիյօր: Թէ-
ճէտտիւտ ի գալպ հէր նէ իսէ վէ անըն Ֆիղի-
քի էսպապը հէր նէ տէ օլտա, պու ինսան մա-
քինասընա հարէքէթ վէրէն վէ խայըրսըզ պիր
Ֆէրտի պէշէրիյէթէ միւֆիտ գըլըպ անը թէր-

Ֆի վէ իլա էտէն եւայրնրդ գոււվվէթ, տիյա-
նէթ — նազարէթլինին վազ էթտիյի տին — տիր-
էլպէթթէ պու պիր գաչ սահիֆէլէրտէ զիբր
օլունան Փըլլումպըրըն նագլիյէթի՝ հագիգաթէն
Հօնտրանըն մախուֆ ահվալը հազըրէսինէ վա-
գըֆ օլան փօլիթիգաչինասս վէ իճթիմաիյու-
նը իգնա էթմէլի տիր քի, տինտէ՝ թէճտիտ ի-
չին ազիմ պիր իւմիտ, վէ թօլթօյըն պիւ-
թինն ասարընըն թալիմ էյլէտիյի կիպի, նէճիպ
պիր զիւրրիյէթ հասըլ էթմէք էմրինտէ, էն մու-
այյէն պիր թէէմինաթ վար տըր:

Պունուն իչինն հագիգաթէն տինտէն զայ-
րի պիր վասըթա եօգ տըր:

ՓԱԶԱՎՐԱ ՎԷ ՔԷՄԻՔԼԷՐ

Հագգընտա սէօյլէտիյիմիզ ատէմին թարզը
թէվպէսի տիկէրլէրինքինտէն Փարգըր տըր: Իսմի
թէտի տիր: Պուրնու գըսա վէ եասսը, իւսթ
տուտազը ուզուն, ազըր էյրի, էնլի ալնը ալ-
թընտա գուչ կէօյլէրի կիպի ազըրն վէ քէսկին
կէօյլէրի օլուպ, սըճագ գանլը, աթէչի վէ գա-
վի իւլ պիւննէ պիրի տիր: Սէսի իսէ զայէթ գա-
պա տըր:

Թէտի իպթիտա ի հայաթընը, սէֆալէթտէ
կէչիրտի: Ճիւմէ փարալարընը իչկիյէ սարֆ

էյլէյէն պիր վալիտէյնին չօճուղու օլուպ, սէ-
պավէթինի մէյխանէ քէօշէլէրինտէ իմրար էյ-
լէմիշ իտի: Տաիմա կիճէ եարըսընտան սօնրա
վալիտէսիյլէ էվէ տէօնէր իտի: Մէյխանէ գա-
փուսուստա կէճէլէյին վալիտէսինի պէքլէմէք-
տէն օլ գատար եօրուլուր իտի քի պաղէն սօ-
գաղըն պիր թարաֆընա չէքիլիպ հավլուտա եա
տէհլիգտէ պիւթիւն կէճէյի ույգուտա կէչի-
րիր իտի:

Պու նա միւնասիպ հալ ու քէյֆիյէթլէր
թահթընտա թէտի եինէ քէսկին, ֆաիլ վէ լա-
թիֆէճի իտի: Փէտէրինին տայագլարընտան գա-
չրպ խարիճտէ քէնտի քէնտինէ թաամ եագըշ-
տըրապիլիր իտի: Մուախիսէրէն չօճուգլարա մախ-
սուս Ապէրի Ալայա կիրիպ գարնընը պիսսու-
հուլէ տօյուրապիլիյօր իտի: Պու էյամտա թամմ
պիր կէվէզէ վէ մասխարա օլմուշ իտի:

Օրտուտա իքէն չօգճա իչէր իտի իսէ տէ,
թէքմիլ պէքրի սայըլմազ իտի. տահա զապթը
նէֆսէ մալիք իտի:

Օրտույու թէրք էթտիքտէն սօնրա փաչավ-
րա վէ քէմիք թիճարէթինէ պաչլատը: Քէնտի-
նին շէն թապիաթը, մէյխօրլըգ վէ հիլէպաղըղը
սայէսինտէ էփէյի փարա գաղանտը, լաքին գա-
ղանտըղընը իչկիյէ վէրիր իտի: Պու էսնատա
թէէհհիւլ էյլէյիպ տինտար գէվճէսինին թէէ-
սիրիյլէ տահա էյի պիր մէպէք իթթիխազ էյ-
լէտի: Զէվճէսինէ հիւրմէթ ու իթաաթը օլտու-

զունտան մէյխանէյէ կիթմէմէյէ Եէնի պիր ճէհտ էյլէտի, վէ հէմ տէ օլտու էօյլէ հաֆթաւար քի պիր գատէհ պիլէ իշմէյիպ, պիր փէննի պիլէ պիհուտէյէ սարֆ էթմէյէրէք կէչիրտի : Օլտըգճա մէսուտ պիր հօմը վար իտի :

Փագաթ պախթը սիյահ քէնախնէ Եիւզ շէվիրտի . զէվճէսի վէֆաթ էյլէտի : Տիւնեատա Եալընըզ գալար : Շիմտիյէ գատար գուլվէթլի իրատէթիյլէ միւսքիրաթա տօղրու օլան արզու վէ իշթիհասընը զապթ էթմէյէ միւզթէտիր իտի : Ամմա սէվկիւլիւսիւնին վէֆաթը իւզէրինէ գալպի օլ տէրէճէ գըրըլտը քի էլքէուլտան զայրի միւրաճէաթ էտէճէք պիր մէտարը թէսէլլիսի գալմատը :

Փրօֆ ճէյմսին իշքի հագգընտա աթի իւզ զիքը պէյանաթը չօգ մանատար տըր . — Ելքէուլըն պէշէրիյէթ իւզէրինէ, ալէլէքսէր մաղտուր վէ միւքէտտէր, ճէֆա կէօրմիւշ վէ ֆէլարքէթլէրէ տիւշար օլմուշ օլանլար իւզէրինէ օլան նուֆուզ վէ թէէսիրի՝ պիլա շիւպհէ թապիաթը ինսանիյէնին մախֆի գապիլիյէթլէրինի թահրիք էտիճի գուլվէթլինէ մէրպուլթ տըր : Փէրհիգքեարլըզ վէ իթիտալ թէֆէքքիւր վէ թէմեիզ էտիպ «Խայր», տէր, սէրխօշըզ իսէ թէվսի վէ թէվհիա էտէրէք «Էվվէթ» տէր : Փիլհագիգէ ատէմտէ էվվէթ տէտիրէն գուլվէթ միւսքիրաթ տըր, անճագ օլ զէման աւտէմի, հագիգաթ թարաֆտարը կիպի կէօս-

Թէրիր: Սալթ թէաննիւտտէն աէյիւ տիր քի
ատէմ իչքինին արգասընտան սէյիրտիյօր: Փու-
գարա վէ ճիւհէլա իչիւն միւսքիրաթ խօշ ա-
հէնկլի գօնսէր վէ քիթապէթ եէրինի թութար:
Պիր սէրխօշըն իթթիւա ը տէրունիսի միւթիւգ
իթթիւա ը տէրունինին պիր գըամը տըր»:

Թէտի սէվկիւլիւսիւնտէն մահրում օլտու-
ղընտա, քէտէրինի ֆէրամուշ էթմէք իչիւն իչ-
քիյէ միւրաճաաթ էթմէմէք էտէմէտի: Մէզարը
ունութմադ, գանայան գալպինի սէրինլէթմէք
վէ վիրանէյէ թէհալվիւ էյլէմիշ օլան օլ մէ-
սուտ խանհսինի զիքը էթմէմէք իչիւն չօգ իչտի,
վէ իչնկէր իլէ օթուրուպ գալգմադտա, քէյֆ
ու ճիւմպիւշ էտէրէք էյլէնմէքտէ օլտու: Պէօյ-
լէլիքէ ֆիքրինի ըահաթլանտըրապիլտի: Թէտի
սաիրլէրտէն ֆարգլը օլարադ մէսուտ պիը պէք-
րի իտի: Պու պիչարէ միւնֆէրիտ ճան՝ միւսքի-
րաթտա չօգլար կիպի պիր ճինն վար զանն է-
տէր իտի: Պու ճինն քէնտինի քէվքէպլէրտէն
եօգարըյա եէտինճի սէմայա նազլ էտէր, պիր
լահգէտէ էլմաստան սէրայլար եափար, էլէրինի
ալթունլէ տօլտուրուր, ճանընա միւսթագիլ
գուվլէթ նէֆիս էտէր վէ քէնտինի սաատէթին
էվճ ի ալասընա թէրֆի էտէր իտի: Պէօյլէճէ
Թէտի էլքէուլ իլէ հավայա ըէֆ օլունուր, ար-
գուլարընա նաիլ օլուպ տէրալէրինէ շիֆա պու-
լար իտի:

Չօգ քէյֆլի վէ զէվգ ու սէֆա սէվէր պիրի

օլտուղունտան չօգ տօսթլար էտինտի: Տէրալի պէքրիլէր քէնտինին պուլունտուղու մէյխանէյէ կիտերէր, շագալարընա կիւլէր, շարգիլէրինի ալգըլարլար իտի:

Սէնէլէրճէ պու հալ քէնտինտէ տէվամ էյլէտի:

Արթըգ պիր զէման կէլտի քի իշ պուլամա՝ յօր իտի: Եվ իճարընը կիւճ հալ չըգարըր իտի. սաիրլէր միւշթերիլէրինի էլինտէն ալմըլար իտի. ֆագաթ պիր տագիգէ պիլէ միւսթագպէլի իչիւն գայղու էտինմէյերէք կիւլիւպ իրլայարագ իմրարը էօմր էթմէքտէ, հէլաքընա շիթապան օլուպ մէզարընը էլլէրի իլէ դազմագտա իտի:

Նըսֆ իւլ լէյլտէն սօնրա հավլու, մէզպէլէ, քէօփէք ինի եախօտ ախօր կիպի փօլխին կէօրմէտիյի տէլիքլէրէ կիրիպ կիճէյի օրատա կէչիրիր իտի:

Պին պիր հիլէ ու տէսայիսլէ թէայյիւշիւնիւ չըգարըր իտի: Կէնճիյինտէ միւսինն օլմուշ օլան թէտիյի սէվմէյէն հիշ քիմսէ եօգ իտի. վէ «միւսինն թէտիյի սէվմէյէն հիշ պիր քիմսէ եօգ տըր» իպարէսի օլ հէվալիտէ ումումի վէ մարուֆ պիր թապիր օլմուշ իտի:

Պիր տէֆա պիր տարլըգ զէմանընտա իքէն պիր զագէթա քեազըտը էլէ կէչիրիպ տիլիմ տիլիմ էթտի վէ պու պախթ քեազըտը տըր տէյերէք հէր պիրինի պիր փէննիյէ սաթտը:

Փէյտէրփէյ քէսպի շիտտէթ էյլէյէն իչքի

իշթիհասընը իգնայա փարա պուլամայըպ չօգ
սրգլէթ չէքտիւ Վարթաի հէլաքա թաճիլ էթ-
մէքտէ իտի : Փաչավրալար կիյինմիչ, օլ գատիմ
մէսէրրէթ ի պաթըլէ զաիլ օլմուչ վէ տօսթլարը
քէնտինէ պարիտ չէհրէ կէօսթէրիպ շագալա-
րընա արթըգ փէք էհէմմիյէթ վէրմէյօրլար
իտի : Էլքէուլտա պուլտուղը ճինն քէնտինի թէրք
էթմիչ, օլ խայալի էլմաս սէրայլար նիհան, տիւն-
եասը իսէ չօգ սար վէ ֆէնա օլմուչ իտի :

Պիր հավլուտա գըրըգ, էսքի, քիրլի, իս-
թիմալտան սագիթ օլարագ պիր թարաֆա ա-
թըլմըչ պիր արագա պուլուճնուպ, թէտի ըիւզ-
կեարըլ եա եաղմուրըլ կիճէլէրտէ իլթիճա ի-
չիւն մէզքիւր արապատա ույուր իտի : Րէֆիզ-
լէրի տէ պունա վագըֆ իտիլէր :

Պիդ տէֆա կիճէլէյին հավա փէք սօղուգ
իտի : թէտի ճէպինի արաշարըրպ 4 փէննի պուլ-
տու : Տիւչիւնտի քի օլ կիճէ իչիւն պիր եա-
թագ իսթիճար էտէպիլիւր : Չանն էտէրսին պիր
մուլթանթան գօնադտա եաթաճագ կիպի պիր
ազիմ քէյֆ վէ իֆթիխարլէ պիր էվէ կիթտի .
հալ պու քի եաթաճաղը եէր քէօփէքլէրէ պիլէ
լայըգ օլմայաճագ տէրէճէտէ քիրլի պիր եօրղան
իլէ մուրտար պիր մինտէրտէն իպարէթ պիր եա-
թագ իտի :

Եօլտա ըէֆիզլէրինտէն պիրինէ թէսատիւֆ
էյլէտի : Իսմի Օլա Պըմփս օլան պու ըէֆիգի
քէնտինէ խիթապէն «կիճէ սօվուգ, պէն տախի

րահաթսրզ իմ, քեաշքի եաթաճագ պիր եէր
օլսայտը ,» տէյինճէ, Թէտի եալընըզ պու կիճէ-
լիք պօշ գալմըշ օլան արապասընտա արգատա-
շընըն եաթմասընա միւսատտէ էյլէտի :

Թէտի րահաթ պիր կիճէ կէշիրմիշ օլարագ
սապահլայըն գալգըզ սօգագտա եիւրիւրքէն
պիր աոտմ տուրուպ գըյա գըյա եիւզիւնէ
պագտը. Թէտի «նէ՞ օլմուշ, նէ՞ վար» տէտի .
«Վա՛յ, սէն էօլմիւշ իտին» տէտի մէրգում. «էօլ-
միւշ, նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն» Թէքրարլատը
Թէտի. «Սէն էօլմիւշ իտին վէ սէնին մէյթինի
արապատա կէօթիւրտիւքլէրինի եիւզլէրճէ ա-
տէմլէր կէօրտիւ, պէն տէ կէօրտիւմ» տէտի :

Օլ կիճէ Օլտ Պըմփս արապատա ույուրքէն
էօլմիւշ իտի վէ փօլիսէ իխպար օլունարագ մէյ-
թի օրատան գալտըրըլըրքէն չօգ աոտմլէր կէօր-
միւշ օլուպ մէզքիւր արապատա անճագ Թէտի
եաթար տէյէ պիլտիքլէրինտէն «Թէտի էօլմիւշ
տիր» տէտիլէր :

Պու խապէրտէն միւթէէսիրէն Թէտի փէք
տիլխուն վէ մահգուն օլտու : Մէվթի տէրխաթը
էթտիքճէ, պիր կիւն նակեահան էօլիւմ քէն-
տինէ տէ կէլէճէք, շիւպհէսիզ վէ սէրիէն կէլէ-
ճէք վէ էթտիյի մուամէլաթ իշիւն հիսապ վէ-
րէճէք իտիյինի տիւշիւնտիւ : Քէնտի քէնտինէ
պիր կիւն Օլտ Պըմփսըն ճէսէտի եէրինէ քէն-
տինինքի օլապիլիր, օլապիլիր քի պիր կիճէտէ
ափանսրզ ույգուտա էօլիւպ սապահլայըն մէյ-

Թիւնի արապատան տըշարը չըգարըըլար վէ հէր կէօրէն իսէ «Թէտի հօլմիւշ տիր, քէօփէք կիպի հօլմիւշ տիր» տէյէճէք, իմտի ճանրմ նէ՞ օլաճագ տէյէ Թէֆէքքիւր էյէմէյէ պաշլատը :

«Մուհապպէթ՝ մուհապպէթ օլմայաճագ՝ տէյօր Պուրժէ 'էյէր անա մալիք օլանը ճինայէթէ կէօթիւրմէզսէ,' վէ պէօյլէճէ պիքի տէյէպիլիք քի իշթիհա (passion)՝ հագիգի իշթիհա օլամազ էյէր պիքիինի ճինայէթէ կէօթիւրմէզխտէ :»

Պու մէսէլէյէ տաիր Փրօֆ. Ճէյմս Թէֆսիր Եօլլու աթիտէքի պէյանաթտա պուլունմուշ տըր : Պէօյիւք իշթիհալար զամիրին գօտըրը ումումի նէհիյաթը մահվ էտէր : Վէ պէրաքս, պիլճիւմլէ ճանիլէր, վէ Եախօտ, շէհվանի էօմր Եաշայանլար արասընտա պէլքի Եօգ տըր պիր քիմսէ քի անըն ճինաի տույղուսը ախէր տահա շէտիտ պիր հիսսիյաթտան մաղլուպ օլմասըն : Պու Թագըմտան օլան ատէմլէր իշիւն գօրգու՝ էն Փաիտէլի պիր հիսսիյաթ օլուպ զամիր Եէրինի Թուլթար : էյէր Թէզ էօլէճէյիմիղէ վէ Եէվմ ի մահշէրին Եագըն իտիյինէ ինանըր իսէք, նասըլ տէրհալ ախլագի խանէմիղի Թանդլիմ վէ Թէրթիպ էտէրիզ, վէ օլ հալտէ արթըգ կիւնահ պիղէ էվվէլքիսի կիպի Թէսալլիւթ էթմէզ : Եսքիտէն ճէհէննէմին աթէշինտէն շօզ պահս էտէրէք վազ էտէն Խրիսթիանլար էյի պիլտիլէր քի, գօրգու ատէմլէրի Թէվպէյէ կէթիւրմէք պապընտա գուվվէթլի պիր սէպէպ սայըլապիլիք :

Իշթէ օլ էն միւէսսիր միւշէվլիգ վէ հիսսի-
յաթ — գօրգու — պու Լօնտրա սէրսէրիսինին գալ-
պինտէ ամիլ օլմաղա պաշլատը: Նէ՞ եափապի-
լերիմ տէյէ թէֆէքքիւր էյլէտի: Հալը հազրը
հայաթը սէֆիհանէսինտէն իւք ֆուրսաթլէ ա-
զատէ ի սէր էթմէք կէրէք իտիլինի կէօրաիւ:
Պիր տահա օլ արապատա ույույամատը: Էն է-
յիսի Լօնտրայը արգայա պրագըպ ամսեր պիր
եէրտէ իշ պուլմագ վէ էօմրէ եէնիտէն պէտ
էյլէմէք տիր գարարընա կէլտի:

Պէօյլէճէ պու մէվթտէն խավֆ էտէն պէք-
րի ճանընըն խէլասը իչիւն Լօնտրատան խարիճէ
չըգտը:

Պու ավարէ կէղէն ատէմին պու եօլճու-
լուղունը խայալ էթմէք գօլայ տէյիլ տիր:
Եիւրիւմէքտէն պաճագլարը օտուն կիպի սէրթէ-
լիր, այագ թապանը ամթէշ կիպի եանար, պօշ
միտէսի իսէ թաամ տէյու տէրունինի փարէլէր
իտի: Տէր եէրտէ գափուլար քէնտինէ գափալը
օլուպ պիլ ճիւմլէ ատէմ, գարը վէ չօճուգլար-
տան իսթիհզաքեարի պագըշլար իլէ թէլագգի
օլունուր իտի: Շիատէթլէ եաղան եաղմուր,
գար վէ աօլուտա, փուսլըգ վէ գանը տօնտու-
րուճը սօվուգտա եիւրիւր վէ Տէր քէս քէնտինէ
նազարը շիւպհէ իլէ պագարլար իտի: Ախօր վէ
չիֆթլիքլէրին քէլպլէրի իւզէրինէ հիճում էյ-
լէյիպ քէօյ փօլիսլէրինտէն թէհտիտլէ թագիպ
օլունուր իտի: Հիշ պիր եէրտէ թէսէլիպախշ

պիր քէլամ վէ տօսթանէ պիր լութֆա մազ-
հար օլմատը:

Փագիրըէր իչինն իշ պուլմազ մագսէտիյլէ
թէէսիս էտիլմիշ օլան խանէլէրտէն պիրինէ վա-
սըլ օրուպ օրատա մէմուլինէ նաիլ օլամատը-
ղընտան մատա օրատա քէնտի ճանընը խէլաս
վէ գալպինի միւթէսէլլի գըլմազ իչինն հիչ պիր
ճէհտ սարֆ էտիլմէտի: Գափուտան կիրտիյին-
տէ պիր ճանի կիպի մուսամէլէ օրունուպ, սէրթ
քէլամ վէ ազղըն պագըլլարտան պաշգա պիր
չէյ պուլմատը: Եօլտա չօգ քէրրէ քէնտի քէն-
տինի ատէմիլէր վէ Ալլահտան քեամիլէն մէթ-
րուք հիսս էտէր իտի: Տէրունինտէ էլքէուլ
իչինն ալէվրիզ օլան շէտիտ պիր արզու քէն-
տինի հէր ան մուազզապ էթմէքտէ իտի:

Պիր կինն սէրսէրի կէզէր վէ աճըլգտան
հէման երզըլմազ տէրէճէսինտէ իքէն իզսիզ պիր
մահալտէ պիր չուգուրա էնիպ եէրէ գափանտը
վէ իքի էլիյլէ եիւզինիւ սէթր էտիպ չօճուգ կիպի
ֆիղան էտէրէք պիւլէնտ ալազլէ «Եա Ալլահ
պանա եէյէճէք պիր շէյ վէր» տէյէ նիտա էյ-
լէտի: Օ անտէ քէնտինէ պիր նէվ իւմիտ շէօ-
լէսի արս էյլէտի: Կէօզիւնիւ գալտըրըպ պագտը
քի քիմսէ եօգ, անճագ գարշը սիյէճտէ պիր
փարչա քեաղըտ կէօրիւնիւյօր: Կիտիպ պուլտու
քի քեաղըտ տէյիլ, իլլա պիր թօրպա օ-
լուպ իչինտէ իքի սօմունն վար տըր:

Աճաի՛ պ պիր թէսատիւֆ:

Էնճամ Լճնորայա ավտէթ էյլէտի, տիւշիւն-
տիւ քի քէնտինին թանըչարը պու չիֆթճի վէ
քէօյլիւլէրտէն զիյատէ քէնտինէ մոււպէնէթ է-
տէճէքլէր, պազէն իչմէյէ վէ պազէն իչէմէյէ
պաչատը : Այլարճա պու հալտէ տէվամ էտիպ
տաիմա եարը աճ վէ տէֆաթլէ եարը սէրիսօշ
իտի: Եէվմէն ֆի եէվմէն տէհչէթլի պիր մախ-
լուգ օլմագտա օլուպ արթըգ չօղլար անըն եա-
նընա թէգարրուպ էթմէքտէն խավֆ էյլէրլէր
իտի: Թապիր ի ամմէյէ կէօրէ «գուղուգ գու-
շու կիպի պիթլի» իտի:

Պիր տէֆա եանընտա հիչ փարա պուլուն-
մատըզը պիր անտէ տէրունինտէ էլքէուլ ար-
զուսը քէսպ ի շիտտէթ էյլէյիպ զայր ի գապիլ
ի մուգավէմէթ պիր հալ ու հէյէթ ալտը : Հէր
նէ տէ օլսա արթըգ իչմէլի իտի : Պու էճլտէն
հէման ճինայէթտէ պուլունմագ տէրէճէսինէ
վասըլ օլմուշ իտի : Գուտուրղան պիր ճանվէր
կիպի սօգագլարտան եարը գօշմագտա վէ ազ-
ղըն պիր պագըչլէ չար ճիհէթտէ փարա եա
իչքի էլէ կէչիրմէք իչիւն պիր ֆուրսաթ արա-
մագտա իտի : Կէօրտիւ քի սապըգ եիւզլէրճէ
լիրալար սարֆ էթտիյի պիր մէյխանէնին սահի-
պի, մէյխանէ գափոււընտա՝ պիր քիմսէ իլէ
գօնուշույօր իտի : Թէտի քիրլի էլլիսէ իլէ եագ-
լաչրպ «Եարըն թէէտիյէ էթմէք իւզրէ պանա
պիր գատէհ իչքի էմնիյէթ էտէրմիսին» տէտի :
Մէրգում չէչմ ի հագարէթլէ նալար էտիպ

սերթ պիր փերտէյլէ «Կէօ՞րմէյօրմուսուն քի
պիր էֆէնտի իլէ գօնուչույօրում» տէտի :

«Եարընա գատար պանա իթիմատ էյլէ, պիր
գատէհ իչքի տէյու էօլիւյօրում» :

Մէյխանէճի ճէվապ վերմէտի :

Թէտի թէքրար թալէպ էյլէտիյինտէ «Ճէ-
հէննէմ օլ շուրտան» ճէվապընը ալտը :

Աէֆիլ ատէմ ըիճա էյլէտի. «Կէլ պանա
պիր գատէհ վէր, անճագ պիր, սօնրա պրագըր
կիտէրիմ» :

Մէյխանէճի հագարէթլէ «Կիթ Խէլաս Օր-
տուսունա պիրլէլ» տէտի :

Օլ պիր սօգագտա աչրգ հալատա Խ. Օսը-
նըն պիր թէճէմիլիլ օլմագտա օլուպ պանսա
մոզիզին սէսի պէրրագճա իչիտիլմէքտէ իտի :

Թէտի «Վէրմէք իսթէ՞մէյօրմուսունուզ»
տէտի :

«Խայր, կիթ Խ. Օրտուսունա պիրլէլ» իպա-
րէսի թէքէրրիւր օլունտու :

Նէ՞ գատար չօգ սերխօշար վար քի Թէտի
կիպի ճէպլէրի պօշ, էլպիսէլէրի քիրլի, միտէլէ-
րի տէ աճ իքէն եինէ իչքի տէլիսի տիրլէր : Մէյ-
խանէճիլէր պէօլլէսիլէրտէն չօգ զահմէթ չէքէր-
լէր չիւն պու կիպիլէր մէյխանէլէրտէ փօլիտլէրլէ
միւնաղաա էտիպ միւշթէրիլէրի տալի թամիզ
էտէրլէր : Իմտի մէյխանէճիլէր պունլարը Խ. Օր-
տուսունա իիպար էտէրլէր քի պու Ֆէնա պէք-
րիլէրի ալլասընլար, թաքի քէնտիլէրի տէ ան-

լերին էլլերինտէն գուրթուլընլար : Իշթէ պու
մէյխանէճի թէտիյի Խ. Օ.սընա կեօնաէրտի իսէ
անըն ճանընըն խէլասընա արզուքէշ օլտուզու
սէպէպտէն տէյիլ, անճագ քէնտինէ զահմէթ
վերմէսին ի իւն պէօյլէ էթտի :

Լաքին մէյխանէճինին հագարէթամիզ քէ-
լամլարը թէտինին գալպինէ օգ կիպի սափլան-
տը : Պիրաշ տուրուպ տիւշիւնտիւ, նէ՛ գատար
չօգ փարա պու մէյխանէտէ սարֆ էթմիշ, պու
ատէմի զէնկին գըլմըշ, շիմտի իսէ ֆագըրը հա-
լէ տիւշիւպ պիր տամլա րագը իշիւն տէլի օ-
լուրքէն փարասը օլմատըղը սէպէպտէն քէնտինի
քէօփէք կիպի գօլմագտա տըր : «Կիթ Խէլաս
Օրտուսոււնա պիրլէշ,» իպարէսինի ֆիքրինտէն
սիլէմէտի, վէ ափանսըղ պու իպարէ քէնտինէ
շու էֆքեարը թէֆհիմ էյլէտի, էանի Խ. Օր-
ատուսու քէնտիսի կիպի պօշ կէզէն ալչագ քիմ-
սէլէրէ ըսրիմ վէ միտիւվիտրի օլուպ քէնտինի
գապուլ էտերլէր : Պու թասավվուր գալպինտէ
նուր կիպի լէման էյլէտի : Մէյխանէճիտէն մաթ-
րուտ, ատէմլէրտէն մէրտուտ վէ իշքի իշիւն
մէճնոււն օլան պու պիշարէ ճան ֆրիստոս հագ-
գընտա տիւշիւնմէյէ պաշլատը . նակեահ իթթի-
լաը աերունիսի թէպտիլ օլուպ Յիսուսըն քէն-
տի կիպի զայ օլանլարը գապուլ էտիճի շէֆ-
գաթընը հիսս էյլէտի :

Թէտի մէյխանէճիյէ հիտտէթլէ «Տէտիյինի
էտէճէյիմ,» տէյէրէք քիրլի փաշավրալարը իլէ
Խ. Օրտուսոււնոււն թէճէմիւլիւնէ կիթտի :

Պակնա մուզիզ Խ. Օրտուսու սալօնընա ավտէթ էթմէյէ հազրըլանմագտա իտի: Թէտի տավուճույա եագլաշըպ «Պէն տէ սիզինլէ կէլէպիլիբճիմ», տէտի: Մէրգում եիւզիւնէ պագարագ «էվվէթ» տէտի: Թէտի պէրապէրլէրինճէ սալօնա տօզրու իլէրլէտի: Տավուլուն սէսի վէ պօրուլարըն եիւքսէք փէրտէլէրի քէնտինին տէրունինտէ աճիպ ահէնկլէր հուսուլա կէթիրմէքտէ իտի: Սալօնտա խըտմէթ զէմանընտա Թէտինին գալպի գըրըլտը: Հայաթ ը մազիյէսի իչիւն տէրին պիր իլթիրապ հիսս էյլէտի: Ալլահըն մէրհամէթինի նէ գատար չօգըտա էյլէտիյինի միւշահատէ էյլէտի: Տէրհալթէվպէքեարլարըն մահալընա կիտիպ տիզ իւզէրի կէլէրէք «Ահ, եա՛ Ալլահ, եա Ալլահ եէնիտէն տօզմագ իսթէյօրում», իպարէսինի թէքէրրիւր էտէրէք հազին հազին Ֆիզան էյլէտի:

Օլ անտէ ֆիզանլէ օլան տուսար միւսթէճապ օլտու հէման գալպինին թէվէսսիւ, բուհունուն թէնէվվիւր վէ տամարլարընտա մէսէրրէթ գանընըն ճէվէլան էթտիյինի հիսս էյլէտի, «Եէնի պիր մախպուզ օյսու:»

Տէրխաթր էյլէ քի պու ատէմ օն տագիգէ էվվէլ սօգագլարտա պիր տամլա իչքի իչիւն մէճնունանէ գօշմագտա իտի:

Սէրվէշընիսըլէր մէրգումա մուհապպէթ վէ իլթիրաք իպրազ էթտիլէր: Խ. Օրտուսունուն շիմտիյէ գատար թէսատիւֆ էթտիյի էն քիրլի

ատէմլէրտէն պիրիսի խտի : Անըն հէյէթի՝ սե-
նասթը կիպի փաշավրա վէ քէմիքտէն խպարէթ
խտի : Չօրապ վէ կէօմլէյի եօգ, փանթօլօնը երը-
թըգ վէ պէրապէրինճէ սէօյլէնիլմէզ պիր հալ-
տէ խտի : Իշթէ միւսքիրաթըն պիր Ֆէրտի սիւ-
րիւքլէյիպ էնտիրտիյի տէրէքէ վէ փալլազ լա-
քին պաթըլ պիր մէտէնիյէթին հասըլ էթտիյի
ահվալ : Տիյանէթ պէօյլէսի պիր ատէմի ալըպ
միւսքիրաթըն խարապէսինտէն խէլաս էտէրէք
անա հայաթը ճէտիտէ իհասն էյլէտի :

Լաքին պազըլար տիւշիւնէպիլիր քի թէտի
իշ վէ թասամ պուլմազ իշիւն Խ. Օրտուսունա
տախիլ օլտու. նէթիճէսինէ պազալըմ :

Թէվպէ էթտիքտէն սօնրա սալօնը պրազըպ
տօսթլարընա պիր շէյ սէօյլէմէյէրէք իքի կէճէ
աճ սուսուկ սօգազլարտա տօլաշար : Գախտէ
մուճիպինճէ Խ. Օրտուսը թէվպէ էտէնլէրէ տիգ-
զաթլէ նէզարէթ էտէր խտի խտէ տէ, թէտի ի-
շիւն մէսէլէ Ֆարգըլ օլտու : Ճիւմլէ մէմուրիյն
տիւշիւնտիւ քի մէրգումը պէսլէյէն պիրի վար,
հագիգաթը հալտէ խտէ մէսէլէ պէօյլէ տէյիլ խտի :
Անա մուսավէնէթտէ պուլունան հիշ պիր քիմսէ
եօգ խտի : Էրթէսի կիւն թէտիյի պէյազ պիր
աթա պինտիրէրէք քէնաինին սապըգ չօգճա
պուլունտուղու օլ էհվէն սօգազլարտա կէզ-
տիրտիլէր, թա քի ճիւմլէսի կէօրսիւնլէր քի
թէտի արթըգ թէվպէ էթմիշ տիր : Պու վա-
զըա ճիւմլէ իւզէրինէ ազիմ պիր թէէսիր պը-

րագտր: Փագաթ պէյազ աթ իւզէրինտէ Թէտի
զայէթլէ աճ իտի, եինէ տէ թէչէքքի էթմէյիպ
հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէյերէք աճլըղա նէճիպանէ
թէհամմիւլ էյլէտի: Պիւթիւն պու հէնկեամտա
օ շէօյլէ տուա էտիյօր իտի. «Եա Ալլահ պանա
ֆուրսաթ վէր, հայաթըմըն պիլ ճիւմլէ կիւնլէ-
րինտէ սանա խըրամէթ էտէճէյիմ»:

Թէտի Խ. Օ.սընտանն ասլա պէսլէնմէմէյի
վէ պիզզաթ քէնտի էմէյի իլէ եաշամաղը թաս-
միմ վէ գարարկիր էթմիչ իտի: «Նէ իանէ վէ
նէ տէ իչ իչիւն Խ. Օ.սընա կիթմէտիմ» տէյէ
քէմալը ճիտտիյէթ ու իսթիզամէթ իլէ շէհա-
տէթ էտէր: Պագ անըն աթիտէքի սէօզլէրինէ,
«Չօղլար օրայա պու մագսէտ իչիւն կիտերլէր,
լաքին պօշա տիւշերլէր: Խ. Օ.սը տիլէնճիլէր վէ
իշտէն գաշան թէնպէլլէր իչիւն տէյիլ, խայր, օ
անճագ գատիր ի մութլագը արայան վէ անա
տիզ իւզէրինտէ կիտէն վէ օլ հուզուրտան՝
տիլէնմէք վէ թէնպէլ կէզմէյէ ասլա պրագմա-
յան տերունի պիր գուլվէթլէ չրգանլար իչիւն
տիր: Իշթէ պէնիմ էտինտիյիմ օ իտի. Ալլահա
համտ օլտուն, Օ պէնի տիլէնճի, սէրխօշ, հայ
վանի հալըմտան թէրֆի էտիպ, պանա քէնտի-
նի թէմճիտ էտէն, սէվէն վէ քէնտինտէ սապիթ
տուրան պիր ճան վէրտի»:

Վէ իշթէ պագ, քէնտի քէնտինէ նա՞սըլ
պիր իչ թանղիմ վէ թէրթիպ էյլէտի — Պու
խուսուստա մէրգում պիր տէֆ շու եօլտա պէ-

յանաթտա պուլունմուշ տըր: «Պիրի պանա 2 փէննի (4 մէթալիք) վերտի, իւք սերմայեմ պու իտի: Պունընլէ պիր չիֆթ քիւչիւք ուն թօրպա սը ալտըմ վէ անլէրի սէօքիւպ փարչալարընը եան եանա տիքէրէք էօնլիւք եափտըմ վէ հէր պիւրինի իքի փէննիյէ սաթտըմ, պէօյլէճէ 4 փէննիմ օլտու: Պու տէօրթ փէննիյէ ախէր 4 ուն թօրպալարը ալըպ անլէրի տէ մէղքիւր վէճհլէ եափըպ սաթտըմ վէ պու կիպի պաղը շէյլէր ալըպ սաթտարագ պիր կիւնիւն իչինտէ եարըմ լիրա սերմայեմ օլտու: Հաֆթալարճա պէօյլէ չալըշտըմ վէ էփէյի փարա էլէ կէթիրէրէք պիր էֆէնտի կիպի փաչափրա վէ քէմիք թիճարէթինէ պաչլատըմ:»

Փարա արթըրադագ պիր տէ խանէ իշթիրա էյլէտիմ վէ իշիմ հէր կիւն տահա զիյատէ մուվաֆֆագ օլտու, Խ. Օ. սընտան պիր փարա պիլէ արմատըմ:»

Պիր դաչ այ սօնրա «Թէտի տիւշմիւշ» տէյէ պիր շայիա զուհուր էթտի, սահիհէն տէ օ իրթիտատ էյլէյիպ բագը իշմիշ իտի: Պու վագըրա «Մէլէք (*) Միւլաղիմ» ին սէմինէ վասըլ օլտու:»

Մէրգումէ պիւթիւն կիւնիւն աղըր մէշուլիյէթինտէն պի թագաթ օլարագ խանէսինէ ալտէթ էթմիշ օլուպ ագչամլայըն տա պիր թէ-

(*) Միւլաղիմէ Մէլէք սըֆէթինի վերէն թէտի իտի չիւնքի քէնտիսինէ մէլէք խըտմէթինի կէօրաիւ:»

ճէմմիւտէ հազրը պուլուննասը մուգթազի
իտի: Հէմանն օ սըրատա իշիթտիյի շու խա-
պեր գալպինէ չօգ աղըր պաստը վէ տերհալ
պայսիգըլա բաքիպէն մէմուրիյնին եանընա գօ-
շուպ անէրի ալարագ պու զայ օլան գօյունու
արամագա չըգտըլար: Էնճամ մէյխանէնին պի-
րինտէ մերգումը չօգ սերխօշ պիր հալտէ պուլ-
տուլար: Քէնտինի խանէսինէ կէթիրիպ եաթա-
զընա գօյտուգլարը սըրատա կէօրտիւէր քի
խանէնին հէփ էշեալարը գըրըլմը վէ հէր շէյ
թար ու մար օլմուշ իտի:

Սերխօշ Թէտի քէնտի քէնտինի պուլտու-
ղունտա պագտը քի օտասընտա իքի էճնէպի
պուլունուպ պիրի աթէշ եագարագ իւզէրինտէ
չայ սույու գայնատըյօր, տիկէրի իսէ տիզ չէօք-
միւշ աղլայարագ տուա էթմէքտէ իտի: Օ՝ միւ-
լտգիմ իտի:

Պու լէթաֆէթ ի նէճիպէ վէ իշթիրաքը հիսս
գալպինի միւնքէսիր էյլէտի:

Թէտի նա՛սըլ տիւշտիւ. քէնտինին շէհա-
տէթի շու տըր, «էյի քի տիւշտիւմ, չիւնքի
անտէն մուգատտէմ չօգ խօտիէսէնտ վէ իթի-
մատը նէֆսէ մալիք իտիմ»: Աճզըմը հիսս էթ-
մէզ, պէնիմ կիպի պիր պէքրիյի եալընըզ Ալ-
լան խէլաս էտէր տէյէ լայըգը վէճհ իւզրէ տէրք
էթմէզ իտիմ»: Մամաֆիհ պիր թապիի սէպէպ
տախի վար իտի:

Մերգումըն պէքրի վալիտէսի Փագիր խա-

նէտէ (Workhouse) պուլունուպ օրատա գայրըլըր վէ իչքիտէն մէն էտիլըր իտի: Թէտի եհնի էօմրէ պէտ էթտիքտէն սօնրա հէր կիրակի Փագիր-խանէյէ վարըպ վալիտէսինի քէնտի խանէսինէ կէթիրիր վէ անա էյի թասամ եէտիրիպ պիր շի-լին վէրտիքտէն սօնրա կէրի մահալը իգամէ-թինէ կէօթիւրիւր իտի: Գօնշուլար վալիտէսինի պրընա կէօրիւպ, պու Փագիրխանէտէն չըգսըն վէ օղլունու գանտրըրպ պիր խանըմ կիպի էօմր կէչիրսին տէյու մէրգումէյի էօյրէթտիլէր: Գէ-զալիք մէրգումէյէ «Օղլուն սէնի սէվսէ իտի, պուրատան չըգարըր իտի, սէնի սէվիպ գայըր-մայօր» կիպի սէօլէր սէօլէյիպ անա սու ի թէ-ֆէհհիւմիլէր վէրտիլէր: Վէ տահասը վար. պիր կիրակի Թէտի Խէլաս Օրտուսը թէճէմմիւինէ կիթմիշ իքէն մէղքիւր գօնշուլար իխթէյար վալիտէյէ բագը իչիրէրէք պէօյիւք էմէք վէ մէ-սարիֆլէ իշթիրա էտիլմիշ օլան խանէ մէֆրու-շաթ վէ թէզեինաթընը գըրըպ փարէլէմէք ի-շինտէ մէրգումէյէ մուլվէնէթ էթտիլէր: Հէր շէյի թար սւ մար էտիպ կիթտիլէր: Կէօյէ Թէ-տիյէ էվլատըրգ մուհապպէթի եախօտ վաճիպէ ի ֆէրզէնտանէսինի թալիմ էտէճէքլէր:

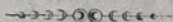
Պու տարպէ Թէտի իչիւն չօդ աղիմ իտի: Հէրճ ու մէրճ օլմուշ օլան խանէտէն մէլիլ, մահպուն վէ մէճնուն կիպի տըշարը չըգտը. վէ պու տէրտ ու հիտտէթինի թէհվին ու թէպքին էթմէք իչիւն կէկէանէ վասիթա անճագ իչմէք

տիր տէյէ տիւշիւնտիւ : Օ տիւշտիւ, ախէր սէօղ
իլէ անը իղֆալ էտիպ տիւշիւրտիւլէր : Լաքին
իմանը պաշլայըպ թէքմիլ էտէն Յիսուս Թէտիյի
պրազմազ իտի : Միւլլազիմին հիւսն ի մուգապէ-
լէսի վասիթասըյլէ մէրգում պէթէքրար թէվ-
պէքեարլարըն մահալընա կիթտի : Օրատա պու
իթիտատ էթմիշ օլան ատէմ ահ չէքիպ չօճուգ
կիպի աղլայարազ իքինճի տէֆա թէվպէ էյլէտի :

Իշպու աճը վագըատան թաթլը վէ մուհիմմ
պիր նէթիճէ հասըլ օլտու : Թէտի մէյխանէտէ
չօգ իշմէքտէ իքէն սեյվէշընիսըլէրտէն պիր գըզ
իչէրի կիրիպ մէյխանէճիյէ տէմիշ իտի քի արթըգ
պու ատէմէ պիր շէյ վէրմէսին : Օլ սըրատա
Թէտիսին տիգգաթը պու գըզա չէվրիլմիշ իտի :
Չաթէն մէսուս պիր հօմ թէշքիլի պասընտա
միւնասիպ պիր ըէֆիգէ ի հայաթ իչիւն Թէտի
տուա էթմիշ իտի : Վէ անճագ տինտար պիր զէվ-
ճէ թարիգ ի իսթիգամէթտէ եիւրիւմէք պասըն-
տա քէնտինէ մուալէնէթ էտէպիլիր տէյու տիւ-
շիւնմլը իտի : Պու իքինճի թէվպէտէն սօնրա
Թէտի մէրգումէնին էլինի թալէպ էթտի . հէր
ատէմ Թէտիյի սէվտիյի կիպի մէրգումէ տախի
սէվտի : Նէնի պիր աիլէ թէշքիլ էթտիլէր : Չէզ-
ճէսի մուհապպէթլէ զէվճինէ մուալէնէթ էթ-
տի : Օ մէշղուլիյէթինատէ չօգ մուվաֆֆազ օլ-
տու : Շիմտի պիր պէպէք փէտէրի տիր : Լօնտրա
կիպի պիր շէհրտէ էն էյի պիր թիճարէթ էլտէ
էթմիշ տիր : Խանէնին սաատէթ վէ Թէտիսին

ախլէփէրվէրլիյի գօնշուլարընա պիր մօտէլ օլ մուշ տըր: Թէտի տէյիլ քի Խէլաս Օրտուսընտան փարա ալմատը անճագ պիզզաթ Օրտույա նագտէն մուավէնէթ էյլէտի: «Վէրմէք ալմագտան միւ պարէք տիր:»

Քէնտիտի շիմտի զայէթ մէտուտ վէ միւ Ֆէրրահ տըր: Սօֆրատա թաամ եէր իքէն չօք քէրրէ զանն էտէրսին պիր նէվ հալը վէճտտէ կիպի եուսրուղույլէ մասայա վուրուր, եիւզինիւ սէմայա թէվճիհէն «Ալլահա համտ օլտուն» տէյու շէվգլէ նիտա էտէր: Սալահտա սէպաթլէ միւտավէմէթ էթմէքտէ տիր:

Խ Ա Թ Է Մ Է

Պու նագլիյէթլէրի պի թարաֆ պիր ըուհ իլէ վէ միւլահազա էտէրէք օգույան հէր պիր ֆէրտ տիյանէթին աճաիպաթ վէ գուվվէթինի հիսս վէ իթիրաֆ էթմէմէք էտէմէզ:

Փագաթ Սկէպսիֆլիֆ իքի իթիրազ մէյտանա գօյաճագ տըր: Պիրինճի.— Պու թէվպէլլէրին տէվամ էթտիլինէ շիւպհէլիյիզ: Իքինճի.— Տին տէնիլէն շէյ սալթ ֆիքրի պիր թահրիքեաթտան իպարէթ տիր: Պու պիր գաչ սահիֆէլլէրտէ մէգքիւր իքի իթիրազլարըն եուֆգա, սաթհի վէ զայրի մագուլ իտիլինի իզհար էթմէք նիյէթինտէ իմ:

Պու. քիթապտա մուհարրէր նադիյէթլէրին սահիպլէրինտէն հէր պիրի խայլի սէնէլէր էվ վէլ թէվպէ էթմիշ օլուպ էլան թէվպէլէրինտէ տէվամ էթմէքտէ տիրլէր : Պէօյլէ խարիդ իւլ ատէ պիր թէպտիլաթըն պիր սէնէ, պիր աչ, հաթթա պիր հաֆթա պիլէ տէվամ էթմէսի ղարիպ պիր շէյ վէ գըյմէթլի պիր վազըա տիյի՞լ մի. եա Սկէպտիքլէք պու թէվպէլէրին սէնէլէրճէ տէվամ էթտիյինէ նէ՞ տէյէճէք : Պուրատա աթիտէքի գըսա հիքէայէյի ղիքը էթմէք տէյէր :

Խէլաս Օրտուսը քէնտի հալը հազըր շէքլ վէ իամինի ալմապտան չօդ ագտէմ ճօն հէրրի նամ պիր ատէմ թէճտիտ ի գալպէ նաիլ օլուպ պիլ ճիւմլէ միւշքիլաթ վէ մուգալլէմէթէ բաղմէն պու կիւնէ գատար քէնտի թէվպէսինտէ տէվամ էյլէտի :

Մէրգում հէնուզ 14 սիննինտէ իքէն խանէսինտէն ֆիրար էտիպ սէյյար օյունճըլարըն կիւրուհընա տախիլ օլտու : «Կէօղիւ աչըդ, ֆասիտ վէ էյի օյունպազ պիր ուշադ» տէյու թավսիֆ օլունուր խտի : Պու կիւրուհըն ախլապսըղըղը անըն ղամիրինէ ղէրրէ գատար տօգումմատը : Սէնէլէրճէ հիլէպազըդ վէ ախլապսըղըղա եաշայըպ թէճրիպէքեար պիր չափըն օլարըընը իրաէ վէ խալաթ էյլէտի : Փէնա պիր սուրէթտէ իթամ էտիլիպ էֆէնտիլէրի թարաֆընտան սու ի իսթիմալ վէ աշուրի իսթիխտամ էտիլմէսինէ

Քաղմէն պի հտեպ, արսըզ վէ ալչազ աթվա-
 րընտա տեվամ հտիպ բուֆեդասընըն ֆէսատա-
 թընտան քէյֆ հիսս հտէր իտի Սիննի քէմալէ
 վասըլ օլունճա միւքէմմէլ պիր պէքրի օլմուշ
 իտի : Փարզըլ ֆարզըլ օյունճը կրուփրարընտա
 իշէյիկ սօգազըլարըն գըրընթըլարընտան պէպէ-
 նէրէք էնճամ «Իսթիխտամա զայր ի միւսախտ»
 պիր հալէ կէլտի : Մէյխանէլէրտէ օյունպաղըզ
 վէ մասխարալըզար եափարազ, մէսէլա քէտի
 էթի եէյէրէք իշքի էլէ կէթիրիր իտի : Քէնախնէ
 կէթիրիլէն հէր էօլիւ քէտիյի եէյէրէք էփէյի
 միւքրիթ իլէ պէրապէր «Քէտի-եէյէն» իամի-
 նի տէ գազանտը : Հէմ տախի չօգճա ճինայէթլէ
 թէայյիւշիւնի չըգարըպ տախմա փօլիպէրտէն
 կիղլէնիր իտի :

Պիր տէֆա Լօնարանըն ատի պիր մահալէ-
 սինտէ պիր չալըլըզաա ույուրքէն, պիր տէ ու-
 յանըպ եազըն պիր չատըրըն եանընտա պիր
 թազըմ ատէմլէրին թէճէմմիւ էթմէքտէ իտի-
 յինի կէօրտիւ : Ատէմլէր սիյահ փալթօլը վէ ու-
 զուն շափզալը իտիլէր : «Քէտի եէյէն» տէրհալ
 խայալ էթտի քի պունլար քէնախնի թութմազա
 կէլէն փօլիպէր տիրլէր : Պու ատէմլէր մէրզումը
 կէօրտիւքլէրինտէ անը պէա էթմէքտէ օլտըզ-
 լարը խըամէթէ տալթէթ էթտիլէր : Օ իտէ ճէ-
 վապէն տէտի քի էյէր պու՝ քէնախնի թութմազ
 իշիւն պիր վլան իտէ հէր հալ քէնախնիլէրտէն
 պազըլարընը գաթլ հտէճէք տիր : Էննիհայէ քէն-

տինէ վերիլէն թէ՛ մինաթ վէ իլզամ եօլլու սէօյլէնէն սէօյլէրէ ըաղմէն հալա իզնա օլմա՞ մը իքէն եինէ չատըրա կիրախ: Օրատա թէ՛վպէ էյլէտի, վէ տահա ալի հայաթա աօյրու քէնտիսինտէ պիր հասրէթ հիսս էյլէտի: Տուա էտիպ մէրհամէթ թալէպ էյլէտի: Միսիօնէրլէրէ քէնտի հայաթընըն նազլիյէթինի հիքեայէ էտիպ օլ տագիգէտէն պէտէն էօմրիւ եէնիտէն պաշլաշաճաղընը սէօյլէտի: Անլէր մէրգումա պէյանը իշթիրաքը հիսս էտիպ եէնի պիր պաշլանպըճ էթմէսինէ մուավէնէթտէ պուլունարազ պու եէնի տօղուշ էօմրիւնտէ պագի վէ պերտէվամ օլմասը պասլընտա անա մուհաֆըզ օլտըլար: Մուախլսէրէն օլ իլք թէ՛ճէմմիւտէ քէնտինին հէյէթի փէթմիւրտէ վէ միւէսսիֆանէսիլլէ թէ՛վպէ էթմէսինի սէյր էտէն պիր գարը իլէ թէ՛ճհիւլ էյլէտի: Էլլէթմ մէրգումէյն պէր հայաթ օլուպ սիննի շէյխուխէթլէրինտէ միւյէսսէր վէ մէսուա հէմ տէ Լօնտրատա էյի պիր մէվգիի մէշղուլիյէթտէ օլարագ, քէմալը սաստագաթլէ վէզաիֆի տինիյէյի իֆա էթմէքտէ տիրլէր: Իշթէ պուճիւմլէ ուզուն իշ սէնէլլէրինտէ պու էլքէուլարղուսըլէ գավրուլան, աիլէնճի, իշէ եարամաղ վէ քէտի եէյիճի օլան ատէմ՝ հիշ պիր տէֆա պիլէ տէօնիւպ մաղիտէքի հայաթը ֆասիտէսինէ պագմատը:

Պու թէ՛վպէ՝ Խ. Օրտուսընըն թէ՛էսիսինտէն էվլէլ վուգու պուլմուշ տըր, վէ պունա միւ-

մասիլ նագլխէթլէր իլէ սահիֆէլէր տօլտուրա-
պիլիբիմ: Գարխյունտան պու մէսէլէյի պիզլաթ
միւթէլլաա էթմէմիշ օլանլարտան՝ թէճախա ի
գալպէ նաիլ օլանլարըն պէօյիւք պիր էքսէրի-
յէթի քէնտի միւտտէթ ի էօմըլէրինտէ ֆիւթիւ-
հաթլէ եաշատըզլարընա տաիր օլան թէէմինա-
թըմա ինանմալարընը բիճա էտէրիմ: Պու պապ-
տէ հիշ շիւպհէ եօզ տըր:

Ճագաթ պու թէպտիլաթը մէյտանա կէ-
թիրէն «տի՞ն» մի տիր. իշթէ Սկեպսիկին իքին-
ճի իթիրազընա կէլիբիզ:

Պու նօզթայը իշար վէ թէէյիտ էթմէք
իաթէրիմ քի իլմ թէվպէնին ահվալը բուհիյէ-
սինի (Psychology) հէր նէ գատար տա իզահ է-
տիպ տինին անճագ հիսսիյաթտան իպարէթ օլ-
տըղընը իզնա էտիճի սէօզլէրլէ իշար էյլէսէ,
պիզլաթ իլմ քէնտիսի զայ օլանը խէլաա է-
տիպ մէթբուքը գուրթարամազ: Իլմ պունը եա-
վամազ: Իլմ՝ թէվպէնին միւճիզէ օլմատըղընա
տաիր պիզի թէէմին էթմէյէ չալըշըր իսէ տէ
քէնտիսի պիզլաթ անը եափամազ վէ եափմա-
ղը տա արգու էթմէզ. զիրա քէնտինտէ օ միւ-
ճիզէյի իքմալ էտէն եէկեանէ մէզհէպի միւ-
շէվվիզ նօգսան տըր: Տին՝ տէյիլ սալթ ֆէրա-
լէրի թէպտիլ էտէր, իլլա շէրիր վէ ֆէնա օլա-
նա, էյիլիք վէ ֆազիլլէթի՝ պիր հայաթ մէպտէ-
սի վէ արզուսը գըլար: Հագիզաթէն տինին՝ ա-
տէմին սիյրէթինի թէպտիլ էտիպ, անա եէնի

պիր տօղբուշ վերմէսի, անըն՝ փաք վէ մուգատ-
տէս ատէմլէրին գալպինտէ՝ մէթրուք, ալչազ
վէ սէֆիլլէրէ տօղբու մուհապպէթ իլհամ
էթմէսի գատար անախպ տէյիլ տիր: Եանի պա-
նա կէլիր քի թէճէտտիւտ էթմիշ օլան պիր
գալպին էն պէօյիւք շէհատէթի՝ էյի վէ լաթիֆ
ատէմլէրին՝ շիրքէթ ի պէշէրիյէնին մէթրուք վէ
տէօքիւնթիւլէրինի խէլասա կէթիրմէք պապըն-
տա օլան վագֆը նէֆս, մուհապպէթ վէ իման-
արը տըր: Պու ալի միւշէվլիզ վէ սաիգայը
լանճագ վէ եալընըզ տին խալք էտէպիլիր:

Մէքթէպլէրտէքի քէսպ ի մուվաֆֆագիյէ-
թինտէն պաշը ֆըրլանմըշ օլան պիշարէ պիր
աատմ պէնի իլլամ էթմէյէ չալըշըյօր քի կէօյա
էյի ատէմլէրին ֆէտաքեարլըզ վէ վագֆը նէֆս
էթմէլէրինտէ պիր ֆապիլլէթ եօզ տըր, չիւնքի
անտէ օլան մէսէրրէթին խաթրը իչիւն անը
եաիրըյօրլար: Փագաթ պէն՝ անլէր պու իշի սէ-
վիպ անտէ մէսուտ օլմատըզճա նէ միւճիզէ նէ
տէ պիր ֆագիլլէթ օլմայաճագ խաիլինի մէրգու-
մա անլաթմագ իչիւն պիհուտէյէ չալըշտըմ: Զի-
րա ֆրիստոսըն էն տերին վահիլլէրինտէն պիրի
տէ պու տէյիլ մի քի նէֆսինքեարլըզ վէ
սալահ իչիւն օլան ճիւմլէ էմէքլէր մուհապպէթ
օլմագսըզըն պիր ֆաիտէ էթմէզլէր: Անլէ-
րին ճանլարը խէլաս էթմէք պապընտա օլան
մուհապպէթլէրի տիյանէթ լէյիինտէ էն
պէօյիւք տէլիլ տիր: Սէֆիլ միւթէրիզիմ,

տիւշկիւնն օլանն պիր մախլուզա մուսալէնէթ էթ-
մէք իշիւնն հալա փարմաղընը պիլէ ուզաթմա-
մըշ իքէնն էյի ատէմլէրի նէֆօսինքերարանէ օլան
իշէրի իշիւնն իթհամ էտիյօր: Փագաթ անլէրինն
պունը նասըլ սէվմէյէ պաշլատըղլարընը իզահ
էտէմէզ: Իշթէ տիյանէթ օ տըր:

Պու քիթապը պիղարազանէ օգույանա ա-
նըն միւնտէրիծաթընը թագաթիմ էտէրէք ըիծա
էտէրիմ քի պու հիքեայէլէրի իսթիզամէթ վէ
ազլը սէլիմ իլէ թէֆէքքիւր պէրլէ աթի իւզ
զիքը սատէ խուսուսաթը քէնտի տերունինտ
տէրք ու ֆէհմ էյլէսին.— էասսէն ժէնու, էաս-
սէն շերիր, հիւքիւնէրէ պար ի կիրան, մէսէնիյէրէ
րեօֆեզ վէ պէշերիյէրէ հազարէք օլան աստիկեր,
սինին րահք ը րեհսիրիմսէ էյի, միւսքազիմ, իշ-
կիւզար վէ ինասնիյէրիերվեր օյոյօրլար:

Չօճուղլարը տէհշէթլի սուրէթտէ սէֆիլ օլան
խանէլէր, քեախնաթըն պիլ ճիւմլէ հիւան ու պէրէ-
քեաթընը սէթը ու իզալէ էտէնն զարուրէթ վէ
զուլմընն հիւքմֆէրմա օլտուղը խանէլէր, էվվէթ,
թարիֆի նագապիլ տէրէճէտէն ալչազ, մէքրուհ
վէ զալիմ խանէլէր, տինին թահթ ը թէէսիրին-
տէ մէսուտ, միւֆէրրահ վէ ֆազիլ օլույօրլար:

Ատէմլէրի հայկանտանն էնկին տէրէքէլէրէ
թէնզիլ էտիպ ինտ էննաս մէնֆուր գըլան վէ
պէշէրիյէթին պիր պար ը կիրանը օլան հապու-
խանէ վէ ֆազիլխանէլէրի մէմլու էտէն կիւնասի-
լար՝ տինին թահթ ը թէէսիրինտէ քէնտի պիլ

ճիւմլէ թէլլէրինին հիւքմ ու գուվլէթինի զա-
յիպ էտիպ աղլարընա տիւշիւրմիւշ օլարզլարը
ճանլարըն իւզէրինտէն գուրու սարմաշըզ վէ
էսքիմիշ էլպիսէ կիպի պիր թարաֆա տիւշէրլէր:
Պէն ի պէշէրին թէրազգըսընը մէն էտիպ՝ մու-
ճիպ ի թէտէննի օլան վէ պաիս ի խարապիյէթ
օլան պիլ ճիւմլէ կիւնաս վէ ճիւրմլէր, տիյանէ-
թին զէյր ի թէէսիրինտէ ատէմին ֆիքրի իւզէ-
րինէ իճրա ի հիւքմ էթմէքտէն ֆարիզ կէլիպ
թէվպէնին վուգու պուլտուզու տագիզէտէն
իթիպարէն օլ կիւնասլար անա միւտհիշ վէ մէն-
ֆուր տիւշմէն կիպի կէօրիւնիւրլէր :

Գարկյուն պու շէյլէրի ֆիքրինտէ հըֆզ է-
տիպ քէնտի քէնտինէ սիւալ էյլէսին քի էյէր
մատտիյունըզ տիյանէթէ զպիպ կէլսէ իտի վէ
էօմր ատէմլէրէ անճագ պիր միւճահատէ ի մէվ-
ճուտիյէթ կիպի կէօրիւնսէ իտի, պէշէրիյէթին
հալը նէ՞ օլաճագ իտի : Նիզամ վէ թալիմ ի
միլլի թէքեամմիւլ հագգընտա պիզի թէէմին
էտէպիլիլլէ՞ր մի իտի : «Սօգրաթ՝ պիր միւճա-
հատէ ի շէտիտէ իլէ քէսպ ի ֆագիլէթ էթտի-
լինի իթիրաֆ էտէր : Իֆրաթ տէրէճէտէ Իյօ-
լիշընիսք (էհլի իլմ ի թէքեամմիւլ) օլան պիրի
հէման իլք տէրէճէսինտէ Սօգրաթը իխրաճ է-
տիպ թարաֆը տիկէրտէն Նէրօյը թալսիյէ է-
տէճէք իտի» : Պու մանատար իֆատէյի պէյան
էտէն Փրօֆ. Կօլտուին Սմիթհ՝ Սօգրաթ, Պէօյիւք
Օգօստինոս, Ազիզ Ֆրանսիս, Գաւիթ վէ սաիր

էնչի սալահ ատտ օլունանլար իլէ թատատ օլունապիլիր : Տինչէ՛ միւշարիլէյհին զամիրին թաստըզը զըմնընտա, հաթթա մատտի նօզթա ի նազարտան պիլէ տիյանէթին զարուրիյէթի հազզընտա օլան ավթի իւզ զիքը պէյանաթընը :

«Լաքին էյէր պու էօմըլէ հէր շէյ խիթամա կէլէճէք իսէ անլամայօրըմ, զամիր՝ նասըլ քէնտի նուֆուզընը հըֆզ էտէպիլիր : Պանա կէլիր քի զամիրին նուֆուզը տինի տիր . . . Զամիր իշիւն տինի պիր թաստիգ եօզ իսէ ատէմ նիզամ տաիրէսինտէ եաշատըզճա վէ եախօտ փօլիպէրին թազիպինտէն ազատէ ի սէր էթտիքճէ, քէնտինին էյի եա ֆէնա, խայըրխահ եա միւհիք թէմայյիւլաթընը թազիպ էթմէքտէն մէն էտէճէք տահա նէ՞ գալըր : Պիր ատէմ թապիաթճա գուզու տըր, պիր ախէրի պիր գափլան, նիզամ միւսաատէ էթտիքճէ, եա քէնտինին գուլվլէթի օլտըզճա արթըզ նի՞շիւն գափլան՝ գուզու գատար քէնտի թապիաթընըն իճապաթընը թազիպ էթմէսին : Մէսէլա էքսիլինօ թապէն թէճէսսիւտ էթմիշ պիր շէյթան վէ պիր նէվ շէրիլին շէյթանի զայյուրը խտի : Պէօյլէսի պիրինին նիզամ տաիրէսինտէ քէնտի թէմէյյիւլաթընը օլտըզճա իգնա էթմէսինէ գարշը մէնֆաաթփէրէսթ (utilitarian) օլան պիր ախլազիյէթ նէ՞ տէյէպիլիր :»

Պու պապտա հէր ագլը սէլիմ սահիպի օլան քիմնէնին իֆատէսի շու տըր քի զամիրսիզ

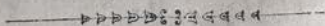
պիր էօմը՝ մուխրիպ պիր հայվանյըդ տըր : Տի-
յանէթսիզ պիր զամիր՝ քէնտինին հայվանյըդընը
զապթ ու իտարէ էտէճէք օլան պիր գուվվէթ
վէ մէնպատան մահրում տըր :

Հայաթը պէշէրէյէյի արիզ ու ամիզ թէֆ-
թիշ ու թէհարրի էթմիշ օլուպ, շէհը վէ գա-
րիյէլէրին պիլ ճիւմլէ էլէմ, քէտէր, սէֆալէթ
վէ կիւնհաննա տէրինճէ քէսպ ի վուգուֆ է-
տէնլէր վէ միւթէլէալարը՝ սալթ քիթապլարա,
սալօնլարտա արա սըրա զուհուր էտէն միւպա-
հասէլէրէ միւնհասըր օլմայանլար, գաղիյէ ի էվ-
վէլ հալինտէ պիլիբլէր քի պէշէրէյէթին իսլահը
իշիւն ամիլ օլան գուվվէթլէր արասընտա եա-
լընըզ տին՝ սիյրէթի թէպտիլ վէ շէրիբլէրին
ճանընը թէճտիտ էթմէք գուվվէթինէ մալիք
տիր : Վազը գանուն ֆագիլին խանէսինի թէր-
ֆի, չօճուգլարընը թալիմ, միւսքիրաթ իսթիմալը
վէ ճինայէթին միգտարընը թահտիտ, շէրիբլէրի
քէնտիլէրին ախլագի իսլահաթը իշիւն զիյատէ
ազլ ու իգտամլէ թէքտիր էտէպիլիր : Փագաթ
տիյանէթսիզ՝ անլէրէ միւսթագպէլ թէրագգը վէ
թէքեամիլիւն մէրպուլթ պուլունտըղը նէպ ի
հաղըրա՝ ալա վէ բուհանի պիր մէսէրրէթ վէ մէ-
սուա պիր հայաթի գուվվէթ պախշ էտէմէյէ-
ճէք տիր :

«Կէրմի օլմայան հիշ պիր գալպ փաք տէ-
յիլ վէ զայյուր օլմայան հիշ պիր ֆագիլէթ
էմին տէյիլ տիր :»

Պու թիթապտա նագլ օլունան գապիլտէն
պիր չօգ ատէմլէրին մէսուա հօմլարընը զիյա-
րէթ էտիպ անլէրտէ միւշահատէ էթտիյիմ լէ-
թաֆէթ, միւրիւվլէթ վէ նէգաքէթլէրինի քէն-
տիլէրի իհաթէ էտէն պիր չօգ խանէլէրին քէ-
րահէթ վէ սէֆալէթիլէ մուգայէսէ էթտիյիմտէ
թէաճճիւպ էտէրիմ քի տիւնեա տին հագգըն-
տա պու գատար իմանսըզ օլմուշ, վէ հիւքիւ-
մէթ պիր չօգ զահմէթլէ ֆաիտէսիզ վէ ազըր
նիզամլար գօմադ սէֆահէթինէ տիւշմիւշ տիր :
Հալպու քի պու շէյլէր տէրհալ վէ պիս սուհու-
լէ տին վասըթասըյլէ օլապիլիւր խտի, էյէր հէ-
յէթ ի իճթիմաիյէ տինի քէմալը գուվլէթլէ
թէսահիւպ վէ թաթպիզ էթսէ խտի :

Պու տիյարըն խէլասը իչիւն տահա ազիմ
պիր իմանա իհթիյաճ վար : Ալլահսըզ՝ պանիլէ-
րին իչի պիհուտէ տիր :

Մ Ի Ի Թ Ե Ր Ճ Ի Մ Ի Ն Ի Լ Ա Վ Է Ս Ի

Պու թիթապը գրաաթ էյլէտիյիմոէ անը ֆէվզ էլատէ թահսին վէ անտէն միւթէէսսիր օլտում: Վէ իհթիմալէն գարիյունը թիրամըն տա ֆիքրինէ վարիտ օլտուղու կիպի թապէն ֆիքրիմի շու սիւալ մէշղուլ էյլէտի: Աճէպա պու թէվպէ էթմիշ օլան թիմսէլէր շիմտիյէ գատար թարիգ ի հագիգաթտա սէպաթլէ տէվամ էտի՞- յօրլար մը: Հէր նէ գատար միւէլլիֆ թիթապըն խաթէմէսինտէ անլէրին սէնէլէրտէն պէրու տէվամ էթտիքլէրինի զիքր էտիյօր իսէտէ, թիթապ Յ սէնէ ագտէմ նէշր օլունտուղընտան անլէրին էլ- էէվմ նէ հալտէ պուլունտուղլարընը անլամագ իս- թէտիմ: Պինաէն ալէյհ Խէլաս Օրտուսընըն մի- րալայը Թհէօտօր Քիշինկէ (*) իրսալ էթտիյիմ մէքթուպլարտա անա՝ պու ատէմլէր նէ՞ զէման թէվպէ էթտիլէր, հա՞նկը սիննտէ խէլաս պուլ- տուլար, շիմտի նէ՞ իշտէ պուլունույօրլար, խէ- լաստա տէվամ էտի՞յօրլար մը, վէ էմսալի սիւալլար իրատ էթտիմ: Միւշարիլէյհին ճէվապը իճմալէն պէր վէճհ ի աթի տիր:

(*) Միւմաիլէյհ սիւալ էտէնլէրէ մաէլ մէմնունիյէ ճէվապ վէրմէք իսթէր: Էարէսի շու տըր Mr. Theodore Kitching, International Headquarters, 101 Queen Victoria st. London E. C.

«Քիթապտա զեբրի սեպգաթ էտէն հեր պիր Ֆերտ պանա շախսէն փեք մալիւմ տիր : Ճիւմլէսի այնի սէնէտէ թեվպէ էթմէտիլէր : Թեվպէլէրի Փարզլը սէնէտէ վուգու պուլտու : Անլէրին հանկը սիննատ եէնի տողուշա մալիք օլտուգլարընը թամմ տէյեմէզ իսէմ տէ, հեր պիրինին սիննի քէմալտէ իքէն խէլաս պուլտուգլարընը պիլիրիմ :

«Էլպէթ մեսրուր օլաճագսըն պիլէրէք քի պու ատէմլէրին թեվպէսի շիմտիյէ գատար տէվամ էտիյօր : Վէֆաթ էթմիշ օլտուզու զաթէն քիթապտա զեբր էտիլմիշ օլան իխթիյար Պէքրիտէն մատա ճիւմլէսի տէ պէր հահաթ տըր : Անլէր Փարզլը իլլէրտէ ամէլլէր հալինտէ իշթիզալ էթմէքտէ օլուպ, բուհանի հայաթտա պէօյիւմէքտէ տիրլէր : Հեր պիրի քէնտինին շախսի տաիրէսինտէ Քրիստոսըն պաղընտա չալըշմագտա տըր, խուսուսա քէնտիլէրին գատիմ ըէֆիզլէրի օլան էնկին սընֆ էհալի արասընտա չալըշըպ ճանլար գազանմագտա տըրլար :»

Մէշուր պիր Ինկիլիզ միւլէլիֆ տէյօր .
«Սկէպսիկլէր պու քիթապը օգուսուներար, պագալըմ նէ՞ ճէվապ վէրէպիլէճէք տիրլէր :»

Նէ՞ կէօնէ պիր գուվլէթ ճօ միսալի պիր ճանիյի՝ պիր գուզու, վէ պագըր գալպլի Տէննիյի՝ պիր ինսանփէրվէր էտէպիլիր իտի : Հանկը իլմ, եախօտ իլմ ի բուհը ինսանինին թամնիֆ էթտիյի հանկը Ֆիբրի գուվլէթ իփիրթօ խա-

բապէզարը օլան պէքրի Փընչըրը՝ պիր չօդ սե-
նէլէրտէն պէրու վաք, փէրհիղքեար վէ ճանլար
խէլաս էթմէք արգուսըյէ սուղան գըլապիլըր իտի-
Հա՞նկը զէմինի վէ զէմանի գուլվէթ էլքէուլ էլէ
եօղրուլմուշ վէ էտնալար էտնասը ատտ օլու-
նան Պըրըրփը միւսքիրաթ վէ ախլադսըզըզըն
փէնչէ ի էսարէթինտէն ան ը վանիքսէ ազատ է-
տէպիլըր իտի : Հիսսիյաթ եա խայալ՝ ատէմի
սէնէլէրճէ պէպէյէպիլը՞ր մի : Խըիսթիյանըզ մա-
սալ, անանէ վէ խայալաթտան իպարէթ օլսայտը,
պու ինսանիյէթտէն պի պէհրէ ատէմլէրի թէպ-
տիլ, թէճտիտ վէ թէրֆի գըլապիլը՞ր մի ի-
տի : Սէօյլէ, էյ տինսիզ տօսթում, ճէվապըն
նէ՞ տիր :

Պու «Իքի քէրրէ տօղմուշ» 8 ատէմլէր վէ
անլէր կիպի պի հիսապ թէվպէքեարլար 20նճի
ասըն միւճիղէլէրի տիրլէր : Միւճիղէ ասըր կէչ-
մէմիշ տիր : Միւճիղէնին անճագ տաիրէսի թէպ-
տիլ օլմուշ տրր : Գատիմ զէմանտա միւճիղէ ճէ-
սէտ իւզէրինտէ իճրա օլունուր իտի, շիմտի իսէ
ճանտա իճրա օլունույօր : Էպլէհ վէ պէչէրիյէթին
թօրթու մագամընտա պիր քիմսէ օլան Իխթի-
յար Պէքրիյի եէնի մախլուզ էթմէք՝ Ղազարոսը
իհեա էթմէք գատար միւճիղէ թալէպ էթմէ՞զ մի :

Եէնի տօղուշ հագգընտա Ֆիքրէ վարիտ օ-
լան պազը իթիրազաթը կէօղտէն կէչիրէլիմ :

Բապալմըզըն Նիկօգեմալէ օլան միւքեալէ-
մէսի (Յուլհ. 3. 1—16) պիզէ պիր տէլիլ օլապիլըր :

«Նէնի տօղուչ վագրասը անշաշրմագ, իմի
ֆօրմիւլարա գօնուլմազ պիր շէյ տիր» տէյու
իթիրազ էտիլիր:

Ա.յ. Տատ շէօյլէ օգույօրուզ «Րիւզկեար
խաթէտիյի եէրտէ էսէր վէ անըն սէսինի իշի-
տիրսին, լաքին նէրէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթաի-
յինի պիլմէզսին, Բուհտան տօղմուչ օլան հէր
քիմսէ պէօյլէ տիր» Յիսուս պունընլէ տէմէք
խաթէմէյօր քի ըիւզկեար նիզամարզ վէ քէյֆի
պիր թարգտա էսէր . անճագ տէմէք իսթէյօր
քի «Սէն, Նիկոդիմոս, ըիւզկեարըն մէնշէինի
պիլմէյիպ խաթթ ը հարէքէթինի թագիպ էտէ-
մէտիյինտէ, ըիւզկեարըն մէվճուտիյէթինի ին-
քեար էթմէտիյին կիպի, եէնի տօղուչըն էս-
պապ ու էսրարընը պիլմէտիյին հալտէ անըն մէվ-
ճուտիյէթինի ինքեար էթմէյէ հագգըն եօգ
տըր : Զօգ շէյլէր եօ՞գ մը քի իզահաթընը պիլ-
մէյիզ, ֆագաթ մէվճուտիյէթինի գապուլ էտէ-
րիզ : Էլէքթրիզին նիճէ պիր գուվլէթ օլտուղընը
քի՞մ պիլմիշ տիր, ֆագաթ ալիմլէր անըն աս-
լընը պիլմէզլէր տէյէ անը իսթիմալ է՞թմէյօրլար
մը : Թաամըն ինսանի վիճուտտէ նասըլ հայա-
թա թէհավվիւլ էթտիյինի քի՞մ պիլմիշ տիր :
Պիլմէտիյիմիզ իշիւն թաամ է՞թմէյէլիմ մի :
Փիքր ի ինսանիտէ քեճեֆֆիարդերին թէվէպիւտիւ-
նիւ, թէսավվուրլարըն մէնշէ վէ սուրէթի ճէ-
րէյանընը քի՞մ քեամիլէն իզահ էտէպիլիր : Հէր
կիւն ֆիքրինտէն կէշէն թէֆէքքիւրաթըն

խաթթը հարեքէթ վէ տարէ ի մուհիթինի քիմ
իտրաք էտէպիլիր : «Րիւղկեար խթէտիյի եէրտէ
էտէր , վէ անըն սէսինի իշիտիրսին , լաքին նէ-
րէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզսին» :
Գալպը ինսանիտէ մուհարպիք նա՞սըլ sonar .
անըն ումգընը, վիւսաթընը, թէֆէքքիււրլէ օլան
րապըթասընը քի՞մ վէզն , թահտիտ վէ իհաթէ
էտէպիլմիշ տիր : Չօճուգ վալիտէ րահմինտէ նա՞-
սըլ թէշէքքիււ կտէր , նէ՞ զէման ճէնին ճան-
լանըր , վէ զայրիհա սիւալլարը՝ հանկը ալիմ
շաշմազ իլմի ֆօրմիւլալարա դօյապիլմիշ տիր :
էյէր ճիսմանի տօղուշը անկլամայօր իսէք , բու-
հանի տօղուշը նա՞սըլ անկլայաճաղըզ : Պիզիմ
անկլամամագըրըմըզ եէնի տօղուշըն վիւճուտ վէ
սըհհէթինէ պիր իթիրազը քեաֆի տէյիլ տիր :
Մանէվի ալէմին գաիտէսի , պիշէյիւմ ֆի ինսուա-
յրմ սէյիլ , ինսուայրմ ֆի պիշէյիւմ սիր : էվվէլա
վագըա , սօնրա ֆէլսէֆէ կէլիր :

(2) Բուհտան տօղմագ վագըասը «իւսթեան-
սըզ» պիր շէյ տիր տէյէ թէլագգը էտիլիր : Իլմի
հայաթըն (biology) թէվէրրիւս վէ իլմի բուհը
ինսանինին ատէթ գաիտէլէրինի վէ անլէրի սու ի
խթիմալ էտէնլէրտէ պու գալաիտին մախուֆ
նէթիճէլէրինի փիշ ի նազարա կէթիրտիյիմիզտէ
պէօյլէսի տէնի ատէմլէրին թէվպէսինի իմ-
քեանսըզ ատտ էտէրիզ : Լաքին էմր ի վագըլար
պիզտէն ազիմ վէ ալիմ տիրլէր : Պու ատէմլէ-
րին թէճէտտիւտիւ , իլմի թէքըիպ էթմէզ , թաս-

հին էտէր, իպթալ էթմէզ, իթմամ էտէր, պու վագըալար իլմի ինսանինին հալա նագըս վէ նաթէմամ օլարըընը իրաէ էտէր : ճիհան գուրու վէ սօղուգ պիր մաքինա տէյիլ աիր, անըն մէրքէզինաէ վէ վէրասընտա հէր ան ամիլ պիր Գատիր ի Մութլագ վէ պէօյիւք պիր Գալպ վար տըր :

Իմքեանսըզ պիր շէյ եօգ տըր : Կիւնահքեարըն ճանը «Խաթա վէ կիւնահլարտա եօլմիւշ տիր» (էֆս. 2: 1) Յիսուս իսէ հայաթ տըր. (Յովհ. 14: 6) Յիսուս տիւնեայա հայաթ, հաթթա զիյատէսիյէ հայաթ վէրմէյէ կէրտի (Յովհ. 10: 10) Օ կիւնահքեարը իհեա էտէպիլիը, եէնի տօղուշ՝ եէնի հայաթա մալիք օլմագ տըր, Խրիսթիյանըղըն էն ալա իսպաթը Խրիսթիյան քէնտիսի տիր : Թէճտիտի գալպին էն ալա շահիտի Թէճտիտ օլունմուշ գալպէր, «Իքի քէրրէ տօղմուշ աստմէր» տիր, անը պիլմէք իշիւն աստմին ալիմ օլմասը իճապ էթմէզ, էն ճահիլ աստմէր պիլէ անը պիլէպիլիըլէր, «Մնէրի մէյվէլէրինաէն թանըյաճագսընըզ,» «Րուհըն մէյվէսի մուհապպէթ, մէսէրրէթ, թէէննի, լութֆ, խայրխահլըգ, սըտգ, հիլմ վէ զապթը նէֆս տիր» (Ղալ. 5: 22) :

(3) Եէնի Տօղուշ վագըասը «Լիզիլանսիգ սիր» տէնիլիը : «Սանա եէնիտէն տօղմանըզ շագըմ տըր՝ տէտիյիմէ թէաճճիւպ էթմէ» (այ. 7). Էյէր իսէլաս օլմագ իսթէյօր իսէն եէնիտէն տօղմագ շարթը մութլագ տըր. » «Հագիլգաթէն, հագի-

գաթէն սանա տէրիմ քի, պիր քիմսէ եէնի-
տէն սօղմայրնճա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ կէօ-
րէմէլ» (Ա.յ. 3). Տիւնեա տէր «Տիւնի նէ անկ-
լայօրըզ, նէ տէ կէօրիւյօրըզ:» Սահիհէն տէ
էօյլէ տիր, տէյիլ քի սալթ կէօրմէլ, իլա
կէօրէմէլ տախի, չիւնքի էվվէլա եէնիտէն սօղ-
մագ կէրէք տիր: Պիր ուլու քիլիսէնին էթրա-
ֆընը տըչնտան ֆըրլանարագ քիլիսէնին իչ
թարաֆը հագգընտա պիր էֆքեար թէչքիլ է-
տէմէզսին, իյինէ կիրմեֆ կէրէք տիր: Իյերսէն
պագարսան, կէօղիւն գամաչըպ տըչարաա իքէն
ղանն էթտիյինտէն չօգ կիւզէլ վէ ճէլիլ օլտու-
ղընը իթիրաֆ էտէճէքսին: Պիայնիհի եէնիտէն
սօղուպ Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ կիրմէյինճէ խա-
րիճինտէն անը անկրայարմայաճագըն վէ կէօրէ-
մէյէճէֆսին: Տախիլի շէյլէր խարիճինտէն պիլին-
մէլ, ճիամանի էօմր եաչայարագ, բուհանի էօմր
պիլինմէլ, չիւնքի «Թէնտէն սօղան թէն տիր
վէ բուհան սօղան բուհ տըր» (Ա.յ. 6). բու-
հանիլիյի անկլամագ իչիւն հէր հալ բուհանի օլ-
մագ լաղըմ, «Ձիրա թապիլի ինսան Ալլահըն բու-
հընըն շէյլէրինի գապուլ էթմէլ, զիրա պուն-
լարըն թէմէիզի բուհանի օլտուղընտան քէնտի-
նէ սէֆահէթ տիրլէր, վէ խորաքընա իգթիտա-
րը եօգ տըր» (1 Կորն. 2: 14):

Պիր քիմսէնին ֆիւնոււնը զաֆիֆէ ալէմինէ
տախիլ օլապիլմէսի իչիւն մէզագ վէ հիւսն ի
թապիլաթա մալիք օլմասը լաղըմ տըր: Բէսսամ-

լըգ ալէմինէ կիրմէք իչիւն պիր ֆէրտին օլ պապտէ մէզազ եա տէհա սահիպի օլմասը իճապ էտէր : Ատէմ իսթէյերէք եա զօր իլէ մէզազ , տէհա պորաւնազ , եախաւնազ , օ քէնտիտիլէ տօզմալը տըր : Շաիր օլմազ իչիւն ատէմ շաիր տօզմալը , բէսսամ օլապիլմէք իչիւն բէսսամ տօզմալը , քէզա բուհանի օլմազ իչիւն Բուհտան տօզմալը տըր : Խըիսթիյանլըգ էթմէք տէյիլ , օլմազ տըր , եափմազ տէյիլ , տօղնազ տըր :

Ատէմի կիւնահըն պաթազ վէ էսարէթին տէն նէ իլմ , նէ թալիմ , նէ միւճազաթ , նէ նիզամ , նէ տէ ինսանի հէր հանլը միւէստիր դուվ վէթ վէ վասիթալար գուրթարմազա քեաֆի տէյիլ տիր : Տիւնեա , շիրքէթ ի պէշերիյէ պունը չօգ թէճրիպէ էթտի . հիւքիւմէթ , ինսանիէրվէր զէվաթ վէ միւէստէսաթ՝ ատէմի մաթլուպ տէրէճէտէ իսլահ էտէմէտիլէր : Չիւրիւմիւշ թաշ վէ մէրթէքլէրտէն եէնի պինա եափըլմազ , «Սանա եէնիտէն տօզմանըզ լազըմ տըր տէտիյիմէ թէաճճիւպ էթմէ» :

Պէշերիլէթ իչիւն իլմ վէ թալիմ՝ եէնի տօղուշտան զիյատէ զարուրի օլան պիր շէյ տէյիլ տիր : Ճիհան մաքինասը մանասըզ տըր , էյէր ինսանտա պիր թէպտիլաթ օլմազ իսէ : Թապիաթ Ալլահ իլէ հէմահէնկ , պէս ինսան ահէնկսիլ տիր : Ալէմ ու թապիաթ միւթէպէստիմ , ինսան թէրս տիր , ճիհան Խալիզինէ միւթի , ինսան՝ ասի տիր : Յիսուս պու սէպէպտէն թէճէստիւտ էյլէտի :

Ինթիմալ պիրի տէր քի պէն պու քիթապ-
տա թէրսիմ օլունան ֆէրալէր կիպի պէքրի,
աէնի, զանի, ճանի վէ հայվանի տէյիլիմ : Պու
եէնի տօղուչ տէնիլէն շէյէ Ինթիյաճըմ Եօգ
տըր : Ախլագի, խայրխան, միւթէպէր վէ սէ-
վիսի ատէմլէրին խէլաս օլմալարը Իչին տէ
պու «Թէճտիտի գալլ» լաղըմ մը Իմիշ : Տօս-
թո՛ւմ, խէլաս Իչին պու խարիճի, գապա, վէ
գապին կիւնահ ու ֆէսատաթըն սէնտէ պուլուն-
մասը շարթ տէյիլ տիր : Խարիճէն պու կիւնահ-
լար սէնտէ Եօգ իսէ տախիլէն վար, իճրասթ
հալինտէ տէյիլ իսէ թէֆէքքիւր, թէմէյիլ, վէ
թապիաթ հալինտէ անլէր տէրունինտէ մէվ-
ճուտ տըր : Պիր ատէմին ճօ կիպի գաթիլ օլ-
մասընա հաճէթ Եօգ, «Քէնտի պիրատէրինէ հէր
պուզգ էտէն գաթիլ տիր» (1 Յովհ. 3: 15).
Պըրըրի կիպի զինաքեար օլմասը իճապ էթմէզ
«Հէր քիմ նիսատան պիրինէ շէհվէթլէ պագար
Իսէ . . . զինա էթմիշ օլուր.» (Մաթ. 5: 28).
Հէնտֆուլ գատար զազապնաք վէ ճանի օլմա-
սընա լիւզիւմ Եօգ «Հէր քիմ գարնտաչընա սէ-
պէպսիզ զազապ էտէր Իսէ, հիւքմէ միւսթա-
հագգ օլուր, հէր քիմ ահմագ տէրսէ ճէհէն-
նէմ աթէչինէ միւսթահագգ օլուր (Մաթ. 5: 22) :
Ինսան շէրը Իլէ տօղար վէ կիւնահտա թէշէքքիւլ
օլունուր, Մէղ. 51: 5. «Էյեր՝ կիւնահըմըզ Եօգ
տըր՝ տէր Իսէք, քէնտիմիզի ալտատըրըզ, հագի-
գաթ տախի պիզտէ տէյիլ տիր . . . : Էյեր՝ կիւ-

նահ իշխեմէմիշ իզ՝ տէր իտէր անը եալաննը չը-
գարբըրը, վէաննն քէլամը պիզտէ տէյիլ տիր:
(1Յովհ. 1: 8, 10):

Ալլահն կիւնահ հագգընտա օլան միյարը
չօգ ինճէ վէ նազիք տիր: Շէրր իճրասընտա
պուլունմագ կիւնահ տըր, լաքին իսայրո իճրա
եքմեմեֆ տէ կիւնահ տըր (Յակ. 4: 17): Ֆըսգտան
իքրահ էթմէլի, լաքին սալահը տա սեվմէլի
(Իպր. 1: 9): Ֆէնա մէյվէ վէրմէք կիւնահ, էյի
մէյվէ վէրմեմեֆտէ կիւնահ (Մաթ. 21: 19) Թա-
լանթընը ֆէնայա սարֆ էթմէք կիւնահ, լաքին
թալանթընը կիզլէմէք, իսքիւնալ եքմեմեֆ տէ կիւ-
նահ տըր, (Մաթ. 25: 24—26): «էյէր պիր քիմ-
սէտէ Գրիստոսըն բուհը եօգ իտէ օլ քիմսէ ա-
նըն տէյիլ տիր» (Բօմ. 8: 9): «Պէնիմլէ օլմա-
յան պանա գըտտ տըր վէ պէնիմ իլէ ճէմ էթ-
մէյէն տաղըտըր» (Մաթ. 12: 30): Օլ զէնկին
կէնճ բէիս կիպի (Մարկ. 10: 17—31) փաք, ախ-
լազի վէ ծն թէնպիհաթը սըգը սըգըյա հըֆզ
էթմիշ օլսան պիլէ հալա «պիր ճօգսանըն վար»: Սլլահն
թալէպի շու տըր քի, «Ալլահն օլան
Բապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն ճա-
նընտան վէ պիւթիւն ֆիքըրինտէն վէ պիւթիւն
գուվվէթիւնտէն սէվէսին. պիրինճի էմր պու
տըր. վէ պունա պէնգէր իքինճիսի շու տըր
քի՝ Գօնշընը քէնտին կիպի սէվէսին, պունլար-
տան պէօյիւք տիկէր պիր էմր եօգ տըր՝ տէտի»,
(Մարկ. 12: 30, 31): Պինտէն ալէյհ պու պէօյիւք

էմբէ կէօրէ եաշամայան ինտ Ուլլահ պիր պիօ-
յիւթ կիւնանիտար տըր : Պու իքի այեթէ կէօրէ
հուզուրը իլահիտէ հիւքմ եա թէպրիյէ օլու-
նաճաղըզ :

Հիւ Քիւրս իչիւնն եէնի տօղուշ պիր էմբ ի
մութլագ տըր :

(4) Պագըլար եէնի տօղուշը աճի պիր շէյ
ատտ էտէրէր : Անը ինսանըն պիր ազ ազընը
պաչընա թօփլայըպ իսլահը նէֆս էթմէսի կի-
պի թէլագգը էտէրէր : Եէնի Տօղուշ տէրէճէ՞
թէպտիլաթը մը , եօգսա ճինս թէպտիլաթը մը
տըր : Սօնրաքիսի տիր : Եէնիտէն տօղմագ պիր
իսլահաթ եախօտ ախլագի թամիրաթ տէյիլ , իլ-
լա քիւլլի պիր թէպտիլաթը տէրունիյէ տիր :
Անը մէյվէլէրինտէն թանըյաճագսըն :

Ատէմ՝ թէճախի գալպէ նախ Օլուրսա նէ՞լէր
օլուր,—

«Եէնիտէն տօղար» (Յուլհ. 3: 3 Տիտ. 3: 5).

«Եէնի մախլուգ» օլուր (Ղալ. 6: 15, 2 Կորն.

5: 17.) : «Յիսուս Քրիստոստա խալգ օլունուր»

(Էֆս. 2: 10) : «Եէնի ատէմի կիլիներ» (Էֆս. 4:

24) : «Էօլիւմտէն հայաթա ինթիգալ էտէր»

(Յուլհ. 5: 24) : «Եէնի հայաթտա» եիւրիւր (Բօմ.

6: 4) : «Քէսպի գուարէթ էտէր» (Ամալ 1: 8) :

Պիլկիտէ եէնիլէնիւր (Գօլ. 3: 10) : Ազըլը թէճախ

օլունուր , (Բօմ. 12: 2. Էֆս. 4: 23) : Աճախպ

փարլագ պիր մէտէրրէթ գալպտէ թուզեան է-

տէր , տէրունի՝ իլահի նուր , եէնի մուհապպէթ

վէ հազիզի պիր իւմիտլէ մալամալ օլուր :
 Բուհընտա սէլամէթ կէօյէրճինի թէգարրիւր է-
 տէր : Գալպտէ էտէն պահարը պաշար : Ճան՝ սէ-
 մանըն իսթիրահաթ չիհիլլէ իհեա օլունուր :
 Խայրը իսթէմէյէ , վէ էյիլիյի էլլէմէյէ հուրը օ-
 լուր : Կիւնահը տէֆ , ճիւրմիւ րէֆ , պասարը
 սաֆ օլուր : Խայալ , հիսսիյաթ , թէֆէք.քիւր ,
 սիմա , սէօհպէթ վէ էօմրիւ եէնի պիր րէնկ ,
 շէքլ վէ եէնի հալ ու հէյէթ ալըր : Պիլիւր ֆի
 Բապպ տէրունիհտէ տիր : Ճիհանըն թէֆսիր ա-
 նախթարընը պուլմուշ օլուր : էպէտիյէթին ուֆու-
 գընը սէյր էտէր : Լայէմութլուզը թատար : Բիթապը
 Մուգատտէս քէնտիսի էլիւն նէնի պիր քիթապ օ-
 լուր , « Պալտան թաթլը » օլուր : Փարզլարը եէնիլէ-
 նիպ ճանլանըր : Միւմինլէրի՝ յ« միւրաի » տէյու իթ-
 համ էթմէյիպ , անլէրի ճիւմանի պիրատէրին-
 տէն զիյատէ սէվէր : Խարիճի ալէմ միւճէտտէտ
 կէօրիւնիւր . « էսքի շէյլէր կէչէր , հէր շէյ եէնի
 օլուր » (2 Կորն. 5 : 17) : Պու տիւնեատտ իքէն
 ճէննէթ էօմրիւ եաշար : Պունլար միւպալաղա՞ մը :
 Պա՞գ թէատտի էտէն Սօղօս թէպչիր էտէն Պօ-
 ղոս օլտու : Գօրգագ վէ միւնքիւր Պետրոս , գահ-
 րիման , վէ թէրս խաշլանմաղա րազի օլան Պետ-
 րոս օլտու : Սամարիալըլար իւզէրինէ աթէշ
 եաղտըրմապ իսթէյէն զազպանաք , Ելլարըրմ օլ-
 լու Յովհաննէս՝ մուհապպէթ րէսուլը օլտու :
 Ղատտար Զաքիոս՝ զալիպ Զաքիոս օլտու : Տօնուզ
 միսալի հէր նէվ խէպասէթտէ միւսթէյրապ օ-

գօտինոս՝ էն պէօյիւք Սուրբ օլտու : Բիւֆրպազ Պընեան՝ Մուգատտէս Պընեան օլտու : Գուրշուն գալպի Փըլըմպըր գուզու գալպի վէ հէսասս օլտու : Թէզ Ղաղապլանան Հէնտֆուլ սապուր օլտու : Իսթիյար պէքըի՝ բուհճա կէնճ վէ Յիսուստա ֆաթիհ օլտու : Իշթէ էհրէմլէր կիպի կիղլէնիլէմէյէն վէ շէմս գատար ինքեար օլունամազ ազիմ վէ ֆիւլլի թէպտիլթ :

Պու եհնի սօղուշա մալիք օլմանըն թարիգի նէ՞ տիր : Իհթիմալ պիրի նիկոդիմոս կիպի «Պու չէյլէր նա՞սըլ օլապիլիը» տէյէ սուալ էտէր : Ինսանտան թալէպ էտիլէն շէյ սատէ վէ գօլայ տըր — Իման էքմեֆ : Նէ չօգ փէտէրլէր՝ չափզըն էվլատլարընըն , զէվճէլէր՝ պէքըի զէվճէրինին , միւմիւնլէր թաշ գալպի ահրպպա վէ ազըրպալարընըն խէլասընտան սօլայը գաթը իւմիտ էթմիշլէր , իմանտա կէվչէմիշլէր : Էօֆքէլի , մազրուր , շէհվանի վէ սէրխօշ ատէմլէր քէնտի քէնտիլէրտէն գաթը իւմիտ էտիպ «Պու էսքի ատէմտէն գուրթուլամամ» տէյէ իգնա օլմուշլար : Տիւնեատա պու քիթապըն վասֆ էթտիյի ատէմլէրտէն տահա էտնասը պուլունապիլիը մի . վա՞ր մը պիր Փըսօգ , Ֆէնա խույ , վէ եա հէր հանկը պիր կիւնահ քի պու ատէմլէրտէ պուլունամատը իտի : Ինսան Փըսօգ ու Ֆիճուրըն պունտան էտնա տէրէքէլէրինէ էնէպիլիը մի : Պունլար շէրրին թէճէսսիւտիւ , Ֆէսատըն եուվասը , կիւնահ զէհրինին մէնշէի , շէյթանըն

օյունճազը, վէ Պա՛ալլէսյոււլըն սալ գօլու խտի-
լէր: Պունդար «Նէնի մախլուզ» օլարլար խտ
քի՛մ օլամազ: «Յիսուս Քրիստոսըն գանը պիզի
հէր կիւնահտան փաքլէր. . . պիզի հէր հագգ-
սըզլըգտան փաքլէմէք իշիւն օ սատըգ վէ առիլ
տիր» (1 Յովհ. 1: 7, 9,) «Նէ՞ ետփմալը իմ քի
խէլաս պուլայլըմ. Բապպ Յիսուս Քրիստոսա ի-
ման էթ, քէնտին վէ էհլի պէյթին խէլաս պու-
լաճագսընըզ» (Ամալ. 16: 30, 31) Պէօյլէ ֆա-
սիա ատէմլէրին թէվպէ էթմէլէրինէ ինանամա-
յօրըզ: «Ինսան ինտինտէ պու զայրի միւմքին
տիր.» (Մարկ. 10: 27.) «Իման էտէպիլիր խէն
իման էտէնէ հէր շէյ միւմքին տիր» (Մարկ. 9:
23). Պազը մանթըզսըզ տիւշիւնէնէր զանն է-
տէրլէր քի «Նէնի տօղուշ» տէնիլէն հալ՝ Ալլա-
հըն պիր աթիյէսի տիր, իսթէտիլինէ, իսթէտի-
յի զէմանտա վերիր, ինսանըն էտէպիլէճէք շէյի
եօգ սըր: Պէօյլէ զանն էթմէք ատէմին քէնտի
էլիյէ քէնտի քէնտինի խէլաստան մահրում էթ-
մէսի տէմէք տիր: Պու Բուհտան տօղմագլըգ հէր
պիր ֆէրտէ պի՛ր ֆարզ ը մութլագ սըր. «Նէ-
նիտէն տօղմանըզ լազըմ տըր» (Յովհ. 3: 7). Յի-
սուս տախմա տէր իտի «Իմանընա կէօրէ օլ-
սուն». Ալլահ զաթէն «Հէր քէսէ իման թէվպի
էթմիշ» տիր (Բօմ. 12: 3): Ճօզէֆ Փարզըրըն
տէտիյի կիպի՝ «Ալլահ քէնտինին հէր պիր մէ-
սուլ մախլուզընա պիր թօխում — ճըրմ — էսաս ը
հայաթ օլան պիր գուվլէթ (անը նէ թէսմիյէ

էտէրսէն էթ) վերմիշ տիր քի ճանըն նասիպի
անըն պու գուվվէթի տօղրու իսթիմալ էտիպ
էթմէմէսինէ մէրպութ տըր : Հէր աստէմտէ պիր
շէյ վար քի անընլէ էպէտիյէթի պաշլամալը :»
Իման՝ ճանըն Ալլահա ուզանըպ Անը թութմասը
տըր. Իման էյլէ : Ուզանմըշ օլան իլահի էլէ
սէն տէ էլինի ուզաթ : «Կիւնահլարըմ՝ չօգ տըր ,
պէնի գապուլ էթմէզ » տէմէ. Յիսուս՝ «Պանա
կէլէնի ասլա տըշարը աթմամ՝ » տէյօր (Յովհ. 6 :
37) : «Տէվամ էտէմէմ՝ » տէյէ գօրգմա . Յիսուս
տէյօր «Անլէրի պէնիմ էլիմտէն՝ քիմսէ գափմա-
յաճագ տըր : Անլէրի պանա վէրէն Փէտէրիմ
ճիւմէտէն պէօյիւ.ք տիր , վէ Փէտէրիմին էլին-
տէն քիմսէ գափմաղա գատիր տէյիլ տիր»
(Յովհ, 10 : 28, 29) պու «Իքի քէրքէ տօղմուշ
ատէմլէր» սէնէլէրտէն պէրու տէվամ էթտիլէր
իսէ սէն տէ էտէմէ՞զմիսին : Էօղիւ չիւրիւմիւշ,
ճէսէտի վէ Ֆիքրի իփրանմըշ, սէրսէմ Իսթիյար
Պէքրի Ֆիւթիւհաթլէ տէվամ էթտի իսէ արթըգ
քի՞մ տէվամ էտէմէզ : Փիւր զազապ Փըլըմպըր ,
արգատաշլարընըն հիճվ վէ զուլմուհա թէհամ-
միւլ էթտի իսէ սէն էտէ՞մէզմիսին : Պիր տամ-
լա բագը իչիւն մէճնուհն օլան Թէտի՝ օղլընտան
վէ թաամընտան զիյատէ իչքիյի սէվէն Փընչըր՝
միւսքիթարթ արզուսընա զպլէպէ չալտը իսէ սէն
էտէ՞մէզմիսին : Նէրին սիւփրիւնթիւսիւ օլան պու
ատէմլէր Քրիստոսը վազ իտիպ ճանլար գազան-
տըլար իսէ սէն գազանա՞մազմըսըն : Էսքի էօմրիւ

Թէրք էտիպ էլք Քուրսաթլէ Բրիստոսըն բահաթ-
պախշ աղուշընա աթըլսան Պօղոս կիպի տէյէ-
պիլէճէքսին «Պանա գուվլէթ վէրէն Բրիստոսլէ
հէր շէյէ մութէտիր իմ» Յիլ. 4: 13:

Ալլահըն հիշ պիր ճանըն հէլքը օլմասընա
րիզասը եօգ տըր: Պու հիքեայէլէր պուներ թաս-
տըգ էթմէզլէր մի: Էպի քազսիրճիլէրէ ույմա:
Ալլահ պաղըլարընը ճէհէննէմ, պաղըլարընը ճէն-
նէթ իչիւն թագտիր էթմիշ տէյիլ տիր: Հա՛նկը
ատէմ պու քիթասպըն Թարիֆ էթտիյի ֆէրտ-
լէրի ճէհէննէմտէն զայրի պիր եէրէ միւսթա-
հազգ կէօրէպիլիւր իտի: Ալլահ պու գատար
տէնի վէ զայիպ օլմուշարը արայըպ աղըլընա
կէթիրիւր իսէ արթըգ հա՛նկըսընը իհմալ էտիպ
արամազ: «Խէլասքեարըմըզ ճիւմլէ ատէմլէրին
խէլասընը իսթէյէն վէ հազիգաթը պիլմէքլէյէ
կէլմէլէրինի արզու էտէն» տիր (1 Տիմ. 2: 3)
«Ալլահ տիւնեայը պու գատար սէվտի քի քէն-
տի Իպն ի վահիտինի վէրտի թա քի Անա հէր
իման էտէն հէլքը օլմայըպ անճագ էպէտի հա-
յաթա մալիք օլա:» (Յովհ. 3: 16) Գա՛պիլ մի
քի Խալիգ մախըւզընը, Փէտէր էվլատընը ու-
նուտապիլսին: Ինճիլին թալիմաթընըն խիւրասա-
սը օլան Լուգ. 15ճի Պասլը տուայլէ թէֆէքքիւր
վէ թամիգ էյլէ: Օրատա սալթ պիր «Միւսրիֆ
էվլատ» կէօրմէյօրըլ. սէվմէֆսէ միւսրիճ պիր
Փէտէր աախի կէօրիւյօրըլ, եանի Ալլահ քէնտի
մուհապէթինին վիերթէվլէրինի շէմա կիպի էն

էտնա պիր ֆէրտ իւզէրինէ զանիմէթ իլէ, միւս-
րիֆճէ սաչար: Ալլահ՝ սէֆիհ, ալչազ, փէթ-
միւրտէ, սէֆիլ, տօնուզլարըն րէֆիզի, սէրվէ-
թինի սարֆ վէ շէրէֆինի փայիմալ էտէն պիր
էվլատ իւզէրինէ պիւրիւն մուհապպէթինի տէօ-
քէր: Կէլէն ճանըն լիյազաթընա պագմայարազ,
անը աշգըլէ մալամալ էտէր, սէյիւրտիպ պօյ-
նունա սարըլարազ անը էօփէր:

Վազթըլլէ Ամէրիգատա պիր կէնճ՝ միւս-
րիֆ էվլատ միսկլու քէնտի փէտէրինին խանէ-
սինի թէրք էտէրէք ուզազ տիյարլարա կիթտի.
10 սէնէ միրուր էյլէտի: Սէֆիլ փէտէր օղլունըն
նէրէտէ օլտուզընը պիլէ պիլմէզ իտի: Օղլան
չօգ սէֆալէթ շէքտիքտէն սօնկրա փէտէրինին
խանէսինէ տէօնմէյէ գարար վէրտի: Վաթանը-
նա ավտէթ էյլէտի: Էվլէրի պիր քէօրֆէզ գը-
յըսընտա իտի: Կէնճ հիճապընտան կիճէնին գա-
րանլըզընտա փէտէրի էվինէ կիրմէքլիյի տիւ-
շիւնտիւ: Վէ օրթալըզը զուլմէթ գափլայընճա,
քէնտիսի պիր քիւշիւք գայըզա պինիպ գըյըյա
եազլաշմագտա իքէն, պագտը քի գըյըտա պիր
ըլըգ եանըյօր. հէր հանկը պիր քիմսէ թարա-
ֆընտան կէօրիւլմէք իսթէմէտիյի սէպէպտէն
կէրի տէօնտիւ: Պիր գաչ սաաթ սօնրա թէքրա-
րէն կիթտի. հալա ըլըգ եանմագտա օլտուզընը
կէօրէրէք պէթէքրար ավտէթ էյլէտի: Էնճամ
եարը կիճէյէ գատար պէքլէյիպ սօնրա կիթտի-
յինտէ կէօրտիւ քի հալա ըլըգ տուրույօր, վազթ

001

İBB Atatürk Kitaplığı

* 1 4 0 4 7 6 *

1

16

17

